

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ภาษาไทย ป. ๕

เล่ม ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

- ออกแบบการเรียนรู้โดยใช้มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดชั้นปีเป็นเป้าหมาย
- ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- ใช้แนวคิด *Backward Design* ผสมผสานกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย
- ออกแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี
- แบ่งแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมง สะดวกในการใช้
- มีองค์ประกอบครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา
- นำไปพัฒนาเป็นผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะได้

ผลิตและจัดจำหน่ายโดย บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

วัฒนาพานิช สาราณราชบุรี

๒๑๖-๒๒๐ ถนนบำรุงเมือง แขวงสำราญราษฎร์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทร. ๐๒ ๒๒๒ ๙๓๙๙ • ๐๒ ๒๒๒ ๔๓๗๑-๒ FAX ๐๒ ๒๒๔ ๖๕๕๖ • ๐๒ ๒๒๔ ๖๕๕๗

email: info@wpp.co.th

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทย ป. ๕ เล่ม ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย

ห้ามละเมิด ทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่

ส่วนหนึ่งส่วนใด เว้นแต่จะได้รับอนุญาต

คณะผู้เขียน

สุระ คามาพงษ์ กศ.บ., กศ.ม.

ทัศนีย์ ล้วนสละ ศศ.บ.

สุมาลี มีปลอด ศศ.บ. (เกษรดินิยม)

คณะบรรณาธิการ

ปัทมา จันทร์จำ ศศ.บ.

ตรวจสมร ใจเที่ยง ศศ.บ. (เกษรดินิยม)

ISBN 978-974-18-5845-3

พิมพ์ที่ บริษัท โรงพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด นายเรืองชัย จงพิพัฒน์สุข กรรมการผู้จัดการ

สื่อการเรียนรู้ ป. ๑-ป. ๖ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

- หนังสือเรียน (ตช. อนุญาต) • หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม • แบบฝึกหัด/แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ
- แผนฯ (CD) • Audio CD • คู่มือการสอน • PowerPoint

หนังสือเรียน • แบบฝึกหัด • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ (CD) • คู่มือการสอน • PowerPoint ภาษาไทย ป. ๑-๖ เล่ม ๑-๒.....	สุระ คามาพงษ์ และคณะ
หนังสือเรียน • คู่มือการสอน หลักการใช้ภาษาไทย ป. ๑-๖.....	สุระ คามาพงษ์ และคณะ
หนังสือเรียน • แบบฝึกหัด • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ (CD) • คู่มือการสอน • PowerPoint คณิตศาสตร์ ป. 1-6 เล่ม 1-6.....	ดร.สุวรรณ จุ้ยทอง • ประทุมพร ศรีวัฒนกุล
หนังสือเรียน • แบบฝึกหัดทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ (CD) • คู่มือการสอน • PowerPoint วิทยาศาสตร์ ป. 1-6.....	ดร.บัญชา แสนทวี และคณะ
หนังสือเรียน • แบบฝึกหัดทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ (CD) • คู่มือการสอน • PowerPoint สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป. 1-6.....	สุเทพ จิตรชื่น และคณะ
หนังสือเรียน • แบบฝึกหัดทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ (CD) • คู่มือการสอน • PowerPoint สุขศึกษาและพลศึกษา ป. 1-6.....	ศศ.เชาวลิต ภูมิภาค และคณะ
หนังสือเรียน • แบบฝึกหัดทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ (CD) • คู่มือการสอน • PowerPoint ศิลปะ ป. 1-6.....	ทวีศักดิ์ จรุงกิจ และคณะ
หนังสือเรียน • แบบฝึกหัดทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ (CD) • คู่มือการสอน • PowerPoint การงานอาชีพและเทคโนโลยี ป. 1-6.....	อรุณี ลิ้มศิริ และคณะ
หนังสือเรียน • แบบฝึกหัดทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ (CD) • คู่มือการสอน • PowerPoint เทคโนโลยีสารสนเทศ ป. 1-6.....	ณัฐกานต์ ภาคพรต
หนังสือเรียน • แบบฝึกหัดทักษะ • แผนฯ (CD) • คู่มือการสอน • PowerPoint ประวัติศาสตร์ ป. 1-6	รศ. ดร. ไพฑูริย์ มีกุล และคณะ
หนังสือเรียน • แบบฝึกหัดทักษะ • แผนฯ (CD) • คู่มือการสอน • PowerPoint พระพุทธศาสนา ป. 1-6	รศ. ดร.จรัส พยัคฆราชศักดิ์ และคณะ
หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม • แผนฯ (CD) อาเซียนศึกษา ป. 1-6	สมพร อ่อนน้อม และคณะ
หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม • แผนฯ (CD) • PowerPoint หน้าที่พลเมือง ๑-๖ ป. ๑-๖	สมพร อ่อนน้อม และคณะ
หนังสือเรียน • แบบฝึกหัด • แผนฯ (CD) • Audio CD TOPS ป. 1-6.....	Rebecca York Hanlon และคณะ
หนังสือเรียน • แบบฝึกหัด • แผนฯ (CD) • Audio CD Gogo Loves English ป. 1-6.....	Stanton Procter และคณะ
สื่อการเรียนรู้ ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ (CD) ภาษาอังกฤษ ป. 1-6.....	ดร.ประไพพรรณ เอมชู และคณะ
กิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารี ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ (CD) • PowerPoint ป. 1-6.....	ดร.อำนาจ ช่างเรียน และคณะ
กิจกรรม ยุวภาษา ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ (CD) • PowerPoint ป. 1-6.....	ดร.อำนาจ ช่างเรียน และคณะ

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย ป. ๕ เล่ม ๑ เล่มนี้ เป็นสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ โดยยึดหลักการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด **Backward Design** ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-Centered) ตามหลักการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม บทบาทของครูผู้สอนมีหน้าที่เฝ้าอำนวยความสะดวกให้นักเรียนประสบความสำเร็จ โดยสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ อื่น ๆ ได้ในเชิงบูรณาการด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปความรู้ด้วยตนเอง ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี และด้านทักษะและกระบวนการ นำไปสู่การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

การจัดทำคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย เล่มนี้ ได้จัดทำตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งครอบคลุมทุกสาระการเรียนรู้ ภายในเล่มได้นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมงตามหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ครูนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้สะดวกยิ่งขึ้น นอกจากนี้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ยังมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และด้านทักษะและกระบวนการ ทำให้ทราบผลการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ของนักเรียนได้ทันที

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย ป. ๕ เล่ม ๑ เล่มนี้ นำเสนอเนื้อหาแบ่งเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ คำชี้แจงการจัดแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยแนวทางการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ สัญลักษณ์ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design (BwD) เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้-การวัดและประเมินผล ตารางวิเคราะห์สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดชั้นปีกับหน่วยการเรียนรู้ และโครงสร้างการแบ่งเวลารายชั่วโมงในการจัดการเรียนรู้

ตอนที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ ได้เสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ ในสื่อการเรียนรู้ สมบูรณ์แบบ และหนังสือเรียน แบ่งเป็นแผนย่อยรายชั่วโมง ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนมีองค์ประกอบครบถ้วนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

ตอนที่ ๓ เอกสาร/ความรู้เสริมสำหรับครู ประกอบด้วยแบบทดสอบต่าง ๆ และความรู้เสริมสำหรับครูซึ่งบันทึกลงในซีดี (CD) เพื่ออำนวยความสะดวกให้ครูใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย ป. ๕ เล่ม ๑ เล่มนี้ ได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคและวิธีการสอนอย่างหลากหลาย หวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของนักเรียนต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

ตอนที่ ๑ คำชี้แจงการจัดแผนการจัดการเรียนรู้	๑
๑. แนวทางการใช้แผนการจัดการเรียนรู้.....	๒
๒. สัญลักษณ์ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้.....	๕
๓. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward design (BwD).....	๓
๔. เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้-การวัดและประเมินผล.....	๒๐
๕. ตารางวิเคราะห์สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดชั้นปีกับหน่วยการเรียนรู้.....	๒๓
๖. โครงสร้างการแบ่งเวลารายชั่วโมงในการจัดการเรียนรู้	๒๔
ตอนที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้	๒๕
แผนปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียน.....	๒๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ นิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู.....	๓๑
★ ฟังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน	๓๑
★ ฟังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	๓๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การฟังนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู.....	๓๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การอ่านนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู.....	๔๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น.....	๔๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ คำที่มีอักษรควบ ร ล ว	๔๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ พยางค์ คำ.....	๕๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ กลุ่มคำ/วลี.....	๕๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ มารยาทในการฟัง	๖๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ โลกของแมลง	๖๓
★ ฟังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน.....	๖๓
★ ฟังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	๖๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ การอ่านเรื่อง โลกของแมลง.....	๗๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ การสำรวจแมลง	๗๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ ประโยคเพื่อการสื่อสาร	๘๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ อักษรนำ	๘๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ จดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ.....	๘๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ นิสัรค์การเขียน	๘๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ประหยัดพลังงาน ๑๐๒

- ★ ฟังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน.....๑๐๒
- ★ ฟังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ๑๐๓
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ การอ่านเรื่อง ประหยัดพลังงาน ๑๐๖
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ ศึกษาเรื่อง การใช้พลังงาน ๑๑๑
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ ชนิดของคำ (บุพบท).....๑๑๖
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ การคัดลายมือ ๑๒๑
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ การพูดอธิบายเหตุผล ๑๒๕
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ มารยาทในการพูด ๑๑๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชาวกับวิถีชีวิตคนไทย ๑๓๔

- ★ ฟังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน ๑๓๔
- ★ ฟังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ๑๓๕
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ การอ่านเรื่อง ชาวกับวิถีชีวิตคนไทย ๑๓๘
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ คำย่อ.....๑๔๔
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ การเลือกอ่านหนังสือ.....๑๔๕
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ การมีนิสัยรักการอ่าน.....๑๕๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ บทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ ๑๖๐

- ★ ฟังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน ๑๖๐
- ★ ฟังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ๑๖๑
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ การอ่านบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง
ตอน กำเนิดพระสังข์ ๑๖๔
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ การอ่านและพิจารณาภาษา ๑๖๕
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ ชนิดของคำ (คำสันธาน).....๑๗๕
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ คำราชาศัพท์ ๑๗๕
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ คำคล้องจอง ๑๘๕
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ การอ่านกลอนบทละคร ๑๘๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สืบสานนิทานไทย ๑๕๔

- ★ ฟังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน ๑๕๔
- ★ ฟังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ๑๕๕
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ การอ่านเรื่อง สืบสานนิทานไทย ๑๕๘
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ นิทานพื้นบ้าน ๒๐๔

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ ชนิดของคำ (คำอุทาน)	๒๐๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ ประโยคและส่วนประกอบของประโยค	๒๑๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ การสรุปความ	๒๑๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ รู้รักสามัคคี .....

★ ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน	๒๒๔
★ ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	๒๒๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ การอ่านเรื่อง รู้รักสามัคคี	๒๒๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย	๒๓๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ การเขียนแผนภาพความคิด	๒๓๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ การใช้สำนวน ภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ คติพจน์	๒๔๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๙ การสัมภาษณ์	๒๔๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง .....

★ ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน	๒๕๓
★ ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	๒๕๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ การอ่านเรื่อง ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง.....	๒๕๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ คำพ้อง	๒๖๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่น	๒๖๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ การพัฒนางานเขียนและการเขียนเรื่อง ตามจินตนาการ.....	๒๗๒

ตอนที่ ๓ เอกสาร/ความรู้เสริมสำหรับครู.....

ตอนที่ ๓.๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้แกนกลาง	๒๗๕
ตอนที่ ๓.๒ กระบวนการจัดการเรียนรู้ โครงการ และเพิ่มสะสมผลงาน	๒๘๓
ตอนที่ ๓.๓ ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้และรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ รายชั่วโมง	๒๙๒
ตอนที่ ๓.๔ แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนประจำหน่วยการเรียนรู้	๒๙๔
ตอนที่ ๓.๕ แบบทดสอบกลางปี	๓๑๓
ตอนที่ ๓.๖ ใบความรู้ ใบงาน แบบบันทึก และแบบประเมิน	๓๒๖

ตอนที่ ๑

 คำชี้แจงการจัดแผนการจัดการเรียนรู้

 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

๑. แนวทางการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ครูใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งการแบ่งหน่วยการเรียนรู้สำหรับจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงในคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๘ หน่วย สามารถใช้ควบคู่กับการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ และหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ นิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ โลกของแมลง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ประหยัดพลังงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ข้าวกับวิถีชีวิตคนไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ บทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สืบสานนิทานไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ ฐักรสามัคคี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ ราชาราช ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้นี้ได้นำเสนอรายละเอียดไว้ครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ยังได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้นักเรียนได้พัฒนาองค์ความรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้อย่างครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ครูควรศึกษาคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้นี้ให้ละเอียดเพื่อปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สถานการณ์ และสภาพของนักเรียน

ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะแบ่งแผนการจัดการเรียนรู้ออกเป็นรายชั่วโมง ซึ่งมีจำนวนมากน้อยไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับความยาวของเนื้อหาสาระ และในแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีองค์ประกอบดังนี้

๑. **ผังมโนทัศน์** เป้าหมายการเรียนรู้ และขอบข่ายภาระงาน แสดงขอบข่ายเนื้อหาการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ทักษะและกระบวนการ และภาระงาน/ชิ้นงาน

๒. **กรอบแนวคิดการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design (Backward Design Template)** เป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ แบ่งเป็น ๓ ชั้น ได้แก่

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ จะระบุว่าในหน่วยการเรียนรู้นี้แบ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้กี่แผน และแต่ละแผนใช้เวลาในการจัดกิจกรรมกี่ชั่วโมง

๓. แผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ตามกรอบแนวคิดการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design ประกอบด้วย

๓.๑ ข้อแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยลำดับที่ของแผน ชื่อแผน และเวลาเรียน เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การฟังนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู เวลา ๒ ชั่วโมง

๓.๒ สาระสำคัญ เป็นความคิดรวบยอดของเนื้อหาที่นำมาจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

๓.๓ ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นตัวชี้วัดที่ใช้ตรวจสอบนักเรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหาที่นำเสนอในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ นั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร

๓.๔ จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นส่วนที่บอกจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนภายหลังจากเรียนจบในแต่ละแผน ทั้งในด้านความรู้ (K) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A) ด้านทักษะและกระบวนการ (P) ซึ่งสอดคล้องสัมพันธ์กับตัวชี้วัดชั้นปีและเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้ นั้น ๆ

๓.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ว่าหลังจากจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว นักเรียนมีพัฒนาการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้หรือไม่ และมีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงส่งเสริมในด้านใดบ้าง ดังนั้นในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จึงได้ออกแบบวิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน ไว้อย่างหลากหลาย เช่น การทำแบบทดสอบ การตอบคำถามสั้น ๆ การตรวจผลงาน การประเมินพฤติกรรมทั้งที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม โดยเน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้

วิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เหล่านี้ครูสามารถนำไปใช้ประเมินนักเรียนได้ ทั้งในระหว่างการจัดการเรียนรู้และการทำงานต่าง ๆ ตลอดจนการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๓.๖ สาระการเรียนรู้ เป็นหัวข้อย่อยที่นำมาจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้แกนกลาง

๓.๗ แนวทางบูรณาการ เป็นการเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนรู้ของแต่ละแผนให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ เพื่อให้การเรียนรู้สอดคล้องและครอบคลุมสถานการณ์จริง

๓.๘ กระบวนการจัดการเรียนรู้ เป็นการเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เนื้อหาในแต่ละเรื่อง โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้ครูนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

ขั้นที่ ๕ สรุป

๓.๙ กิจกรรมเสนอแนะ เป็นกิจกรรมเสนอแนะสำหรับให้นักเรียนได้พัฒนาเพิ่มเติมในด้านต่าง ๆ นอกเหนือจากที่ได้จัดการเรียนรู้อยู่แล้วในช่วงโม่งเรียน กิจกรรมเสนอแนะมี ๒ ลักษณะ คือ กิจกรรมสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษและต้องการศึกษาค้นคว้าในเนื้อหานั้น ๆ ให้ลึกซึ้งกว้างขวางยิ่งขึ้น และกิจกรรมสำหรับการเรียนรู้ให้ครบตามเป้าหมาย ซึ่งมีลักษณะเป็นการซ่อมเสริม

๓.๑๐ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ เป็นรายชื่อสื่อการเรียนรู้ทุกประเภทที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่อบุคคล เช่น หนังสือ เอกสารความรู้ รูปภาพ เครื่องมืออินเทอร์เน็ต วิกิพีเดีย ปรากฏ์ชาวบ้าน

๓.๑๑ บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ เป็นส่วนที่ให้ครูบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรเกิดขึ้นบ้าง ได้แก้ไขปัญหาและอุปสรรคนั้นอย่างไร สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผนมีอะไรบ้าง และข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

นอกจากนี้ยังอำนวยความสะดวกให้ครู โดยจัดทำแบบทดสอบต่าง ๆ และความรู้เสริมสำหรับครูบันทึกลงใน ซีดี (CD) ประกอบด้วย

๑) มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

๒) กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

๓) โครงการงาน (Project Work)

๔) แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

๕) ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design

๖) รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงที่ออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด

Backward Design

๗) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

๘) แบบทดสอบกลางปี

๙) ใบงาน แบบบันทึก และแบบประเมินต่าง ๆ

ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาครบทุกสมรรถนะสำคัญที่กำหนดไว้ในหลักสูตร กล่าวคือ สมรรถนะในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี รวมถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และกิจกรรมเสนอแนะเพื่อการเรียนรู้เพิ่มเติมให้เต็มตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งได้กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว

นอกจากนี้ครูสามารถปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพความพร้อมของนักเรียนและสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ ซึ่งจะใช้เป็นผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะได้ แผนการจัดการเรียนรู้นี้ได้อำนวยความสะดวกให้ครู โดยได้พิมพ์โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบการเรียนรู้แบบ Backward Design ให้ครูเพิ่มเติมเฉพาะส่วนที่ครูปรับปรุงเองไว้ด้วยแล้ว

๒. สัญลักษณ์ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย เล่มนี้สามารถใช้คู่กับสื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ และแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ซึ่งทุกเล่มได้กำหนดสัญลักษณ์กำกับกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ทุกกิจกรรม เพื่อช่วยให้ครูและนักเรียนทราบลักษณะของกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อการจัดกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย

สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ที่กิจกรรมนั้นมีจุดมุ่งหมายและจุดเน้นที่แตกต่างกันตามลักษณะของกระบวนการเรียนรู้ที่ต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้และจุดเน้นของหลักสูตร ดังนั้น สัญลักษณ์จึงเป็นแนวทางที่เอื้อประโยชน์ต่อนักเรียนที่จะศึกษาหาความรู้ตามรายละเอียดของกิจกรรม สัญลักษณ์ลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้ได้กำหนดไว้เป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

สัญลักษณ์หลักของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ทักษะทางภาษา เป็นกิจกรรมให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ทางภาษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทักษะทางภาษาต่อไป

ทักษะการฟัง/การดู เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการฟังและการดูต่าง ๆ

ทักษะการพูด เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการพูดประเภทต่าง ๆ

ทักษะการอ่าน เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านประเภทต่าง ๆ

ทักษะการเขียน เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการเขียนประเภทต่าง ๆ

สัญลักษณ์เสริมของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โครงการ เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาการคิด การวางแผน และการแก้ปัญหา

การพัฒนากระบวนการคิด เป็นกิจกรรมที่กำหนดให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิดเพื่อเพิ่มพูนทักษะการคิดของตนเอง

การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นกิจกรรมให้นักเรียนนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้หรือใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์จริงของชีวิตประจำวัน

การทำประโยชน์ให้สังคม เป็นกิจกรรมให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ไปปฏิบัติเพื่อให้ตระหนักในการทำประโยชน์ให้สังคม

การปฏิบัติจริง/ฝึกทักษะ เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงหรือฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะอันจะช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างสมบูรณ์และติดตัวคงทน

การศึกษาค้นคว้า/สืบค้น เป็นกิจกรรมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าหรือสืบค้นจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจนเกิดเป็นนิสัย

การสำรวจ เป็นกิจกรรมให้นักเรียนสำรวจและรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาศึกษาวิเคราะห์หาสาเหตุ หาผลลัพธ์ ฝึกความเป็นผู้รอบรู้

การสังเกต เป็นกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักสังเกตสิ่งที่ต้องการเรียนรู้จนสร้างองค์ความรู้ได้อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล

กิจกรรมสำหรับกลุ่มพิเศษ เป็นกิจกรรมให้นักเรียนใช้พัฒนาการเรียนรู้เพิ่มเติม เพื่อการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ

กิจกรรมสำหรับซ่อมเสริม เป็นกิจกรรมสำหรับให้นักเรียนใช้เรียนซ่อมเสริมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดชั้นปี

๓. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design (BwD)

การจัดการเรียนรู้หรือการสอนเป็นงานที่ครูทุกคนต้องใช้กลวิธีต่าง ๆ มากมายเพื่อให้นักเรียนสนใจที่จะเรียนรู้และเกิดผลตามที่ครูคาดหวัง การจัดการเรียนรู้จัดเป็นศาสตร์ที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถตลอดจนประสบการณ์อย่างมาก ครูบางคนอาจจะละเอียดเรื่องของการออกแบบการจัดการเรียนรู้หรือการออกแบบการสอน ซึ่งเป็นงานที่ครูจะต้องทำก่อนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

การออกแบบการจัดการเรียนรู้ทำอย่างไร ทำไมจึงต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้

ครูทุกคนผ่านการศึกษาและได้เรียนรู้เกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้อยู่แล้ว ในอดีตการออกแบบการจัดการเรียนรู้จะเริ่มต้นจากการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การดำเนินการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ปัจจุบันการเรียนรู้ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัว ดังนั้นการออกแบบการจัดการเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการสำคัญที่ครูจำเป็นต้องดำเนินการให้เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนแต่ละบุคคล

แกรนต์ วิกกินส์ (Grant Wiggins) และ เจย์ แมกไท (Jay Mctighe) นักการศึกษาชาวอเมริกัน ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเรียกว่า Backward Design ซึ่งเป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ครูจะต้องกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนก่อน โดยเขาทั้งสองให้ชื่อว่า ความเข้าใจที่คงทน (Enduring Understandings) เมื่อกำหนดความเข้าใจที่คงทนได้แล้ว ครูจะต้องบอกให้ได้ว่าความเข้าใจที่คงทนของนักเรียนนี้เกิดจากอะไร นักเรียนจะต้องมีหรือแสดงพฤติกรรมอะไรบ้าง ครูมีหรือใช้วิธีการวัดอะไรบ้างที่จะบอกนักเรียนมีหรือแสดงพฤติกรรมเหล่านั้นแล้ว จากนั้นครูจึงนึกถึงวิธีการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจที่คงทนต่อไป

แนวคิดของ Backward Design

Backward Design เป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ผลลัพธ์ปลายทางเป็นหลัก ซึ่งผลลัพธ์ปลายทางนี้จะเกิดขึ้นกับนักเรียนก็ต่อเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูจะต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรอบความคิดที่เป็นเหตุเป็นผลมีความสัมพันธ์กัน จากนั้นจึงจะลงมือเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ขยายรายละเอียดเพิ่มเติมให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพต่อไป

กรอบความคิดหลักของการออกแบบการจัดการเรียนรู้โดย Backward Design มีขั้นตอนหลักที่สำคัญ ๓ ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ ๑ กำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ขั้นที่ ๒ กำหนดภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

ขั้นที่ ๓ วางแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ กำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ก่อนที่จะกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนนั้น ครูควรตอบคำถามสำคัญต่อไปนี้

๑. นักเรียนควรจะมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถทำอะไรได้บ้าง

๒. เนื้อหาสาระใดบ้างที่มีความสำคัญต่อการสร้างความเข้าใจของนักเรียน และความเข้าใจที่คงทน (Enduring Understandings) ที่ครูต้องการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กนักเรียนมีอะไรบ้าง

เมื่อจะตอบคำถามสำคัญดังกล่าวข้างต้น ให้ครูนึกถึงเป้าหมายของการศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาในระดับชาติที่ปรากฏอยู่ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ รวมทั้งมาตรฐานการเรียนรู้ระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือท้องถิ่น

การทบทวนความคาดหวังของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากมาตรฐานแต่ละระดับจะมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระต่าง ๆ ซึ่งมีความแตกต่างกันไป ด้วยเหตุนี้ขั้นที่ ๑ ของ Backward Design ครูจึงต้องจัดลำดับความสำคัญและเลือกผลลัพธ์ปลายทางของนักเรียน ซึ่งเป็นผลการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจที่คงทนต่อไป

ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน

ความเข้าใจที่คงทนคืออะไร ความเข้าใจที่คงทนเป็นความรู้ที่ลึกซึ้ง ได้แก่ ความคิดรวบยอด ความสัมพันธ์ และหลักการของเนื้อหาและวิชาที่นักเรียนเรียนรู้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเป็นความรู้ที่อิงเนื้อหา ความรู้นี้เกิดจากการสะสมข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียนและเป็นองค์ความรู้ที่นักเรียนสร้างขึ้นด้วยตนเอง

การเขียนความเข้าใจที่คงทนในการออกแบบการจัดการเรียนรู้

ถ้าความเข้าใจที่คงทน หมายถึง สาระสำคัญของสิ่งที่จะเรียนรู้แล้ว ครูควรจะรู้ว่าสาระสำคัญหมายถึงอะไร คำว่า **สาระสำคัญ** มาจากคำว่า Concept ซึ่งนักการศึกษาของไทยแปลเป็นภาษาไทยว่า สาระสำคัญ ความคิดรวบยอด มโนทัศน์ มโนคติ และสังกะย แต่การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้นิยมใช้คำว่า สาระสำคัญ

สาระสำคัญเป็นข้อความที่แสดงแก่นหรือเป้าหมายเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อให้ได้ข้อสรุปรวมและข้อแตกต่างเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาจครอบคลุมข้อเท็จจริง กฎ ทฤษฎี ประเด็น และการสรุปสาระสำคัญและข้อความที่มีลักษณะรวบยอดอย่างอื่น

ประเภทของสาระสำคัญ

๑. ระดับกว้าง (Broad Concept)

๒. ระดับการนำไปใช้ (Operative Concept หรือ Functional Concept)

ตัวอย่างสาระสำคัญระดับกว้าง

- การอ่านเป็นการฝึกทักษะการออกเสียง
- พยัญชนะไทยมีทั้งหมด ๔๔ ตัว

ตัวอย่างสาระสำคัญระดับนำไปใช้

– การอ่านที่ดีผู้อ่านจะต้องออกเสียงคำให้ถูกต้อง เข้าใจคำศัพท์ จับใจความสำคัญ และบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

– พยัญชนะไทยมีทั้งหมด ๔๔ ตัว แบ่งออกเป็น ๓ หมู่ คือ อักษรกลาง อักษรสูง อักษรต่ำ นำไปใช้ในการผันวรรณยุกต์

แนวทางการเขียนสาระสำคัญ

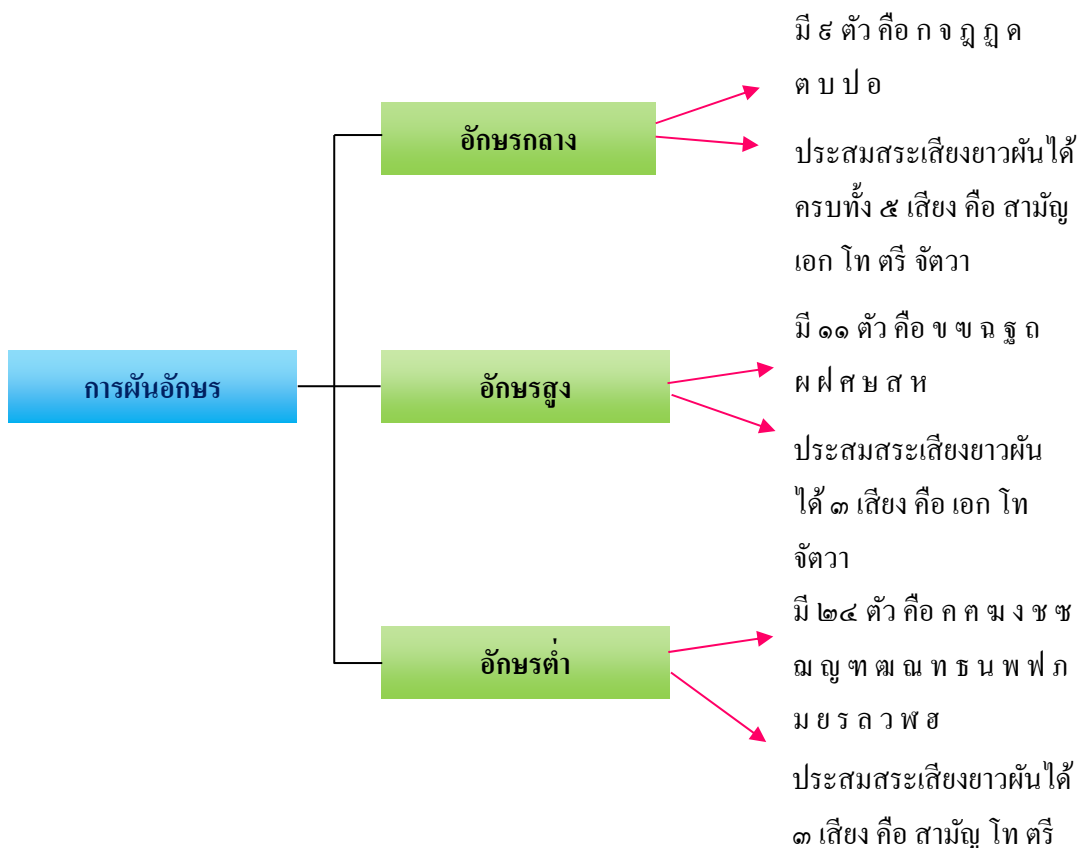
๑. ให้เขียนสาระสำคัญของทุกเรื่อง โดยแยกเป็นข้อ ๆ (จำนวนข้อของสาระสำคัญจะเท่ากับจำนวนเรื่อง)

๒. การเขียนสาระสำคัญที่ดีควรเป็นสาระสำคัญระดับการนำไปใช้

๓. สาระสำคัญต้องครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วน เพราะหากขาดส่วนใดไปแล้วจะทำให้นักเรียนรับสาระสำคัญที่ผิดไปทันที

๔. การเขียนสาระสำคัญที่จะให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญ วิธีการหนึ่งคือ การเขียนแผนผังสาระสำคัญ

ตัวอย่าง การเขียนแผนผังสาระสำคัญ

สาระสำคัญของการผันอักษร: การผันอักษรแบ่งตามหมู่อักษรหรือไตรยางศ์เป็น อักษรกลาง อักษรสูง อักษรต่ำ

๕. การเขียนสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องใดควรเขียนลักษณะเด่นที่มองเห็นได้หรือนึกได้ออกมาเป็นข้อ ๆ แล้วจำแนกลักษณะเหล่านั้นเป็นลักษณะจำเพาะและลักษณะประกอบ

๖. การเขียนข้อความที่เป็นสาระสำคัญ ควรใช้ภาษาที่มีการจัดกล่าอย่างดี เลี่ยงคำที่มีความหมายกำกวมหรือฟุ่มเฟือย

ตัวอย่าง การเขียนสาระสำคัญ เรื่อง ประโยค

ประโยค	ลักษณะจำเพาะ	ลักษณะประกอบ
มีประธาน	✓	-
มีกริยา	✓	-
มีกรรม	-	✓
มีส่วนขยายประธาน	-	✓
มีส่วนขยายกริยา	-	✓
มีส่วนขยายกรรม	-	✓

สาระสำคัญของประโยค: ประโยคประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๒ ส่วน คือ ประธานและกริยากรรมและส่วนขยายต่าง ๆ จะมีหรือไม่มีก็ได้

ขั้นที่ ๒ กำหนดภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

เมื่อครูกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนแล้ว ก่อนที่จะดำเนินการขั้นต่อไปขอให้ครูตอบคำถามสำคัญต่อไปนี้

- นักเรียนมีพฤติกรรมหรือแสดงออกในลักษณะใด จึงทำให้ครูทราบว่า นักเรียนบรรลุผลลัพธ์ปลายทางตามที่กำหนดไว้แล้ว
- ครูมีหลักฐานหรือใช้วิธีการใดที่สามารถระบุได้ว่า นักเรียนมีพฤติกรรมหรือแสดงออกตามผลลัพธ์ปลายทางที่กำหนดไว้

การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักการของ Backward Design เน้นให้ครูรวบรวมหลักฐานการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่จำเป็นและมีหลักฐานเพียงพอที่จะกล่าวได้ว่า การจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์แล้ว ไม่ใช่เรียนแค่ให้จบตามหลักสูตรหรือเรียนตามชุดของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูกำหนดไว้เท่านั้น วิธีการของ Backward Design ต้องการกระตุ้นให้ครูกำลังหน้าว่าครูควรกำหนดและรวบรวมหลักฐานเชิงประจักษ์อะไรบ้างก่อนที่จะออกแบบหน่วยการเรียนรู้โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักฐานดังกล่าวควรจะเป็นหลักฐานที่สามารถใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับที่มีประโยชน์สำหรับนักเรียนและครูได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ครูควรใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบต่อเนื่องอย่างไม่เป็นทางการและเป็นทางการตลอดระยะเวลาที่ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ต้องการให้ครูทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เรียกว่า *สอนไปวัดผลไป*

จึงกล่าวได้ว่าขณะนี้ ครูควรนึกถึงพฤติกรรมหรือการแสดงผลของนักเรียน โดยพิจารณาจากผลงานหรือชิ้นงานที่เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนเกิดผลลัพธ์ปลายทางตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้ว และเกณฑ์ที่ใช้ประเมินควรเป็นเกณฑ์คุณภาพในรูปของมิติคุณภาพ (Rubrics) อย่างไรก็ตาม ครูอาจจะมีหลักฐานหรือใช้วิธีการอื่น ๆ เช่น การทดสอบก่อนและหลังเรียน การสัมภาษณ์ การศึกษาค้นคว้า การฝึกปฏิบัติขณะเรียนรู้ประกอบด้วยก็ได้

หลังจากที่ครูได้กำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนแล้ว ครูควรกำหนดภาระงานและวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามผลลัพธ์ปลายทางที่กำหนดไว้แล้ว

ภาระงาน หมายถึง งานหรือกิจกรรมที่กำหนดให้นักเรียนปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้/ตัวชี้วัดชั้นปี/มาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ลักษณะสำคัญของงานจะต้องเป็นงานที่สอดคล้องกับชีวิตจริงในชีวิตประจำวัน เป็นเหตุการณ์จริงมากกว่ากิจกรรมที่จำลองขึ้นเพื่อใช้ในการทดสอบ ซึ่งเรียกว่า งานที่ปฏิบัติเป็นงานที่มีความหมายต่อนักเรียน (Meaningful Task) นอกจากนี้งานและกิจกรรมจะต้องมีขอบเขตที่ชัดเจน สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้/ตัวชี้วัดชั้นปี/มาตรฐานการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ทั้งนี้เมื่อได้ภาระงานครบถ้วนตามที่ต้องการแล้ว ครูจะต้องนึกถึงวิธีการและเครื่องมือที่จะใช้วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งมีอยู่มากมายหลายประเภท ครูจะต้องเลือกให้เหมาะสมกับภาระงานที่นักเรียนปฏิบัติ

ตัวอย่างภาระงาน/ชิ้นงานเรื่อง การคัดลายมือ รวมทั้งการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังตาราง

ตัวอย่าง ภาระงาน/ชิ้นงาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ การคัดลายมือ

ตัวชี้วัดชั้นปี	สาระการเรียนรู้	ภาระงาน/ ผลงาน/ชิ้นงาน	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล			กิจกรรม การเรียนรู้
				วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์	
๑. คัดลายมือตัวบรรจง เต็มบรรทัดและ ครึ่งบรรทัด ๒. มีมารยาทในการเขียน	การคัดลายมือ	การคัดลายมือตัวบรรจง เต็มบรรทัดและตัวหัว แถมบรรจง	๑. ตัวอย่างการ คัดลายมือ ๒. ข้อความสำหรับ คัดลายมือ ๓. แบบประเมินการ คัดลายมือ	๑. ชักถาม ๒. ฝึกคัดลายมือ ๓. สังเกตการคัด ลายมือ	๑. แบบชักถาม ๒. ตรวจสอบผลงาน ๓. ประเมินการ คัดลายมือ ๔. แบบประเมิน การคัดลายมือ	๑. เกณฑ์คุณภาพ ๔ ระดับ ๒. เกณฑ์คุณภาพ ๔ ระดับ ๓. เกณฑ์คุณภาพ ๔ ระดับ	๑. ดูตัวอย่างการคัด ลายมือแล้วสังเกต การเขียนตัวอักษร ๒. คัดลอกข้อความด้วย ตัวบรรจงเต็มบรรทัด และตัวหัวแถมบรรจง ๓. ตรวจสอบความถูกต้อง ดิชม และเสนอแนะ ๔. สรุปหลักการปฏิบัติตน ในการคัดลายมือ และ หลักการคัดมือที่ถูกต้อง

ความเข้าใจที่คงทนจะเกิดขึ้นได้ นักเรียนจะต้องมีความสามารถ ๖ ประการ ได้แก่

๑. การอธิบาย ชี้แจง เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการอธิบายหรือชี้แจงในสิ่งที่เรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง สอดคล้อง มีเหตุมีผล และเป็นระบบ

๒. การแปลความและตีความ เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการแปลความและตีความได้อย่างมีความหมาย ตรงประเด็น กระชับ และทะลุปรุโปร่ง

๓. การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิภาพ และคล่องแคล่ว

๔. การมีมุมมองที่หลากหลาย เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการมีมุมมองที่นำเชื่อถือ เป็นไปได้ มีความลึกซึ้ง แจ่มชัด และแปลกใหม่

๕. การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการมีความละเอียดรอบคอบ เปิดเผย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ระมัดระวังที่จะไม่ให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อผู้อื่น

๖. การรู้จักตนเอง เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการมีความตระหนักรู้ สามารถประมวลผลข้อมูลจากแหล่งที่หลากหลาย ปรับตัวได้ รู้จักใคร่ครวญ และมีความเฉลียวฉลาด

นอกจากนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดสมรรถนะสำคัญของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรไว้ ๕ ประการ ดังนี้

๑. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถของนักเรียนในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกที่จะรับและไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

๒. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถของนักเรียนในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดเชิงคุณธรรม และการคิดอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถของนักเรียนในด้านการนำ

กระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหา และปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถของนักเรียนในการเลือกใช้เทคโนโลยี ด้านต่าง ๆ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

นอกจากสมรรถนะสำคัญของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่กล่าวแล้วข้างต้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

ดังนั้นการกำหนดภาระงานให้นักเรียนปฏิบัติ รวมทั้งการเลือกวิธีการและเครื่องมือประเมินผล การเรียนรู้ นั้น ครูควรคำนึงถึงความสามารถของนักเรียน ๖ ประการ ตามแนวคิดของ Backward Design สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น เพื่อให้ภาระงาน วิธีการ และเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ครอบคลุมสิ่งที่สะท้อนผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างแท้จริง

นอกจากนี้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Backward design ในขั้นที่ ๒ นี้ ครูจะต้องคำนึงถึงภาระงาน วิธีการ เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีความเที่ยงตรง เชื่อถือได้ มีประสิทธิภาพ ตรงกับสภาพจริง มีความยืดหยุ่น และให้ความสบายใจแก่นักเรียนเป็นสำคัญ

ขั้นที่ ๓ วางแผนการจัดการเรียนรู้

เมื่อครูมีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน รวมทั้งกำหนดภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนเกิดการ เรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริงแล้ว ขั้นตอนต่อไปครูควรนึกถึงกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะจัดให้แก่นักเรียน การที่ครูจะนึกถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะจัดให้นักเรียนได้นั้น ครูควรตอบคำถามสำคัญต่อไปนี้

– ถ้าครูต้องการจะจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความคิดรวบยอด หลักการ และทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับนักเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดผลลัพธ์ ปลายทางตามที่กำหนดไว้ รวมทั้งเกิดเป็นความเข้าใจที่คงทนต่อไปนั้น ครูสามารถจะใช้วิธีการง่าย ๆ อะไรบ้าง

– กิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยเป็นสื่อให้นักเรียนเกิดความรู้และทักษะที่จำเป็นมีอะไรบ้าง

– สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมและดีที่สุด ซึ่งจะทำให้นักเรียนบรรลุตามมาตรฐานของ หลักสูตรมีอะไรบ้าง

– กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ควรจัดกิจกรรมใดก่อนและควรจัดกิจกรรมใดภายหลัง

– กิจกรรมต่าง ๆ ออกแบบไว้เพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดผลลัพธ์ปลายทางตามแนวคิดของ Backward Design นั้น วิกินส์และแมกไทได้เสนอแนะให้ครูเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของ

WHERE TO (ไปที่ไหน) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

W แทน กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ นั่นจะต้องช่วยให้นักเรียนรู้ว่าหน่วยการเรียนรู้นี้จะดำเนินไป ในทิศทางใด (Where) และสิ่งที่คาดหวังคืออะไร (What) มีอะไรบ้าง ช่วยให้ครูทราบว่านักเรียนมีความรู้ พื้นฐานและความสนใจอะไรบ้าง

H แทน กิจกรรมการเรียนรู้ที่ควรดึงดูดความสนใจนักเรียนทุกคน (Hook) ทำให้นักเรียนเกิด ความสนใจในสิ่งที่จะเรียนรู้ (Hold) และใช้สิ่งที่นักเรียนสนใจเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้

E แทน กิจกรรมการเรียนรู้ที่ควรส่งเสริมและจัดให้ (Equip) นักเรียนได้มีประสบการณ์ (Experience) ในแนวคิดหลัก/ความคิดรวบยอด และสำรวจ รวมทั้งวินิจฉัย (Explore) ในประเด็น ต่าง ๆ ที่น่าสนใจ

R แทน กิจกรรมการเรียนรู้ที่ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดทบทวน (Rethink) ปรับ (Revise) ความเข้าใจในความรู้และงานที่ปฏิบัติ

E แทน กิจกรรมการเรียนรู้ที่ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมิน (Evaluate) ผลงานและสิ่ง ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้

T แทน กิจกรรมการเรียนรู้ที่ควรออกแบบ (Tailored) สำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถที่แตกต่างกันของนักเรียน

O แทน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้เป็นระบบ (Organized) ตามลำดับการเรียนรู้ ของนักเรียนและกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ตั้งแต่เริ่มแรกและตลอดไป ทั้งนี้ เพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า การวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีการกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ การลำดับบทเรียน รวมทั้งสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจงนั้นจะประสบผลสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อครูได้มีการกำหนดผลลัพธ์ปลายทาง หลักฐาน และวิธีการวัดและประเมินผลที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริงแล้ว การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นเพียงสื่อที่จะนำไปสู่เป้าหมายความสำเร็จที่ต้องการเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ถ้าครูมีเป้าหมายที่ชัดเจนก็จะช่วยทำให้การวางแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถทำให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ได้

โดยสรุปจึงกล่าวได้ว่า ชั้นนี้เป็นการค้นหาสื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องเหมาะสมกับนักเรียน กิจกรรมที่กำหนดขึ้นควรเป็นกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้นักเรียนสามารถสร้างและสรุปเป็นความคิดรวบยอดและหลักการที่สำคัญของสาระที่เรียนรู้ ก่อให้เกิดความเข้าใจที่คงทน รวมทั้งความรู้สึกรักและเจตคติที่ดีไปพร้อม ๆ กับทักษะความชำนาญ

Backward Design Template

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ _____

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดชั้นปี	
๑. _____	
๒. _____	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า...	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน
๑. _____	๑. _____
๒. _____	๒. _____
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ...
๑. _____	๑. _____
๒. _____	๒. _____
๓. _____	๓. _____
ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
๑. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ	
๑.๑ _____	
๑.๒ _____	
๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้
๑) _____	๑) _____
๒) _____	๒) _____
๓. สิ่งที่มีงประเมิน	
๓.๑ _____	
๓.๒ _____	
ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้	
_____	
_____	

รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

เมื่อครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design แล้ว ครูสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมงได้โดยใช้รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้แบบเรียงหัวข้อ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ชื่อแผน... (ระบุชื่อและลำดับที่ของแผนการจัดการเรียนรู้)

ชื่อเรื่อง... (ระบุชื่อเรื่องที่จะทำการจัดการเรียนรู้)

กลุ่มสาระ... (ระบุกลุ่มสาระที่จัดการเรียนรู้)

ชั้น... (ระบุชั้นที่จัดการเรียนรู้)

หน่วยการเรียนรู้ที่... (ระบุชื่อและลำดับที่ของหน่วยการเรียนรู้)

เวลา... (ระบุระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ต่อ ๑ แผน)

สาระสำคัญ... (เขียนความคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์ของหัวเรื่องที่จะจัดการเรียนรู้)

ตัวชี้วัดชั้นปี... (ระบุตัวชี้วัดชั้นปีที่ใช้เป็นเป้าหมายของแผนการจัดการเรียนรู้)

จุดประสงค์การเรียนรู้... (กำหนดให้สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอัน

พึงประสงค์ของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งประกอบด้วย

ด้านความรู้ (Knowledge: K)

ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (Affective: A)

ด้านทักษะและกระบวนการ (Performance: P))

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้... (ระบุวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง ๓ ด้าน)

สาระการเรียนรู้... (ระบุสาระและเนื้อหาที่ใช้จัดการเรียนรู้ อาจเขียนเฉพาะหัวเรื่องก็ได้)

แนวทางบูรณาการ... (เสนอแนะและระบุกิจกรรมของกลุ่มสาระอื่นที่บูรณาการร่วมกัน)

กระบวนการจัดการเรียนรู้... (กำหนดให้สอดคล้องกับธรรมชาติของกลุ่มสาระและการบูรณาการข้ามสาระ)

กิจกรรมเสนอแนะ... (ระบุรายละเอียดของกิจกรรมที่นักเรียนควรปฏิบัติเพิ่มเติม)

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้... (ระบุสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้)

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้... (ระบุรายละเอียดของผลการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดไว้ อาจนำเสนอข้อเด่นและข้อด้อยให้เป็นข้อมูลที่สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิจัยในชั้นเรียนได้)

ในส่วนของการเขียนแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น ให้ครูเขียน โดยนำขั้นตอนหลักของเทคนิค วิธีการของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น การเรียนแบบแก้ปัญหา การศึกษาเป็น

รายบุคคล การอภิปรายกลุ่มย่อย/กลุ่มใหญ่ การฝึกปฏิบัติการ การสืบค้นข้อมูล ฯลฯ มาเขียนในชั้นการจัดการเรียนรู้ โดยให้คำนึงถึงธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้

การใช้แนวคิดของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Backward Design จะช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้และใช้แผนการจัดการเรียนรู้ของ ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๔. เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้-การวัดและประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๔ (๒) และ (๓) ได้ระบุแนวทางการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การฝึกทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย การฝึกปฏิบัติจริงและการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการป้องกันและแก้ปัญหา ดังนั้น เพื่อให้การจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าวนี้ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ใน **คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย** เล่มนี้ จึงยึดแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-Centered) เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และเน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ผสมผสานเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ กับหัวข้อเรื่องหรือประเด็นที่สอดคล้องกับชีวิตจริง เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาในองค์รวมอย่างเป็นธรรมชาติ สอดคล้องกับสภาพและปัญหาที่เกิดขึ้นในวิถีชีวิตของนักเรียน

แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ได้เปลี่ยนแปลงบทบาทของครูจากการเป็นผู้ชี้แนะหรือถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนโดยใช้วิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้นักเรียนเกิดการสร้างสรรค์ความรู้และนำความรู้ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ **คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย** เล่มนี้จึงได้นำเสนอทฤษฎี เทคนิค และวิธีการเรียนการสอนต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ เช่น

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning-BBL) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่อิงผลการวิจัยทางประสาทวิทยา ซึ่งได้เสนอแนะไว้ว่า ตามธรรมชาตินั้นสมองเรียนรู้ได้อย่างไร โดยได้กล่าวถึงโครงสร้างที่แท้จริงของสมองและการทำงานของสมองมนุษย์ที่มีการแปรเปลี่ยนไปตามขั้นของการพัฒนา ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดของการสร้างสรรค์การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning-PBL) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนร่วมกันแก้ปัญหาภายใต้การแนะนำของครู ให้นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามและช่วยกันค้นหาคำตอบ โดยอาจใช้ความรู้เดิมมาแก้ปัญหา หรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับการแก้ปัญหา นำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้ามาสรุปเป็นข้อมูลในการแก้ปัญหา แล้วช่วยกันประเมินการแก้ปัญหาเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาค้างต่อไป สำหรับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้แบบพหุปัญญา (Multiple Intelligences) เป็นการพัฒนารวมของนักเรียน ทั้งสมองด้านซ้ายและสมองด้านขวาบนพื้นฐานความสามารถและสติปัญญาที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล มุ่งหมายจะให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ภายใต้ความหลากหลายของวัฒนธรรม หรือสภาพแวดล้อม

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นการจัดสถานการณ์และบรรยากาศให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ฝึกให้นักเรียนที่มีลักษณะแตกต่างกันทั้งสติปัญญาและความถนัดร่วมกัน ทำงานเป็นกลุ่ม ร่วมกันศึกษาค้นคว้า

การจัดการเรียนรู้แบบใช้หมวกความคิด ๖ ใบ (Six Thinking Hats) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามที่ใช้ความคิดในลักษณะต่าง ๆ โดยสามารถอธิบายเหตุผลประกอบ หรือวิเคราะห์ห้วิจารณ์ได้

การจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Process) เป็นการฝึกให้นักเรียนค้นหาความรู้ด้วยตนเอง เพื่ออธิบายสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ มีหลักเกณฑ์ โดยนักเรียนจะต้องใช้ความสามารถของตนเองคิดค้น สืบเสาะ แก้ปัญหาหรือคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ด้วยตนเอง

การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการแก้ปัญหา (Problem Solving) เป็นการฝึกให้นักเรียนเรียนรู้จากการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการทำความเข้าใจปัญหา วางแผนแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา และตรวจสอบหรือมองย้อนกลับ

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project Work) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติ โดยใช้กระบวนการแสวงหาความรู้หรือค้นคว้าหาคำตอบในสิ่งที่นักเรียนอยากรู้หรือสงสัยด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลาย

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ (Active Learning) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ทดลองทำด้วยตนเอง เพื่อจะได้เรียนรู้ขั้นตอนของงานและรู้จักวิธีแก้ปัญหาในการทำงาน

การจัดการเรียนรู้แบบสร้างผังความคิด (Concept Mapping) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดกลุ่มความคิดรวบยอด เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์กันระหว่างความคิดหลักและความคิดรองลงไป โดยนำเสนอเป็นภาพหรือเป็นแผนผัง

การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experience Learning) เป็นการจัดกิจกรรมหรือจัดประสบการณ์ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ แล้วกระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาทักษะใหม่ ๆ เจตคติใหม่ ๆ หรือวิธีการคิดใหม่ ๆ

การเรียนรู้โดยการแสดงบทบาทสมมุติ (Role Playing) เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้แสดงบทบาทในสถานการณ์ที่สมมุติขึ้น โดยอาจกำหนดให้แสดงบทบาทสมมุติที่เป็นพฤติกรรมของบุคคลอื่น หรือแสดงพฤติกรรมในบทบาทของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ

การจัดการเรียนรู้จากเกมจำลองสถานการณ์ (Simulation Gaming) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่คล้ายกับการแสดงบทบาทสมมุติ แต่เป็นการให้เล่นเกมจำลองสถานการณ์ โดยครูนำสถานการณ์จริงมาจำลองไว้ในห้องเรียน โดยการกำหนดกฎ กติกา และเงื่อนไขสำหรับเกมนั้น ๆ แล้วให้นักเรียนไปเล่นเกมหรือกิจกรรมในสถานการณ์จำลองนั้น

การจัดการเรียนรู้ต้องจัดควบคู่กับการวัดและการประเมินผลตามภาระงาน/ชิ้นงานที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดชั้นปี แผนการจัดการเรียนรู้นี้ได้เสนอการวัดและประเมินผลครบทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และด้านทักษะและกระบวนการ และเน้นวิธีการวัดที่หลากหลายตามสถานการณ์จริง การคู้ร่องรอยต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการดูกระบวนการทำงาน และผลผลิตของงาน โดยออกแบบการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน และแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ พร้อมแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมิน เพื่ออำนวยความสะดวกให้ครูไว้พร้อม ทั้งนี้ครูอาจเพิ่มเติมโดยการออกแบบการวัดและประเมินด้วยมิติคุณภาพ (Rubrics)

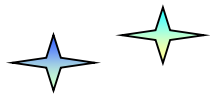
๕. ตารางวิเคราะห์สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดชั้นปีกับหน่วยการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดชั้นปี หน่วยการเรียนรู้	สาระที่ ๑ การอ่าน									สาระที่ ๒ การเขียน									สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด					สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย							สาระที่ ๕ วรรณคดีและ วรรณกรรม			
	มฐ. ๓ ๑.๑									มฐ. ๓ ๒.๑									มฐ. ๓ ๓.๑					มฐ. ๓ ๔.๑							มฐ. ๓ ๕.๑			
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๑	๒	๓	๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ นิทานเทียบสุภาษิต เรื่อง เห็นช้างทำหมู	✓		✓		✓										✓		✓	✓				✓		✓						✓	✓			✓
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ โลกของแมลง	✓	✓		✓						✓			✓				✓	✓		✓				✓							✓	✓		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ประหยัดพลังงาน	✓				✓	✓	✓		✓	✓								✓				✓	✓				✓							✓
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ข้ากับวิถีชีวิตคนไทย	✓	✓					✓	✓		✓				✓		✓													✓	✓			✓	
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ บทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์	✓	✓	✓		✓					✓									✓				✓				✓		✓				✓	✓
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สืบสานนิทานไทย	✓						✓				✓	✓			✓	✓				✓		✓	✓	✓							✓	✓		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ รู้รักสามัคคี	✓	✓			✓				✓	✓	✓					✓		✓										✓	✓	✓				
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ ราชธิดา ตอน กำเนิดมะกะโทถึง มะกะโทเป็นขุนวัง	✓	✓	✓									✓				✓			✓	✓		✓		✓						✓	✓	✓		

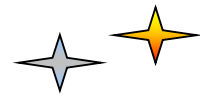
๖. โครงสร้างการแบ่งเวลารายชั่วโมงในการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้	เรื่อง	เวลา/ จำนวนชั่วโมง
แผนปฐมนิเทศ	ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียน	๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	นิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู	๑๐
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	โลกของแมลง	๑๐
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓	ประหยัดพลังงาน	๑๐
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔	ข่าวกับวิถีชีวิตคนไทย	๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕	บทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์	๑๐
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖	รู้รักสามัคคี	๑๐
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗	สืบสานนิทานไทย	๑๐
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘	ราชาธิราช ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง	๑๐
ทดสอบกลางปี		๑
รวม		๘๐

ตอนที่ ๒

แผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แผนปฐมนิเทศ

ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๕

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียน

๑. สาระสำคัญ

การปฐมนิเทศเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างครูกับนักเรียน เป็นการตกลงกันในเบื้องต้นก่อนที่จะเริ่มการเรียนการสอน ทำให้ครูได้รู้จักนักเรียนดียิ่งขึ้น ได้รู้ถึงความต้องการ ความรู้สึกละเอียดคหิตที่มีต่อวิชาที่เรียน ในขณะที่เดียวกันนักเรียนก็จะได้รู้และเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนรู้และการวัดผลและประเมินผล ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวจะนำไปสู่การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ช่วยให้นักเรียนคลายความวิตกกังวล สามารถเรียนได้อย่างมีความสุข ซึ่งจะมีผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

-

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายเกี่ยวกับข้อตกลงและแนวทางในการเรียนวิชาภาษาไทยได้ถูกต้อง (K)
๒. มีทักษะและนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน (P)
๓. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. สังเกตการทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายด้วยความกระตือรือร้น และความขยันหมั่นเพียร ๒. ประเมินพฤติกรรมตามแบบประเมิน ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	๑. สังเกตพฤติกรรมขณะปฏิบัติ กิจกรรม ๒. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ ประเมินด้านทักษะและ กระบวนการ

๕. สาระการเรียนรู้

๑. เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย
๒. แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย
๓. ตารางวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปีกับสาระการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้
๔. คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๕
๕. โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๕
๖. โครงสร้างเวลาเรียนรายชั่วโมง รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๕

๖. แนวทางบูรณาการ

สังคมศึกษา	➔	การปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
ภาษาต่างประเทศ	➔	ฟัง อ่าน เขียน คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทย

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ครูแนะนำตนเองและให้นักเรียนแนะนำตนเองทีละกลุ่มตัวอักษรหรือตามหมายเลขประจำตัว หรือตามแถวที่นั่งตามความเหมาะสม
๒. ครูถามคำถาม ให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นตามประเด็นคำถามต่อไปนี้
  - ๑) นักเรียนคิดว่าทำไมเราจึงต้องเรียนวิชาภาษาไทย
  - ๒) วิชาภาษาไทยมีความสำคัญหรือจำเป็นต่อเราหรือไม่ อย่างไร
๓. ครูสรุปความรู้แล้วแนะนำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูระบุสิ่งที่ต้องเรียนในรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๕ และอธิบายเพื่อทำความเข้าใจกับ นักเรียนในเรื่องต่อไปนี้

- ๑) คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๕
  - ๒) โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๕
  - ๓) โครงสร้างเวลาเรียนรายชั่วโมง รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๕
๒. ครูบอกเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้ว่ามีเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้อะไรบ้าง เช่น
- ครูบรรยายให้ฟัง
  - การนำเรื่องราว บทความ ข่าว เหตุการณ์ ฯลฯ ให้อ่าน แล้วร่วมแสดงความคิดเห็นและหาข้อสรุป
  - การปฏิบัติงานหรือทำใบงาน
  - การศึกษาค้นคว้านอกสถานที่
  - การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
๓. ครูสนทนาและซักถามนักเรียนเพื่อทำความเข้าใจถึงแนวทางการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ รวมทั้งเกณฑ์ตัดสินผลการเรียนรู้ในประเด็นต่าง ๆ เช่น
- ๑) รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๕ มีเวลาเรียนเท่าไร
  - ๒) รายวิชานี้จะสอบและเก็บคะแนนอย่างไร และเท่าไร
  - ๓) รายวิชานี้จะตัดสินผลการเรียนอย่างไร
๔. ครูแนะนำสื่อการเรียนรู้ที่จะใช้ประกอบการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๕ โดยใช้ข้อมูลจากบรรณานุกรมในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๕ ของบริษัท สำนักพิมพ์พัฒนาพานิช จำกัด นอกจากนี้ ครูควรแนะนำแหล่งสืบค้นความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่ได้ระบุไว้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนไปใช้ประโยชน์ในการเรียนได้
๕. ครูสนทนากับนักเรียนและร่วมกันทำข้อตกลงในการเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๕ ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้
- ๑) เวลาเรียน ต้องเข้าเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนในรายวิชานี้ กรณีป่วยต้องส่งใบลา โดยผู้ปกครองลงชื่อรับรองการลา
  - ๒) ควรเข้าห้องเรียนตรงเวลาและรักษามารยาทในการเรียน
  - ๓) เมื่อเริ่มเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะมีการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้ แล้วจะมีการทดสอบหลังเรียน
  - ๔) ในชั่วโมงที่มีการฝึกปฏิบัติงาน ควรเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือให้พร้อม โดยจัดหาไว้ล่วงหน้า
  - ๕) รับผิดชอบการเรียน การสร้างชิ้นงาน และการส่งงานตามเวลาที่กำหนด
  - ๖) รักษาความสะอาดบริเวณที่ปฏิบัติกิจกรรม วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้งานทุกครั้ง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. ครูให้นักเรียนดูหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๕ แล้วซักถามข้อสงสัย
๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้และแหล่งสืบค้นความรู้อื่น ๆ ที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ แล้วครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและบันทึกผล

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับแนวทางการเรียนและข้อตกลงในการเรียนไปปฏิบัติเมื่อเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
๒. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๕ โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นแผนภาพความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงสมุด พร้อมทั้งตกแต่งให้สวยงาม
๒. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาลักษณะของข้าง จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เช่น หนังสือ วิกิพีเดีย สื่ออินเทอร์เน็ต สอบถามจากผู้ปกครอง เป็นกรบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

นักเรียนควรศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายมาล่วงหน้า เพื่อประกอบการเรียนในครั้งต่อไป

๘. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิชจำกัด
๒. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๓. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๔. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

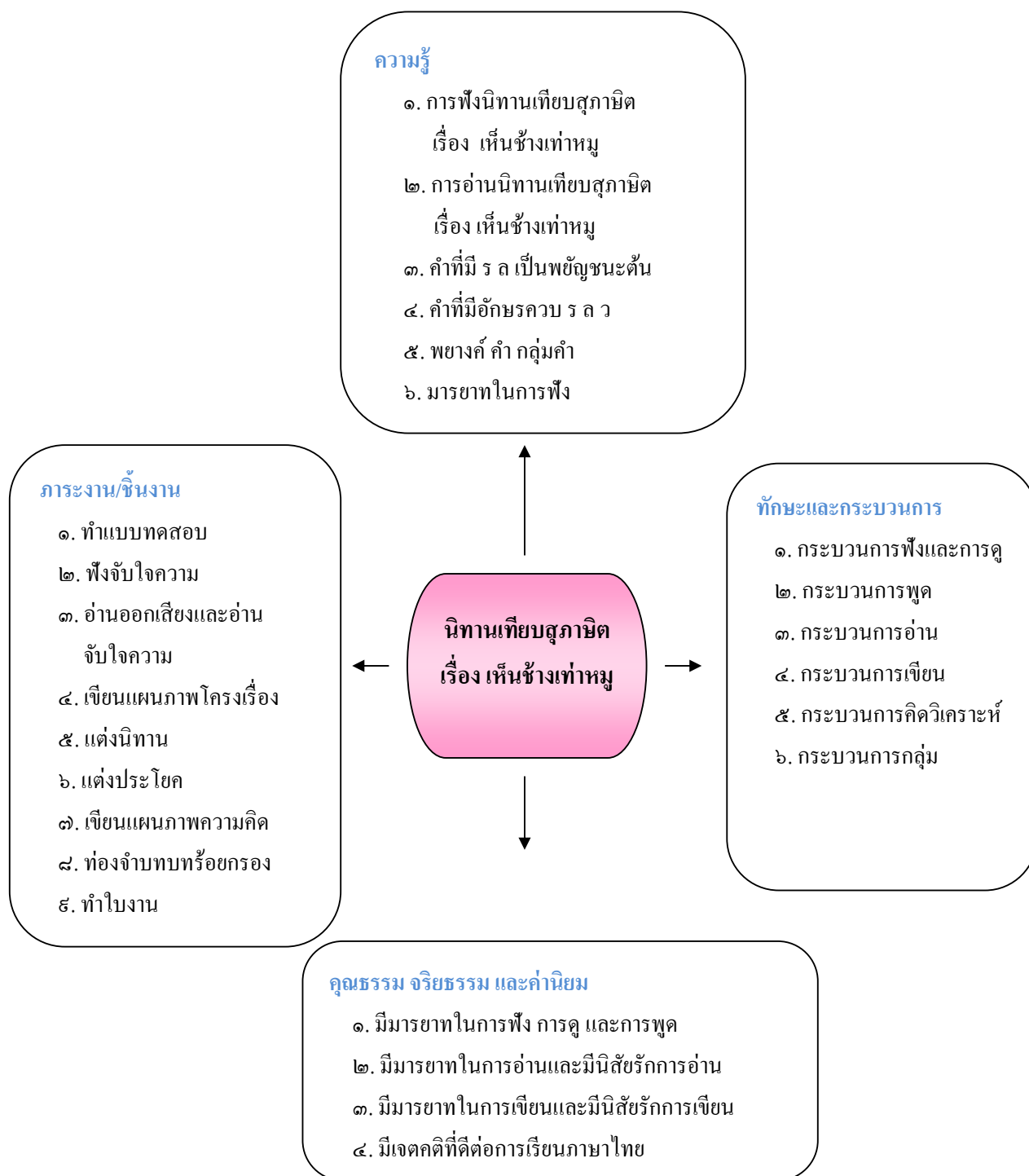
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ นิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู

เวลา ๑๐ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ นิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
<p>ตัวชี้วัดขั้นปี</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑) ๒. อธิบายความหมายโดยนัยจากเรื่องที่อ่านอย่างหลากหลาย ท ๑.๑ (ป. ๕/๓) ๓. วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำ ไปใช้ในการดำเนินชีวิต ท ๑.๑ (ป. ๕/๕) ๔. เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นได้ตรงตามเจตนา ท ๒.๑ (ป. ๕/๖) ๕. เขียนเรื่องตามจินตนาการ ท ๒.๑ (ป. ๕/๘) ๖. พุคแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๕/๑) ๗. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท ๓.๑ (ป. ๕/๕) ๘. จำแนกส่วนประกอบของประโยค ท ๔.๑ (ป. ๕/๒) ๙. ใช้สำนวนได้ถูกต้อง ท ๔.๑ (ป. ๕/) ๑๐. ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง ท ๕.๑ (ป. ๕/๒) ๑๑. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ ท ๕.๑ (ป. ๕/๔) 	
<p>ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การฟังเป็นทักษะที่ควรฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ จึงจะมีประสิทธิภาพ ๒. การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ จะต้องจับใจความสำคัญ และบอกข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ ๓. การอ่านออกเสียงคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น จะต้องออกเสียงให้ถูกต้อง ๔. คำที่มีอักษรควบ ร ล ว แบ่งออกเป็น ๒ ชนิด คือ อักษรควบแท้กับอักษรควบไม่แท้ การอ่านออกเสียงต้องออกเสียงให้ถูกต้อง เพื่อให้สื่อความเข้าใจตรงกัน ๕. พยางค์ คำ กลุ่มคำ เป็นส่วนประกอบสำคัญของประโยค 	<p>คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนได้ความรู้หรือข้อคิดอะไรบ้างจากการอ่านหรือการฟังนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู ๒. คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้นมีวิธีการอ่านอย่างไร ๓. ยกตัวอย่างคำที่มีอักษรควบ ร ล ว มา อย่างละ ๑ คำ ๔. พยางค์ คำ กลุ่มคำ แตกต่างกันอย่างไร ๕. ในการฟังเราต้องมีมารยาทอย่างไรบ้าง

<p>๖. การฟังและการดูสิ่งต่าง ๆ จะต้องปฏิบัติตนให้เหมาะสม</p>	
<p>ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...</p> <p>๑. คำสำคัญ ได้แก่ นิทานเทียบสุภาษิต เห็นช้างเท่าหมู ลู่อานาจ กราก ตัวเท่าเล็บตีน ฉิบหาย ม้วยมรณา โมโหโทโส</p> <p>๒. การฟังเรื่องราวต่าง ๆ จะต้องจับใจความสำคัญ วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น และเล่าเรื่องที่ฟังได้ จึงจะทำให้เข้าใจเรื่องได้ดี</p> <p>๓. การอ่านนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู ต้องออกเสียงคำถูกต้องชัดเจน อธิบาย ความหมายของคำศัพท์หรือถ้อยคำสำนวน ถูกต้อง จับใจความสำคัญและตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องได้อย่างครบถ้วน</p> <p>๔. การอ่านออกเสียงคำที่มี ร เป็นพยัญชนะต้น จะต้องรู้ลิ้น ส่วนการออกเสียงคำที่มี ล เป็นพยัญชนะต้น ไม่ต้องรู้ลิ้น</p> <p>๕. การอ่านคำที่มี ร ล ว ที่เป็นอักษรควบแท้ จะออกเสียงพยัญชนะทั้ง ๒ ตัวพร้อมกัน ส่วนอักษรควบไม่แท้ จะอ่านออกเสียงเฉพาะ พยัญชนะตัวหน้า โดยไม่ออกเสียง ร หรือ เปลี่ยนเป็นเสียงอื่น</p> <p>๖. พยางค์ เป็นเสียงที่เปล่งออกมา จะมีความหมาย หรือ ไม่มีความหมายก็ได้ ถ้ามีความหมาย เรียกว่า คำ ถ้านำหลายคำมาเรียงต่อกัน มีความหมายไม่สมบูรณ์ เรียกว่า กลุ่มคำ</p> <p>๗. การฟังหรือการดูสิ่งต่าง ๆ จะต้องปฏิบัติตนให้มีมารยาท เหมาะสมกับกาลเทศะ</p>	<p>ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ....</p> <p>๑. จับใจความสำคัญ บอกข้อคิด สรุปเรื่อง และ แสดงความคิดเห็น ได้อย่างมีเหตุผล</p> <p>๒. นำข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ไปปรับใช้กับตนเอง</p> <p>๓. อ่านออกเสียงคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น ถูกต้องชัดเจน</p> <p>๔. อ่านและยกตัวอย่างคำที่มีอักษรควบ ร ล ว ทั้ง อักษรควบแท้และอักษรควบไม่แท้</p> <p>๕. บอกลักษณะของพยางค์ คำ กลุ่มคำ</p> <p>๖. ปฏิบัติตนในการฟังในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ อย่างมีมารยาท</p>
<p>ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง</p>	
<p>๑. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ</p> <p>๑.๑ ฟังและอ่านออกเสียงนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู จับใจความสำคัญและตอบคำถาม</p>	

<p>๑.๒ เขียนแผนภาพโครงเรื่อง</p> <p>๑.๓ แต่งนิทาน</p> <p>๑.๔ อ่านออกเสียงคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น</p> <p>๑.๕ อ่านคำที่มีอักษรควบ ร ล ว</p> <p>๑.๖ แต่งประโยค</p> <p>๑.๗ เขียนแผนภาพความคิด</p> <p>๑.๘ ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทที่ดีในการฟัง</p> <p>๑.๙ ท่องจำบทหรือกรอง</p>			
<p>๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <table border="0"> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) การทดสอบ</p> <p>๒) การสนทนาซักถาม</p> <p>๓) การสังเกต</p> <p>๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p> <p>๕) การวัดเจตคติ</p> <p>๖) การวัดทักษะและกระบวนการ</p> </td> <td style="vertical-align: top;"> <p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน</p> <p>๒) แบบประเมินการอ่าน</p> <p>๓) แบบประเมินการเขียน</p> <p>๔) แบบประเมินการฟังและการดู</p> <p>๕) แบบประเมินการพูด</p> <p>๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ</p> </td> </tr> </table>		<p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) การทดสอบ</p> <p>๒) การสนทนาซักถาม</p> <p>๓) การสังเกต</p> <p>๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p> <p>๕) การวัดเจตคติ</p> <p>๖) การวัดทักษะและกระบวนการ</p>	<p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน</p> <p>๒) แบบประเมินการอ่าน</p> <p>๓) แบบประเมินการเขียน</p> <p>๔) แบบประเมินการฟังและการดู</p> <p>๕) แบบประเมินการพูด</p> <p>๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ</p>
<p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) การทดสอบ</p> <p>๒) การสนทนาซักถาม</p> <p>๓) การสังเกต</p> <p>๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p> <p>๕) การวัดเจตคติ</p> <p>๖) การวัดทักษะและกระบวนการ</p>	<p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน</p> <p>๒) แบบประเมินการอ่าน</p> <p>๓) แบบประเมินการเขียน</p> <p>๔) แบบประเมินการฟังและการดู</p> <p>๕) แบบประเมินการพูด</p> <p>๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ</p>		
<p>๓. สิ่งที่มีมุ่งประเมิน</p> <p>๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรักของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง</p> <p>๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา</p> <p>๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี</p> <p>๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ</p>			
<p>ชั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้</p>			
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การฟังนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p>		
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การอ่านนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p>		
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p>		
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ คำที่มีอักษรควบ ร ล ว</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p>		
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ พยางค์ คำ</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p>		
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ กลุ่มคำ/วลี</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p>		
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ มารยาทในการฟัง</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p>		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

การฟังนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ นิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู

๑. สาระสำคัญ

การฟังเรื่องราวต่าง ๆ จะต้องจับใจความสำคัญ สรุปความ เล่าเรื่องย่อได้ถูกต้อง จึงจะทำให้เข้าใจเรื่องได้ดี

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นได้ตรงตามเจตนา ท ๒.๑ (ป. ๕/๖)
๒. เขียนเรื่องตามจินตนาการ ท ๒.๑ (ป. ๕/๘)
๓. พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๕/๑)
๔. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท ๓.๑ (ป. ๕/๕)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ตอบคำถาม สรุปใจความสำคัญ และบอกข้อคิดจากเรื่องที่ฟังได้ (K)
๒. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่ฟังได้ (K, P)
๓. แต่งนิทานได้ตามจินตนาการ (K, P)
๔. พูดหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๕. มีมารยาทในการฟัง (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการเล่าเรื่อง ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบ ก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการฟังและการดู	๑. ประเมินทักษะการฟังและการดู ๒. ประเมินทักษะการพูด ๓. ประเมินทักษะการเขียน ๔. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๕. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

การฟังนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➔	เขียนแผนภาพ โครงเรื่องเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง
สังคมศึกษาฯ	➔	ศึกษาและรวบรวมนิทานเทียบสุภาษิต
ศิลปะ	➔	ร้องเพลง ช้าง/วาดภาพประกอบนิทาน
สุขศึกษาฯ	➔	เคลื่อนไหวท่าทางประกอบเพลง/เล่นเกมเรียงลำดับเรื่องราว
การงานอาชีพฯ	➔	จัดป้ายแสดงผลงาน/บอกลักษณะของช้าง

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของช้าง แล้วสุ่มเรียกนักเรียน ๒-๓ คน ให้บอกเกี่ยวกับความสำคัญของช้าง
- ครูคิดแผ่นป้ายเพลง ช้าง บนกระดาน ให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลง ช้าง และเคลื่อนไหวท่าทางประกอบ

เพลง ช้าง

ช้าง ช้าง ช้าง	หนูรู้จักช้างหรือเปล่า
ช้างมันตัวโตไม่เบา	จมูกมันยาวเรียกว้างวง
สองเขี้ยวโค้งวงเรียกว้างา	มีหูมีตา หางยาว

(เรียบเรียงโดย คุณหญิงฉันทิลา ศิลปบรรเลง)

๔. นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะของช้างตามเนื้อเพลง แล้วช่วยกันสรุปเป็นความรู้

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูอ่านนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู ให้นักเรียนฟัง ๒ ครั้ง หรือเปิดแถบบันทึกเสียงให้นักเรียนฟัง
๒. ครูตั้งคำถามซักถามนักเรียน เพื่อให้เข้าใจเนื้อเรื่องที่ฟังมากยิ่งขึ้น ดังนี้
  - ๑) นิทานเทียบสุภาษิตมีลักษณะเป็นอย่างไร
  - ๒) สาเหตุใดที่ทำให้กันขาเกิดความสงสัยในสำนวนที่ว่า “เห็นช้างเท่าหมู”
  - ๓) เหตุใดช้างจึงเดินไปเหยียบปู
  - ๔) ปูพูดกับช้างว่า “ตัวเจ้าโตก็มากน้อย” ด้วยความรู้สึกอย่างไร
  - ๕) ปูถึงแก่ความตายเพราะเหตุใด
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเล่นเกมเรียงตามลำดับเรื่องราว โดยครูแจกข้อความให้กลุ่มละ ๑ ชุด ครูให้สัญญาณเริ่มเล่นเกม แล้วให้แต่ละกลุ่มเรียงลำดับข้อความให้ถูกต้องตามลำดับเหตุการณ์หรือเรื่องราวในนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู เมื่อหมดเวลาครูตรวจสอบความถูกต้องและนับคะแนน กลุ่มที่เรียงลำดับได้ถูกต้องมากที่สุดหรือเรียงลำดับถูกต้องทุกข้อเป็นผู้ชนะ

ชั่วโมงที่ ๓

๑. นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องย่อนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู เพื่อเป็นการทบทวนเนื้อเรื่อง
๒. นักเรียนช่วยกันบอกว่าตัวละครในนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู มีใครบ้าง เรื่องเกิดขึ้นที่ไหน มีรายละเอียดว่าอย่างไร
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพโครงเรื่องนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู แล้วออกมาเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องของกลุ่มตน
๔. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่ฟัง
๕. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า ข้อคิดที่ได้จากนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู คือ การรู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเอง หากไม่เป็นคนที่ไม่โกรธง่ายและวู่วาม ก็จะไม่เกิดปัญหาทะเลาะเบาะแว้งกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับเงื่อนไขคุณธรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมสมอง แต่งนิทานสั้น ๆ โดยให้มีข้อคิดเหมือนกับนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู แล้วนำไปติดที่ป้ายแสดงผลงาน

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนช่วยกันแต่งเพลงสั้น ๆ จากนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู แล้วร้องให้เพื่อนฟังในชั้นเรียน

๓. นักเรียนวาดภาพประกอบนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู ตามจินตนาการของตนเอง แล้วระบายสีให้สวยงาม
๔. นักเรียนค้นคว้าและรวบรวมนิทานเทียบสุภาษิตเพิ่มเติม แล้วนำมาเล่าให้เพื่อนหรือสมาชิกในครอบครัวฟัง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำข้อคิดจากนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู ไปปรับใช้กับตนเองทั้งในชีวิตประจำวันและในการเรียน
๒. นักเรียนแต่งนิทานเทียบสุภาษิตให้เพื่อนหรือสมาชิกในครอบครัวอ่านหรือส่งเข้าประกวดได้
๓. นักเรียนเล่านิทานเทียบสุภาษิตให้เพื่อนหรือสมาชิกในครอบครัวฟังได้

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปโดยเล่าเรื่องย่อและบอกข้อคิดของนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู
๒. ครูให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนอ่านนิทานเทียบสุภาษิตเรื่องอื่น ๆ ของพระยาสิทธิราชฤทธิไกร แล้วนำมาพลัดกันเล่าให้เพื่อนฟัง
๒. ครูจัดประกวดการเล่านิทานของนักเรียนในชั้นเรียน เพื่อหาคนที่เล่านิทานได้ดีประจำชั้นเรียน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. แผ่นป้ายเพลง ช้าง
๓. แอบบันทีกเสียง
๔. ข้อความ
๕. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๕. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

การอ่านนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ นิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู

๑. สาระสำคัญ

การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ จะต้องจับใจความสำคัญ สรุปความ แสดงความคิดเห็น บอกข้อคิดของเรื่อง ที่อ่าน และเข้าใจความหมายของคำศัพท์ จะทำให้เข้าใจเรื่องได้ดียิ่งขึ้น

การอ่านคำศัพท์ ทำให้อ่านได้คล่องแคล่ว รู้ความหมายคำศัพท์ และสามารถนำไปสื่อสารกับผู้อื่นได้

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)
๒. อธิบายความหมายโดยนัยจากเรื่องที่อ่านอย่างหลากหลาย ท ๑.๑ (ป. ๕/๓)
๓. วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต
ท ๑.๑ (ป. ๕/๕)
๔. ใช้สำนวนได้ถูกต้อง ท ๔.๑ (ป. ๕/
๕. ระบุนิยามและข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง
ท ๕.๑ (ป. ๕/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคได้ (K, P)
๒. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดู ได้อย่างมีเหตุ (K)
๓. พูดหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการ ได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๔. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๕. มีมารยาทในการอ่าน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการอ่านและ นิสัยรักการอ่าน	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๒. ประเมินทักษะการอ่าน สรุปความ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

๑. การอ่านนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู
๒. คำใหม่น่ารู้
๓. คำอ่านน่าจำ

๖. แนวทางบูรณาการ

สังคมศึกษาฯ	➡	ศึกษาเรื่อง อุกุศลมูล (ความโลภ โกรธ หลง)
ภาษาต่างประเทศ	➡	อ่านและเขียนคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ในภาษาอังกฤษ
ศิลปะ	➡	ร้องเพลง หมู/วาดภาพประกอบนิทาน
สุขศึกษาฯ	➡	เคลื่อนไหวท่าทางประกอบเพลง
งานอาชีพฯ	➡	บอกลักษณะของหมู/จัดป้ายแสดงผลงาน/ทำสมุดสำนวน สุภาษิต

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๔

๑. ครูคิดแผ่นป้ายเพลง หมู บนกระดาน แล้วร้องให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนร้องเพลง หมู
พร้อมกัน

เพลง หมู

เสียงหมูมันร้อง อู๊ด อู๊ด

อู๊ด อู๊ด อี๊ด อี๊ด อู๊ด อู๊ด

อู๊ด อู๊ด อี๊ด อู๊ด อู๊ด

อู๊ด อู๊ด อู๊ด อู๊ด อี๊ด อู๊ด

๒. นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะของหนู แล้วทำท่าทางประกอบการร้องเพลง หนู

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนช่วยกันเล่านิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู เพื่อเป็นการทบทวนเนื้อเรื่อง
๒. นักเรียนอ่านออกเสียงนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ พร้อมกันทั้งชั้น
๓. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า ช้าง เป็นสัตว์ประจำชาติของประเทศสมาชิกอาเซียน คือ ประเทศไทยและลาว สำหรับประเทศไทยได้กำหนดให้วันที่ ๑๓ มีนาคมของทุกปี เป็นวันช้างไทย โดยกำหนดขึ้นเพื่อยกย่องให้เป็นเกียรติแก่ช้าง ซึ่งเป็นสัตว์สำคัญคู่บ้านคู่เมืองตั้งแต่ในอดีต และส่งเสริมให้คนไทยร่วมกันสนใจช้าง รักช้าง ห่วงแหนช้าง และอนุรักษ์ช้าง
๔. นักเรียนจับคู่กับเพื่อน ฝึกอ่านนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู จนคล่อง
๕. ครูสุ่มเรียกนักเรียน ๓-๔ คู่ อ่านออกเสียงให้เพื่อนฟัง แล้วช่วยกันประเมินการอ่าน
๖. นักเรียนจับสลากประเมินการอ่านนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู นักเรียนจับสลากได้ชื่อใคร ให้ประเมินการอ่านของเพื่อนคนนั้น เสร็จแล้วนำไปประเมินการอ่านส่งครู

ชั่วโมงที่ ๕

๑. นักเรียนช่วยกันสำรวจคำศัพท์ที่อ่านไม่ออกหรืออ่านไม่ได้จากนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู
๒. ครูคิดแผ่นป้ายคำใหม่ นำรู้จากนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู บนกระดานให้นักเรียนช่วยกันอ่านจนคล่อง
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ ๓-๕ คน ให้แต่ละกลุ่มจับสลากทำใบงานที่ ๑ เรื่อง อ่านดี มีข้อคิด เสร็จแล้วออกมารายงานหน้าชั้นเรียน
๔. นักเรียนช่วยกันสรุปผลการทำกิจกรรม และช่วยกันบอกแนวทางการปฏิบัติตนเมื่อเกิดความโลภ โกรธ หลง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนนำข้อคิดจากบทร้อยกรองไปแต่งเป็นนิทานสอนใจ พร้อมวาดภาพประกอบให้สวยงาม และนำมาติดที่ป้ายแสดงผลงาน
๓. นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์ยากหรือคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจความหมายในบทเรียนจากพจนานุกรม และฝึกอ่านจนคล่อง
๔. นักเรียนเขียนตามคำบอกจากคำศัพท์ที่ครูบอก แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำข้อคิดจากบทร้อยกรองไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนในสังคม
๒. นักเรียนนำข้อคิดและบทร้อยกรองไปใช้อ้างอิงในการพูดหรือการเขียนในโอกาสต่าง ๆ

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดจากนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู และแนวทางในการปฏิบัติตนไม่ให้เป็นผู้มีความโลภ โกรธ หลง
๒. ครูให้นักเรียนสังเกตการออกเสียงคำที่มีพยัญชนะต้นเป็น ร และ ล จากข่าว ละคร รายการโทรทัศน์ที่ชื่นชอบ หรือให้ผู้ปกครองออกเสียงให้ฟัง แล้วสรุปความรู้ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนช่วยกันบอกคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับสัตว์ เช่น ช้าง หมู ปู แล้วให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงจนคล่อง
๒. นักเรียนรวบรวมสำนวนสุภาษิตที่เกี่ยวกับสัตว์ ทำเป็นสมุดสำนวนสุภาษิต
๓. นักเรียนนำนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู ไปเล่าให้ผู้ปกครองฟัง และชี้ให้เห็นถึงโทษของความโลภ

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แผ่นป้ายเพลง หมู
๒. สลาก
๓. ใบประเมินการอ่าน
๔. แผ่นป้ายคำใหม่
๕. ใบงานที่ ๑ เรื่อง อ่านดี มีข้อคิด
๖. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ นิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู

๑. สาระสำคัญ

คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น ควรฝึกอ่านให้ถูกต้องและพูดให้ชัดเจน เพื่อจะได้ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง และเห็นความสำคัญของการใช้ภาษาไทย

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น ได้ถูกต้องชัดเจน (K, P)
๒. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๓. เห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการอ่านออกเสียงคำ ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ตารางการเรียนรู้

คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น

๖. แนวทางบูรณาการ

ภาษาต่างประเทศ	➔	เปรียบเทียบการออกเสียง ร ล ในภาษาอังกฤษ
การงานอาชีพฯ	➔	ออกแบบและทำบัตรคำ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๖

- ครูออกเสียงคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้นให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนสังเกตการออกเสียง และตำแหน่งของลิ้น แล้วร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกเสียง
- นักเรียนช่วยกันสรุปข้อสังเกตของการออกเสียง ร ล โดยครูอธิบายเพิ่มเติมว่า
  - การออกเสียง ร ปลายลิ้นจะอยู่หลังฟันบนและลิ้นร้ว เปรียบเทียบกับการออกเสียง พยัญชนะ R ในภาษาอังกฤษ
  - การออกเสียง ล ปลายลิ้นจะแตะปุ่มเหงือกด้านหลังฟันบน ลิ้นไม่ร้ว และเปรียบเทียบกับ การออกเสียงพยัญชนะ L ในภาษาอังกฤษ

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนฟังการออกเสียง ร ล จากครู แล้วฝึกออกเสียงตาม
- นักเรียนจับคู่กับเพื่อน ฝึกอ่านออกเสียง ร ล จากชุดคำต่อไปนี้ เป็นรายบุคคล

ชุดคำ

➔	รู่้ง	รีบ	ร่าย	เร้ง
➔	ลอค	ลั๊บ	ลวด	ลิ่ง

- นักเรียนช่วยกันสรุปวิธีการออกเสียงคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น บันทึกลงสมุด
- นักเรียนจับคู่กับเพื่อน ทำใบงานที่ ๒ เรื่อง คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น แล้วอ่านให้ครูฟัง เพื่อประเมินการอ่านทีละคน

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

- นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
- นักเรียนอ่านข่าว บทความ ที่มีคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้นรวมอยู่ด้วยให้ครูฟังทีละคน
- นักเรียนฝึกอ่านและเขียนคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้นจากป้ายโฆษณาที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน ทำเป็นบัตรคำ ไว้ฝึกอ่านกับเพื่อนในชั้นเรียน

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนออกเสียงคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น ได้ถูกต้อง และสื่อความ ได้เข้าใจตรงตามความหมาย
๒. นักเรียนแนะนำให้ผู้อื่นพูดหรืออ่านคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น ได้ถูกต้องคล่องแคล่ว และนำไปใช้พูดจนคิดเป็นนิสัย เป็นการส่งเสริมการใช้ภาษาไทย

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปการอ่านออกเสียงคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น พร้อมทั้งยกตัวอย่างแล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนฝึกอ่านเรื่อง คำที่มีอักษรควบ ร ล ว แล้วสรุปความรู้ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มทำแบบฝึกอ่านออกเสียงคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น แล้วนำมาประเมินการอ่านของเพื่อนในชั้นเรียน
๒. นักเรียนฝึกอ่านคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น แล้วให้เพื่อนช่วยกันฝึกเพื่อนที่ยังออกเสียงไม่ได้

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ชุดคำ
๒. ใบงานที่ ๒ เรื่อง คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น
๓. ข่าว บทความ
๔. ป้ายโฆษณา
๕. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

คำที่มีอักษรควบ ร ล ว

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ นิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู

๑. สาระสำคัญ

อักษรควบ เป็นคำที่มีพยัญชนะต้น ๒ ตัว เรียงกัน ประสมด้วยสระเดียวกัน โดยมีพยัญชนะตัวหลังเป็น ร ล ว แบ่งเป็น อักษรควบแท้ และอักษรควบไม่แท้ การศึกษาเรื่อง คำที่มีอักษรควบ ร ล ว จะทำให้อ่านและเขียนคำที่มีอักษรควบ ร ล ว ได้ถูกต้อง

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของคำที่มีอักษรควบ ร ล ว ได้ถูกต้อง (K)
๒. อ่านและเขียนคำที่มีอักษรควบ ร ล ว ได้ถูกต้อง (K,P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๔. เห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการอ่านออกเสียงคำ ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ตารางการเรียนรู้

คำที่มีอักษรควบ ร ล ว

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➔	จัดกลุ่มคำที่มีอักษรควบ ร ล ว/บันทึกสถิติการออกเสียงคำที่มี อักษรควบ ร ล ว ของเพื่อนในชั้นเรียน
สังคมศึกษาฯ	➔	พูดคุยกับเพื่อน โดยออกเสียงคำที่มีอักษรควบ ร ล ว ถูกต้อง ชัดเจน
ภาษาต่างประเทศ	➔	เปรียบเทียบการออกเสียงคำที่มีอักษรควบในภาษาไทยกับ ในภาษาอังกฤษ
ศิลปะ	➔	ร้องเพลง คำควบกล้ำ
สุขศึกษาฯ	➔	เล่นเกมแข่งขันเรียงคำที่มีอักษรควบ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๗

๑. นักเรียนฟังเพลง คำควบกล้ำ จากแถบบันทึกเสียง แล้วสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลง

เพลง คำควบกล้ำ

คำควบกล้ำนั้นมีมากมาย	มีมากมาย มีมากมาย
คำควบกล้ำนั้นมีมากมาย	มากมายจริงจริง
ควบ ร ล และ ว มากมี	ช่างมากมี ช่างมากมี
ควบ ร ล และ ว มากมี	โปรดฟังดูซี

นายขวัญถือขวานขึ้นขีมิ	ถือขวานขึ้นขีมิ ถือขวานขึ้นขีมิ
นายขวัญถือขวานขึ้นขีมิ	ชวนลุงครีมิไปแขวง
ปามะขวิดคูแปรเปลี่ยนแปลง	แปรเปลี่ยนแปลง แปรเปลี่ยนแปลง
ปามะขวิดคูแปรเปลี่ยนแปลง	ตัดแล้วตรอมตรม
ตรีครตรง ไคร่ครวญ ดูความหลัง	ดูความหลัง ดูความหลัง
ตรีครตรงไคร่ครวญดูความหลัง	ป่าฟังเพราะเขลา
มาตระหนัก ปรับปรุง ปรึ่มเพรา	ปรับปรุงปรึ่มเพรา ปรับปรุงปรึ่มเพรา
มาตระหนักปรับปรุงปรึ่มเพรา	คล้ายเส้าพรั้นพริง

๒. นักเรียนยกตัวอย่างคำที่มีอักษรควบ ร ล ว จากเนื้อเพลง ให้มีทั้งอักษรควบแท้และอักษรควบไม่แท้ แล้วให้ฝึกอ่านออกเสียงทีละคำ และช่วยกันบอกว่าออกเสียงเหมือนหรือต่างกันอย่างไร โดยให้จับกลุ่มคำที่ออกเสียงเหมือนกันไว้ด้วยกัน
๓. นักเรียนศึกษาเรื่อง คำที่มีอักษรควบ ร ล ว จากแผนภูมิที่ครูติดบนกระดาน แล้วช่วยกันบอกลักษณะของอักษรควบแท้ อักษรควบไม่แท้ และยกตัวอย่างคำประกอบ พร้อมทั้งเปรียบเทียบว่าอักษรควบแท้และอักษรควบไม่แท้แตกต่างกันอย่างไร
๔. นักเรียนฟังครูอ่านคำที่มีอักษรควบ ร ล ว จากชุดคำที่กำหนดให้ แล้วฝึกอ่านพร้อมกันจนคล่อง

ชุดคำ

อักษรควบแท้	➔	กราบ	กริ่ง	กรับ	กลาย	กลีบ	กลม
		ครอบ	ครั่ง	ครอง	ปราบ	ปรอย	โปรง
		ปลอด	ปลั่ง	ปลุก	กวาด	ไกว	แกว่ง
		ขวาน	ขวัญ	แขวน	ความ	ควัน	ควาย
อักษรควบไม่แท้	➔	จริง	สร้าง	ไซ้	เส้า	ทราบ	ทรง

๕. นักเรียนฝึกอ่านเป็นรายบุคคล จนคล่อง แล้วครูสุ่มเรียกนักเรียนให้อ่านให้เพื่อนฟัง
๖. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม เล่นเกมแข่งขันเรียงคำที่มีอักษรควบให้ถูกต้อง โดยครูแจกบัตรคำกลุ่มละ ๑ ชุด (ให้มีทั้งคำอักษรควบแท้และอักษรควบไม่แท้) ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมากกลุ่มละ ๒ คน เพื่อเรียงคำที่เป็นอักษรควบแท้และอักษรควบไม่แท้ตามหมวดหมู่ให้ถูกต้อง กลุ่มใดทำเสร็จก่อนและถูกต้องมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

๑. นักเรียนช่วยกันแยกคำจากที่เพื่อนทั้ง ๒ กลุ่มช่วยกันเรียง จัดกลุ่มเป็นคำที่มีอักษรควบ ร อักษรควบ ล และอักษรควบ ว ให้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำที่มีอักษรควบ ร ล ว แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนฝึกอ่านคำที่มีอักษรควบ ร ล ว จากชุดคำที่กำหนดให้ แล้วจับคู่กับเพื่อน อ่านให้ครู ฟังทีละคู่
๓. นักเรียนหาคำที่มีอักษรควบ ร ล ว จากนิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู ทำเป็นบัตร คำอ่าน โดยให้มีทั้งอ่านเป็นคำ อ่านเป็นประโยค เก็บไว้ฝึกอ่านในชั้นเรียน
๔. นักเรียนสังเกตการพูดของเพื่อนในชั้นเรียนเป็นเวลา ๑ สัปดาห์ ว่าออกเสียงคำที่มีอักษรควบ ร ล ว ถูกต้องหรือไม่ บันทึกสถิติ แล้วนำมาสรุปผล เพื่อหาทางแก้ไขให้เพื่อนที่พูด ไม่ชัดฝึก ออกเสียงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนอ่านและเขียนคำที่มีอักษรควบ ร ล ว ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน ได้ถูกต้อง และ สื่อความได้เข้าใจตรงตามความหมาย
๒. นักเรียนอธิบายลักษณะของคำที่มีอักษรควบ ร ล ว ให้ผู้อื่นเข้าใจและสามารถอ่านหรือพูด คำที่มีอักษรควบ ร ล ว ได้ถูกต้องชัดเจน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะและวิธีการอ่านคำที่มีอักษรควบ ร ล ว พร้อมทั้งยกตัวอย่างคำที่มี อักษรควบ ร ล ว แต่ละชนิด แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง พยางค์และคำ แล้วจำคำที่มีพยางค์เดียวมาให้ได้มากที่สุด เป็นการบ้าน เพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มทำแบบฝึกอ่านออกเสียงคำที่มีอักษรควบ ร ล ว แล้ว นำมาประชันการอ่านของเพื่อนในชั้นเรียน
๒. นักเรียนรวบรวมคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ออกเสียงเหมือนคำที่มีอักษรควบ แล้วเปรียบเทียบกับ คำที่มีอักษรควบในภาษาไทย

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แลบบันทึกเสียง
๒. เพลง คำควบกล้ำ
๓. แผนภูมิคำที่มีอักษรควบ ร ล ว
๔. ชุดคำ

๕. บัตรคำ
๖. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด
๗. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด
๘. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด
๙. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด
๑๐. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
     แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
     แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
     เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
     _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

พยางค์ คำ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ นิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู

๑. สาระสำคัญ

พยางค์ เป็นเสียงที่เปล่งออกมาแต่ละครั้ง จะมีความหมายหรือไม่มีความหมายก็ได้ ถ้ามีความหมาย เรียกว่า คำ การมีความรู้เรื่อง พยางค์ คำ จะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้เรื่องอื่น ๆ ต่อไป และสามารถนำมาใช้ในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

จำแนกส่วนประกอบของประโยค ท ๔.๑ (ป. ๕/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของพยางค์และคำได้ถูกต้อง (K)
๒. ใช้พยางค์และคำในการแต่งประโยคหรือสื่อสารได้ถูกต้อง (K, P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๔. มีความสนใจในการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการยกตัวอย่างคำ ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการเขียน ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ตารางการเรียนรู้

พยางค์ คำ

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➔	จัดกลุ่มคำพยางค์เดียว คำหลายพยางค์/ ทำตารางแยกส่วนประกอบของพยางค์
สุขศึกษา	➔	เล่นเกมสร้างคำใหม่

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๘

- แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มแข่งขันกันเขียนคำพยางค์เดียวให้ได้มากที่สุด ภายในเวลาที่ครูกำหนด กลุ่มใดเขียนคำได้มากที่สุด และถูกต้องมากที่สุดเป็นผู้ชนะ
- ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า คำ ในภาษาไทย มีทั้งคำพยางค์เดียวและคำหลายพยางค์

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนสนทนากับเกี่ยวกับเสียงที่เปล่งออกมาแล้วมีความหมายและไม่มีความหมาย เช่น พิ-พิเศษ
- นักเรียนจับคู่กับเพื่อน แล้วให้แต่ละคู่จับสลากหมายเลข ๑ และหมายเลข ๒ คนที่จับสลากได้หมายเลขเดียวกันมารวมกลุ่มศึกษาเรื่องเดียวกันจากใบความรู้ที่ครูแจกให้ ดังนี้
หมายเลข ๑ เรื่อง พยางค์   หมายเลข ๒ เรื่อง คำ
- เมื่อศึกษาจนเป็นที่เข้าใจแล้ว ให้แต่ละคนกลับไปยังคู่เดิมของตน อธิบายเรื่องที่ได้ศึกษามาให้คู่ของตนฟังจนเข้าใจ
- ครูสุ่มถามนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ
- ครูยกบัตรคำต่อไปนี้ให้นักเรียนดูทีละคำ ให้นักเรียนช่วยกันบอกว่าเป็นคำที่มีกี่พยางค์

รถยนต์

พฤษภาคม

หนังสือพิมพ์

วัดวาอาราม

ผลไม้

- นักเรียนคู่เดิมเล่นเกมสร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้ได้มากที่สุด ภายในเวลาที่ครูกำหนด กลุ่มใดที่สร้างได้มากที่สุดและเขียนได้ถูกต้องเป็นผู้ชนะ

คำที่ครูกำหนดให้

บ้าน น้ำ ใจ เครื่อง แม่ แก้ว

ตัวอย่าง

แก้ว

ดอกแก้ว แก้วน้ำ ขวดแก้ว

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะและส่วนประกอบของคำและพยางค์

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับพยางค์ คำ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ครูแจกชุดคำให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ ชุด ให้แต่ละกลุ่มแยกจำนวนพยางค์ เสร็จแล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๓. ครูแจกข้อความให้นักเรียน ๑ เรื่อง ให้นักเรียนหาคำ ๑ พยางค์ คำ ๒ พยางค์ คำ ๓ พยางค์ จัดเป็นกลุ่ม ๆ เขียนลงกระดาษ ส่งครู

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง พยางค์ คำ ไปใช้ในการแต่งบทร้อยกรองหรือเขียนเชิงสร้างสรรค์

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง พยางค์ คำ แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง กลุ่มคำ/วลี พร้อมยกตัวอย่าง ๕ กลุ่มคำ/วลี เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนทำบัตรคำ เพื่อนำมาเล่นแข่งขันบอกจำนวนพยางค์กับเพื่อนในชั้นเรียน
๒. นักเรียนอ่านพาดหัวข่าวหรือข้อความจากหนังสือพิมพ์ แล้วบอกได้ว่าเป็นคำกี่พยางค์

๘. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. สลาก
๒. บัตรคำ
๓. ใบความรู้เรื่อง พยางค์
๔. ใบความรู้เรื่อง คำ
๕. ชุดคำ
๖. ข้อความ
๗. กระดาษ
๘. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๒. สื่อการเรียนรู้อ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖

กลุ่มคำ/วลี

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ นิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู

๑. สาระสำคัญ

กลุ่มคำ คือ การนำคำมาเรียงต่อกัน มีความหมาย แต่ไม่เป็นประโยคที่สมบูรณ์ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า วลี การมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง กลุ่มคำ จะเป็นประโยชน์ต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

จำแนกส่วนประกอบของประโยค ท ๔.๑ (ป. ๕/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของกลุ่มคำได้ถูกต้อง (K)
๒. ใช้กลุ่มคำในการแต่งประโยคหรือสื่อสารได้ถูกต้อง (K, P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๔. มีความสนใจในการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการยกตัวอย่างคำ ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการเขียน ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ตารางการเรียนรู้

กลุ่มคำ/วลี

๖. แนวทางบูรณาการ

ภาษาต่างประเทศ	➡	ยกตัวอย่างคำ กลุ่มคำในภาษาอังกฤษหรือในประเทศสมาชิกอาเซียน
ศิลปะ	➡	วาดภาพประกอบนิทาน
สุขศึกษา	➡	เล่นเกมสร้างคำใหม่
การงานอาชีพฯ	➡	ทำสมุดกลุ่มคำ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๕

๑. ครูนำแถบข้อความต่อไปนี้ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่าข้อความใดเป็นกลุ่มคำ

สมุดเล่มเล็ก

ดินสอสีสวย

ฉันทวงสมุด

น้องคนเล็ก

ยายอ่านนิทาน

ช่างตัวโต

หมูกินรำข้าว

ช่างแก๊งปู

๒. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า ข้อความที่มีความหมายไม่สมบูรณ์จัดเป็น กลุ่มคำหรือวลี ส่วนข้อความที่มีความหมายสมบูรณ์จัดเป็น ประโยค แล้วให้นักเรียนพิจารณาว่าข้อความใดเป็นประโยคบ้าง

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูสุ่มเรียกนักเรียน ๓-๔ คน ออกมาสรุปเรื่อง กลุ่มคำ ที่ได้ศึกษามา พร้อมยกตัวอย่างกลุ่มคำประกอบ
๒. ครูแจกใบความรู้เรื่อง กลุ่มคำ ให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อน ทำความเข้าใจจากใบความรู้และช่วยกันพิจารณาคำจากแถบข้อความที่ครูติดบนกระดานว่า แถบข้อความใดเป็นกลุ่มคำ เพราะเหตุผลอะไร
๓. นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะของประโยค แล้วเปรียบเทียบกับกลุ่มคำว่าแตกต่างกันอย่างไร
๔. ครูแจกข้อความหรือเรื่องราวให้คู่ละ ๑ เรื่อง ให้ช่วยกันหากกลุ่มคำจากเนื้อเรื่องให้ได้มากที่สุด คู่ใดเสร็จก่อนและถูกต้องมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

ตัวอย่าง ข้อความหรือเรื่องราวที่นำมาให้นักเรียนอ่านเพื่อหากลุ่มคำ

บ้านของฉันเป็นบ้านสวน มีต้นไม้สีเขียว มีดอกไม้ที่สวยงาม อากาศสดชื่น เย็นสบาย และมีผีเสื้อมากมาย ฉันชอบไปวิ่งเล่นในสวน ผีเสื้อหลายตัวจะบินมาวนเวียนดูคน้ำหวานจากดอกไม้ ฉันชอบนั่งมองดูผีเสื้อ มันมีสีสันสวยงาม พ่อบอกว่าอย่าไปจับหรือไล่ตีผีเสื้อ เพราะผีเสื้อมีประโยชน์ช่วยชาวสวนผสมเกสรดอกไม้ ทำให้ต้นไม้ออกผลให้เรากิน

๕. นักเรียนนำกลุ่มคำจากข้อ ๕ มาแต่งประโยคให้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

- นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับกลุ่มคำ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
- แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ ๓-๕ คน ให้แต่ละกลุ่มสร้างคำใหม่จากคำที่ครูกำหนดให้จำนวน ๑๐ คำ แล้วรวบรวมเป็นสมุดกลุ่มคำ เพื่อใช้ในการเรียนและการทำกิจกรรมอื่น
- นักเรียนเลือกกลุ่มคำจากข้อ ๒ จำนวน ๓ กลุ่มคำ แล้วแต่งนิทาน โดยให้มีกลุ่มคำทั้ง ๓ กลุ่มคำในนิทานด้วย พร้อมวาดภาพประกอบ ระบายสีให้สวยงาม

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

- นักเรียนอธิบายข้อแตกต่างระหว่างคำ กลุ่มคำ และประโยค ให้ผู้อื่นเข้าใจได้
- นักเรียนนำความรู้เรื่อง กลุ่มคำ ไปใช้ประกอบในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้

ขั้นที่ ๕ สรุป

- นักเรียนช่วยกันบอกความหมายของกลุ่มคำ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบให้ชัดเจน และบันทึกลงสมุด
- ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง มารยาทที่ดีในการฟังว่ามีอะไรบ้าง เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

- นักเรียนทำบัตรคำ บัตรกลุ่มคำ และบัตรประโยค เพื่อนำมาทาบเล่นในชั้นเรียน
- นักเรียนยกตัวอย่างกลุ่มคำที่เป็นภาษาอังกฤษ หรือภาษาในประเทศสมาชิกอาเซียน พร้อมบอกความหมาย

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- แถบข้อความ
- ใบความรู้เรื่อง กลุ่มคำ

๓. ข้อความหรือเรื่องราว
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗

มารยาทในการฟัง

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ นิทานเทียบสุภาษิตเรื่อง เห็นช้างเท่าหมู

๑. สาระสำคัญ

การฟังและการดูสิ่งต่าง ๆ ผู้ฟังหรือผู้ดูจะต้องปฏิบัติตนให้เหมาะสมในขณะที่ฟังหรือดู เพื่อเป็นการให้เกียรติผู้พูด และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ฟังหรือผู้ดูที่ดีมีมารยาท

วิชาเหมือนสินค้า เป็นบทอาขยานบทหลักที่ให้คติในการหมั่นเพียรศึกษาเล่าเรียน ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. พุคแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๕/๑)
๒. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท ๓.๑ (ป. ๕/๕)
๓. ใช้สำนวนได้ถูกต้อง ท ๔.๑ (ป. ๕/๗)
๔. ระบุนำความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง ท ๕.๑ (ป. ๕/๒)
๕. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ ท ๕.๑ (ป. ๕/๔)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของผู้ที่มีมารยาทในการฟังและปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม (K)
๒. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรือดูได้ (K)
๓. ท่องจำบทร้อยกรองที่ไพเราะและมีคุณค่าทางความคิด และนำไปใช้ในการพูดและการเขียนได้ (K, P)
๔. พุคหรือเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K, P)
๕. นำความรู้เกี่ยวกับมารยาทในการฟังไปใช้ในการแสวงหาความรู้หรือปฏิบัติตนในการดำรงชีวิตได้ (P)
๖. มีมารยาทในการฟังและการดู (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถามและการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความสนใจและตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการฟังและการดู	๑. ประเมินทักษะการฟังและการดู ๒. ประเมินทักษะการท่องจำบทหรือกรอง ๓. ประเมินทักษะการอ่านสรุปความ ๔. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๕. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ตารางการเรียนรู้

๑. มารยาทในการฟัง
๒. บทอ่านเสริมเรื่อง วิชามือเหมือนสินค้า

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➔	เขียนแผนภาพความคิดเรื่อง มารยาทในการฟัง
สังคมศึกษาฯ	➔	ศึกษาเรื่อง มารยาทในการฟัง
ศิลปะ	➔	แสดงบทบาทสมมุติ/วาดภาพประกอบ
สุขศึกษาฯ	➔	เล่นเกมฟังดี ๆ
การงานอาชีพฯ	➔	ทำสมุดอธิบายความหมายคำศัพท์

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๐

๑. นักเรียนเล่นเกมฟังดี ๆ โดยครูเลือกนักเรียนอาสาสมัคร ๖ คน ออกมาหน้าชั้นเรียนให้นักเรียนคนหนึ่งเป็นคนอ่านแถบประโยคคำสั่ง แล้วบอกให้เพื่อนที่เหลืออีก ๕ คน ทำตามคำสั่ง เช่น ถ้าสั่งให้หัวเราะ ให้นักเรียนทั้ง ๕ คน หัวเราะ
๒. นักเรียนร่วมกันสังเกตว่าใครทำตามคำสั่งได้ถูกต้องบ้าง และนักเรียนทำตามคำสั่งได้ถูกต้องเพราะอะไร (ครูอาจตอบคำถามนำ เช่น ตั้งใจฟัง)

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนช่วยกันบอกมารยาทที่ดีในการฟังว่ามีอะไรบ้าง

๒. นักเรียนศึกษาเรื่อง มารยาทในการฟัง จากใบความรู้ที่ครูแจกให้
๓. นักเรียนอาสาสมัคร ๕-๑๐ คน ออกมาแสดงบทบาทสมมุติการมีมารยาทที่ดีและไม่ดี ในการฟังการประชุม เมื่อดูการแสดงจบ ให้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น
๔. นักเรียนช่วยกันบอกข้อดีของการมีมารยาทในการฟัง
๕. นักเรียนช่วยกันคิดและเขียนเป็นแผนภาพความคิดว่าจะสามารถนำมารยาทในการฟัง ไปปฏิบัติในการเรียนและการดำเนินชีวิตได้อย่างไรบ้าง เสร็จแล้วช่วยกันตรวจสอบ ความถูกต้อง

ชั่วโมงที่ ๑๑

๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการศึกษาหาความรู้
๒. ครูอ่านบทอ่านเสริมเรื่อง วิชาเหมือนสินค้า ให้นักเรียนฟัง ๒-๓ ครั้ง แล้วให้นักเรียนอ่านตาม จนคล่อง
๓. นักเรียนช่วยกันหาคำศัพท์ยากหรือคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจความหมาย แล้วช่วยกันอธิบาย ความหมาย
๔. นักเรียนสังเกตข้อความที่เป็นสำนวนเปรียบเทียบที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง เช่น ความเพียรเป็น โยธา ซึ่งก็คือปลาร้าขี้ แล้วช่วยกันอธิบายความหมาย โดยครูคอยอธิบายเพิ่มเติม
๕. ครูตั้งคำถามซักถามนักเรียน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน ดังนี้
  - ๑) ใจความสำคัญของบทอ่านเสริมเรื่อง วิชาเหมือนสินค้า คืออะไร
  - ๒) ข้อคิดที่ได้จากบทอ่านเสริมเรื่อง วิชาเหมือนสินค้า คืออะไร
  - ๓) “ปัญญาเป็นกลองแก้ว ส่องดูแถวแนวหินผา” ข้อความนี้หมายความว่าอย่างไร
  - ๔) นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดเราจึงต้องเรียนหนังสือ
๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความบทอ่านเสริมเรื่อง วิชาเหมือนสินค้า พร้อมบอกข้อคิดที่ได้รับ

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับมารยาทในการฟัง แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนนำมารยาทในการฟังไปปฏิบัติ เพื่อพัฒนาสู่การเป็นผู้ฟังที่ดี
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนข้อปฏิบัติในการเป็นผู้ที่มีมารยาทที่ดีในการฟัง พร้อมทั้งวาดภาพประกอบให้สวยงาม นำมาแลกเปลี่ยนกันดูกับเพื่อนกลุ่มอื่น
๔. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับบทอ่านเสริมเรื่อง วิชาเหมือนสินค้า แล้วช่วยกันตรวจสอบ ความถูกต้อง
๕. นักเรียนฝึกท่องจำบทอ่านเสริมเรื่อง วิชาเหมือนสินค้า พร้อมกันทั้งชั้นเรียน และฝึกท่องเป็น กลุ่มจนคล่อง แล้วมาท่องกับครูทีละคน เพื่อประเมินการท่องจำหรือยกรอง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนเป็นผู้ฟังที่ดีในชั้นเรียนหรือการเข้าร่วมประชุมในโอกาสต่าง ๆ
๒. นักเรียนสามารถแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทที่ดีในการฟัง
๓. นักเรียนสามารถนำข้อคิดจากบทอ่านเสริมเรื่อง วิชาเหมือนสินค้า ไปปรับใช้กับตนเองในชีวิตประจำวันและในการเรียนในชั้นเรียน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง มารยาทที่ดีในการฟัง แล้วเขียนเป็นแผนภาพความคิด
๒. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องและบอกข้อคิดของบทอ่านเสริมเรื่อง วิชาเหมือนสินค้า
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนและช่วยกันเฉลยคำตอบ
๔. ครูให้นักเรียนตอบคำถามในประเด็นที่ว่า นักเรียนรู้จักแมลงหรือไม่ มีลักษณะอย่างไร แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ โลกของแมลง ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนสังเกตมารยาทในการฟังของเพื่อนในชั้นเรียน แล้วพูดแนะนำให้เพื่อนปฏิบัติให้ถูกต้อง
๒. นักเรียนแนะนำบุคคลในครอบครัวให้ปฏิบัติตนให้ถูกต้องในการฟังหรือการดูเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
๓. นักเรียนรวบรวมข้อความเปรียบเทียบจากบทอ่านเสริมเรื่อง วิชาเหมือนสินค้า พร้อมอธิบายความหมาย ทำเป็นสมุดอธิบายความหมายคำศัพท์
๔. นักเรียนนำบทอ่านเสริมเรื่อง วิชาเหมือนสินค้า ไปท่องให้บุคคลในครอบครัวหรือเพื่อน ๆ ฟัง และชี้ให้เห็นความสำคัญของการมีความมานะพากเพียรในการศึกษาเล่าเรียน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. แถบประโยคคำสั่ง
๓. ใบความรู้เรื่อง มารยาทในการฟัง
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๒. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

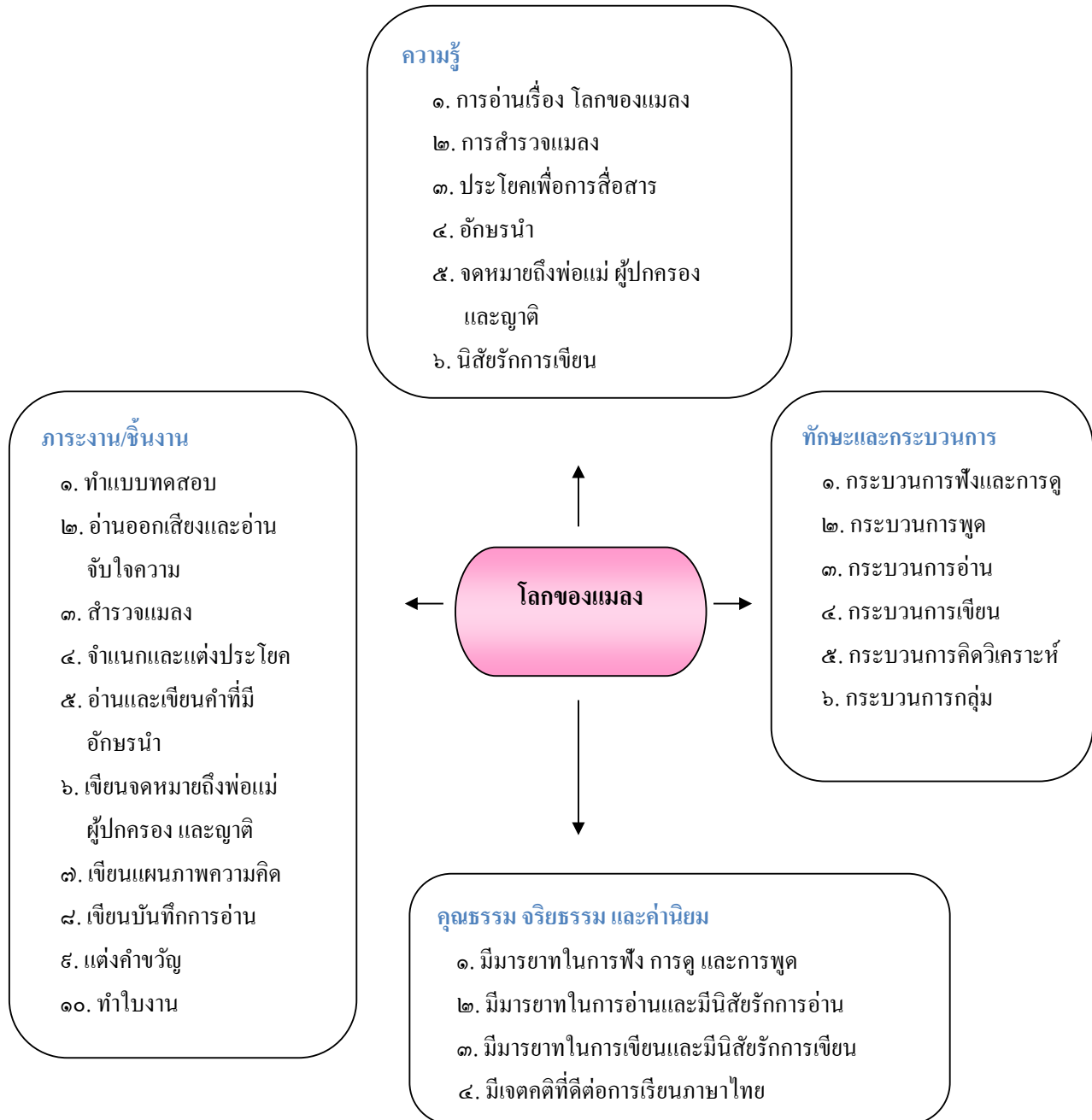
ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / ____ / ____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ โลกของแมลง

เวลา ๑๐ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ โลกของแมลง

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
<p>ตัวชี้วัดชั้นปี</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑) ๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา ท ๑.๑ (ป. ๕/๒) ๓. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๕/๔) ๔. เขียนสื่อสาร โดยใช้คำถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ท ๒.๑ (ป. ๕/๒) ๕. เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ ท ๒.๑ (ป. ๕/๕) ๖. มีมารยาทในการเขียน ท ๒.๑ (ป. ๕/๕) ๗. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๕/๒) ๘. พูดยางานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา ท ๓.๑ (ป. ๕/๔) ๙. จำแนกส่วนประกอบของประโยค ท ๔.๑ (ป. ๕/๒) ๑๐. สรุปเรื่องจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน ท ๕.๑ (ป. ๕/๑) ๑๑. ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง ท ๕.๑ (ป. ๕/๒) 	
<p>ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การอ่านเป็นการฝึกทักษะการออกเสียง การจับใจความ และบอกข้อคิดของเรื่องที่อ่านให้ได้ ๒. การศึกษาค้นคว้าด้วยการลงมือปฏิบัติจริง จะช่วยให้เข้าใจเรื่องที่ศึกษามากยิ่งขึ้น ๓. ประโยคเพื่อการสื่อสารในภาษาไทย มีหลายชนิด การใช้ควรเลือกใช้ให้ถูกต้องเหมาะสม ๔. คำที่มีอักษรนำ แบ่งออกเป็นหลายชนิด คือ คำที่มี อ นำ ข คำที่มี ห นำ และพยัญชนะอักษรสูงหรืออักษรกลางนำอักษรต่ำ ๕. การเขียนจดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ เป็นการเขียนเรื่องส่วนตัวหรือถามสารทุกข์สุกดิบ ซึ่งต้องใช้ภาษาที่สุภาพ 	<p>คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนได้ความรู้อะไรบ้างจากการอ่านเรื่อง โลกของแมลง ๒. ประโยคเพื่อการสื่อสารมีอะไรบ้าง แต่ละชนิด มีลักษณะอย่างไร ยกตัวอย่างประกอบ ๓. คำที่มีอักษรนำมีลักษณะอย่างไร และมีวิธีอ่านอย่างไร ๔. จดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ มีรูปแบบอย่างไร ในการเขียนจดหมายประเภทนี้ต้องคำนึงถึงอะไรบ้าง ๕. นักเรียนจะฝึกนิสัยรักการเขียนให้กับตนเองได้อย่างไรบ้าง

<p>๖. การมีนิสัยรักการเขียน เป็นการฝึกทักษะการใช้ภาษาและทักษะการคิดให้กับตนเอง</p>	
<p>ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...</p> <p>๑. คำสำคัญ ได้แก่ ป่าละเมาะ แมลง กังวาน แว่นขยาย ระบบนิเวศ แมลงศัตรูพืช ผสมเกสร พืชพอาศัย</p> <p>๒. การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ จะต้องออกเสียงคำให้ถูกต้อง รู้ความหมายของคำศัพท์ จับใจความสำคัญของเรื่องให้ได้ วิเคราะห์หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และบอกข้อคิดที่เป็นประโยชน์ได้</p> <p>๓. การศึกษาด้วยวิธีการลงมือปฏิบัติจริง จะทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน ถูกต้อง และตรงตามที่ต้องการ</p> <p>๔. ประโยคเพื่อการสื่อสาร แบ่งออกเป็น ๖ ชนิด คือ ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม ประโยคคำสั่ง ประโยคแสดงความต้องการ และประโยคขอร้อง ชักชวน และขออนุญาต</p> <p>๕. คำที่มีอักษรนำ เป็นคำที่มีพยัญชนะ ๒ ตัวเรียงกัน ประสมด้วยสระเดียวกัน ตัวหน้าเป็นอักษรกลางหรืออักษรสูง ตัวหลังเป็นอักษรต่ำ หรือคำที่มี อ นำ หรือคำที่มี ห นำ</p> <p>๖. การเขียนจดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ จะต้องเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบ และเลือกใช้คำขึ้นต้นและคำลงท้ายถูกต้อง ใช้ภาษาสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล</p> <p>๗. การมีนิสัยรักการเขียน ควรฝึกฝนเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อฝึกทักษะการคิดและการใช้ภาษาของตนเอง จะทำให้เขียนหนังสือได้ดี</p>	<p>ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ....</p> <p>๑. บอกลักษณะของแมลงประเภทต่าง ๆ</p> <p>๒. จับใจความสำคัญ แสดงความคิดเห็น และบอกข้อคิดของเรื่องที่อ่านถูกต้อง</p> <p>๓. แต่งประโยคเพื่อการสื่อสารแต่ละชนิดได้ถูกต้อง</p> <p>๔. บอกลักษณะของอักษรนำ และยกตัวอย่างคำที่มีอักษรนำ</p> <p>๕. เขียนจดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ ตามรูปแบบ และใช้คำขึ้นต้นและคำลงท้ายถูกต้อง</p> <p>๖. บอกลักษณะของผู้มีนิสัยรักการเขียน และปฏิบัติตนเป็นผู้มีนิสัยรักการเขียน</p>

ชั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘	การอ่านเรื่อง โลกของแมลง	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙	การสำรวจแมลง	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐	ประโยชน์เพื่อการสื่อสาร	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑	อักษรนำ	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒	จดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓	นิสัยรักการเขียน	เวลา ๒ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘

การอ่านเรื่อง โลกของแมลง

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง โลกของแมลง

๑. สาระสำคัญ

การอ่านเป็นการฝึกทักษะการออกเสียง การจับใจความสำคัญ แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์เรื่องที่อ่าน เพื่อทดสอบความเข้าใจของตนเอง

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)
๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา
ท ๑.๑ (ป. ๕/๒)
๓. สรุปเรื่องจากรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน ท ๕.๑ (ป. ๕/๑)
๔. ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง
ท ๕.๑ (ป. ๕/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคได้ (K, P)
๒. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๔. มีมารยาทในการอ่าน (A)
๕. มีความสนใจในการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการสนทนาซักถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบ ก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. แบบประเมินมารยาทในการฟัง และการดู ๓. แบบประเมินมารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๒. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

การอ่านเรื่อง โลกของแมลง

๖. แนวทางบูรณาการ

วิทยาศาสตร์	➡	ศึกษาเรื่อง แมลง
คณิตศาสตร์	➡	จัดกลุ่มแมลง
ภาษาต่างประเทศ	➡	อ่านและเขียนคำศัพท์ชื่อแมลง
ศิลปะ	➡	ร้องเพลง แมงมุมลาย/วาดภาพพระบายสี
การงานอาชีพฯ	➡	ทำบัตรคำ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๒

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- ครูให้นักเรียนร้องเพลง แมงมุมลาย พร้อมทำท่าทางประกอบเพลง

เพลง แมงมุมลาย

แมงมุมลายตัวนั้น	ฉันเห็นมันชมชานเหลือทน
วันหนึ่งมันถูกฝน	ไหลหล่นจากบนหลังคา
พระอาทิตย์อัสดง	น้ำแห้งเหือดไปลับตา
มันรีบไต่ขึ้นฝา	หันหลังมาทำดาถูกวา

๓. นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะของแมลงมูม แล้วครูอธิบายเพิ่มเติมเรื่องแมลง

๔. นักเรียนช่วยกันบอกชื่อแมลงที่นักเรียนรู้จัก

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูนำภาพแมลงชนิดต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนสังเกตและสนทนาเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ดู

๒. ครูอ่านเรื่อง โลกของแมลง ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ให้นักเรียนฟัง ๒ ครั้ง เพื่อให้นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่อง ได้ดียิ่งขึ้น และตอบคำถามต่อไปนี้

๑) แมลงในเรื่องมีกี่ชนิด อะไรบ้าง

๒) แมลงมักอาศัยอยู่ที่ใด

๓) แมลงมักจะกินอะไรเป็นอาหาร

๔) ถ้านักเรียนพบผีเสื้อพันธุ์ที่หายาก นักเรียนควรทำอย่างไร

๕) นักเรียนชอบแมลงหรือไม่ เพราะอะไร

๖) ให้นักเรียนเปรียบเทียบความแตกต่างของแมลงกับสัตว์อื่น ๆ

๗) การศึกษาแมลงเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ เพราะอะไร

๘) แมลงมีประโยชน์หรือไม่ อย่างไร

๓. นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ว่า นักเรียนคิดว่าแมลงมีประโยชน์อย่างไร ครูอธิบายสรุปผลการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของนักเรียนและให้คำแนะนำหรือความรู้เพิ่มเติม

ชั่วโมงที่ ๑๓

๑. นักเรียนทบทวนเรื่อง โลกของแมลง โดยช่วยกันเล่าเรื่องและบอกชื่อแมลงแต่ละประเภท

๒. ครูซักถามนักเรียนเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง แล้วให้นักเรียนจัดกลุ่มแมลงเป็นกลุ่ม ๆ และยกตัวอย่างชื่อแมลงเพิ่มเติม

๓. นักเรียนทำใบงานที่ ๓ เรื่อง เขียนแผนภาพความคิดสรุปเรื่อง เสร็จแล้วออกมารายงานหน้าชั้นเรียน

๔. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ครูแบ่งเนื้อหาออกเป็น ๕ ตอน ให้แต่ละกลุ่มอ่านออกเสียงให้ครูฟังกลุ่มละ ๑ ตอน และฝึกอ่านเองจนคล่อง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง โลกของแมลง แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มรวบรวมชื่อแมลงจากเนื้อเรื่อง และค้นหาเพิ่มเติม โดยแบ่งเป็นประเภทให้ได้มากที่สุด ทำเป็นบัตรชื่อแมลง โดยเขียนชื่อแมลงไว้ได้ภาพทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พร้อมวาดภาพประกอบให้สวยงาม เพื่อใช้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

๑. นักเรียนจับคู่กับเพื่อน ศึกษาเรื่อง โลกของแมลง จากหนังสืออื่น ๆ แล้วเลือกศึกษาแมลง
- ๑ ชนิด อภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกัน แล้วสรุปเพื่อนำมาเสนอข้อมูลกับเพื่อนกลุ่มอื่น

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนนำความรู้และข้อคิดจากบทเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันและในการเรียน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปสาระสำคัญของเรื่อง โลกของแมลง แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง โลกของแมลง และรวบรวมคำศัพท์ที่เป็นชื่อแมลงหรือคำศัพท์ยากที่ไม่เข้าใจความหมาย แล้วเปิดหาความหมายจากพจนานุกรมหรือสอบถามความหมายจากผู้รู้เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

นักเรียนศึกษาเรื่องแมลงเพิ่มเติม จากสารานุกรมหรืออินเทอร์เน็ต แล้วสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อน ครู และบุคคลในครอบครัว

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. เพลง แมงมุมลาย
๓. ภาพแมลง
๔. ใบงานที่ ๑ เรื่อง เขียนแผนภาพความคิดสรุปเรื่อง
๕. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘

การสำรวจแมลง

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง โลกของแมลง

๑. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์ และเข้าใจความหมายของคำศัพท์ จะทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ง่าย และยังเป็นการฝึกทักษะการอ่าน เพื่อให้อ่านออกเสียงคำในภาษาไทยได้ถูกต้อง

การศึกษาค้นคว้าจากของจริงหรือการปฏิบัติจริงจะทำให้เข้าใจเรื่องราวที่อ่านหรือฟังได้ดียิ่งขึ้น

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)
๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา
ท ๑.๑ (ป. ๕/๒)
๓. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ท ๒.๑ (ป. ๕/๒)
๔. พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา
ท ๓.๑ (ป. ๕/๔)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำศัพท์ในบทเรียนได้ถูกต้อง (K, P)
๒. จดบันทึกข้อมูลจากการสำรวจได้ (K, P)
๓. แต่งเพลงหรือบทร้อยกรองได้ตามจินตนาการ (K, P)
๔. พุดหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๕. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๖. มีความสุขในการทำงานกลุ่ม (A)
๗. มีมารยาทในการพูด (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการสนทนาซักถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. แบบประเมินมารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน ๓. ประเมินมารยาทในการพูด	๑. ประเมินทักษะการอ่าน ออกเสียงร้อยแก้ว ๒. ประเมินทักษะการพูด ๓. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ ๔. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๕. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

๑. คำใหม่น่ารู้
๒. คำอ่านน่าจำ
๓. การสำรวจแมลง

๖. แนวทางบูรณาการ

วิทยาศาสตร์	➡	ศึกษาเรื่อง แมลง
สังคมศึกษาฯ	➡	นำความรู้เรื่องแมลงไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ภาษาต่างประเทศ	➡	อ่านและเขียนคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อของแมลง
ศิลปะ	➡	วาดภาพแมลง/ประดิษฐ์แมลง/จัดนิทรรศการ
การงานอาชีพฯ	➡	ทำแผนภาพรายละเอียดของแมลง

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๔

๑. ครูถามเรียกนักเรียน ๑-๒ คน ให้บอกคำศัพท์ยากหรือคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจความหมาย ที่รวบรวมได้จากเรื่อง โลกของแมลง พร้อมบอกความหมายที่ค้นคว้ามาให้เพื่อนฟัง เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนได้รวบรวมคำศัพท์และหาความหมายมาหรือไม่
๒. ครูนำภาพแมลงที่ปรากฏในเรื่อง โลกของแมลง หรือภาพที่ตรงกับคำใหม่น่ารู้มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกคำศัพท์ และอธิบายความหมาย

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนศึกษาคำใหม่นำรู้ และช่วยกันบอกความหมายของคำศัพท์ทีละคำ
๒. ครูคิดบัตรคำศัพท์จากเรื่อง โลกของแมลง บนกระดาน ให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน แล้วครูสุ่มเรียกนักเรียนอ่านคนละ ๑ คำ
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม เล่นเกมแข่งขันค้นหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรม ครูเขียนคำศัพท์บนกระดานทีละคำ ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาความหมาย กลุ่มใดพบก่อน ให้ยกมือ อ่านความหมายของคำศัพท์นั้นให้เพื่อนฟัง เมื่อหาครบทุกคำแล้วให้รวมคะแนน กลุ่มใดได้คะแนนมากกว่าเป็นผู้ชนะ

ชั่วโมงที่ ๑๕

๑. ครูคิดบัตรชื่อแมลง ให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน แล้วช่วยกันบอกลักษณะของแมลง เพื่อเป็นการทบทวน
๒. นักเรียนดูภาพแมลงในขวด (ครูนำมาให้ดูหรืออาจให้นักเรียนนำมา) โดยอาจใช้แว่นขยายส่องดู แล้วสนทนาเกี่ยวกับแมลงดังกล่าว
๓. ครูสนทนาและซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการสำรวจแมลงในประเด็นต่าง ๆ เช่น หากนักเรียนมีโอกาสได้ไปสำรวจแมลง นักเรียนจะใช้วิธีใดในการเก็บข้อมูลจากการสำรวจ ครูสรุปคำตอบของนักเรียนเป็นความรู้อีกครั้ง
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มทำกิจกรรมสำรวจแมลงบริเวณโรงเรียนว่ามีแมลงอะไรบ้าง อย่างน้อยกลุ่มละ ๕ ชนิด และบันทึกรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

๑) บริเวณที่สำรวจ	๕) วาดภาพแมลงชนิดนั้น
๒) ลักษณะรูปร่างของแมลง	๖) ปัญหาที่พบในขณะที่ศึกษาแมลง
๓) ที่อยู่ของแมลง	๗) ความประทับใจในการศึกษาเรื่องแมลง
๔) อาหารที่แมลงกิน	
๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานผลการสำรวจให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน (อาจมีตัวอย่างแมลงให้ดูด้วยก็ได้)
๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการสำรวจแมลงของกลุ่ม โดยวาดภาพแมลงแต่ละชนิด และระบายสีให้สวยงาม บอกลักษณะรูปร่าง อาหารการกิน ที่อยู่อาศัย ประโยชน์ และโทษของแมลงชนิดนั้น ๆ แล้วนำมาติดที่ป้ายแสดงผลงาน
๗. นักเรียนช่วยกันสรุปผลการสำรวจแมลงในบริเวณโรงเรียน

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำใหม่นำรู้ คำอ่านนำจำ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนฝึกอ่านคำใหม่ในบทเรียน และคัดด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ส่งครู
๓. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสำรวจแมลง แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

๔. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาและสำรวจแมลงตามหัวข้อต่อไปนี้
(เป็นการบ้าน) กลุ่มละ ๑ หัวข้อ ดังนี้

๑) แมลงในสวน	๔) แมลงในป่า
๒) แมลงในดิน	๕) แมลงในบ้าน
๓) แมลงในทุ่งนา	

โดยให้แต่ละกลุ่มสำรวจหรือศึกษาแมลงตามที่ได้รับมอบหมาย แล้วบอกผลการศึกษา โดยให้วาดภาพ พร้อมระบายสีแมลงแต่ละชนิด เขียนชื่อแมลงทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ บอกลักษณะรูปร่าง อาหารการกิน ที่อยู่อาศัย ประโยชน์ และโทษของแมลงแต่ละชนิด เพื่อนำไปใช้ในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

๕. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า มีการรายงานจากสหประชาชาติว่า แมลงจะเป็นอาหารสำหรับอนาคต สามารถช่วยแก้ปัญหาด้านอาหารและสุขภาพของโลก เนื่องจากมีคุณค่าทางโภชนาการสูง ในประเทศลาว จี๋หรีด เป็นอาหารที่ช่วยแก้ปัญหาทุโภชนาการ ในประเทศกัมพูชา แมงมุมเป็นอาหารที่ได้รับความนิยม ในประเทศไทย หนอนไหมฝ่หรือรอด่วน ก็เป็นอาหารที่ได้รับความนิยม

๖. นักเรียนแต่งเพลงหรือบทร้อยกรองเกี่ยวกับแมลงตามจินตนาการ ตั้งชื่อเพลงหรือบทร้อยกรองให้น่าสนใจ แล้วร้องเพลงหรืออ่านให้เพื่อนฟัง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนอ่านและอธิบายความหมายคำศัพท์ที่เกี่ยวกับแมลงให้ผู้อื่นรู้และเข้าใจได้
๒. นักเรียนบอกชื่อและลักษณะของแมลงแต่ละชนิดที่ตนรู้จัก และแนะนำให้เพื่อนหรือสมาชิกในครอบครัวฟังได้
๓. นักเรียนนำความรู้เรื่อง แมลง ไปใช้ในชีวิตประจำวันและในการเรียน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนอ่านและอธิบายความหมายของคำศัพท์จากบทเรียนเรื่อง โลกของแมลง
๒. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง โลกของแมลง และผลการศึกษาค้นคว้าเรื่อง แมลง
๓. ครูให้นักเรียนทบทวนความรู้เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร แล้วสังเกตลักษณะของประโยคแต่ละชนิด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนประดิษฐ์แมลงจากวัสดุเหลือใช้ นำเสนอผลงาน โดยการจัดนิทรรศการ โลกของแมลง
๒. นักเรียนสำรวจแมลงรอบบริเวณบ้าน และนำตัวอย่างหรือวาดภาพประกอบ แล้วนำมาศึกษาร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน

๘. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพแมลง
๒. บัตรคำศัพท์
๓. พจนานุกรม
๔. บัตรชื่อแมลง
๕. ตัวอย่างแมลง
๖. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด
๗. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด
๘. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด
๙. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด
๑๐. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐

ประโยคเพื่อการสื่อสาร

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง โลกของแมลง

๑. สาระสำคัญ

ประโยคเพื่อการสื่อสาร ในภาษาไทยมี ๖ ชนิด ได้แก่ ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม ประโยคคำสั่ง ประโยคแสดงความต้องการ และประโยคขอร้อง ซักชวน และขออนุญาต การใช้จะต้องเลือกใช้ให้ถูกต้อง และตรงตามจุดมุ่งหมาย

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. เขียนสื่อสาร โดยใช้คำถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ท ๒.๑ (ป. ๕/๒)
๒. จำแนกส่วนประกอบของประโยค ท ๔.๑ (ป. ๕/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกชนิดของประโยคและแต่งประโยคชนิดต่าง ๆ ได้ (K)
๒. พูดหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการ ได้อย่างมีเหตุผล (K, P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๔. มีความสุขในการทำงานกลุ่ม (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการยกตัวอย่าง ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการเขียน ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ภาระการเรียนรู้

ประโยคเพื่อการสื่อสาร

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➔	การจำแนกและจัดกลุ่มประโยค/เขียนแผนภาพความคิด ลักษณะของประโยคชนิดต่าง ๆ
สังคมศึกษาฯ	➔	นำความรู้เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร ไปใช้ในชีวิต ประจำวัน
ภาษาต่างประเทศ	➔	ยกตัวอย่างประโยคภาษาอังกฤษแต่ละชนิดที่ตรงกับ ภาษาไทย
ศิลปะ	➔	แสดงบทบาทสมมุติ/วาดภาพประกอบประโยค

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๖

๑. นักเรียนอ่านแถบประโยคต่อไปนี้ แล้วสังเกตความแตกต่างของแต่ละประโยค

แถบประโยค

- ➔ เขาสำรวจแมลงในส่วนห่อของโรงเรียน
- ➔ ฉันไม่ชอบกินผัก
- ➔ เหตุใดแมลงจึงมี ๖ ขา
- ➔ ฉันอยากไปเที่ยวทะเล

แถบประโยค

- ➔ ช่วยหีบหมวกให้หน่อย
- ➔ ทิ้งขยะให้ลงถังนะ
- ➔ เชิญเข้ามาได้แล้วครับ
- ➔ ยกมือขึ้น

๒. นักเรียนช่วยกันบอกว่าแต่ละประโยคเป็นประโยคชนิดใด

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนสนทนาทบทวนเกี่ยวกับชนิดของประโยคเพื่อการสื่อสารตามที่เคยเรียนมา

๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ ๖ คน เพื่อศึกษาเรื่อง ประโยคที่ใช้ในการสื่อสาร

๓. ครูนำบัตรสลาก ๖ บัตร เขียนหมายเลขประจำบัตร ดังนี้

หมายเลข ๑ ประโยคบอกเล่า

หมายเลข ๒ ประโยคปฏิเสธ

หมายเลข ๓ ประโยคคำถาม

หมายเลข ๔ ประโยคคำสั่ง

หมายเลข ๕ ประโยคแสดงความต้องการ

หมายเลข ๖ ประโยคขอร้อง ชักชวน และขออนุญาต

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากบัตรคนละ ๑ ใบ ใครจับได้หมายเลขใดให้ไปรวมกลุ่มเพื่อศึกษาเรื่องที่จับสลากได้จากใบความรู้ที่ครูแจกให้ โดยร่วมระดมสมองแสดงความคิดเห็น และยกตัวอย่างประโยคตามที่จับสลากได้ จนเข้าใจครบทุกคน

๔. นักเรียนแต่ละคนกลับมายังกลุ่มเดิม นำความรู้ที่ได้ศึกษามาถ่ายทอดให้เพื่อนในกลุ่มฟัง จนเข้าใจครบทุกคน

๕. ครูสุ่มถามนักเรียน ๔-๕ คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

๖. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังเกี่ยวกับประโยคเพื่อการสื่อสารในภาษาอาเซียน ดังนี้

๑) ประโยคคำถามในภาษาเขมร จะใช้คำแสดงคำถามเพียงคำเดียวต่อท้ายประโยค คือ คำว่า

เต้ หมายถึง หรือ ไหม เช่น เก โมก เต้ เขาจะมาไหม หรือเขาจะมาหรือ

หรือจะใช้คำว่า เตอ...เต้ เช่น เตอ เก โมก เต้ เขาจะมาไหม

๒) ภาษาลาวมีคำลงท้ายที่ใช้กับประโยคคำสั่ง คือ คำว่า โลด หมายถึง เลย คำลงท้ายนี้ทำให้ประโยคให้ความรู้สึกเหมือนว่าไม่ได้เป็นการสั่งหรือบังคับ แต่เป็นการสนับสนุนให้ทำสิ่งนั้น

- ๓) ภาษาลีลาที่มีคำลงท้ายที่เป็นการขอร้อง อ่อนหวาน ชักชวน หรือออกคำสั่ง คือ คำว่า ปา หมายถึง นะ เอะ และภาษามาลาเซียมีคำลงท้ายที่ใช้เน้นเมื่อต้องการขอร้องหรือสั่งให้ทำ คือ คำว่า ละฮ์ หมายถึง นะ นำ เอะ เถิด สิ ซิ ซึ ฯลฯ
๗. ครูนำสลากของเดิมมาให้นักเรียนจับคนละ ๑ ใบ ใครจับได้หมายเลขใดให้พูดประโยคชนิดนั้น คนละ ๑ ประโยคจนครบทุกคน เพื่อนและครูช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๘. นักเรียนที่ได้ประโยคชนิดเดียวกันมารวมกลุ่มกัน เขียนประโยคทั้งหมดที่สมาชิกแต่ง และส่งตัวแทนออกมาอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
๙. เมื่อเสร็จแล้วให้นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของประโยคแต่ละชนิด พร้อมทั้งยกตัวอย่างประโยค

ขั้นที่ ๑ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับประโยคเพื่อการสื่อสาร แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจับสลากเพื่อเลือกชนิดของประโยค และระดมสมองยกตัวอย่างประโยคตามที่จับสลากได้ให้มากที่สุด
๓. นักเรียนแต่งบทสนทนาให้เป็นเรื่องราว โดยใช้ประโยคทั้ง ๖ ชนิด แล้วช่วยกันขีดเกลาคำให้มีประโยคครบทุกชนิด และออกมาแสดงบทบาทสมมติให้เพื่อนดูหน้าชั้นเรียน
๔. นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างประโยคแต่ละชนิดเป็นประโยคภาษาอังกฤษ และเปรียบเทียบว่ามีลักษณะเหมือนประโยคในภาษาไทยหรือไม่
๕. นักเรียนจับคู่กับเพื่อน แต่งประโยคทั้ง ๖ ชนิด ชนิดละ ๒ ประโยค แล้ววาดภาพประกอบประโยค นำมาแลกเปลี่ยนกันดูกับเพื่อนคู่อื่น เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร ไปใช้ในชีวิตประจำวันและในการเรียน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของประโยคชนิดต่าง ๆ และเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของประโยคแต่ละชุด เขียนเป็นแผนภาพความคิด
๒. ครูให้นักเรียนทบทวนความรู้เรื่อง อักษรนำ แล้วยกตัวอย่างคำที่มีอักษรนำแต่ละชนิด อ่านออกเสียงและสังเกตลักษณะการออกเสียงแต่ละคำว่ามีเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

นักเรียนแต่งประโยคคนละ ๑ ประโยค เป็นประโยคชนิดใดก็ได้ลงในเศษกระดาษ ม้วนกระดาษใส่ลงในกล่องพลาสติก ให้แต่ละคนหยิบสลากในกล่องพลาสติกคนละ ๑ ใบ อ่านให้เพื่อนฟังและบอกว่า เป็นประโยคชนิดใด เพื่อนตรวจสอบความถูกต้อง คนใดที่ตอบไม่ถูกต้องจะถูกเพื่อนลงโทษให้ปฏิบัติตามที่เพื่อนสั่งให้ทำ

๘. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แถบประโยค
๒. สลาก
๓. ใบความรู้เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑

อักษรนำ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง โลกของแมลง

๑. สาระสำคัญ

อักษรนำ เป็นคำที่ประกอบด้วยพยัญชนะ ๒ ตัวเรียงกัน ประสมกับสระเดียวกัน พยัญชนะตัวหน้าจะเป็นอักษรสูงหรืออักษรกลางก็ได้ แต่พยัญชนะตัวหลังจะต้องเป็นอักษรต่ำเดี่ยวเท่านั้น หรือคำที่มี อ นำ ย หรือคำที่มี ห นำ ซึ่งในการอ่านจะต้องอ่านออกเสียงให้ถูกต้องตามหลักการอ่านคำอักษรนำ

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)
๒. เขียนสื่อสาร โดยใช้คำถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ท ๒.๑ (ป. ๕/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะและอ่านคำที่มีอักษรนำได้ (K, P)
๒. แต่งประโยคจากคำที่มีอักษรนำได้ถูกต้อง (K, P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๔. มีความสุขในการทำงานกลุ่ม (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการยกตัวอย่างคำ ๒. สังเกตการแต่งประโยค ๓. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการอ่านและ นิสัยรักการอ่าน	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ตารางการเรียนรู้

อักษรนำ

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	การจำแนกกลุ่มคำอักษรนำ
สุขศึกษา	➡	เล่นเกมแข่งขันแต่งประโยค
การงานอาชีพฯ	➡	ทำสมุดคำที่มีอักษรนำ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๗

- ครูติดภาพสัตว์หรือสิ่งของต่าง ๆ ที่มีอักษรนำบนกระดาน เช่น ภาพหมี หมู หนอง หมอน
แหวน ให้นักเรียนดูและออกมาเขียนว่าเป็นภาพอะไร แล้วอ่านออกเสียงคำศัพท์ที่เขียน
ทีละคำ
- ครูให้นักเรียนสังเกตการออกเสียงแต่ละคำว่าออกเสียงเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร แล้ว
ช่วยกันสรุปลักษณะของการออกเสียง

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาแผนภูมิเรื่อง อักษรนำ ที่ครูติดบนกระดาน แล้ว
ร่วมระดมสมองแสดงความคิดเห็นถึงความรู้จากแผนภูมิ โดยครูอธิบายความหมาย และ
วิธีการอ่านคำที่มีอักษรนำเพิ่มเติม

๒. ครูติดบัตรย่อยกรอง ให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน และช่วยกันจำแนกว่า คำใดเป็นคำที่มี
อ นำ ข คำใดเป็นคำที่มี ห นำ คำใดเป็นอักษรสูงนำอักษรต่ำ และคำใดเป็นอักษรกลางนำ
อักษรต่ำ

ขนมหวานหลากหลาย	สนมถวาชลาดเขลา
ฉลาดสนองสลักเสลา	แจลัมเจลาเอรีดอร้อย
หมูหมี่หลับไหล	หม่อนไหมเหงาหงอย
ตลาดนัดทวีทยอย	ขม้ายขม้อยห้วนไหว

๓. นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำที่มีอักษรนำ คนละ ๑ คำ ครูเขียนคำศัพท์บนกระดาน
นักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง แล้วฝึกอ่านจนคล่อง
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่ม เล่นเกมแข่งขันแต่งประโยค โดยให้มีคำที่มีอักษรนำอยู่ในประโยค
กลุ่มที่ ๑ เริ่มแต่งประโยคให้มีคำที่มีอักษรนำอยู่ในประโยค จากนั้นกลุ่มที่ ๒ แต่งประโยค
ให้มีคำที่มีอักษรนำอยู่ในประโยคเช่นกัน และประโยคที่แต่งต้องมีเรื่องราวต่อเนื่องกัน
ทำเช่นนี้ ไปจนครบทุกกลุ่ม และเวียนจนครบกลุ่มละ ๒ รอบ เสร็จแล้วร่วมกันอ่านออกเสียง
ประโยคทั้งหมดพร้อมกัน

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

- นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำที่มีอักษรนำ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
- นักเรียนหาคำที่มีอักษรนำจากเรื่อง โลกของแมลง
- นักเรียนเลือกคำที่มีอักษรนำมาแต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร
- นักเรียนฝึกอ่านและเขียนคำที่มีอักษรนำจากหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

- นักเรียนอ่านข้อความที่มีอักษรนำได้ถูกต้อง
- นักเรียนเขียนคำศัพท์ที่มีอักษรนำได้ถูกต้องและเข้าใจความหมาย

ขั้นที่ ๕ สรุป

- นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง อักษรนำ พร้อมทั้งยกตัวอย่าง
- ครูให้นักเรียนสำรวจตนเองว่าเคยเขียนจดหมายหรือไม่ เขียนถึงใคร เป็นการบ้านเพื่อเตรียม
จัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป และเพื่อตอบคำถามว่า การสื่อสารด้วยการเขียนจดหมายมีข้อดีอย่างไร

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

นักเรียนรวบรวมคำที่มีอักษรนำจากหนังสือพิมพ์หรือสื่ออื่น ๆ ทำเป็นสมุดคำที่มีอักษรนำ เพื่อเก็บไว้
ใช้ฝึกอ่านออกเสียงร่วมกัน

๘. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพสัตว์หรือสิ่งของ
๒. แผนภูมิเรื่อง อักษรนำ
๓. บทร้อยกรอง
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒

จดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง โลกของแมลง

๑. สาระสำคัญ

จดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ เป็นจดหมายส่วนตัวที่เขียนเพื่อถามสารทุกข์สุกดิบ การใช้คำขึ้นต้น คำลงท้าย สรรพนาม จึงต้องถูกต้อง และใช้ภาษาที่สุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคลที่เขียนถึง

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ ท ๒.๑ (ป. ๕/๕)
๒. มีมารยาทในการเขียน ท ๒.๑ (ป. ๕/๕)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เขียนจดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติได้เหมาะสมกับโอกาสและจุดประสงค์ (K, P)
๒. เขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๔. มีมารยาทในการเขียน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน	๑. ประเมินทักษะการเขียนจดหมาย ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

จดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➔	เขียนแผนภาพความคิดการเขียนจดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ
สังคมศึกษาฯ	➔	นำความรู้เรื่อง การเขียนจดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ศิลปะ	➔	จัดป้ายนิเทศ
การงานอาชีพฯ	➔	จัดป้ายแสดงผลงาน

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๘

- ครูนำตัวอย่างจดหมายลาครูและจดหมายที่เขียนถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ ให้นักเรียนดู
แล้วร่วมสนทนาเกี่ยวกับจดหมายทั้งสองฉบับว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
- ครูสุ่มเรียกนักเรียน ๓-๕ คน ชักถามว่าเคยเขียนจดหมายหรือไม่ และเขียนถึงใคร
- ครูสนทนาชักถามนักเรียนในประเด็นที่ว่า นักเรียนคิดว่าการสื่อสารด้วยการเขียนจดหมาย
มีข้อดีอย่างไร

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนอาสาสมัครออกมาเล่าประสบการณ์การเขียนจดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ
ให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

๒. ครูสุ่มเรียกนักเรียน ๓-๕ คน ชักถามถึงความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับจดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ ว่ามีลักษณะอย่างไร
๓. นักเรียนศึกษาเรื่อง จดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ แล้วร่วมกันสรุปสาระสำคัญลงสมุด
๔. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นตามหัวข้อต่อไปนี้
  - ๑) ความหมายของจดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ
  - ๒) วิธีการเขียนจดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ
  - ๓) รูปแบบของการเขียนจดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ
    - การใช้คำขึ้นต้นและคำลงท้าย
    - การใช้สรรพนามในจดหมาย
    - แบบฟอร์มการเขียนจดหมาย
๕. นักเรียนบันทึกผลการแสดงความคิดเห็นในรูปแบบต่าง ๆ เช่น PowerPoint ใบความรู้ แผ่นพับ แล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูอธิบายสรุปเป็นความรู้อีกครั้ง

ชั่วโมงที่ ๑๕

๑. นักเรียนทบทวนเรื่อง จดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ โดยให้ช่วยกันบอกลักษณะ การใช้คำขึ้นต้นและคำลงท้าย และการใช้สรรพนาม
๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ว่า หากนักเรียนต้องการติดต่อกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ นักเรียนจะเลือกสื่อสารด้วยการโทรศัพท์หรือการเขียนจดหมาย เพราะอะไร แล้วครูสุ่มเรียกนักเรียนนำเสนอความคิดเห็นหน้าชั้นเรียน
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจับสลาก แล้วระดมสมองเขียนจดหมายถึงบุคคลใด บุคคลหนึ่งต่อไปนี้
  - ๑) พ่อแม่
  - ๒) ผู้ปกครอง
  - ๓) ปู่ ย่า
  - ๔) ตา ยาย
  - ๕) ลุง ป้า น้า หรืออา
๔. เมื่อเขียนเสร็จแล้ว ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน เพื่อนช่วยกันติชมและแสดงความคิดเห็น กลุ่มที่เขียนได้ดีให้นำผลงานไปติดที่ป้ายแสดงผลงาน

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับจดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนทั้งชั้นช่วยกันจัดป้ายนิเทศแบบฟอร์มการเขียนจดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนเขียนจดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ ถูกต้องตามรูปแบบการเขียนจดหมาย
๒. นักเรียนเข้าร่วมการประกวดเขียนจดหมายที่จัดขึ้นในโอกาสต่าง ๆ
๓. นักเรียนสามารถแนะนำให้ผู้อื่นเขียนจดหมายได้ถูกต้องตามรูปแบบการเขียนจดหมาย

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะ รูปแบบ และวิธีการเขียนจดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง และญาติ โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด
๒. ครูให้นักเรียนสำรวจพฤติกรรมตนเองว่าเป็นผู้มีนิสัยรักการเขียนหรือไม่ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป และเพื่อตอบคำถามว่า นักเรียนควรฝึกฝนตนเองให้รักการเขียนหรือไม่ และควรฝึกฝนอย่างไร

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนเข้าชมนิทรรศการเกี่ยวกับสัปดาห์การเขียนจดหมาย หรือนิทรรศการที่เกี่ยวกับการไปรษณีย์ไทย
๒. นักเรียนศึกษารูปแบบการเขียนจดหมายเพิ่มเติมจากหนังสือ อินเทอร์เน็ต หรือสื่ออื่น ๆ

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ตัวอย่างจดหมาย
๒. สลาก
๓. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๔. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓

นิสัยรักการเขียน

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง โลกของแมลง

๑. สาระสำคัญ

การฝึกเขียนเป็นประจำสม่ำเสมอด้วยความเต็มใจเป็นสิ่งที่ดี นอกจากจะช่วยให้จำได้แล้ว ยังเป็นการฝึกทักษะการใช้ภาษาให้คล่อง เขียนหนังสือให้คล่องและรวดเร็ว และยังสร้างนิสัยรักการเขียนให้กับตนเองด้วย

การอ่านบทอ่านเสริม เป็นการฝึกทักษะการอ่าน จะต้องจับใจความสำคัญ สรุปความ แสดงความคิดเห็น และบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง ที่สำคัญต้องนำความรู้และข้อคิดไปใช้ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)
๒. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๕/๒)
๓. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๕/๔)
๔. เขียนสื่อสารโดยใช้คำถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ท ๒.๑ (ป. ๕/๒)
๕. มีมารยาทในการเขียน ท ๒.๑ (ป. ๕/๕)
๖. สรุปเรื่องจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน ท ๕.๑ (ป. ๕/๑)
๗. ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง ท ๕.๑ (ป. ๕/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. สรุปใจความสำคัญ และบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้ (K)
๒. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านและฟังได้ (K)
๓. เขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๔. นำความรู้ที่ได้จากการอ่าน ฟัง หรือดู ไปใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองได้ (P)
๕. ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้ (K)
๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีนิสัยรักการเขียน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการอภิปรายแสดง ความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบ หลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียนและ นิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๒. แบบประเมินทักษะการเขียน แผนภาพความคิด ๓. แบบประเมินทักษะการเขียน ๔. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๕. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ภาระการเรียนรู้

๑. นิสัยรักการเขียน
๒. บทอ่านเสริมเรื่อง บ้านนกน้อย

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนภาพความคิดประโยชน์ของการมีนิสัยรัก การเขียน/เขียนแผนภาพความคิดวิธีรักษาสิ่งแวดล้อม รอบบ้าน
ศิลปะ	➡	จัดป้ายนิเทศ
การงานอาชีพฯ	➡	ออกแบบและทำสมุดบันทึกประจำวัน

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒๐

๑. ครูสุ่มถามนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองว่าเป็นผู้มีนิสัยรักการเขียนหรือไม่
และเหตุใดจึงคิดเช่นนั้น
๒. ครูสนทนาซักถามนักเรียนในประเด็นที่ว่า นักเรียนควรฝึกฝนตนเองให้รักการเขียนหรือไม่
และควรฝึกฝนอย่างไร

ชั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนสนทนาเกี่ยวกับประโยชน์ของการมีนิสัยรักการเขียน
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง นิสัยรักการเขียน จากใบความรู้ที่ครูแจกให้ แล้วช่วยกันซักถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม และสรุปความรู้โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาอภิปรายหน้าชั้นเรียน แล้วร่วมกันสรุป
๔. นักเรียนช่วยกันประเมินตัวอย่าง ๒ แบบ โดยฟังจากแถบบันทึกเสียงหรือฟังจากครู เพื่อจับใจความสำคัญ และแสดงความคิดเห็น โดยใช้หมวดความคิด คือ หมวดคำ หมวดเหลือ และหมวดแดง ดังนี้

ตัวอย่างที่ ๑   ส้ม: เขียนบันทึกทุกวัน
 ตัวอย่างที่ ๒   แดง: ไม่เคยเขียนบันทึกประจำวันเลย

หมวดคำ	–	การกระทำของแดงที่ควรปรับปรุงคืออะไร
หมวดเหลือ	–	การกระทำที่ดีของส้มคืออะไร
หมวดแดง	–	นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับแดงและส้ม

๕. นักเรียนช่วยกันบอกข้อดีของการกระทำของส้มและแนวทางที่สามารถนำไปใช้เป็นแบบปฏิบัติ
๖. นักเรียนช่วยกันสรุปและบอกข้อแนะนำในการเขียนบันทึกลงสมุด
๗. ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเสริมเรื่อง บ้านนกน้อย แล้วสรุปเนื้อเรื่อง เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

ชั่วโมงที่ ๒๑

๑. ครูให้นักเรียนดูภาพนกที่ถูกขังในกรง และภาพนกที่เกาะบนกิ่งไม้ แล้วสนทนาซักถามว่า นกอยากอยู่ในสถานที่แบบใดมากกว่ากัน เพราะอะไร
๒. ครูสุ่มเรียกนักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ว่า หากนักเรียนเป็นนก นักเรียนจะอยากอยู่ในสภาพแวดล้อมแบบใด เพราะอะไร
๓. นักเรียนอ่านบทอ่านเสริมเรื่อง บ้านนกน้อย ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ แล้วร่วมกันสรุปใจความสำคัญและบอกข้อคิดจากเรื่อง
๔. ครูให้นักเรียนสังเกตรูปแบบการนำเสนอของเนื้อเรื่อง แล้วครูอธิบายสรุปเกี่ยวกับวิธีการนำเสนอเนื้อเรื่องให้นักเรียนฟังว่า การนำเสนอเนื้อเรื่องใช้รูปแบบของการสนทนาโดยให้ตัวละครได้ตอบไปมาเพื่อแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกประกอบการซักถามเพิ่มเติม
๕. ครูสรุปเนื้อเรื่องให้นักเรียนฟัง แล้วร่วมกันสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นตามแนวคำถามต่อไปนี้

- ๑) นักเรียนมีวิธีการอย่างไรบ้าง ที่จะทำให้บ้านของนักเรียนเป็นบ้านนกอ้อยเหมือนในบทอ่าน เสริมที่อ่าน
  - ๒) การที่นกมาอาศัยหรือทำรังในบริเวณบ้านของเรา นักเรียนคิดว่ามีประโยชน์หรือไม่ อย่างไร
  - ๓) ถ้านักเรียนเห็นเพื่อนทำร้ายหรือยิงนก นักเรียนจะแนะนำเพื่อนว่าอย่างไร
๖. นักเรียนช่วยกันบอกวิธีการรักษาสิ่งแวดล้อมรอบบ้านของตนเอง จัดทำเป็นแผนภาพความคิด ตกแต่งให้สวยงาม แล้วนำเสนอโดยการจัดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน
๗. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า บทอ่านเสริมเรื่อง บ้านนกอ้อย เป็นการนำเสนอความรู้ และแนวทางการปฏิบัติในการสร้างที่อยู่ของนก และการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งการนำความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้มา พิจารณาเชื่อมโยง เพื่อประกอบการวางแผน และระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ สอดคล้องกับ เจเนอรัลความรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับนิสัรการเขียน แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนวางแผนเขียนเรื่องราวต่าง ๆ เป็นประจำ เช่น จดบันทึกย่อวิชาที่เรียนแต่ละวัน เขียนบันทึกประจำวัน
๓. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับบทอ่านเสริมเรื่อง บ้านนกอ้อย แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๔. นักเรียนฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามจากบทอ่านเสริมเรื่อง บ้านนกอ้อย และนำมาถาม-ตอบ กับเพื่อนในชั้นเรียน
๕. นักเรียนช่วยกันแยกข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อความที่เป็นข้อคิดเห็นจากบทอ่านเสริม เรื่อง บ้านนกอ้อย ครูตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีนิสัรการเขียน และเขียนเรื่องราวต่าง ๆ เป็นประจำสม่ำเสมอ
๒. นักเรียนแนะนำให้ผู้อื่นรู้ถึงแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ อันเป็นที่อยู่ของนก และ สัตว์ป่าชนิดต่าง ๆ ให้คงอยู่สืบไป

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปประโยชน์ของการมีนิสัรการเขียนเป็นแผนภาพความคิด
- ๒ นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญและบอกข้อคิดของบทอ่านเสริมเรื่อง บ้านนกอ้อย
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๔. ครูให้นักเรียนตอบคำถามในประเด็นที่ว่า นักเรียนมีวิธีช่วยประหยัดพลังงานได้อย่างไรบ้าง แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ประหยัดพลังงาน ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนบันทึกการอ่านของตนเองอย่างสม่ำเสมอ แล้วนำมาส่งให้ครูตรวจสอบเป็นประจำทุกวัน
๒. นักเรียนเขียนนิทาน เรื่องเล่า บทหรือโครง ตามที่ตนถนัด แล้วนำมาให้เพื่อนอ่าน เพื่อช่วยกันปรับปรุงแก้ไข
๓. นักเรียนเขียนคำขวัญเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้หรือการรักษาพันธุ์สัตว์ป่า แล้วนำไปติดที่ต่าง ๆ ในโรงเรียนเพื่อเป็นการรณรงค์ให้หันมาให้ความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้หรือสัตว์ป่า
๔. นักเรียนศึกษาชื่อนกชนิดต่าง ๆ จากสื่ออินเทอร์เน็ตหรือสารานุกรม แล้วแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนในชั้นเรียน
๕. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา (STEM Education) จากสถานการณ์เรื่อง เครื่องมือไล่แมลงวัน

๘. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. ใบความรู้เรื่อง นิสัยรักการเขียน
๓. แแถบบันทึกเสียง
๔. ภาพนก
๕. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

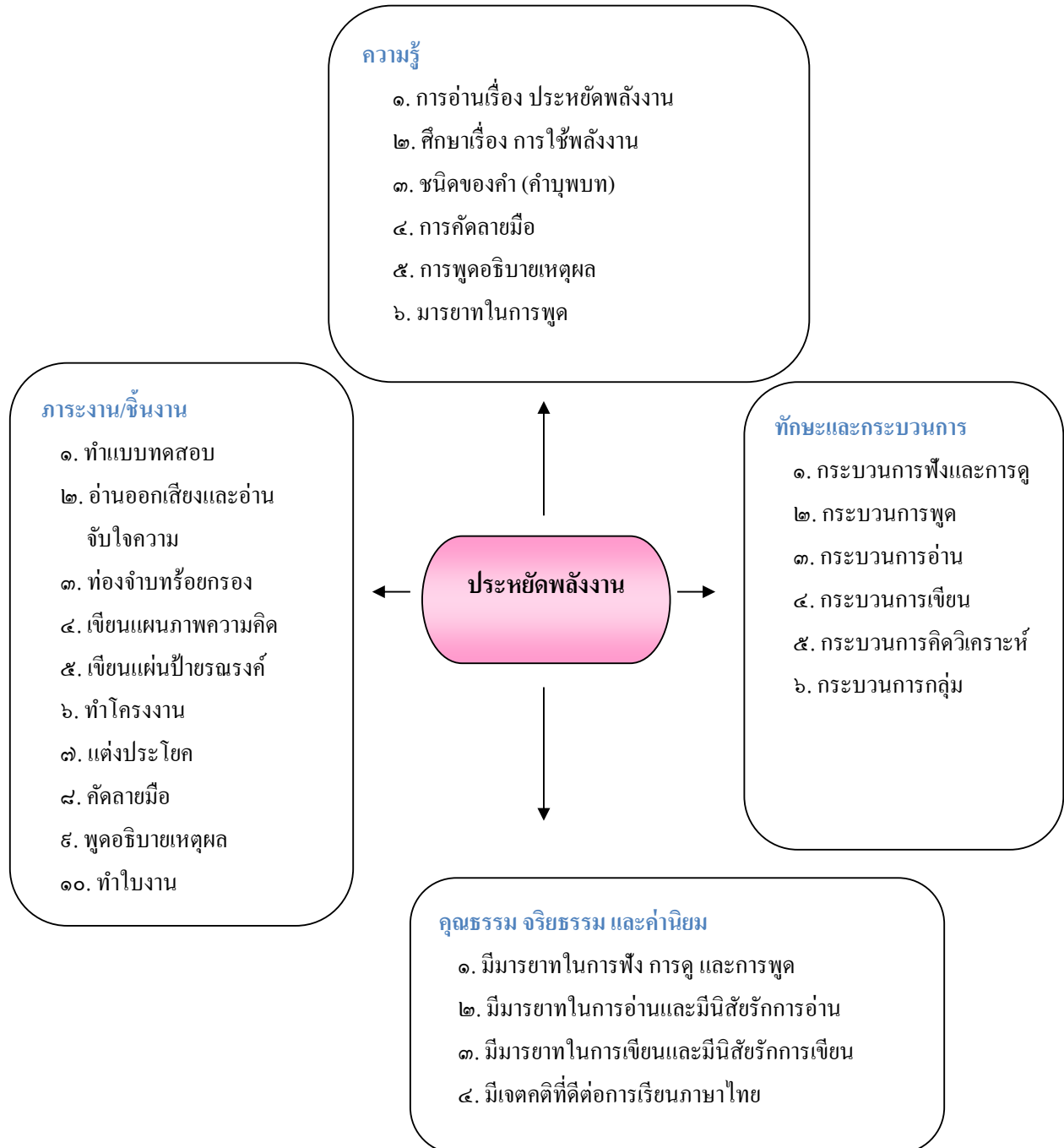
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ประหยัดพลังงาน

เวลา ๑๐ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ประหยัดพลังงาน

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
<p>ตัวชี้วัดชั้นปี</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑) ๒. วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ย่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ท ๑.๑ (ป. ๕/๕) ๓. อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม ท ๑.๑ (ป. ๕/๖) ๔. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ย่าน ท ๑.๑ (ป. ๕/๗) ๕. คัดลอกมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ท ๒.๑ (ป. ๕/๑) ๖. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ท ๒.๑ (ป. ๕/๒) ๗. พุดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๕/๑) ๘. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท ๓.๑ (ป. ๕/๕) ๙. ระบุนชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ท ๔.๑ (ป. ๕/๑) ๑๐. บอกคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ท ๔.๑ (ป. ๕/๕) ๑๑. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ ท ๕.๑ (ป. ๕/๔) 	
<p>ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การอ่านและศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องที่ย่านจะทำให้เข้าใจเรื่องดียิ่งขึ้น และสามารถบอกข้อคิดหรือแนวทางที่นำไปปรับใช้กับตนเองได้ ๒. คำบุพบทเป็นคำเชื่อมที่ใช้เชื่อมคำหรือกลุ่มคำเข้าด้วยกัน ๓. การคัดลอกมือเป็นการฝึกทักษะการเขียนที่ต้องปฏิบัติตามให้ถูกต้องตามหลักการ ๔. การพุดอธิบายเหตุผล จะต้องมีข้อมูลที่สมเหตุสมผล จึงจะสร้างความน่าเชื่อถือถึง ๕. การพุดจากกันจะต้องคำนึงถึงมารยาทในการพุด 	<p>คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนได้ความรู้อะไรบ้างจากการอ่านเรื่อง ประหยัดพลังงาน ๒. นักเรียนจะนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร ๓. คำบุพบทคืออะไร แบ่งออกเป็นกี่ชนิด อะไรบ้าง ๔. นักเรียนมีวิธีการฝึกคัดลอกมืออย่างไรจึงจะถูกต้องตามหลักการคัดลอกมือ ๕. การพุดอธิบายเหตุผล จะต้องคำนึงถึงอะไรบ้าง ๖. มารยาทในการพุดมีอะไรบ้าง

<p>ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. คำสำคัญ ได้แก่ พลังงาน สวิตช์ ปลั๊ก ทรัพยากรธรรมชาติ ซากพืชซากสัตว์ แอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องอำนวยความสะดวก เครื่องปรับอากาศ อุณหภูมิ วัสดุฉนวน อัดโนมิติ ๒. การอ่านและศึกษาเพิ่มเติมเรื่องการประหยัดพลังงาน จะทำให้เข้าใจเรื่องพลังงานมากขึ้น และสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตจริงได้ ๓. คำบุพบทเป็นคำเชื่อมที่ใช้เชื่อมคำ กลุ่มคำ จะอยู่หน้าคำนาม คำสรรพนาม หรือคำกริยา ๔. การคัดลายมือจะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ เช่น ท่างั่ง การจับดินสอ การเขียนตัวอักษร จึงจะทำให้เขียนได้สวย และเขียนถูกต้องตามรูปแบบการเขียนอักษรไทย ๕. การพูดอธิบายเหตุผล เป็นการให้รายละเอียดที่สมเหตุสมผล มีความน่าเชื่อถือ ๖. การพูดในโอกาสต่าง ๆ ผู้พูดจะต้องปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีมารยาทในการพูด ทั้งยังเป็นการให้เกียรติผู้ฟัง 	<p>ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ....</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. บอกวิธีการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าหรือพลังงานต่าง ๆ ๒. บอกวิธีใช้พลังงานอย่างประหยัด ๓. บอกลักษณะของคำบุพบท ๔. คัดลายมือถูกต้องตามหลักการคัดลายมือ ๕. พูดอธิบายเหตุผล ได้สมเหตุสมผล ๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการพูด
<p>ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง</p>	
<p>๑. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.๑ อ่านเรื่อง ประหยัดพลังงาน จับใจความสำคัญ ตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น บอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ๑.๒ อ่านออกเสียงและท่องจำบทหรือกรอน ๑.๓ เขียนแผนภาพความคิด ๑.๔ สำรวจการใช้พลังงานในบ้าน ๑.๕ เขียนแผ่นป้ายรณรงค์ ๑.๖ ทำโครงงาน ๑.๗ แต่งประโยค ๑.๘ คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและตัวบรรจงแกมหัวัด ๑.๙ พูดอธิบายเหตุผล 	

๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ๑) การทดสอบ ๒) การสนทนาซักถาม ๓) การสังเกต ๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ๕) การวัดเจตคติ ๖) การวัดทักษะและกระบวนการ	๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ ๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ๒) แบบประเมินการอ่าน ๓) แบบประเมินการเขียน ๔) แบบประเมินการฟังและการดู ๕) แบบประเมินการพูด ๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ
๓. สิ่งที่มีงประเมิน	
๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรู้สึกของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง	
๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา	
๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี	
๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ	
ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ การอ่านเรื่อง ประหยัดพลังงาน	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ ศึกษาเรื่อง การใช้พลังงาน	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ ชนิดของคำ (คำบุพบท)	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ การคัดลายมือ	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ การพูดอธิบายเหตุผล	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ มารยาทในการพูด	เวลา ๒ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔

การอ่านเรื่อง ประหยัดพลังงาน

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประหยัดพลังงาน

๑. สาระสำคัญ

การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ นอกจากจะจับใจความสำคัญ สรุปความ วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น และบอกข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านแล้ว ยังสามารถนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้อีกด้วย

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)
๒. วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต
ท ๑.๑ (ป. ๕/๕)
๓. อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม ท ๑.๑ (ป. ๕/๖)
๔. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง
ที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๕/๗)
๕. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ท ๒.๑ (ป. ๕/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคได้ (K, P)
๒. สรุปความสำคัญวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๓. พูดหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๔. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๕. นำความรู้ที่ได้จากการอ่านเปรียบเทียบกับประสบการณ์ในชีวิต และใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองได้ (P)
๖. ใช้ทักษะทางภาษาและเทคโนโลยีการสื่อสารพัฒนาความรู้ได้ (P)
๗. มีมารยาทในการอ่าน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการอภิปรายแสดง ความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบ ก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๒. ประเมินทักษะการอ่านสรุปความ ๓. ประเมินทักษะการเขียนแผนภาพ ความคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๕. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

การอ่านเรื่อง ประหยัดพลังงาน

๖. แนวทางบูรณาการ

วิทยาศาสตร์	➔	ศึกษาเรื่อง พลังงาน
คณิตศาสตร์	➔	เขียนแผนภาพความคิดวิธีประหยัดพลังงาน
สังคมศึกษาฯ	➔	นำวิธีการประหยัดพลังงานไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ภาษาต่างประเทศ	➔	อ่านและเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับเครื่องใช้ไฟฟ้า
การงานอาชีพฯ	➔	ศึกษาเรื่อง อุปกรณ์ไฟฟ้าภายในบ้าน/ทำแผ่นพับ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒๒

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- ครูให้นักเรียนอาสาสมัคร ไปปิดไฟ พัดลม หรือเครื่องปรับอากาศในห้องเรียน แล้วครูสนทนาซักถามนักเรียนในประเด็นที่ว่า นักเรียนรู้สึกอย่างไรหากต้องเรียนหนังสือในห้องเรียนที่มีแดดและมีอากาศร้อน
- ครูสรุปคำตอบของนักเรียน แล้วอธิบายให้นักเรียนฟังว่า แสงสว่างจากหลอดไฟและความเย็นจากพัดลมและเครื่องปรับอากาศ ทำงานโดยอาศัยพลังงานไฟฟ้า

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชื่อเรื่อง และภาพประกอบเรื่อง ประหยัดพลังงาน ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

๒. นักเรียนอ่านในใจเรื่อง ประหยัดพลังงาน ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ แล้วครูซักถามความเข้าใจตามแนวคำถามต่อไปนี้
- ๑) นักเรียนคิดว่า การประหยัดพลังงานเป็นสิ่งจำเป็นหรือไม่ เพราะอะไร
  - ๒) นักเรียนมีวิธีช่วยประหยัดพลังงานที่บ้านหรือที่โรงเรียนอย่างไรบ้าง
  - ๓) ถ้าโลกไม่มีพลังงานให้มนุษย์ใช้ นักเรียนจะใช้พลังงานจากแหล่งใดได้บ้าง
  - ๔) ทรัพยากรธรรมชาติ กับ พลังงาน มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร
๓. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า ประเทศสมาชิกอาเซียนมีการลงนามในปฏิญญาเซบู ซึ่งเป็นความร่วมมือทางด้านพลังงาน โดยมีสาระสำคัญเน้นความมั่นคงของราคาน้ำมัน พลังงานทดแทน พลังงานทางเลือก การวิจัยพลังงานใหม่ การให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมแสวงหาแหล่งพลังงาน การช่วยประเทศกำลังพัฒนาเสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดการปัญหาพลังงานของตนเอง การลงทุนร่วมกันในการสร้างท่อลำเลียงแก๊สร่วมของประเทศร่วมในภูมิภาค รวมทั้งการแสดงความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาปฏิกิริยาเรือนกระจก เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันมากขึ้น และลดการพึ่งพิงการนำเข้าพลังงานจากภูมิภาคอื่น
๔. นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่อง ประหยัดพลังงาน พร้อมกันทั้งชั้นจนคล่อง และแบ่งกลุ่มฝึกอ่านเป็นกลุ่ม
๕. ครูสุ่มให้นักเรียน ๓-๔ คน อ่านออกเสียงให้เพื่อนฟังทีละคน

ชั่วโมงที่ ๒๓

๑. นักเรียนช่วยกันบอกวิธีประหยัดพลังงานที่กล่าวถึงในเรื่อง ประหยัดพลังงาน เพื่อเป็นการทบทวน
๒. นักเรียนร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นตามแนวคำถามต่อไปนี้
  - ๑) ในฐานะที่เป็นนักเรียน นักเรียนจะมีวิธีช่วยชาติประหยัดพลังงานได้อย่างไร
  - ๒) นักเรียนคิดว่าการประหยัดพลังงานเป็นหน้าที่ของใคร และเหตุใดจึงคิดเช่นนั้น
  - ๓) นักเรียนคิดว่าเหตุใดเราจึงต้องช่วยกันประหยัดพลังงาน
๓. ครูสุ่มถามนักเรียน ๒-๓ คน เกี่ยวกับวิธีการประหยัดพลังงานภายในบ้านของนักเรียน เปรียบเทียบกับวิธีประหยัดพลังงานจากเรื่อง ประหยัดพลังงาน ว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจับสลากศึกษาวิธีประหยัดพลังงาน กลุ่มละ ๑ หัวข้อ เมื่อศึกษาเสร็จแล้วให้ระดมสมองเขียนแผนภาพความคิดวิธีประหยัดพลังงานตามที่กลุ่มได้รับมอบหมาย
  - กลุ่มที่ ๑ ประหยัดไฟฟ้า
  - กลุ่มที่ ๒ ประหยัดน้ำ
  - กลุ่มที่ ๓ ประหยัดน้ำมัน
  - กลุ่มที่ ๔ ประหยัดพลังงานอื่น ๆ

๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน เพื่อนช่วยกันวิจารณ์แสดงความคิดเห็น
๖. นักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับวิธีการประหยัดพลังงาน
๗. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า การประหยัดพลังงานด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น ปิดก๊อกน้ำ ให้สนิท ปิดสวิตซ์ไฟ ถอดปลั๊กไฟเมื่อเลิกใช้งาน ใช้กระดาษชำระแทนกระดาษส่วนตัว จะทำให้ลดค่าใช้จ่ายลงได้ สอดรับกับหลัก ๓ พอ ได้แก่ พออยู่ พอกิน พอใช้ รู้จักประหยัด ตัดทอน ค่าใช้จ่ายทุก ๆ ด้าน ลด ละ เลิกความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีวิตอย่างจริงจัง สอดคล้องกับความพอประมาณตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ประหยัดพลังงาน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนแนะนำให้ผู้อื่นหรือสมาชิกในครอบครัวประหยัดพลังงานได้ถูกวิธี
๓. นักเรียนช่วยกันบอกเครื่องใช้ไฟฟ้าจากในเรื่องที่อ่าน บอกชื่อภาษาอังกฤษ พร้อมความหมาย
๔. นักเรียนบอกวิธีประหยัดพลังงานหรือการณรงค์ประหยัดพลังงานจากโฆษณา แผ่นพับ ข่าวสาร หรือเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำวิธีการประหยัดพลังงานไปใช้ในชีวิตประจำวัน
๒. นักเรียนแนะนำให้ผู้อื่นหรือสมาชิกในครอบครัวประหยัดพลังงานได้ถูกวิธี

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญเรื่อง ประหยัดพลังงาน แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนอ่านบททวนเนื้อเรื่อง ประหยัดพลังงาน แล้วรวบรวมคำทับศัพท์จากเรื่องที่อ่าน พร้อมเปิดหาความหมายจากพจนานุกรม เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนบอกวิธีประหยัดพลังงานในการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าตามวิธีของตนเอง จัดทำเป็น แผ่นพับวิธีประหยัดพลังงาน
๒. นักเรียนเขียนคำขวัญเกี่ยวกับการประหยัดพลังงาน แล้วนำไปติดที่สถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน เป็นการรณรงค์ให้หันมาประหยัดพลังงาน
๓. จัดประกวดเรียงความหรือพูดขอวาที่เกี่ยวกับการประหยัดพลังงาน
๔. นักเรียนช่วยกันรณรงค์ในรูปแบบต่าง ๆ ให้เพื่อน ๆ ช่วยกันประหยัดพลังงานทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. ภาพประกอบ

๓. สลาก
๔. โฆษณา แผ่นพับ ข่าวสาร หรือเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน
๕. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด
๗. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด
๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด
๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / ____ / ____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕

ศึกษาเรื่อง การใช้พลังงาน

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประหยัดพลังงาน

๑. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์ ทำให้อ่านสะกดคำได้ถูกต้อง รู้ความหมาย และเข้าใจเนื้อเรื่องได้ง่าย นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกทักษะการอ่าน เพื่อให้อ่านออกเสียงได้ถูกต้อง

การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจะทำให้มีความรู้กว้างขวางขึ้น และสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน จะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)
๒. อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม ท ๑.๑ (ป. ๕/๖)
๓. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง
ที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๕/๗)
๔. เขียนสื่อสาร โดยใช้คำถูกต้องชัดเจนและเหมาะสม ท ๒.๑ (ป. ๕/๒)
๕. พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๕/๑)
๖. บอกคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ท ๔.๑ (ป. ๕/๕)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำศัพท์ในบทเรียนได้ถูกต้อง (K, P)
๒. อ่านและบอกความหมายของคำทับศัพท์ได้ (K, P)
๓. จดบันทึกข้อมูลการสำรวจได้ (K, P)
๔. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล และบอกแนวทาง
ในการปฏิบัติได้ (K, P)
๕. พูดหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๖. นำความรู้ที่ได้จากการอ่านเปรียบเทียบกับประสบการณ์ในชีวิต และใช้เป็นเครื่องมือในการ
พัฒนาตนเองได้ (P)

๑. มีความสุขในการทำงานกลุ่ม (A)

๘. มีนิสัยรักการเขียน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการเขียน แผนภาพความคิด ๒. ประเมินทักษะการเขียน โครงงาน ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

๑. คำใหม่น่ารู้

๒. คำอ่านน่าจำ

๓. ศึกษาเรื่อง การใช้พลังงาน

๖. แนวทางบูรณาการ

วิทยาศาสตร์	➔	สำรวจการใช้พลังงาน
คณิตศาสตร์	➔	บันทึกสถิติการใช้พลังงาน/เขียนแผนภาพความคิด การประหยัดพลังงาน
สังคมศึกษาฯ	➔	อ่านข่าวเกี่ยวกับการใช้พลังงานของประเทศ
ภาษาต่างประเทศ	➔	อ่านและเขียนคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับพลังงาน
ศิลปะ	➔	ร้องเพลง/แสดงละคร/จัดนิทรรศการ
สุขศึกษาฯ	➔	เล่นเกมอุปกรณ์ที่ใช้พลังงานภายในบ้าน
การงานอาชีพฯ	➔	ทำแผ่นป้ายณรงค์

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒๔

๑. นักเรียนดูบัตรภาพคำใหม่น่ารู้ เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า ก๊อกน้ำ เครื่องปรับอากาศ ปลั๊ก สวิตช์

วาล์วน้ำ แล้วช่วยกันทายคำศัพท์จากบัตรภาพ

๒. นักเรียนช่วยกันบอกคำทับศัพท์จากเรื่อง ประหยัดพลังงาน ที่รวบรวมมา ครูเขียนบนกระดาน นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน แล้วสนทนาเกี่ยวกับความหมาย

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่านออกเสียงทบทวนเรื่อง ประหยัดพลังงาน ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ พร้อมกันทั้งชั้น
๒. นักเรียนหาคำศัพท์ยากหรือคำศัพท์ที่ยังอ่านไม่ได้จากเนื้อเรื่อง ครูเขียนบนกระดานให้นักเรียนฝึกอ่านจนคล่อง
๓. นักเรียนช่วยกันบอกคำทับศัพท์จากเรื่องที่อ่าน ครูเขียนคำทับศัพท์บนกระดาน ให้นักเรียนอ่านพร้อมกันทีละคำจนคล่อง เสร็จแล้วช่วยกันหาความหมายจากพจนานุกรม และอ่านให้เพื่อนในชั้นเรียนฟัง
๔. นักเรียนคัดคำทับศัพท์ พร้อมความหมายลงสมุด
๕. นักเรียนจับคู่กับเพื่อน เล่นเกมอุปกรณ์ที่ใช้พลังงาน โดยครูยกภาพห้องแต่ละห้องให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนแต่ละคู่ช่วยกันคิดคำศัพท์ที่เป็นอุปกรณ์ที่ใช้พลังงานภายในห้องนั้น ๆ เช่น ครัวนักเรียนช่วยกันคิดคำศัพท์ที่อยู่ภายในห้องครัว เช่น กระดาษไฟฟ้า เตารีด หลอดไฟ เขียนลงบนกระดานให้ได้มากที่สุด ภายในเวลาที่ครูกำหนด ครูตรวจสอบความถูกต้อง คู่ใดที่เขียนคำศัพท์ได้ถูกต้องมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

ชั่วโมงที่ ๒๕

๑. ครูคิดคำทับศัพท์ในบทเรียนให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน เพื่อเป็นการทบทวน
๒. ครูนำข่าวเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานหรือการณรงค์ประหยัดพลังงานมาอ่านให้นักเรียนฟัง หรือให้นักเรียนดูจากวิดีโอแล้วช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรือดู
๓. นักเรียนเขียนบอกวิธีประหยัดพลังงานในชีวิตประจำวันของตนเองสั้น ๆ แล้วออกมาอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน เพื่อนร่วมกันแสดงความคิดเห็น
๔. ครูนำแผ่นพับ คำขวัญ ข้อความที่โฆษณาเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานหรือบันทึกเสียง โฆษณาที่เกี่ยวกับการประหยัดพลังงาน เช่น โครงการहारสอง ให้นักเรียนอ่าน ฟัง หรือดู
๕. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นของข้อความที่อ่าน ฟัง หรือดู และแสดงความคิดเห็นว่า นักเรียนจะมีส่วนช่วยในการประหยัดพลังงานของชาติได้อย่างไรบ้าง
๖. ให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงผลงานหน้าชั้นเรียน นักเรียนร่วมกันสรุปโดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด
๗. นักเรียนช่วยกันสรุปประโยชน์ของการประหยัดพลังงาน และโทษของการไม่ประหยัดพลังงาน
๘. นักเรียนทำใบงานที่ ๔ เรื่อง พลังงานในบ้าน เสร็จแล้วช่วยกันสรุปผลการทำกิจกรรม

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำใหม่ นำรู้ คำอ่าน นำจำ แล้วตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนอธิบายความหมายของคำศัพท์ในบทเรียน
๓. นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเรื่อง การใช้พลังงานชนิดต่าง ๆ จากหนังสือ หนังสือพิมพ์ หรือ สื่อสารสนเทศต่าง ๆ
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเขียนป้ายรณรงค์ให้ประหยัดพลังงานกลุ่มละ
  - ๑ หัวข้อ ดังนี้
    - ๑) ประหยัดไฟฟ้า
    - ๒) ประหยัดน้ำมัน
    - ๓) ประหยัดน้ำ
    - ๔) ประหยัดพลังงานอื่น ๆ
 แล้วออกแบบและตกแต่งป้ายให้สวยงาม นำไปติดตามสถานที่ต่าง ๆ ในห้องเรียน หรือในโรงเรียน
๕. นักเรียนทั้งชั้นวางแผนทำโครงการการประหยัดพลังงาน เช่น การเขียนป้ายรณรงค์ การแต่งเพลง การแสดงละครสั้น การจัดนิทรรศการ แล้วให้ความรู้แก่นักเรียนในโรงเรียน และคนในชุมชนให้ช่วยกันประหยัดพลังงาน

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนอ่านคำทับศัพท์เกี่ยวกับพลังงานที่พบในชีวิตประจำวัน ได้
๒. นักเรียนปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างในการประหยัดพลังงานได้
๓. นักเรียนเลือกใช้หรือแนะนำให้ผู้อื่น ใช้อุปกรณ์ที่ประหยัดพลังงานได้

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมายของคำศัพท์จากเรื่อง ประหยัดพลังงาน
๒. นักเรียนช่วยกันสรุปวิธีการประหยัดพลังงาน และประโยชน์ของการช่วยกันประหยัดพลังงาน
๓. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง ชนิดของคำ (คำบุพบท) จากแหล่งสืบค้นต่าง ๆ เช่น หนังสือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สอบถามผู้รู้ แล้วยกตัวอย่างคำบุพบทมา ๕ คำ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนรวบรวมข่าวที่เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานหรือการรณรงค์ให้ประหยัดพลังงาน ทำเป็นสมุดข่าวเกี่ยวกับพลังงาน
๒. นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการใช้พลังงานประเภทต่าง ๆ ของประเทศไทย แล้วนำมาอภิปรายแสดงความคิดเห็น เพื่อหาทางในการช่วยกันประหยัดพลังงาน

๑๑. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานของทางโรงเรียน ชุมชน หรือ ประเทศชาติ

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. บัตรภาพ
๒. พจนานุกรม
๓. ภาพห้องต่าง ๆ ภายในบ้าน
๔. ข้าว
๕. วิกิทัศน์
๖. แผ่นพับ คำขวัญ ข้อความโฆษณา
๗. ใบงานที่ ๔ เรื่อง พลังงานในบ้าน
๘. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด
๙. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด
๑๑. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด
๑๒. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / ____ / ____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖

ชนิดของคำ (คำบุพบท)

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประหยัดพลังงาน

๑. สาระสำคัญ

คำบุพบท เป็นคำที่นำหน้าคำนาม คำสรรพนาม หรือคำกริยา เพื่อเชื่อมคำข้างหน้า และขยายคำข้างหน้า นั้น ๆ เพื่อบอกสถานที่ เวลา ความประสงค์ ความเกี่ยวข้อง และความเป็นเจ้าของ เราควรศึกษาคำบุพบทให้เข้าใจ เพื่อจะได้เลือกใช้ให้ถูกต้องและเหมาะสม

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ท ๔.๑ (ป. ๕/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของคำบุพบท และนำไปใช้ได้ถูกต้อง (K, P)
๒. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๓. พูดหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๔. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๕. มีความรับผิดชอบในการทำงาน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการยกตัวอย่าง ๒. ตรวจสอบผลการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความสนใจและตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบในการทำ กิจกรรม ความมีระเบียบวินัย ในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อ การเรียนภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการเขียน ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

ชนิดของคำ (คำบุพบท)

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	จัดกลุ่มคำบุพบท
ภาษาต่างประเทศ	➡	อ่านและเขียนคำบุพบทในภาษาอังกฤษ
ศิลปะ	➡	แสดงบทบาทสมมุติ
สุขศึกษา	➡	เล่นเกมแต่งประโยคที่มีคำบุพบท
การงานอาชีพฯ	➡	ทำบัตรคำ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒๖

- นักเรียนดูภาพที่ครูติดบนกระดาน (เป็นภาพตากับหลานนั่งอยู่บนแคร่ใต้ต้นไม้ มีไก่ ๒-๓ ตัว กำลังหากินอยู่ใกล้ ๆ แคร่ หมออยู่ใต้แคร่ มีกระรอกเกาะอยู่บนต้นไม้)
- นักเรียนพิจารณาภาพ แล้วช่วยกันแต่งประโยคจากภาพ ๕-๖ ประโยคไม่ให้ซ้ำกัน ครูเขียนบนกระดาน

ตัวอย่างประโยค

- ↳ ตากับหลานนั่งอยู่บนแคร่
- ↳ ไก่กินอาหารอยู่ใกล้ ๆ แคร่
- ↳ หมานอนอยู่ใต้แคร่
- ↳ กระรอกเกาะอยู่บนต้นไม้

๓. ครูขีดเส้นใต้คำว่า กับ ใกล้ ใต้ บน แล้วถามนักเรียนว่าเป็นคำชนิดใด

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูซักถามความรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่อง ชนิดของคำ (คำบุพบท) ที่มอบหมายให้ไปศึกษา มา พร้อมยกตัวอย่างคำบุพบท
๒. นักเรียนอ่านประโยคที่ช่วยกันแต่งจากภาพบนกระดาน เปรียบเทียบคำที่ขีดเส้นใต้กับ ตัวอย่างคำบุพบทที่ยกมา
๓. นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของคำบุพบท
๔. นักเรียนศึกษาเรื่อง ชนิดของคำ (คำบุพบท) ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ แล้วซักถามถึงสิ่งที่ไม่เข้าใจ แล้วช่วยกันอธิบายซักถาม จนเข้าใจ
๕. ครูเขียนประโยคบนกระดานประมาณ ๕ ประโยค และให้นักเรียนอาสาสมัครออกมาเติม คำบุพบทลงในช่องว่างให้เหมาะสม แล้วนักเรียนช่วยกันตรวจสอบว่าถูกต้องหรือไม่
๖. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเล่นเกมแต่งประโยคที่มีคำบุพบท โดยแต่ละกลุ่ม ส่งตัวแทนออกมาทีละคน ครูยกบัตรคำบุพบทขึ้น ๑ คำ ให้ตัวแทนกลุ่มแต่งประโยค ๑ ประโยค ให้มีคำบุพบทคำนั้นในประโยค
๗. เมื่อครบทุกคนแล้ว ให้นักเรียนช่วยกันตรวจสอบประโยคที่แต่งของแต่ละกลุ่มว่าเขียนถูกต้องหรือไม่ เสร็จแล้วนับคะแนน กลุ่มใดได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ
๘. นักเรียนอ่านประโยคที่เพื่อนแต่งบนกระดาน บอกคำบุพบทของแต่ละประโยค ครูขีดเส้นใต้ คำบุพบทของแต่ละประโยค ให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาว่าคำบุพบทในแต่ละประโยคมี ลักษณะใด (บอกสถานที่ บอกความเป็นเจ้าของ บอกความเกี่ยวข้อง บอกเวลา บอกความ ประสงค์)
๙. นักเรียนจัดกลุ่มประโยคที่มีคำบุพบทลักษณะเดียวกันไว้ด้วยกัน แล้วช่วยกันสรุปว่าคำบุพบท แต่ละชนิดประกอบด้วยคำบุพบทคำใดบ้าง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำบุพบท แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนแต่งเรื่องสั้น ๆ โดยให้มีคำบุพบท อย่างน้อย ๑๐ คำ แล้วนำมาแสดงบทบาทสมมุติ ให้เพื่อนดูหน้าชั้นเรียน

- นักเรียนแต่ละกลุ่มทำบัตรคำ คำบุพบท โดยแบ่งชนิดของคำบุพบทให้ถูกต้อง และให้มีตัวอย่างประโยคที่ใช้คำบุพบทคำนั้นอยู่ด้านหลังบัตรคำ

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

- นักเรียนใช้คำบุพบทในการพูด การเขียนในชีวิตประจำวัน และในการเรียนได้ถูกต้อง
- นักเรียนยกตัวอย่างหรืออธิบายเรื่อง คำบุพบท ให้เพื่อนหรือสมาชิกในครอบครัวฟังได้

ขั้นที่ ๕ สรุป

- นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง ลักษณะและชนิดของคำบุพบท
- ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง การคัดลายมือ แล้วฝึกคัดลายมือตัวบรรจง และตัวหวัดเกมบรรจง เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป และเพื่อตอบคำถามว่า การคัดลายมือทั้ง ๒ แบบ เหมือนหรือต่างกันอย่างไร

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

- นักเรียนแต่ละคนรวบรวมประโยคจากหนังสือพิมพ์คนละ ๑๐ ประโยค โดยให้มีคำบุพบทอยู่ในประโยคด้วย พร้อมทั้งบอกว่าเป็นคำบุพบทชนิดใด
- นักเรียนสนทนากับเพื่อนเกี่ยวกับคำบุพบท ในภาษาอังกฤษว่ามีคำใดบ้าง ใช้เหมือนคำบุพบทในภาษาไทยหรือไม่ แล้วช่วยกันยกตัวอย่างประโยคที่มีคำบุพบทในประโยค

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- รูปภาพ
- บัตรคำ
- สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
- หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
- แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
- คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
- สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗

การคัดลายมือ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประหยัดพลังงาน

๑. สาระสำคัญ

การคัดลายมือ เป็นการฝึกทักษะการเขียนที่ต้องปฏิบัติตนในการเขียนให้ถูกต้อง ทั้งท่า นั่ง การจับ ดินสอ การวางสมุด การเขียนตัวอักษรให้ถูกต้อง สะอาด สวยงาม และเป็นระเบียบเรียบร้อย

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ท ๒.๑ (ป. ๕/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและตัวหัวัดแกมบรรจงให้ถูกต้อง สวยงาม (K, P)
๒. ปฏิบัติตนในการคัดลายมือได้ถูกต้อง (K)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๔. มีมารยาทในการเขียนและมีนิสัยรักการเขียน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการคัดลายมือ ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

การคัดลายมือ

๖. แนวทางบูรณาการ

สังคมศึกษา	➔	นำความรู้เรื่อง การคัดลายมือ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ภาษาต่างประเทศ	➔	ศึกษาหลักเกณฑ์การคัดลายมือภาษาอังกฤษ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒๗

- ครูให้นักเรียนดูแผนภูมิตัวอย่างการคัดลายมือตัวบรรจง และให้นักเรียนสังเกตว่าการคัดลายมือให้สวยงามเป็นอย่างไร
- ครูให้นักเรียนดูแผนภูมิตัวอย่างการคัดลายมือตัวหวัดแกมบรรจง และให้นักเรียนสังเกตตัวอักษรว่ามีลักษณะอย่างไร
- นักเรียนเปรียบเทียบแผนภูมิตัวอย่างการคัดลายมือทั้ง ๒ แบบ ว่าเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร
- ครูตรวจสอบผลงานของนักเรียน โดยให้นักเรียนอาสาสมัครออกมานำเสนอผลงานการคัดลายมือตัวบรรจง และตัวหวัดแกมบรรจงให้เพื่อนดูหน้าชั้นเรียน เพื่อนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ดิชม และสังเกตความแตกต่างของการคัดลายมือแต่ละแบบ

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูแจกกระดาษให้นักเรียนคนละ ๑ แผ่น ให้นักเรียนคัดลอกข้อความต่อไปนี้ด้วยตัวบรรจง เต็มบรรทัด และตัวหวัดแกมบรรจง เสร็จแล้วส่งครู

เกษตรธรรมชาติไม่มีการกำจัดวัชพืช ไม่ว่าโดยการถางหรือการใช้ยาปราบวัชพืช ทั้งนี้เพราะโดยธรรมชาติวัชพืชมีบทบาทสำคัญในการสร้างความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน และช่วยให้เกิดความสมดุลในสิ่งแวดล้อม ตามหลักการพื้นฐาน วัชพืชเป็นสิ่งที่ต้องควบคุมแต่ไม่ต้องกำจัด การใช้ฟางคลุมดิน และการปลูกพืชคลุมดินจำพวกถั่วป่นไปกับพืชผล ตลอดจนการปล่อยน้ำเข้ามาเป็นครั้งคราว เป็นวิธีควบคุมวัชพืชได้อย่างดี

- ครูนำลายมือของนักเรียนแต่ละคนมาให้เพื่อนในชั้นเรียนดู แล้วช่วยกันแสดงความคิดเห็น ดิชม

๓. นักเรียนร่วมกันสนทนาถึงหลักการคัดลายมือว่าควรจะปฏิบัติตนอย่างไรบ้าง
๔. ครูคิดแผนภูมิหลักเกณฑ์การคัดลายมือ บนกระดานให้นักเรียนศึกษาและทำความเข้าใจ และเปรียบเทียบว่าการปฏิบัติของตนเองถูกต้องหรือไม่
๕. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มสังเกตการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดกับตัวหัวัดแกมบรรจง แล้วร่วมระดมสมองเปรียบเทียบลักษณะของการคัดลายมือทั้ง ๒ แบบ
๖. นักเรียนทำใบงานที่ ๕ เรื่อง การคัดลายมือ แล้วให้เพื่อนช่วยประเมินการปฏิบัติตนในการคัดลายมือว่าถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการคัดลายมือ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนเลือกบทหรือขรองที่ชอบ ๔ บท (๘ บรรทัด) คัดลายมือด้วยตัวหัวัดแกมบรรจง แล้วอ่านให้เพื่อนในชั้นเรียนฟัง
๓. นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเรื่อง การคัดลายมือ โดยการอ่านจากหนังสือ สอบถามจากผู้รู้ หรือสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำความรู้เรื่อง การคัดลายมือ ไปใช้ในชีวิตประจำวันและในการเรียน
๒. นักเรียนนำความรู้เรื่อง การคัดลายมือภาษาไทยเปรียบเทียบกับ การคัดลายมือภาษาอังกฤษ
๓. นักเรียนแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตนในการคัดลายมือได้ถูกต้อง
๔. นักเรียนเข้าประกวดการคัดลายมือด้วยความมั่นใจ

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปความหมาย ข้อปฏิบัติในการคัดลายมือด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัดและตัวหัวัดแกมบรรจง แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนรวบรวมกิจกรรมในเวลาที่นักเรียนชอบทำ แล้วคัดเลือกกิจกรรมที่นักเรียนชอบทำมากที่สุด พูดให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน พร้อมให้เหตุผลประกอบว่า เหตุใดจึงชอบทำกิจกรรมนี้ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. จัดประกวดแข่งขันการคัดลายมือ เพื่อหาตัวแทนชั้นเรียนไปแข่งกับระดับชั้นอื่น ๆ
๒. นักเรียนฝึกคัดลายมือบทยานที่ตนประทับใจ แล้วให้ผู้ปกครองประเมินการคัดลายมือ
๓. นักเรียนสืบค้นข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ในประเทศสมาชิกอาเซียนจากสื่ออินเทอร์เน็ต นำมาคัดลายมือตัวบรรจง และตัวหัวัดแกมบรรจง

๘. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ผลงานของนักเรียน
๒. แผนภูมิตัวอย่างการคัดลายมือ
๓. กระดาษ
๔. ข้อความ
๕. แผนภูมิเรื่อง หลักเกณฑ์การคัดลายมือ
๖. ใบงานที่ ๕ เรื่อง การคัดลายมือ
๗. บทร้อยกรอง
๘. หนังสือ ผู้รู้ หรือสื่ออินเทอร์เน็ต
๙. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๑. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด
๑๒. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๓. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘

การพูดอธิบายเหตุผล

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประหยัดพลังงาน

๑. สาระสำคัญ

การพูดอธิบายเหตุผล เป็นการพูดชี้แจงขยายความเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีหลักการ มีวิธีการ และมีเหตุผลประกอบ เพื่อสนับสนุนเรื่องที่พูดให้ชัดเจน และน่าเชื่อถือ

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๕/๑)
๒. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท ๓.๑ (ป. ๕/๕)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. พูดอธิบายเหตุผล โดยใช้ถ้อยคำได้อย่างสมเหตุสมผล (K, P)
๒. สรุปความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๔. มีมารยาทในการพูด (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการพูด	๑. ประเมินทักษะการพูด ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ตารางการเรียนรู้

การพูดอธิบายเหตุผล

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➔	เขียนแผนภาพความคิดวิธีการพูดอธิบายเหตุผล
สังคมศึกษาฯ	➔	นำวิธีการพูดอธิบายเหตุผลไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒๘

- ครูนำนักเรียนอาสาสมัคร ๒-๓ คน ออกมาพูดหน้าชั้นเรียนให้เพื่อนฟังว่าชอบทำกิจกรรมอะไรในเวลาว่าง และเพราะอะไรจึงชอบทำกิจกรรมนั้น
- นักเรียนร่วมกันเลื่อกว่ากิจกรรมในเวลาว่างของเพื่อนคนใดน่าสนใจที่สุด และเพราะอะไร

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มฟังตัวอย่างการพูดอธิบายเหตุผลที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง อย่างละ ๑ เรื่อง จากแถบบันทึกเสียงหรือวีดิทัศน์ แล้วนักเรียนร่วมกันอภิปรายเปรียบเทียบเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ฟังหรือดูในประเด็นต่าง ๆ เช่น
  - นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับการพูดแสดงเหตุผลในเรื่องที่ ๑ และเรื่องที่ ๒
  - นักเรียนคิดว่าการพูดแสดงเหตุผลในเรื่องที่ ๑ มีความน่าเชื่อถือหรือไม่ อย่างไร
  - นักเรียนคิดว่าการพูดแสดงเหตุผลในเรื่องที่ ๒ มีความน่าเชื่อถือหรือไม่ อย่างไร
  - การพูดแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดที่ควรนำมาใช้เป็นแบบอย่าง
- นักเรียนศึกษาเรื่อง การพูดอธิบายเหตุผล ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
- นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดหาข้อควรปฏิบัติในการพูดอธิบายเหตุผลในแต่ละชั้น ดังนี้
  - ขั้นเตรียม
  - ขั้นปฏิบัติ
  - ขั้นประเมิน
- แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลากเลือกหัวข้อการพูดอธิบายเหตุผลตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้ เพื่อเตรียมนำเสนอในการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

ชั่วโมงที่ ๒๙

- ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปขั้นตอนในการพูดอธิบายเหตุผล เพื่อเป็นการทบทวน

๒. ครูซักถามถึงงานที่มอบหมาย แล้วให้แต่ละกลุ่มเตรียมตัวออกมาพูดอธิบายเหตุผลหน้าชั้นเรียน
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูดอธิบายเหตุผลหน้าชั้นเรียน โดยใช้เวลากลุ่มละ ๓-๔ นาที
๔. เพื่อนกลุ่มอื่นช่วยกันวิจารณ์ แสดงความคิดเห็น และช่วยกันประเมินการพูดอธิบายเหตุผลของตัวแทนแต่ละกลุ่ม
๕. นักเรียนช่วยกันสรุปวิธีการพูดอธิบายเหตุผลเป็นข้อ ๆ บันทึกลงสมุด

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพูดอธิบายเหตุผล แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนศึกษาเรื่องที่สนใจ ๑ เรื่อง จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด สื่ออินเทอร์เน็ต แล้วเขียนเป็นบทพูด เพื่อพูดให้เพื่อนฟัง หรือไว้พูดในโอกาสต่าง ๆ

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนพูดอธิบายเหตุผลให้เพื่อนหรือสมาชิกในครอบครัวฟังได้อย่างสมเหตุสมผล
๒. นักเรียนนำหลักการพูดอธิบายเหตุผลไปใช้ในการพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวัน และในการเรียน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปวิธีการพูดอธิบายเหตุผล เป็นแผนภาพความคิด
๒. ครูให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมการพูดคุยของเพื่อนในชั้นเรียน เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป และเพื่อตอบคำถามว่า นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อต้องพูดคุยกับคนที่พูดจาไม่สุภาพ

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนช่วยกันคิดหัวข้อที่จะพูดอธิบายเหตุผล แล้วให้แต่ละคนช่วยกันหาเหตุผล นำมาอภิปรายเพื่อหาข้อสรุป
๒. นักเรียนฝึกพูดแสดงความคิดเห็น โดยให้มีเหตุผลที่สมเหตุสมผล

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แถบบันทึกเสียงหรือวีดิทัศน์
๒. สลาก
๓. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๔. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๕. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕

มารยาทในการพูด

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประหยัดพลังงาน

๑. สาระสำคัญ

การพูดเป็นการติดต่อสื่อสารเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการของกันและกัน ควรจะพูดกันด้วยถ้อยคำที่สุภาพ รู้จักกาลเทศะ จะทำให้เกิดความประทับใจด้วยกันทั้งสองฝ่าย

โคลงโลกนิติ เป็นบทอาขยานบทหลักที่ให้ข้อคิดคติคำสอนในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าด้วยการรักษาคำสัตย์ การมีความรู้ดี และการพัฒนาตนเป็นผู้รู้ ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)
๒. วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต
ท ๑.๑ (ป. ๕/๕)
๓. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท ๓.๑ (ป. ๕/๕)
๔. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ ท ๕.๑ (ป. ๕/๔)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. สรุปความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดู ได้อย่างมีเหตุผล (K)
๒. พูดหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการ ได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๓. ท่องจำบทร้อยกรองตามที่กำหนดให้ ได้ถูกต้อง (P)
๔. นำความรู้ที่ได้จากการอ่าน ฟัง หรือดู ไปใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองได้ (P)
๕. มีมารยาทในการพูด (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบ หลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการพูด	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยกรอง ๒. ประเมินทักษะการเขียน แผนภาพความคิด ๓. ประเมินทักษะการท่องจำ บทร้อยกรอง ๔. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๕. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

๑. มารยาทในการพูด
๒. บทอ่านเสริมเรื่อง โคลงโลกนิติ

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนภาพความคิดเรื่อง วิธีปฏิบัติตนเป็นผู้พูดที่ดี/ บันทึกสถิติการศึกษาหาความรู้นอกห้องเรียน
สังคมศึกษาฯ	➡	ศึกษาเรื่อง มารยาทในการพูด
การงานอาชีพฯ	➡	ออกแบบและทำแผ่นป้ายคำขวัญ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๓๐

๑. ครูสุ่มเรียกนักเรียนออกมารายงานผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดคุยของเพื่อนในชั้นเรียน
และแสดงความคิดเห็นว่า รู้สึกอย่างไรเมื่อต้องพูดคุยกับคนที่พูดจาไม่สุภาพ
๒. ครูสรุปความคิดเห็นของนักเรียน และให้คำแนะนำหรือความรู้เพิ่มเติม

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่า ถ้านักเรียนต้องการเป็นผู้พูดที่ดี นักเรียนจะต้องทำ
อย่างไรบ้าง

๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันระดมสมอง เขียนแผนภาพความคิดบอกวิธีการปฏิบัติเพื่อเป็นผู้พูดที่ดี
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมารายงานหน้าชั้นเรียน เมื่อครบทุกกลุ่มแล้วให้นักเรียนช่วยกันสรุปประเด็นต่าง ๆ ที่ทุกกลุ่มนำเสนอ
๔. นักเรียนเปรียบเทียบลักษณะของผู้ที่มีมารยาทในการพูดและไม่มีมารยาทในการพูด
๕. นักเรียนทำใบงานที่ ๖ เรื่อง มารยาทในการพูด เสร็จแล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
๖. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปผลการนำเสนอผลงาน
๗. ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเสริมเรื่อง โคลง โลกนิติ แล้วสรุปเนื้อเรื่อง เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

ชั่วโมงที่ ๓๑

๑. ครูนำนักเรียนสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของความสัตย์
๒. ครูสุ่มเรียกนักเรียน ๑ คน พูดสรุปให้เห็นความสำคัญของความสัตย์
๓. นักเรียนอ่านออกเสียงบทอ่านเสริมเรื่อง โคลง โลกนิติ แล้วร่วมกันสรุปใจความสำคัญ พร้อมบอกข้อคิดจากเรื่อง
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มสนทนาหาเหตุผลตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้
  - กลุ่มละ ๑ หัวข้อ แล้วนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน ดังนี้
  - กลุ่มที่ ๑ เหตุใดจึงต้องรักษาความสัตย์
  - กลุ่มที่ ๒ เหตุใดจึงต้องศึกษาหาความรู้
  - กลุ่มที่ ๓ เหตุใดจึงต้องพัฒนาตนให้เป็นผู้รู้
๕. นักเรียนร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เมื่อจบการรายงานของแต่ละกลุ่ม
๖. นักเรียนร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ว่า นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไรให้สัมพันธ์กับบทร้อยกรอง ครูสรุปความคิดเห็นของนักเรียนและเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับมารยาทในการพูด แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนเขียนคำขวัญ คำคม คติพจน์ เกี่ยวกับมารยาทที่ดีในการพูด ทำเป็นแผ่นป้ายติดในห้องเรียนหรือสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน
๓. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับบทอ่านเสริมเรื่อง โคลง โลกนิติ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๔. นักเรียนฝึกท่องจำบทอ่านเสริมเรื่อง โคลง โลกนิติ แล้วท่องจำกับครูทีละคน เพื่อประเมินการท่องจำบทร้อยกรอง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำมารยาทในการพูดไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นผู้พูดที่ดี
๒. นักเรียนแนะนำเพื่อนหรือสมาชิกในครอบครัวให้มีมารยาทที่ดีในการพูด
๓. นักเรียนนำมารยาทในการพูดไปใช้ในชีวิตประจำวันและในการเรียน

๔. นักเรียนนำข้อคิดจากบทอ่านเสริมเรื่อง โคลงโลกนิติ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปมารยาทที่ดีในการพูด
๒. นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญของบทอ่านเสริมเรื่อง โคลงโลกนิติ และบอกข้อคิดที่ได้จากการอ่าน
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๔. ครูให้นักเรียนตอบคำถามในประเด็นที่ว่า ชาวนามีความสำคัญต่อนักเรียนหรือไม่ อย่างไร แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ข้างกับวิถีชีวิตคนไทย ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ของบริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนคู่วิเคราะห์หรือเข้าฟังการพูดอภิปรายหรือพูดในโอกาสต่าง ๆ เพื่อสังเกตมารยาทของผู้พูดและผู้ฟัง
๒. นักเรียนสนทนากับผู้ปกครองหรือสมาชิกในครอบครัวเกี่ยวกับมารยาทในการพูด
๓. นักเรียนบันทึกสถิติการศึกษาหาความรู้นอกห้องเรียนของนักเรียน เป็นเวลา ๑ สัปดาห์ พร้อมบอกว่าเป็นการศึกษาหาความรู้รูปแบบหรือลักษณะใด

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. ใบงานที่ ๖ เรื่อง มารยาทในการพูด
๓. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด
๔. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

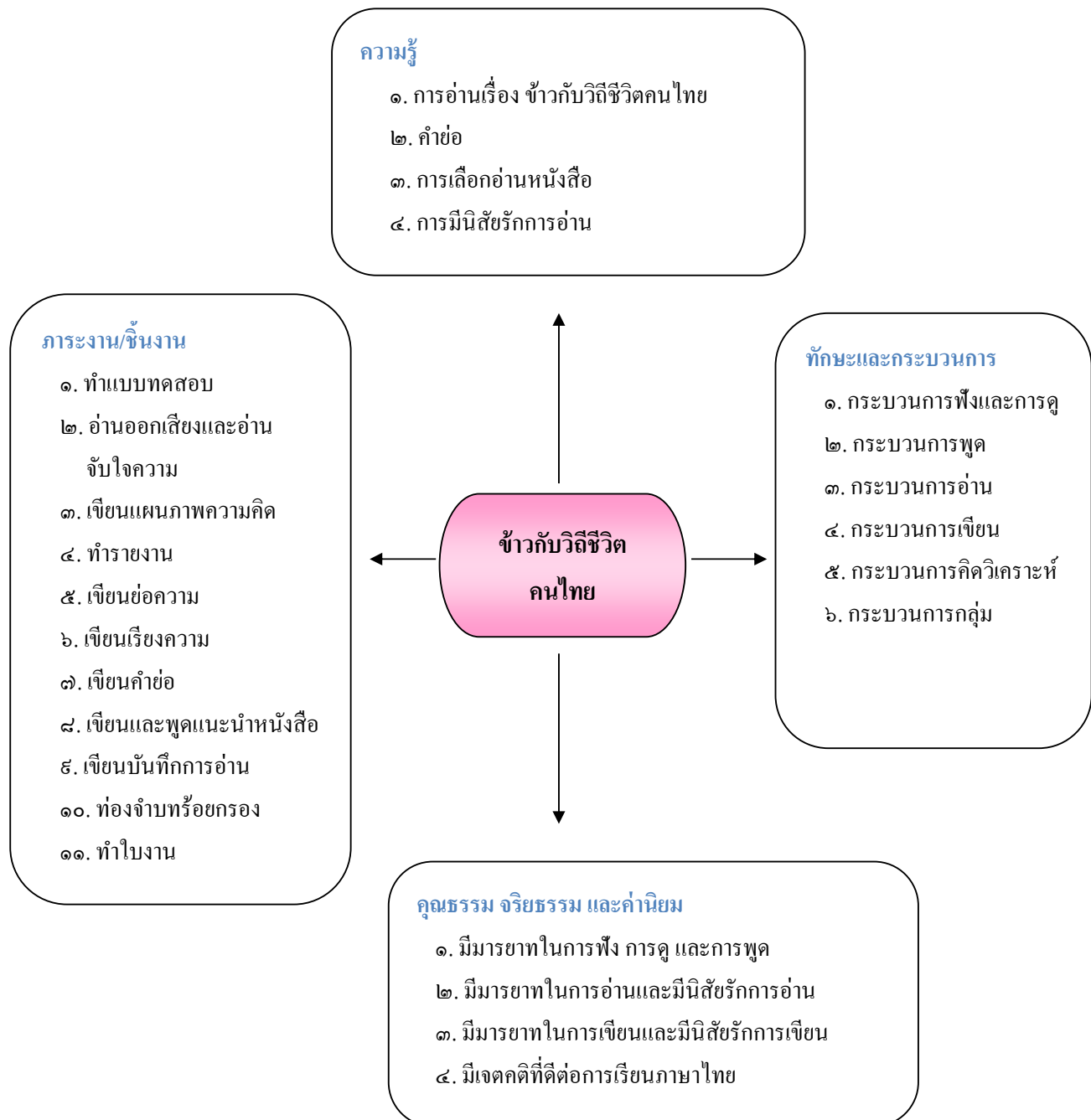
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ข่าวกับวิถีชีวิตคนไทย

เวลา ๘ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ขวากับวิถีชีวิตคนไทย

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
<p>ตัวชี้วัดชั้นปี</p> <p>๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)</p> <p>๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา ท ๑.๑ (ป. ๕/๒)</p> <p>๓. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๕/๓)</p> <p>๔. มีมารยาทในการอ่าน ท ๑.๑ (ป. ๕/๔)</p> <p>๕. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ท ๒.๑ (ป. ๕/๓)</p> <p>๖. เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นได้ตรงตามเจตนา ท ๒.๑ (ป. ๕/๖)</p> <p>๗. เขียนเรื่องตามจินตนาการ ท ๒.๑ (ป. ๕/๘)</p> <p>๘. พูดยุคแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๕/๑)</p> <p>๙. ใช้สำนวนได้ถูกต้อง ท ๔.๑ (ป. ๕/๓)</p> <p>๑๐. สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน ท ๕.๑ (ป. ๕/๑)</p> <p>๑๑. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ ท ๕.๑ (ป. ๕/๔)</p>	
<p>ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า...</p> <p>๑. การอ่านเป็นการฝึกทักษะการออกเสียง การจับใจความ สรุปความ วิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>๒. คำย่อ เป็นการย่อคำให้สั้นลง เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการอ่านและเขียน</p> <p>๓. การเลือกอ่านหนังสือต้องเลือกอ่านตามความสนใจและเหมาะสมกับวัยของตนเอง</p> <p>๔. การฝึกอ่านหนังสือเป็นประจำสม่ำเสมอ เป็นการสร้างนิสัยรักการอ่าน</p>	<p>คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน</p> <p>๑. การอ่านเรื่อง ขวากับวิถีชีวิตคนไทย ได้ความรู้อะไรบ้าง</p> <p>๒. คำย่อมีวิธีการย่ออย่างไร</p> <p>๓. ทำไมเราต้องเลือกหนังสืออ่าน และมีหลักการเลือกอ่านอย่างไร</p> <p>๔. การปฏิบัติตนอย่างไรที่เรียกว่ามีนิสัยรักการอ่าน</p>

<p>ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> คำสำคัญ ได้แก่ ข้าว ชาวนา เกี่ยวข้าว กระดูกสันหลังของชาติ พระราชพิธีพืชมงคล จรดพระนังคัลแรกนาขวัญ สิริมงคล แม่โพสพ จิตวิญญาณ ช้าง วิถีชีวิต การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ จะต้องอ่านคำถูกต้อง รู้ความหมาย จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ และ แสดงความคิดเห็นเรื่องที่อ่าน ได้จึงจะเข้าใจ เรื่องได้ดี คำย่อ เป็นการย่อคำให้สั้นลง โดยใช้เครื่องหมาย จุด (.) กำกับไว้ท้ายคำและพยัญชนะ เวลาอ่าน ต้องอ่านคำเต็ม หนังสือแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ หนังสือที่ เป็นความรู้กับหนังสือที่เป็นความบันเทิง ควร เลือกอ่านให้เหมาะสมกับวัยและความสนใจ ของตนเอง 	<p>ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ....</p> <ol style="list-style-type: none"> จับใจความสำคัญ แสดงความคิดเห็นและบอก ประโยชน์จากเรื่องที่อ่านได้ครบถ้วน บอกลักษณะของคำย่อ บอกหลักเกณฑ์การเลือกอ่านหนังสือ ปฏิบัติตนให้มีนิสัยรักการอ่าน
<p>ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง</p>	
<p>๑. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.๑ อ่านเรื่อง ข้าวกับวิถีชีวิตคนไทย จับใจความสำคัญและแสดงความคิดเห็น ๑.๒ เขียนแผนภาพความคิด ๑.๓ ทำรายงานและนำเสนอผลงาน ๑.๔ เขียนย่อความ ๑.๕ เขียนเรียงความ ๑.๖ อ่านและเขียนคำย่อ ๑.๗ เขียนหรือพูดแนะนำหนังสือ ๑.๘ เขียนบันทึกจากการอ่าน ๑.๙ เขียนคำขวัญ ๑.๑๐ การแต่งนิทาน ๑.๑๑ ท่องจำบทหรือยกรอง 	

๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ๑) การทดสอบ ๒) การสนทนาซักถาม ๓) การสังเกต ๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ๕) การวัดเจตคติ ๖) การวัดทักษะและกระบวนการ	๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ ๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ๒) แบบประเมินการอ่าน ๓) แบบประเมินการเขียน ๔) แบบประเมินการฟังและการดู ๕) แบบประเมินการพูด ๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ
๓. สิ่งที่มีมุ่งประเมิน	
๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรู้สึกของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง ๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา ๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ	
ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ การอ่านเรื่อง ข่าวกับวิถีชีวิตคนไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ คำย่อ	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ การเลือกอ่านหนังสือ	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ การมีนิสัยรักการอ่าน	เวลา ๒ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐

การอ่านเรื่อง ข่าวกับวิถีชีวิตคนไทย

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ข่าวกับวิถีชีวิตคนไทย

๑. สาระสำคัญ

การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ จะต้องจับใจความสำคัญ สรุปความ วิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็น บอกข้อคิดของเรื่องที่อ่าน และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

การอ่านคำศัพท์ ทำให้อ่านได้คล่องแคล่ว รู้ความหมายคำศัพท์ และสามารถนำไปสื่อสารกับผู้อื่นได้

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)
๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา ท ๑.๑ (ป. ๕/๒)
๓. เขียนแผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ท ๒.๑ (ป. ๕/๓)
๔. เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นได้ตรงตามเจตนา ท ๒.๑ (ป. ๕/๖)
๕. พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๕/๗)
๖. ใช้สำนวนได้ถูกต้อง ท ๔.๑ (ป. ๕/๗)
๗. สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน ท ๕.๑ (ป. ๕/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคได้ (K, P)
๒. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๓. พูดหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๔. เขียนแผนภาพโครงเรื่องจากเรื่องที่กำหนดให้ได้ (P)
๕. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๖. มีความสนใจในการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการอภิปรายแสดง ความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบ ก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการอ่านสรุปความ ๒. ประเมินทักษะการเขียน แผนภาพความคิด ๓. ประเมินทักษะการเขียนเรียงความ ๔. ประเมินทักษะการเขียนย่อความ ๕. ประเมินทักษะการเขียนรายงาน ๖. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๗. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การอ่านเรื่อง ข้าวกับวิถีชีวิตคนไทย
๒. คำใหม่ที่น่ารู้
๓. คำอ่านน่าจำ

๖. แนวทางบูรณาการ

วิทยาศาสตร์	➔	ศึกษาเรื่อง ข้าว
คณิตศาสตร์	➔	เขียนแผนภาพความคิดเรื่อง ข้าวกับวิถีชีวิตของคนไทย
สังคมศึกษาฯ	➔	ศึกษาวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อเรื่อง ข้าว
ภาษาต่างประเทศ	➔	อ่านและเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับข้าว
ศิลปะ	➔	จัดป้ายนิเทศ
สุขศึกษาฯ	➔	เล่นเกมใบ้คำ
การงานอาชีพฯ	➔	ศึกษาเรื่อง การปลูกข้าว/อาหารที่ทำจากข้าว

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๒

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๒. นักเรียนดูภาพอาหารที่ทำจากข้าว เช่น ข้าวผัด ข้าวต้ม ข้าวต้มมัด ข้าวตัง
๓. ครูซักถามนักเรียนในประเด็นที่ว่า นักเรียนรู้จักอาหารอะไรบ้างที่ทำมาจากข้าวหรือมีข้าวเป็นส่วนผสม

๔. ครูอธิบายเพิ่มเติมเพื่อ โยงให้เห็นว่า ข้าวเป็นอาหารหลักของคนไทย และเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทย

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ว่า ข้าวและชาวนามีความสำคัญอย่างไร

๒. นักเรียนอ่านในใจเรื่อง ข้าวกับวิถีชีวิตคนไทย ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยอ่านทบทวนหลาย ๆ ครั้งจนเข้าใจ เมื่ออ่านจบให้นักเรียนถามครูหรือเพื่อนถึงสิ่งที่ไม่เข้าใจ

๓. ครูตั้งคำถามซักถามนักเรียน เพื่อให้เข้าใจเนื้อเรื่องมากยิ่งขึ้น ดังนี้

- ๑) ข้าวมีความสำคัญอย่างไร
- ๒) เหตุใดจึงกล่าวว่าข้าวคือวิถีชีวิตคนไทย
- ๓) ข้าวแสดงวัฒนธรรมอะไรบ้าง
- ๔) พระมหากษัตริย์ทรงเกี่ยวข้องกับข้าวอย่างไร
- ๕) ขนมที่ทำจากข้าวมีอะไรบ้าง
- ๖) สำนวน ภาษิต คำพังเพยที่เกี่ยวข้องกับข้าวมีอะไรบ้าง

๔. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า ประเทศสมาชิกอาเซียนในแต่ละประเทศมีพืชเศรษฐกิจที่ต่างกันไปตามสภาพทางภูมิศาสตร์ทั้งในด้านทำเลที่ตั้ง ลักษณะภูมิประเทศ และสภาพภูมิอากาศ ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนหลายประเทศที่มีข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ ไทย เวียดนาม จากนั้นครูให้นักเรียนพูดความรู้สึกที่มีต่อชาวนา

๕. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า จรดพระนังคัล หมายถึง จดใตหรือแรกไถ เป็นพิธีโบราณที่พระเจ้าแผ่นดินทรงทำพิธีไถเองเป็นคราวแรก โดยจะกำหนดวันที่เหมาะสมในเดือน พฤษภาคม เป็นวันประกอบพิธี และนับแต่ พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นต้นมา รัฐบาลกำหนดให้วันพระราชพิธีพืชมงคลแรกนาขวัญ เป็นวันเกษตรกรแห่งชาติประจำปีควบคู่กัน เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของเกษตรกร พระราชพิธีนี้นอกจากประเทศไทยแล้ว ประเทศเมียนมา ลาว และกัมพูชา ก็มีการจัดพิธีนี้ขึ้นด้วย แต่ปัจจุบันประเทศเมียนมาและลาวได้ยกเลิกพระราชพิธีนี้ไปแล้ว คงเหลือแต่ประเทศไทยและกัมพูชาที่ยังรักษาประเพณีนี้อยู่

๖. นักเรียนร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นตามแนวคำถามต่อไปนี้

๑) นอกจากคำเปรียบชาวนาเป็นกระดูกสันหลังของชาติแล้ว นักเรียนคิดว่ายังมีสิ่งใดเป็นสัญลักษณ์ของชาวนาอีกบ้าง

๒) นักเรียนคิดว่าหากชาวนาเลิกปลูกข้าวหรือเลิกทำนาจะส่งผลกระทบต่อคนไทย

๗. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องและข้อคิดจากเรื่อง ข้าวกับวิถีชีวิตคนไทย แล้วสรุปเป็นแผนภาพความคิด นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

๘. นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่อง ข้าวกับวิถีชีวิตคนไทย เป็นการสรุป

ชั่วโมงที่ ๓๓

๑. นักเรียนอาสาสมัครออกมาเล่าเรื่องย่อ เรื่อง ข้าวกับวิถีชีวิตคนไทย หน้าชั้นเรียน เพื่อนช่วยกันเพิ่มเติมให้เนื้อเรื่องสมบูรณ์ขึ้น เพื่อเป็นการทบทวน
๒. นักเรียนช่วยกันหาคำศัพท์ยากหรือคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจความหมาย โดยขีดเส้นใต้คำนั้นไว้แล้วช่วยกันอธิบายความหมาย หรือเปิดหาความหมายจากพจนานุกรม
๓. นักเรียนอ่านคำใหม่นำรู้และคำอ่านนำจำ พร้อมกันจนคล่อง ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้อ่านคนละ
  - ๑ คำ ครูและเพื่อนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเล่นเกมใบ้คำ โดยครูเปิดแถบข้อความ พร้อมความหมายให้นักเรียนดูทีละแถบข้อความ ให้แต่ละกลุ่มยกมือบอกว่าเป็นคำศัพท์ใด และเติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง แถบข้อความ

แ	ม่	โ	พ	ส	พ	เจ้าแม่แห่งข้าว						
เ	ต้	น	ก	ำ	ร	ำ	เ	ก	ิ	ย	ว	ชื่อเพลงพื้นบ้าน

๕. กลุ่มที่ยกมือก่อนและเติมคำถูกต้องจะได้ ๑ คะแนน เมื่อเล่นเสร็จทุกคำให้รวมคะแนน กลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเรื่อง ข้าวกับวิถีชีวิตคนไทย แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำใหม่นำรู้ คำอ่านนำจำ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๓. นักเรียนคัดคำศัพท์ในบทเรียนลงสมุด
๔. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า สังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศมีอาชีพเกษตรกรรม การทำเกษตรกรรมตามลำพังของตน จึงสร้างความมั่นคงและยั่งยืนให้แก่ผู้ปฏิบัติ เช่น การปลูกข้าวไว้กินเอง ไม่มีการกู้หนี้ยืมสินมาลงทุน มีการผลิตและการบริโภคที่พอประมาณ ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น จะสอดคล้องกับความพอประมาณตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
๕. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าและทำรายงานเรื่องต่อไปนี้
  - กลุ่มที่ ๑ ข้าวกับพระมหากษัตริย์
  - กลุ่มที่ ๒ ข้าวกับความเชื่อและประเพณี
  - กลุ่มที่ ๓ อาหารที่ทำจากข้าว
  - กลุ่มที่ ๔ ข้าวกับสุภายิตคำพังเพย

ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน โดยจัดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน

๖. นักเรียนเขียนเรียงความเรื่อง ข้าวกับวิถีชีวิตคนไทย เสร็จแล้วส่งครู ครูคัดเลือกผลงานที่เขียนได้ดีติดที่ป้ายแสดงผลงาน
๗. นักเรียนทำใบงานที่ ๗ เขียนย่อความ แล้วส่งครูตรวจสอบความถูกต้อง
๘. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มแต่งกลอนสุภาพเรื่องเกี่ยวกับข้าว แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็น

ชั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนสามารถนำความรู้จากเนื้อเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวันและในการเรียน
๒. นักเรียนสามารถเล่าถึงความสำคัญของข้าวให้สมาชิกในครอบครัวฟังได้
๓. อ่านคำศัพท์เกี่ยวกับข้าวหรือเล่าพิธีกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับข้าวได้

ชั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญของเรื่อง ข้าวกับวิถีชีวิตคนไทย
๒. นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมายของคำศัพท์จากเรื่อง ข้าวกับวิถีชีวิตของคนไทย
๓. ครูให้นักเรียนสังเกตคำย่อที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน แล้วฝึกอ่านคำเต็ม เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่อง ข้าวของคนไทย แล้วนำมาเสนอแลกเปลี่ยนความรู้กัน
๒. ครูให้นักเรียนคู่วิเคราะห์การทำนาปลูกข้าวหรือให้ไปดูสถานที่เพาะปลูกข้าว เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจของนักเรียน
๓. นักเรียนหาคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับเรื่องข้าว

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. ภาพอาหารที่ทำจากข้าว
๓. พจนานุกรม
๔. แถบข้อความ
๕. ใบงานที่ ๗ เรื่อง เขียนย่อความ
๖. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๘. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑

คำย่อ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ขำกับวิถีชีวิตคนไทย

๑. สาระสำคัญ

คำย่อ คือ คำหรือพยางค์ที่ใช้แทนคำเต็ม โดยใช้เครื่องหมายหัพภาค (.) กำกับ เพื่อความสะดวก รวดเร็วในการเขียน จึงควรศึกษาให้เข้าใจเพื่อจะนำไปใช้ได้ถูกต้อง

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)
๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา
ท ๑.๑ (ป. ๕/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เขียนคำหรือข้อความโดยใช้คำย่อได้ถูกต้อง (K)
๒. นำความรู้เรื่อง คำย่อ ไปใช้เป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิต
ได้ (P)
๓. นำความรู้ที่ได้จากการอ่านเปรียบเทียบกับประสบการณ์ในชีวิต และใช้เป็นเครื่องมือในการ
พัฒนาตนเองได้ (P)
๔. มีความสุขในการทำงานกลุ่ม (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการทำกิจกรรม ๒. ตรวจสอบผลการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

คำย่อ

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	จำแนกคำย่อเป็นหมวดหมู่
สังคมศึกษาฯ	➡	นำคำอักษรย่อไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ภาษาต่างประเทศ	➡	ยกตัวอย่างคำย่อในภาษาอังกฤษ
สุขศึกษาฯ	➡	เล่นเกมทายคำคำย่อ
การงานอาชีพฯ	➡	ทำบัตรคำคำย่อ/ทำสมุดคำย่อ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๓๔

๑. ครูคิดบัตรคำบนกระดาน แล้วสนทนากับนักเรียนว่าคำในบัตรคำเหล่านี้เรียกว่าอะไร

อ.

ป.

ค.ช.

ค.ญ.

๒. นักเรียนช่วยกันตอบว่า คำย่อเหล่านี้ ย่อมาจากคำเต็มว่าอะไร

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูอธิบายหลักเกณฑ์การเขียนคำย่อ และให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติม ในหนังสือเรียน/
สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ แล้วครูอธิบายประกอบการ
ซักถามเพิ่มเติม

๒. นักเรียนยกตัวอย่างคำย่อที่นักเรียนพบเห็นในชีวิตประจำวัน เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร
ป้ายโฆษณา ครูเขียนบนกระดาน

ตัวอย่าง คำย่อที่นักเรียนยกตัวอย่าง

ส.ส. กทม. จ. อบต. ส.ค.ส. น.

๓. ครูให้นักเรียนอ่านคำเต็มของคำย่อที่นักเรียนยกตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนช่วยกันจำแนก
คำย่อที่มีลักษณะเหมือนกัน มาจัดกลุ่มไว้ด้วยกัน ซึ่งจะได้ดังนี้

กลุ่มที่ ๑

จ. น.

กลุ่มที่ ๒

ส.ส. ส.ค.ส.

กลุ่มที่ ๓

กทม. อบต.

๔. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาคำย่อที่นิยมใช้ในหนังสือเรียน/สื่อการ
เรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ กลุ่มละ ๑ หัวข้อ แล้วยกตัวอย่าง
คำย่อชนิดที่กลุ่มศึกษา ๑๐ คำ ทำเป็นบัตรคำย่อ โดยให้ด้านหน้าเป็นคำย่อ ด้านหลังเป็น
คำเต็ม เสร็จแล้วรวบรวมส่งครู

ชั่วโมงที่ ๓๕

- ครูสนทนาซักถามนักเรียนในประเด็นที่ว่า ขณะฟังแถบบันทึกเสียง เพื่อนของนักเรียน
จดข้อมูลที่ฟังไม่ทัน นักเรียนจะแนะนำเพื่อนอย่างไรให้สามารถจดข้อมูลในคราวต่อไปได้
ทัน ครูสรุปคำตอบของนักเรียน และชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของคำย่อ
- ครูติดบัตรคำย่อบนกระดาน แล้วสุ่มเรียกนักเรียนอ่านคำเต็ม พร้อมบอกลักษณะของคำย่อ
เพื่อเป็นการทบทวน
- แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเล่นเกมทายคำย่อ โดยครูเลือกบัตรคำย่อประมาณ
๒๐ คำ (ครูเลือกจากบัตรคำย่อที่นักเรียนแต่ละกลุ่มทำไว้เมื่อชั่วโมงที่แล้ว) ครูยกบัตรคำย่อ
ให้นักเรียนดูทีละคำ ให้แต่ละกลุ่มยกมือ แล้วบอกคำเต็มของคำย่อในบัตรคำนั้น กลุ่มที่ยกมือ
ก่อนจะได้ตอบ ถ้าตอบถูกต้องจะได้ ๑ คะแนน ทำเช่นนี้จนหมดบัตรคำย่อ เสร็จแล้วรวม
คะแนน กลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ
- นักเรียนทำใบงานที่ ๘ เรื่อง คำย่อ คำเต็ม แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

- นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำย่อ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
- นักเรียนจดบันทึกคำย่อจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ จำนวน ๒๐ คำ เขียนคำเต็มของคำย่อนั้น
แล้วแลกกันอ่านกับเพื่อน

๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มรวบรวมคำย่อจากหนังสือพิมพ์ ๔-๕ ฉบับ เป็นเวลา ๑ สัปดาห์ แล้วสังเกตการเขียนคำย่อว่าเขียนถูกต้องหรือผิดอย่างไร เปรียบเทียบกับที่นักเรียนเคยเรียนมาหรือในหนังสือเรียน แล้วสรุปเป็นความรู้

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำความรู้เรื่อง คำย่อ ไปใช้ในชีวิตประจำวันและในการเรียน
๒. นักเรียนเขียนคำย่อ และแนะนำผู้อื่นให้เขียนได้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง คำย่อ พร้อมทั้งยกตัวอย่าง แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนสำรวจการอ่านหนังสือของตนเองว่าชอบอ่านหนังสือประเภทใด และให้อ่านหนังสือประเภทนั้น เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนรวบรวมคำย่อแต่ละชนิดตามที่เรียนในหนังสือ ทำเป็นสมุดอักษรย่อ
๒. นักเรียนร่วมกันสนทนาว่าในภาษาอังกฤษมีคำย่อหรือไม่ พร้อมทั้งยกตัวอย่างภาษาอังกฤษ และบอกคำเต็ม

๘. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. บัตรคำ
๒. หนังสือพิมพ์/วารสาร/ป้ายโฆษณา
๓. ใบงานที่ ๘ เรื่อง คำย่อ คำเต็ม
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / ____ / ____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒

การเลือกอ่านหนังสือ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ขวักบัววิถีชีวิตคนไทย

๑. สาระสำคัญ

หนังสือเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ การเลือกอ่านหนังสือจึงควรเลือกอ่านให้เหมาะสมกับวัยและความสนใจของตนเอง จะทำให้ได้รับทั้งความรู้ ความบันเทิง และข้อคิดต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้ในการเรียนและการดำเนินชีวิตประจำวันได้

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง
ที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๕/๖)
๒. มีมารยาทในการอ่าน ท ๑.๑ (ป. ๕/๘)
๓. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ท ๒.๑ (ป. ๕/๓)
๔. สรุปเรื่องจากรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน ท ๕.๑ (ป. ๕/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๒. พูดหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๓. เขียนแผนภาพความคิดตามที่กำหนดให้ได้ (K, P)
๔. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๕. เลือกอ่านหนังสือได้อย่างหลากหลายตามจุดประสงค์ และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ได้ (K, P)
๖. มีนิสัยรักการอ่านและมีมารยาทในการอ่าน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการสนทนาตอบ คำถาม และการแสดง ความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน	๑. ประเมินทักษะการอ่านสรุปความ ๒. ประเมินการเขียนแผนภาพความคิด ๓. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ ๔. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๕. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

การเลือกอ่านหนังสือ

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	จำแนกประเภทหนังสือ/เขียนแผนภาพความคิด/เขียน แผนภูมิแท่งผลการสำรวจ
สังคมศึกษาฯ	➡	นำความรู้เรื่อง การเลือกอ่านหนังสือ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน
ภาษาต่างประเทศ	➡	เลือกอ่านหนังสือภาษาต่างประเทศ
ศิลปะ	➡	จัดป้ายนิเทศมุมหนังสือน่าอ่าน

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

- นักเรียนสนทนาเกี่ยวกับหนังสือที่นักเรียนชอบอ่านว่ามีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร อ่านแล้วมี
ความรู้สึกรึอย่างไร
- นักเรียนอาสาสมัคร ๑ คน ออกมาเล่าว่าชอบอ่านหนังสืออะไร ยกตัวอย่างมา ๑ เรื่อง เล่าเรื่อง
ย่อ ๆ และบอกข้อคิดหรือประโยชน์ที่ได้จากการอ่านเรื่องนั้น
- นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ

ชั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๓๖

๑. นักเรียนช่วยกันบอกประเภทของหนังสือที่ควรอ่านว่ามีอะไรบ้าง
๒. นักเรียนศึกษาเรื่อง การเลือกอ่านหนังสือ จากใบความรู้ที่ครูแจกให้ แล้วร่วมกันระดมสมองซักถามทำความเข้าใจ
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มสังเกตหนังสือต่าง ๆ ที่ครูเตรียมมาให้ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตาน สารคดี นิตยสาร การ์ตูน นวนิยาย พจนานุกรม สารานุกรมสำหรับเด็ก
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมสมองแยกประเภทของหนังสือดังกล่าวตามที่ศึกษามา (หนังสือประเภทที่ให้ความรู้ หนังสือประเภทที่ให้ความบันเทิง) แล้วออกมารายงานหน้าชั้นเรียน
๕. นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของหนังสือแต่ละประเภท
๖. ครูแจกหนังสือพิมพ์ นิตาน สารคดี นิตยสาร สารานุกรมสำหรับเด็ก ให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ เล่ม ให้เลือกอ่านเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จดบันทึกด้วยภาษาของตนเอง แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
๗. นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างหนังสือที่ควรอ่านแต่ละประเภท

ชั่วโมงที่ ๓๗

๑. ครูสุ่มเรียกนักเรียนออกมาเขียนหลักการเลือกอ่านหนังสือบนกระดาน คนละ ๑ ข้อ เพื่อเป็นการทบทวน
๒. ครูสนทนาซักถามนักเรียนในประเด็นที่ว่า นักเรียนมีวิธีหรือหลักการเลือกอ่านหนังสืออย่างไร นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดสรุปวิธีหรือหลักการเลือกอ่านหนังสือของตนเอง แล้วตกแต่งให้สวยงาม
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ครูแจกหนังสือพิมพ์ นิตาน สารคดี นิตยสารสารานุกรมสำหรับเด็ก หรือหนังสืออื่น ๆ ให้แต่ละกลุ่มเลือกตามความสนใจ กลุ่มละ ๑ เล่ม
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านหนังสือเล่มที่เลือก แล้วเขียนแนะนำหนังสือตามหัวข้อที่กำหนด ดังนี้
  - ๑) ชื่อเรื่อง
  - ๒) ชื่อผู้แต่ง
    - ๓) ประเภทของหนังสือ
    - ๔) เนื้อเรื่องโดยสรุป
    - ๕) สิ่งที่น่าสนใจ
    - ๖) ข้อคิดหรือประโยชน์ที่สามารถนำไปปรับใช้ได้
 นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ชั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเลือกอ่านหนังสือ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

๒. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มรวบรวมรายชื่อหนังสือที่ควรอ่านกลุ่มละ ๑ ประเภท (หนังสือประเภทที่ให้ความรู้ หนังสือประเภทที่ให้ความบันเทิง) เขียนแนะนำหนังสือที่ควรอ่านแต่ละเล่มสั้น ๆ แล้วนำมาติดป้ายนิเทศมุมหนังสือหน้าอ่านในชั้นเรียน ผลัดเปลี่ยนเป็นประจำทุกเดือน
๓. นักเรียนเลือกอ่านข้อมูลความรู้เกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียน ในเรื่องที่ตนสนใจคนละ ๑ เรื่อง แล้วนำมาเล่าให้เพื่อนในชั้นเรียนฟัง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำความรู้เรื่อง การเลือกอ่านหนังสือ ไปใช้ในชีวิตประจำวันและในการเรียน
๒. นักเรียนเลือกอ่านหนังสือหรือเลือกซื้อหนังสือให้ตรงกับความต้องการ มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัย และมีประโยชน์กับตนเอง
๓. นักเรียนแนะนำให้เพื่อนหรือสมาชิกในครอบครัวเลือกอ่านหนังสือที่ดีมีประโยชน์

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของหนังสือแต่ละประเภท และยกตัวอย่างหนังสือดีที่ควรอ่าน โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด
๒. ครูให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมกรรมการอ่านของเพื่อนในชั้นเรียนว่าเหมาะสมหรือไม่ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนเลือกอ่านหนังสือภาษาอังกฤษ ประเภทที่ให้ความรู้หรือประเภทที่ให้ความบันเทิง ที่มีเนื้อหาง่าย ๆ แล้วนำมาเล่าให้เพื่อนฟัง
๒. นักเรียนสำรวจหลักเกณฑ์การเลือกอ่านหนังสือของเพื่อนในชั้นเรียน นำเสนอโดยการจัดทำเป็นแผนภูมิแท่งเปรียบเทียบข้อมูลให้ชัดเจน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ใบความรู้เรื่อง การเลือกอ่านหนังสือ
๒. หนังสือต่าง ๆ
๓. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๔. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๖. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓

การมีนิสัยรักการอ่าน

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ขำกับวิถีชีวิตคนไทย

๑. สาระสำคัญ

การอ่าน เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้และความบันเทิง สามารถนำ
ข้อคิดที่ได้จากการอ่านมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ เราจึงควรฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้มีนิสัยรัก
การอ่าน เพื่อจะได้มีความรู้ ความคิด และมีแนวทางในการดำเนินชีวิต

ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ เป็นบทอาขยานบทเลือก ให้แง่คิดในการแสวงหาความรู้และการดำเนินชีวิตที่ดี
ทำให้เป็นผู้รู้และมีความเจริญก้าวหน้า ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)
๒. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง
ที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๕/๒)
๓. มีมารยาทในการอ่าน ท ๑.๑ (ป. ๕/๘)
๔. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ท ๒.๑ (ป. ๕/๓)
๕. เขียนเรื่องตามจินตนาการ ท ๒.๑ (ป. ๕/๘)
๖. สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน ท ๕.๑ (ป. ๕/๑)
๗. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ ท ๕.๑ (ป. ๕/๔)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๒. พูหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๓. เขียนแผนภาพความคิดตามที่กำหนดให้ได้ (K, P)
๔. แต่งนิทานได้ตามจินตนาการ (K, P)
๕. ท่องจำบทร้อยกรองที่ไพเราะและมีคุณค่าทางความคิด และนำไปใช้ในการพูดและการเขียนได้
(K, P)

๖. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)

๗. มีนิสัยรักการอ่านและมีมารยาทในการอ่าน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการสนทนาตอบ คำถาม และการแสดง ความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบ หลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยกรอง ๒. ประเมินทักษะการท่องจำ บทร้อยกรอง ๓. ประเมินทักษะการเขียนแผนภาพ ความคิด ๔. ประเมินทักษะการเขียน ๕. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ ๖. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๗. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การมีนิสัยรักการอ่าน

๒. บทอ่านเสริมเรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์

เขียนแผนภาพความคิด

สังคมศึกษาฯ

นำความรู้เรื่อง การสร้างนิสัยรักการอ่าน ไปใช้ใน
ชีวิตประจำวัน

การงานอาชีพฯ

ทำแผ่นป้ายคำขวัญ/ทำสมุดบันทึกการอ่าน/ทำสมุดบันทึก
เรื่องน่ารู้

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๓๘

๑. ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้ออกมารายงานผลการสังเกตพฤติกรรมการอ่านของเพื่อนในชั้นเรียนว่าเหมาะสมหรือไม่อย่างไร ตามที่ได้ไปสังเกตมา
๒. ครูให้นักเรียนดูภาพ ๒ ภาพ ดังนี้
ภาพที่ ๑ ภาพเด็กผู้ชายกำลังตั้งใจอ่านหนังสือ
ภาพที่ ๒ ภาพเด็กกำลังนั่งเล่น
นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นว่าภาพใดเป็นผู้มีนิสัยรักการอ่าน
๓. นักเรียนช่วยกันบอกว่านักเรียนจะปฏิบัติตนตามเด็กในภาพใด เพราะอะไร

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะของผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านตามความรู้เดิมของนักเรียน
๒. นักเรียนศึกษาเรื่อง การมีนิสัยรักการอ่าน ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยให้สังเกตและสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนในชั้นเรียน
๓. นักเรียนช่วยกันประเมินตัวอย่าง ๒ แบบ จากแถบข้อความ ๒ ข้อความ และแสดงความคิดเห็น โดยใช้หมวดความคิด หมวดคำ หมวดเหลือ และหมวดแดง ดังนี้

แถบข้อความ

ก้อย : ชอบอ่านหนังสือ จึงมักมีเรื่องราวต่าง ๆ มาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังเสมอ

กล้วย : ไม่ชอบอ่านหนังสือ มักจะชวนเพื่อน ๆ เล่นซุกซนเมื่อมีเวลาว่าง

หมวดคำ	-	การกระทำของกล้วยที่ควรปรับปรุงคืออะไร
หมวดเหลือ	-	การกระทำที่ดีของก้อยคืออะไร
หมวดแดง	-	นักเรียนรู้อะไรเกี่ยวกับการกระทำของก้อยและกล้วย
๔. นักเรียนบอกข้อดีของการกระทำของก้อย และข้อเสียของการกระทำของกล้วย
  ๕. นักเรียนช่วยกันบอกว่านักเรียนจะเลือกปฏิบัติตามแบบใคร เพราะอะไร
  ๖. นักเรียนบอกข้อดีของการมีนิสัยรักการอ่าน และข้อเสียของการไม่มีนิสัยรักการอ่าน แล้วเขียนเป็นแผนภาพความคิด
  ๗. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ว่า นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับคำกล่าวที่ว่า “หนังสือคือโลกกว้างแห่งการเรียนรู้” ครูสรุปผลการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนและเสนอแนะเพิ่มเติม
  ๘. ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเสริมเรื่อง ผู้รู้เป็นผู้เจริญ แล้วสรุปเนื้อเรื่อง เป็นการบ้าน เพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป และเพื่อตอบคำถามว่า ผู้รู้มีความเจริญอย่างไร

ชั่วโมงที่ ๓๕

๑. ครูสนทนาซักถามเกี่ยวกับวิธีหาความรู้ของนักเรียนแต่ละคน
๒. ครูพูดสรุปให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญของการแสวงหาความรู้
๓. นักเรียนอ่านบทอ่านเสริมเรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ แล้วช่วยกันหาคำศัพท์ยาก และอธิบายความหมาย
๔. นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญและบอกข้อคิดจากบทอ่านเสริมเรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ
๕. นักเรียนสังเกตรูปแบบคำประพันธ์ แล้วครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า คำประพันธ์ของบทอ่านเสริมเรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ ประกอบด้วยโคลงสี่สุภาพและกาพย์ยานี ๑๑ ลักษณะเหมือนกาพย์เห่เรือ แต่ผู้แต่งเรียกว่า โคลงสลับทกาพย์
๖. ครูสนทนาซักถามนักเรียนในประเด็นที่ว่า นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไรเพื่อให้เป็นผู้รู้ดีและเป็นผู้เจริญ ครูสรุปคำตอบของนักเรียน และเสนอแนะเพิ่มเติม
๗. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มแต่งนิทานให้มีข้อคิดสอดคล้องกับบทอ่านเสริมเรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ แล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการมีนิสัยรักการอ่าน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพความคิด การฝึกนิสัยรักการอ่าน แล้วช่วยกันรายงานหน้าชั้นเรียน
๓. นักเรียนแต่ละคนเขียนคำขวัญเชิญชวนให้รักการอ่าน แล้วช่วยกันคัดเลือกคำขวัญที่เขียนได้ดี นำไปติดเชิญชวนไว้ตามจุดต่าง ๆ ในโรงเรียน หรือเผยแพร่ภายนอกโรงเรียน
๔. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับบทอ่านเสริมเรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๕. นักเรียนฝึกท่องจำบทอ่านเสริมเรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ แล้วท่องจำกับครูทีละคน เพื่อประเมินการท่องจำที่เรียบร้อย

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนฝึกฝนให้เป็นผู้มีนิสัยรักการอ่าน เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ และนำความรู้ไปใช้ในการเรียนและการดำเนินชีวิตประจำวัน
๒. นักเรียนนำข้อคิดจากบทอ่านเสริมเรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ ไปปรับใช้กับตนเองในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การมีนิสัยรักการอ่าน
๒. นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญของบทอ่านเสริมเรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน และช่วยกันเฉลยคำตอบ
๔. ครูให้นักเรียนตอบคำถามในประเด็นที่ว่า นักเรียนรู้จักพระสังข์ (สังข์ทอง) หรือไม่ มีกำเนิดแตกต่างจากคนทั่วไปอย่างไร แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ บทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด เป็นการบ้าน

เพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

- นักเรียนแต่ละคนอ่านหนังสือให้ได้มากที่สุดในเวลา ๒ สัปดาห์ แล้วเขียนบันทึกเรื่องที่อ่านทุกเรื่องตามหัวข้อต่อไปนี้ เสร็จแล้วรวบรวมเขียนเล่มเป็นสมุดบันทึก และตกแต่งสมุดให้สวยงาม

แบบบันทึกการอ่าน

- ▶ วันที่/เดือน/พ.ศ.
- ▶ ชื่อเรื่อง
- ▶ เรื่องย่อ
- ▶ ประโยชน์ที่นำไปใช้
- ▶ สิ่งที่ได้รับหลังจากการฝึก ๒ สัปดาห์

- นักเรียนรวบรวมหนังสือหรือบทความแต่ละวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น ความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ ความรู้เกี่ยวกับคณิตศาสตร์ กลุ่มสาระละ ๑ เรื่อง จัดบันทึกสรุปทำเป็นสมุดบันทึกเรื่องน่ารู้

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
- รูปภาพ
- แถบข้อความ
- สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
- หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
- แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
- คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
- สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

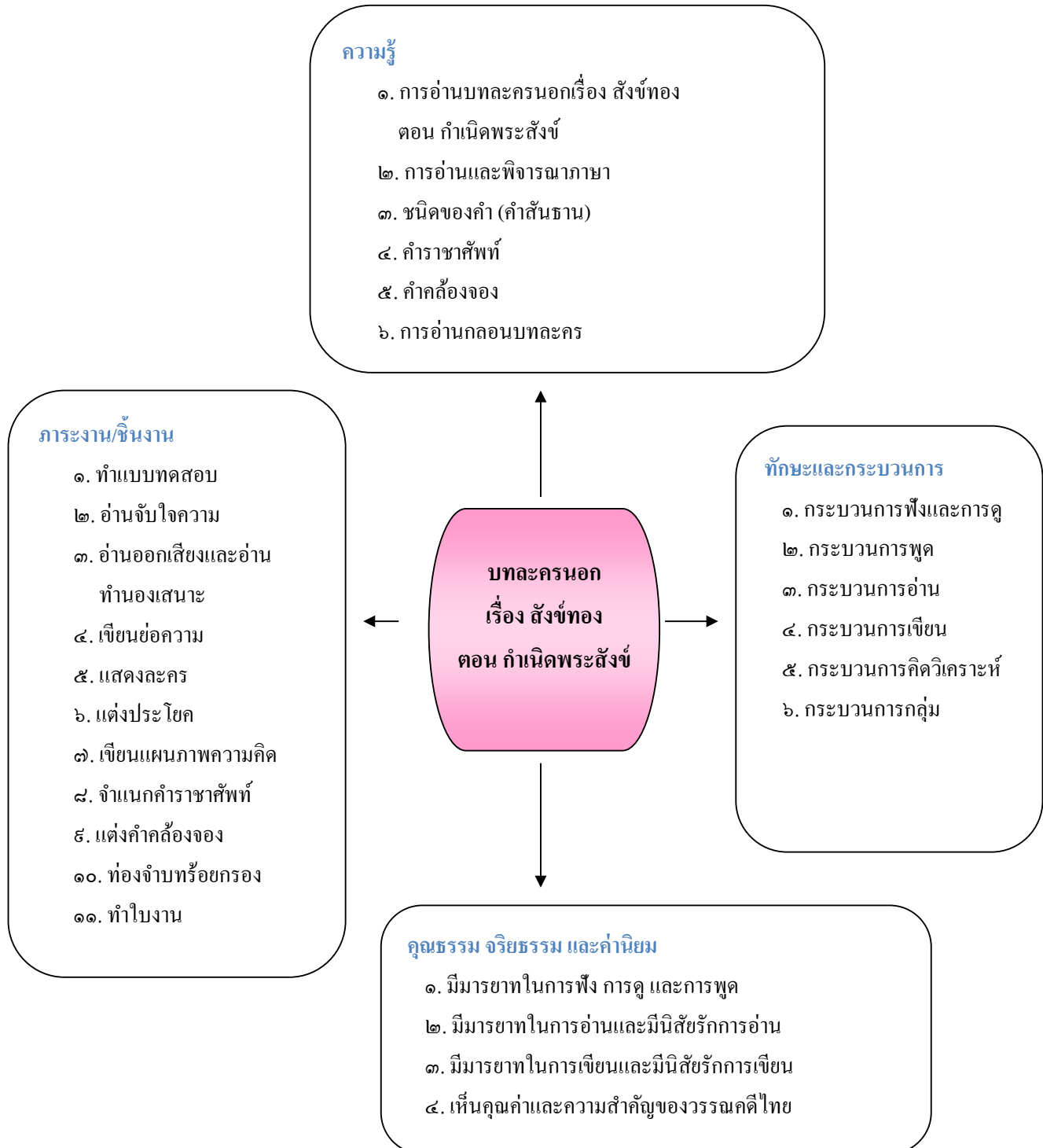
ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ บทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง

ตอน กำเนิดพระสังข์

เวลา ๑๐ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ บทละครนอก
เรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดชั้นปี	
<ol style="list-style-type: none"> ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑) ๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา ท ๑.๑ (ป. ๕/๒) ๓. อธิบายความหมายโดยนัยจากเรื่องที่ทำอย่างหลากหลาย ท ๑.๑ (ป. ๕/๓) ๔. วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ทำเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ท ๑.๑ (ป. ๕/๕) ๕. เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นได้ตรงตามเจตนา ท ๒.๑ (ป. ๕/๖) ๖. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๕/๒) ๗. ระบุชนิดและหน้าที่ของคำ ในประโยค ท ๔.๑ (ป. ๕/๑) ๘. ใช้คำราชาศัพท์ ท ๔.๑ (ป. ๕/๔) ๙. แต่งบทร้อยกรอง ท ๔.๑ (ป. ๕/๖) ๑๐. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม ท ๕.๑ (ป. ๕/๓) ๑๑. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ ท ๕.๑ (ป. ๕/๔) 	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... <ol style="list-style-type: none"> ๑. การอ่านวรรณคดีจะทำให้เห็นถึงความงดงามของภาษา และคุณค่าของเรื่องที่ทำ ๒. คำสันธานเป็นคำเชื่อมข้อความหรือประโยคเข้าด้วยกัน ๓. คำราชาศัพท์เป็นคำที่ใช้กับบุคคลระดับต่าง ๆ ๔. คำที่มีสระเดียวกันหรือมีตัวสะกดมาตราเดียวกัน เรียกว่า คำคล้องจอง ๕. การอ่านกลอนบทละครจะต้องอ่านให้ถูกต้องตามลักษณะบังคับ สัมผัส และการแบ่งวรรคตอน 	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนได้ความรู้เรื่องใดบ้างจากการอ่านบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ ๒. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้างจากการอ่านบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ และจะนำไปใช้กับตนเองอย่างไร ๓. คำสันธานมีลักษณะอย่างไร ๔. คำราชาศัพท์มีลักษณะอย่างไร ๕. คำคล้องจองมีลักษณะอย่างไร ๖. การอ่านกลอนบทละครต้องคำนึงถึงเรื่องใดบ้าง

<p>ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> สำคัญ ได้แก่ กำเนิดคิดค้นคนทั้งหลาย เทวบุตร จูติ ติดสินบน หายนะ เนรเทศ สมา กำเนิด เสนี พนาลัย กิณนร ภิรมย์ ไพรสิทธิ์ บุญญาธิการ กุณท์ เกษมสานต์ ภพไตร อางขนาง สาแหวก จังทาล กิจจา วรรณคดีเป็นงานเขียนที่มีคุณค่าทางภาษา บัญญา และอารมณ์ การอ่านวรรณคดีจะทำให้เห็นถึงความงดงามของภาษาและซาบซึ้งในแนวคิดของเรื่องที่อ่าน คำสันธานเป็นคำเชื่อมข้อความหรือประโยคให้มีความต่อเนื่องกัน เป็นเนื้อความที่เป็นเหตุผลกัน คล้อยตามกัน ขัดแย้งกัน ให้เลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง คำราชาศัพท์ ใ้ใช้กับบุคคล ๕ ลำดับชั้น คือ พระมหากษัตริย์ พระบรมวงศานุวงศ์ชั้นสูง พระภิกษุ ข้าราชการ และสุภาพชนทั่วไป คำคล้องจองเป็นคำที่ใช้สระหรือตัวสะกดมาตราเดียวกัน จะมีความไพเราะ นิยมใช้ในการแต่งบทร้อยกรอง กลอนบทละคร เป็นกลอนที่มีลักษณะบังคับคล้ายกับกลอนสุภาพต่างกันที่คำขึ้นต้นที่มักขึ้นด้วยคำว่า เมื่อนั้น บัดนั้น มาจะกล่าวบทไป ตามระดับของตัวละคร 	<p>ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ...</p> <ol style="list-style-type: none"> อ่านจับใจความและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน อ่านออกเสียงทำนองธรรมชาติและทำนองเสนาะ บอกลักษณะของคำสันธาน บอกลักษณะของคำราชาศัพท์แต่ละชนิดและยกตัวอย่างประกอบ แต่งคำคล้องจองได้ไพเราะ อ่านกลอนบทละครถูกต้องตามลักษณะบังคับ
<p>ขั้นที่ ๒ การงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง</p>	
<p>๑. การงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.๑ อ่านบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ จับใจความสำคัญ แสดงความคิดเห็น และตอบคำถาม ๑.๒ อ่านกลอนบทละครทำนองธรรมชาติและทำนองเสนาะ ๑.๓ เขียนย่อความบทร้อยกรอง ๑.๔ แสดงละครบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ ๑.๕ แต่งประโยคจากคำสันธาน 	

<p>๑.๖ เขียนแผนภาพความคิด</p> <p>๑.๗ แต่งคำคล้องจอง</p> <p>๑.๘ จำแนกคำราชาศัพท์</p> <p>๑.๙ ท่องจำบทหรือยกเรื่องที่มามีคุณค่า</p>												
<p>๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <table border="0"> <tr> <td> <p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) การทดสอบ</p> <p>๒) การสนทนาซักถาม</p> <p>๓) การสังเกต</p> <p>๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p> <p>๕) การวัดเจตคติ</p> <p>๖) การวัดทักษะและกระบวนการ</p> </td> <td> <p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน</p> <p>๒) แบบประเมินการอ่าน</p> <p>๓) แบบประเมินการเขียน</p> <p>๔) แบบประเมินการฟังและการดู</p> <p>๕) แบบประเมินการพูด</p> <p>๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ</p> </td> </tr> </table>	<p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) การทดสอบ</p> <p>๒) การสนทนาซักถาม</p> <p>๓) การสังเกต</p> <p>๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p> <p>๕) การวัดเจตคติ</p> <p>๖) การวัดทักษะและกระบวนการ</p>	<p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน</p> <p>๒) แบบประเมินการอ่าน</p> <p>๓) แบบประเมินการเขียน</p> <p>๔) แบบประเมินการฟังและการดู</p> <p>๕) แบบประเมินการพูด</p> <p>๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ</p>										
<p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) การทดสอบ</p> <p>๒) การสนทนาซักถาม</p> <p>๓) การสังเกต</p> <p>๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p> <p>๕) การวัดเจตคติ</p> <p>๖) การวัดทักษะและกระบวนการ</p>	<p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน</p> <p>๒) แบบประเมินการอ่าน</p> <p>๓) แบบประเมินการเขียน</p> <p>๔) แบบประเมินการฟังและการดู</p> <p>๕) แบบประเมินการพูด</p> <p>๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ</p>											
<p>๓. สิ่งที่มีประเมิน</p> <p>๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ คัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้ดีของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง</p> <p>๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา</p> <p>๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี</p> <p>๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ</p>												
<p>ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้</p> <table border="0"> <tr> <td> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ การอ่านบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง</p> <p>ตอน กำเนิดพระสังข์</p> </td> <td> <p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p> </td> </tr> <tr> <td> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ การอ่านและพิจารณาภาษา</p> </td> <td> <p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p> </td> </tr> <tr> <td> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ ชนิดของคำ (คำสันธาน)</p> </td> <td> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p> </td> </tr> <tr> <td> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ คำราชาศัพท์</p> </td> <td> <p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p> </td> </tr> <tr> <td> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ คำคล้องจอง</p> </td> <td> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p> </td> </tr> <tr> <td> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ การอ่านกลอนบทละคร</p> </td> <td> <p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p> </td> </tr> </table>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ การอ่านบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง</p> <p>ตอน กำเนิดพระสังข์</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ การอ่านและพิจารณาภาษา</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ ชนิดของคำ (คำสันธาน)</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ คำราชาศัพท์</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ คำคล้องจอง</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ การอ่านกลอนบทละคร</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p>
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ การอ่านบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง</p> <p>ตอน กำเนิดพระสังข์</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p>											
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ การอ่านและพิจารณาภาษา</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p>											
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ ชนิดของคำ (คำสันธาน)</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p>											
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ คำราชาศัพท์</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p>											
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ คำคล้องจอง</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p>											
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ การอ่านกลอนบทละคร</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p>											

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔

การอ่านบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ บทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

๑. สาระสำคัญ

สังข์ทองเป็นวรรณคดีที่มีคุณค่าทางด้านปัญญา อารมณ์ และภาษา การศึกษาและพิจารณาเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ จะทำให้นักเรียนได้เห็นความงดงามของวรรณคดีไทย และได้ซาบซึ้งในแนวคิดเกี่ยวกับความรักที่แม่และลูกมีต่อกัน

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)
๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา ท ๑.๑ (ป. ๕/๒)
๓. อธิบายความหมายโดยนัยจากเรื่องที่ทำอย่างหลากหลาย ท ๑.๑ (ป. ๕/๓)
๔. วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ท ๑.๑ (ป. ๕/๕)
๕. เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นได้ตรงตามเจตนา ท ๒.๑ (ป. ๕/๖)
๖. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม ท ๕.๑ (ป. ๕/๓)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงกลอนบทละครได้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ (K, P)
๒. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๓. พุดหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๔. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๕. เห็นคุณค่าและความสำคัญของวรรณคดีไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความสนใจและตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินความภาคภูมิใจในภาษาและวรรณคดีไทย	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยกรอง ๒. ประเมินทักษะการอ่านสรุปความ ๓. ประเมินทักษะการย่อความ ๔. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๕. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

การอ่านบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

๖. แนวทางบูรณาการ

- วิทยาศาสตร์ ➡ ศึกษาเรื่อง ลักษณะของหอยสังข์
- สังคมศึกษา ➡ นำข้อคิดจากเรื่อง ความรักระหว่างแม่กับลูก และความกตัญญูไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
- ศิลปะ ➡ จัดป้ายนิเทศ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๔๐

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๒. ครูนำภาพหอยสังข์มาให้ให้นักเรียนดู แล้วสนทนาเกี่ยวกับลักษณะของหอยสังข์
๓. นักเรียนดูวีดิทัศน์บทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ แล้วครูเล่าเรื่อง สังข์ทอง ให้นักเรียนฟังตั้งแต่ต้นจนจบอย่างคร่าว ๆ
๔. นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทละครนอกที่ดู

ชั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่านในใจบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ แล้วสนทนาเกี่ยวกับความเป็นมาของเรื่อง
๒. นักเรียนอ่านบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ เป็นทำนองธรรมชาติพร้อมกันทั้งชั้น โดยครูแนะนำให้นักเรียนแบ่งวรรคตอนการอ่านให้ถูกต้อง เมื่ออ่านจบ ๑ ย่อหน้า นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาในย่อหน้านั้น
๓. นักเรียนร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นตามแนวคำถามต่อไปนี้
  - ๑) ถ้านักเรียนเป็นท้าวสามล นักเรียนจะหลงเชื่อคำทำนายของโหรหรือไม่ เพราะอะไร
  - ๒) ถ้านักเรียนเป็นเสนาทหาร นักเรียนจะปล่อยตัวนางจันท์เทวีหรือไม่ เพราะอะไร
  - ๓) การที่ตาและยายให้นางจันท์เทวีพักอาศัยอยู่ด้วย สะท้อนให้เห็นว่าคนไทยมีลักษณะนิสัยอย่างไร
  - ๔) การที่พระสังข์ออกมาได้ไปที่จิกกินข้าวที่พระมารดาตกไว้ และหุงหาอาหารไว้ให้พระมารดานั้น แสดงให้เห็นว่าพระสังข์มีลักษณะนิสัยอย่างไร
  - ๕) การช่วยเหลือครอบครัวตามกำลังความสามารถตั้งแต่เด็กๆ มีผลได้อย่างไร
  - ๖) นักเรียนคิดว่านางจันท์เทวีทำถูกต้องหรือไม่ที่ทูปหอยสังข์
  - ๗) หากนักเรียนเป็นพระสังข์ นักเรียนจะออกมาจากหอยสังข์หรือไม่ เพราะอะไร
๔. นักเรียนช่วยกันบอกข้อคิดจากบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ เป็นการสรุป

ชั่วโมงที่ ๔๑

๑. นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องย่อบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ เพื่อเป็นการทบทวน
๒. นักเรียนฟังแถบบันทึกเสียงการอ่านทำนองเสนาะบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ แล้วอ่านตาม
๓. นักเรียนจับคู่กับเพื่อน ฝึกอ่านบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ จนคล่อง แล้วอ่านให้เพื่อนและครูฟัง คู่ละ ๒ บท
๔. ครูแจกกระดาษให้นักเรียนคนละ ๑ แผ่น แล้วให้นักเรียนเลือกบทหรือกรอนที่ประทับใจจากบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ คนละ ๒ บท เขียนสรุปเนื้อหาของบทหรือกรอนนั้น และเขียนแสดงเหตุผลว่าชอบบทหรือกรอนนี้เพราะอะไร
๕. ครูสุ่มเรียกนักเรียน ๒-๓ คน ออกมานำเสนอผลงาน แล้วครูเลือกผลงานของนักเรียนที่เขียนได้ดีคิดแสดงไว้ที่ป้ายนิเทศหน้าห้องเรียน

ชั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

๒. นักเรียนย่อความบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ ตามรูปแบบการเขียนย่อความ แล้วส่งครูตรวจสอบความถูกต้อง
๓. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า บทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง เป็นวรรณคดีที่มีเนื้อหาตรงกับเรื่อง ขยของสังข์ หรือหอยสังข์ ในวรรณคดีกัมพูชา

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำความรู้จากการอ่านร้อยกรอง ไปใช้ในการอ่านวรรณคดีเรื่องอื่น ๆ
๒. นักเรียนนำข้อคิดจากบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาสรุปบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์
๒. ครูให้นักเรียนอ่านทบทวนเนื้อเรื่องบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ แล้วรวบรวมคำศัพท์ยากหรือคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจความหมาย สอบถามความหมายจากผู้รู้ ผู้ปกครอง หรือเปิดหาความหมายจากพจนานุกรม เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนอ่านเรื่อง สังข์ทอง เพิ่มเติม แล้วเขียนสรุปเรื่องนำมาเล่าให้เพื่อนฟัง
๒. นักเรียนชมวิดีโอทัศน์ละครเวที หรือการแสดงบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ในโอกาสต่าง ๆ แล้วนำมาพูดคุยกับเพื่อนหรือสมาชิกในครอบครัว

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. ภาพหอยสังข์
๓. วิดิทัศน์
๔. แลบบันทึกเสียง
๕. กระจาย
๖. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๕. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. สื่อการเรียนรู้อ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕

การอ่านและพิจารณาภาษา

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ บทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

๑. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์ ทำให้อ่านได้คล่องแคล่ว รู้ความหมายคำศัพท์ และสามารถนำไปสื่อสารกับผู้อื่นได้

การอ่านวรรณคดีจำเป็นต้องพิจารณาการใช้ภาษาจึงจะเห็นความงดงามของวรรณคดีอย่างแท้จริง การฝึกพิจารณาภาษาในการอ่านร้อยกรองเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ นักเรียนจะได้รับรสวรรณคดีอย่างแท้จริง

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)
๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา ท ๑.๑ (ป. ๕/๒)
๓. อธิบายความหมายโดยนัยจากเรื่องทีอ่านอย่างหลากหลาย ท ๑.๑ (ป. ๕/๓)
๔. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม ท ๕.๑ (ป. ๕/๓)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคได้ (K, P)
๒. บอกลักษณะคำประพันธ์ของกลอนบทละครได้ (K)
๓. บอกความหมายของบทกลอนที่อ่านได้ (K)
๔. พุคอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้สึกรักของตัวละครได้ (P)
๕. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๖. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๗. มีความสนใจในการเรียนวรรณคดีไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความสนใจและตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบในการทำ กิจกรรม ความมีระเบียบวินัย ในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินความภาคภูมิใจใน ภาษาและวรรณคดีไทย	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยกรอง ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

๑. คำใหม่น่ารู้
๒. คำอ่านน่าจำ
๓. การอ่านและพิจารณาภาษา

๖. แนวทางบูรณาการ

- ศิลปะ ➡ ศึกษาเรื่อง ภาษาท่าทางในการแสดงอารมณ์ (นาฏยศัพท์)/
แสดงละคร
- การทำงานอาชีพฯ ➡ ทำสมุดคำศัพท์/ทำสมุดรวมการสร้าคำ/ทำสมุดคำแสดง
อารมณ์

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๔๒

๑. นักเรียนร่วมกันทบทวนบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามแถวที่นั่ง ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาแข่งขันเติมอักษร
ในบัตรคำ แล้วบอกความหมายของคำ ตามความรู้ความเข้าใจของนักเรียน โดยครูคอยอธิบาย
เพิ่มเติม เช่น

จันทา__

อาง__นาง

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้บอกคำศัพท์ยากหรือคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจความหมายจากบทละครนอก เรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ พร้อมอธิบายความหมาย เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนไปรวบรวมคำศัพท์ยากหรือคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจความหมาย และหาความหมายมาหรือไม่
๒. ครูอ่านคำใหม่ นำรู้และคำอ่านนำจำให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนอ่านออกเสียงตาม
๓. นักเรียนบอกความหมายของคำศัพท์จากบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ คำใดที่ไม่รู้ความหมายให้ครูอธิบายเพิ่มเติม
๔. ครูคิดบัตรคำและบัตรกลุ่มคำต่อไปนี้เป็นกระดาน แล้วให้นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมาย โดยนัยของคำและกลุ่มคำที่กำหนดให้

ออกสันขวัญหนี

ลูกแก้ว

เอาใจออกนอก

เนื้อเย็น

ครูตรวจสอบความถูกต้อง และอธิบายเพิ่มเติม

ชั่วโมงที่ ๔๓

๑. นักเรียนอ่านออกเสียงคำใหม่ นำรู้ ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ตามแถวที่หนึ่ง ทีละแถว แถวละ ๔ คำ เพื่อเป็นการทบทวน
๒. ครูนำนักเรียนสนทนาถึงความรู้สึกรักของนักเรียนเมื่อได้อ่านบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ แล้วสุ่มเรียกนักเรียน ๒-๓ คน ให้บอกความรู้สึกจากการอ่านบทละครนอก เรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ และให้เพื่อนร่วมแสดงความคิดเห็น
๓. ครูนำสนทนาโดยชี้ให้นักเรียนเห็นว่าการใช้ภาษาในกลอนบทละครทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงอารมณ์ ความรู้สึกของตัวละคร และเกิดความซาบซึ้งในวรรณคดี
๔. ครูคิดแผนผังบังคับกลอนบทละครบนกระดาน แล้วอธิบายประกอบการซักถามเรื่อง ลักษณะบังคับกลอนบทละคร

กลอนบทละคร ๑ บทมี ๒ บาท บาทละ ๒ วรรค จำนวนคำในวรรค ๖-๘ คำ แต่ส่วนใหญ่มักเป็น ๗ คำ คำขึ้นต้นวรรคแรกของแต่ละตอนมี ๒-๔ คำ คำขึ้นต้น “เมื่อนั้น” ใช้นับตัวละครที่เป็นกษัตริย์ ส่วนคำขึ้นต้นว่า “บัดนั้น” ใช้นับคนธรรมดาสามัญ

๕. ครูคิดแผนป้ายตัวอย่างกลอนบทละครจากบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ บนกระดาน แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกคำสัมผัส
๖. ครูอธิบายประกอบการซักถามเรื่อง การใช้คำในบทกลอน ว่ากลอนที่แต่งดีจะใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านจินตนาการ เห็นภาพเคลื่อนไหวได้อย่างชัดเจน เข้าใจความรู้สึกและอารมณ์ของตัวละคร จนเกิดความรู้สึกสะเทือนใจ และมีความรู้สึกเช่นเดียวกับความรู้สึกหรืออารมณ์ของตัวละครเหล่านั้น

๗. นักเรียนช่วยกันบอกคำจากบทกลอนที่แสดงถึงความรู้สึกต่าง ๆ ดังนี้
- ๑) คำที่แสดงความรู้สึกเศร้า
  - ๒) คำที่แสดงให้เห็นถึงอารมณ์โกรธ
  - ๓) คำที่แสดงให้เห็นถึงความรัก
๘. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลากหาบทกลอนที่แสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ กลุ่มละ ๑ หัวข้อ ดังนี้
- ๑) บทกลอนที่แสดงให้เห็นถึงความทุกข์ยาก
  - ๒) บทกลอนที่แสดงความรู้สึกเศร้า
  - ๓) บทกลอนที่แสดงความรู้สึกน้อยใจ
  - ๔) บทกลอนที่แสดงให้เห็นถึงความรัก
  - ๕) บทกลอนที่แสดงให้เห็นถึงอารมณ์โกรธ
๙. นักเรียนนำเสนอผลงาน โดยให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มช่วยกันอ่านออกเสียงทำนองเสนาะ แสดงอารมณ์และน้ำเสียงให้สอดคล้องกับเนื้อความของบทกลอน และบอกด้วยว่าเป็นบทกลอนที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกใด เพื่อนและครูร่วมกันแสดงความคิดเห็น ดิชม

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำใหม่ น่ารู้ คำอ่าน น่าจำ แล้วตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนจดคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจความหมายจากบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ แล้วจัดทำเป็นสมุดคำศัพท์ ตกแต่งให้สวยงาม แล้วนำมาแลกเปลี่ยนกันอ่านกับเพื่อน
๓. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอ่านและพิจารณาภาษา แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๔. นักเรียนทั้งชั้นร่วมศึกษาบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ จนเข้าใจโดยละเอียด แล้วระดมสมองวางแผนแบ่งหน้าที่เพื่อแสดงละครให้เพื่อนดูหน้าชั้นเรียน
๕. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ แล้วครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า การมีความกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ เป็นคุณธรรมที่ทุกคนควรปฏิบัติ สอดคล้องกับเงื่อนไขคุณธรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนอธิบายความหมายคำศัพท์จากบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ ให้ผู้อื่นรู้และเข้าใจได้
๒. นักเรียนนำความรู้จากการอ่านคำศัพท์ในบทเรียน ไปใช้ในการอ่านวรรณคดีเรื่องอื่น ๆ
๓. นักเรียนนำความรู้จากการศึกษาเรื่อง การอ่านและพิจารณาภาษา ไปใช้ในการอ่านในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมายของคำศัพท์จากบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์
๒. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาสรุปเรื่อง การอ่านและพิจารณาภาษา

๑. ครูอ่านบททวนเรื่อง ชนิดของคำ (คำสันธาน) แล้วรวบรวมคำสันธานมาให้ได้มากที่สุด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนรวบรวมคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคำที่สื่อความหมายถึงสิ่งเดียวกันจากบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ จัดทำเป็นสมุดรวมการสรุคำ
๒. นักเรียนรวบรวมบทกลอนที่ประทับใจจากบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง พร้อมทั้งบอกเหตุผลที่ประทับใจและข้อคิดที่ได้จากเรื่อง
๓. นักเรียนเลือกอ่านวรรณคดีหรือนิทานเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วหาคำหรือข้อความที่แสดงความรู้สึกเศร้า โกรธ รัก เกลียด ฯลฯ รวบรวมเป็นสมุดคำแสดงอารมณ์

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. บัตรคำ
๒. บัตรกลุ่มคำ
๓. แผ่นผังบังคับกลอนบทละคร
๔. แผ่นป้ายตัวอย่างกลอนบทละคร
๕. สลาก
๖. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
     แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
     แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
     เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
     _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖

ชนิดของคำ (คำสันธาน)

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ บทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

๑. สาระสำคัญ

คำสันธาน เป็นคำที่ใช้เชื่อมคำ กลุ่มคำ ประโยค หรือข้อความเข้าด้วยกัน เราจึงควรศึกษาให้เข้าใจ เพื่อจะได้เลือกใช้ให้ถูกต้องและเหมาะสม

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ท ๔.๑ (ป. ๕/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของคำสันธาน และนำไปใช้ได้ถูกต้อง (K, P)
๒. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดู ได้อย่างมีเหตุผล (K)
๓. พูดหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการ ได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๔. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๕. มีความรับผิดชอบในการทำงาน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการยกตัวอย่าง ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความสนใจและตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบในการทำ กิจกรรม ความมีระเบียบวินัย ในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อ การเรียนภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการเขียน ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ตารางการเรียนรู้

ชนิดของคำ (คำสันธาน)

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➔	จัดกลุ่มคำสันธาน
ภาษาต่างประเทศ	➔	อ่านและเขียนคำสันธานในภาษาอังกฤษ
ศิลปะ	➔	วาดภาพระบายสี
การทำงานอาชีพฯ	➔	ประดิษฐ์แถบประโยค

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๔๔

นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะของคำสันธานตามที่เคยเรียนมา แล้วช่วยกันยกตัวอย่างคำสันธาน

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูคิดบัตรคำต่อไปนี้บนกระดาน แล้วให้นักเรียนใช้ความรู้เดิมทายว่าคำใดเป็นคำสันธาน

เพราะ	กว่า...ก็	สำหรับ	ใน
แต่	หรือ	และ	เมื่อ

ครูตรวจสอบความถูกต้อง และอธิบายเพิ่มเติม

๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง คำสันธาน ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ แล้วร่วมกันอภิปรายซักถามจนเข้าใจครบทุกคน

๓. ครูสุ่มถามนักเรียน ๒-๓ กลุ่ม เพื่อทดสอบความเข้าใจ

๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมากลุ่มละ ๓ คน แข่งขันกันแต่งประโยคบนกระดาน โดยใช้คำสันธานที่ครูกำหนดให้ (ครูแจกบัตรคำสันธานให้แต่ละคนไม่ซ้ำกัน)

๕. เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้เพื่อนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

๖. นักเรียนอ่านประโยคที่เพื่อนเขียนบนกระดาน แล้วช่วยกันพิจารณาทีละประโยคว่ามีเนื้อความลักษณะใด (คล้ายตามกัน ขัดแย้งกัน เป็นเหตุผลกัน เลือกร้อยอย่างใดอย่างหนึ่ง)

๗. นักเรียนช่วยกันจัดกลุ่มประโยคที่มีเนื้อความลักษณะเดียวกัน แล้วสรุปลักษณะของเนื้อความแต่ละชนิด พร้อมยกตัวอย่างคำสันธาน เขียนเป็นแผนภาพความคิด บันทึกลงสมุด

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำสันธาน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนแต่งประโยคโดยใช้คำสันธานที่ครูกำหนดให้ ประมาณ ๑๐ คำ ประโยคที่นักเรียนแต่งต้องมีเนื้อความทั้ง ๔ แบบ
๓. นักเรียนอ่านข้อความที่ครูแจก แล้วคัดเลือกคำสันธาน และช่วยกันบอกคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ตรงกับคำสันธานที่เลือกไว้

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนอ่านข้อความหรือเรื่องราว แล้วสามารถบอกได้ว่าคำใดเป็นคำสันธาน
๒. นักเรียนใช้คำสันธานในการพูด การเขียนในชีวิตประจำวัน และในการเรียนได้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง ลักษณะและชนิดของคำสันธาน
๒. ครูให้นักเรียนอ่านหรือฟังข่าวในพระราชสำนัก แล้วสังเกตการใช้คำ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป และเพื่อตอบคำถามว่า คำส่วนใหญ่ที่ใช้ในข่าวพระราชสำนักเรียกว่าอะไร

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนแต่งเรื่องราวคนละ ๑ เรื่อง โดยให้มีคำสันธานอยู่ในเนื้อเรื่องด้วย วาดภาพประกอบระบายสีให้สวยงาม แล้วนำมาเล่าให้เพื่อนฟัง
๒. นักเรียนรวบรวมประโยคที่เชื่อมด้วยคำสันธานในบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ ที่ไม่ใช่กลอนบทละคร นำมาประดิษฐ์เป็นแถบประโยค เพื่อให้เพื่อนหาคำสันธานในประโยค

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. บัตรคำ
๒. บัตรคำสันธาน
๓. ข้อความ/เรื่องราว
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗

คำราชาศัพท์

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ บทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

๑. สาระสำคัญ

คำราชาศัพท์ เป็นวัฒนธรรมทางภาษา ที่มีวิธีการใช้ถ้อยคำตามฐานะของบุคคล แบ่งเป็น ๕ ระดับชั้น คือ พระมหากษัตริย์ พระบรมวงศานุวงศ์ชั้นสูง พระภิกษุสงฆ์ ข้าราชการชั้นสูง และสุภาพชนทั่วไป ซึ่งแบ่งออกเป็นหมวด ๆ เช่น คำนามราชาศัพท์ คำสรรพนามราชาศัพท์ คำกริยาราชศัพท์

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

ใช้คำราชาศัพท์ ท ๔.๑ (ป. ๕/๔)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมาย ชนิด และใช้คำนาม คำสรรพนาม และคำกริยาที่เป็นราชาศัพท์ได้ (K)
๒. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๓. พูดหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๔. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๕. เห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการยกตัวอย่าง ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความสนใจและตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบในการทำ กิจกรรม ความมีระเบียบวินัย ในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน	๑. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ตารางการเรียนรู้

๑. คำนามที่เป็นราชาศัพท์
๒. คำสรรพนามที่เป็นราชาศัพท์
๓. คำกริยาที่เป็นราชาศัพท์

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	จัดกลุ่มคำราชาศัพท์เป็นหมวดหมู่/เขียนแผนภาพความคิด คำราชาศัพท์
สังคมศึกษา	➡	อ่านและฟังข่าวในพระราชสำนัก
ศิลปะ	➡	แสดงบทบาทสมมุติ/แสดงละคร/จัดป้ายนิเทศ
สุขศึกษา	➡	เล่นเกมใบ้คำราชาศัพท์
การงานอาชีพฯ	➡	ทำบัตรภาพ/ทำสมุดรวมข่าวในพระราชสำนัก

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๔๕

๑. ครูติดบัตรคำราชาศัพท์บนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกความหมายของคำเหล่านี้

พระพักตร์

พระภุชญา

พระหัตถ์

เสวย

๒. นักเรียนช่วยกันบอกว่าคำเหล่านี้เรียกว่าคำอะไร

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

คำนามที่เป็นราชาศัพท์

๑. ครูสนทนาซักถามความรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับผลการสังเกตการใช้คำในข่าวพระราชสำนัก
๒. ครูซักถามนักเรียนว่าคำส่วนใหญ่ที่ใช้ในข่าวพระราชสำนักเรียกว่าอะไร ครูตรวจสอบความถูกต้อง และอธิบายเพิ่มเติม
๓. นักเรียนทบทวนเรื่อง ความหมาย ลักษณะ และชนิดของคำนามที่เคยเรียนมา
๔. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า คำราชาศัพท์ แบ่งออกเป็นชนิดต่าง ๆ เหมือนชนิดของคำทั่ว ๆ ไป คือ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์
๕. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง คำนามที่เป็นราชาศัพท์ ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จนเข้าใจ
๖. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้
  - ๑) ประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้แก่ ประเทศบรูไนดารุส-ซาลาม กัมพูชา มาเลเซีย และไทย
  - ๒) แต่เดิมเข้าใจกันว่าคำราชาศัพท์ในภาษาไทยได้รูปแบบมาจากภาษาเขมร แท้จริงแล้วคำราชาศัพท์ส่วนใหญ่มาจากภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต อาจมีภาษาเขมรอยู่บ้าง แต่เป็นส่วนน้อย
๗. นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันบอกคำนามราชาศัพท์หรือคำแปล โดยครูเป็นผู้เริ่ม เช่น

ครู – พระเกศา	กลุ่มที่ ๑ – ผม
กลุ่มที่ ๒ – พระขนง	กลุ่มที่ ๓ – คิ้ว
กลุ่มที่ ๑ – ลูกสาว	กลุ่มที่ ๒ – พระธิดา
กลุ่มที่ ๓ – พระสาว	กลุ่มที่ ๑ – หวี

เล่นต่อคำกันไปเรื่อย ๆ กลุ่มใดคิดไม่ได้ภายในเวลา ๑๐ วินาที ให้หักคะแนนครั้งละ ๑ คะแนน เมื่อเลิกเล่นแล้ว กลุ่มใดไม่ถูกหักคะแนนหรือถูกหักคะแนนน้อยที่สุดเป็นผู้ชนะ
๘. นักเรียนทั้ง ๓ กลุ่มจับสลากทำบัตรภาพ พร้อมความหมาย โดยวาดภาพคำศัพท์ไว้ด้านหลัง

กลุ่มที่ ๑	คำนามที่เป็นราชาศัพท์ หมวดร่างกาย
กลุ่มที่ ๒	คำนามที่เป็นราชาศัพท์ หมวดเครื่องอาภรณ์
กลุ่มที่ ๓	คำนามที่เป็นราชาศัพท์ หมวดของใช้
๙. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำผลงานส่งครู เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำไปเก็บไว้ที่มุมหนังสือ นำอ่านเพื่อใช้เล่นเกมทายคำราชาศัพท์ในเวลาว่าง

ชั่วโมงที่ ๔๖

คำสรรพนาม คำกริยาที่เป็นราชาศัพท์

- นักเรียนช่วยกันบอกความหมายของคำราชาศัพท์ และช่วยกันยกตัวอย่างคำนามที่เป็นราชาศัพท์ เพื่อเป็นการทบทวน
- นักเรียนดูบัตรคำราชาศัพท์ที่ครูติดบนกระดาน แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกคำสามัญ

พระองค์	กระหม่อมฉัน	ข้าพระพุทธเจ้า	ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท
มีพระราชดำรัส	ทอดพระเนตร	พระราชทาน	ทรงพระราชดำเนิน
ทรงศึกษา	ตกระพยับ	ฉายพระรูป	เสด็จประพาส

- นักเรียนแยกคำสามัญว่าคำใดเป็นคำสรรพนาม คำใดเป็นคำกริยา และครูอธิบายเพิ่มเติมว่า คำสรรพนามและคำกริยา ก็มีคำราชาศัพท์
- แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง คำสรรพนามที่เป็นราชาศัพท์ และคำกริยาที่เป็นราชาศัพท์ ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จากนั้นนำเสนอผลการศึกษานำชั้นเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเพิ่มเติม จากนั้นนักเรียนจดความรู้ที่ได้จากการสรุป
- ครูซักถามนักเรียนในประเด็นที่ว่า นักเรียนคิดว่าการศึกษาคำราชาศัพท์มีประโยชน์อย่างไร ครูสรุปคำตอบของนักเรียนและเสนอแนะเพิ่มเติม
- นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำราชาศัพท์จากบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ และบอกความหมายที่เป็นคำสามัญ เสร็จแล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน
- นักเรียนช่วยกันบอกว่าต้องใช้คำราชาศัพท์กับตัวละครจากเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ ตัวใดบ้าง
- นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมากลุ่มละ ๒ คน เล่นเกมไปคำราชาศัพท์ โดยให้คนที่ ๑ เป็นคนไปคำ คนที่ ๒ เป็นผู้ตอบ เมื่อเริ่มเล่นครูแจกบัตรคำให้ผู้ไปจำนวน ๑๐ คำ ให้ไปคำทั้งหมดภายในเวลา ๓ นาที ถ้าตอบถูกต้อง ๑ คำ นับเป็น ๑ คะแนน เมื่อหมดเวลา รวมคะแนนที่ได้ทำเช่นนี้เรื่อย ๆ จนครบทุกกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

- นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำราชาศัพท์ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
- ครูติดภาพกษัตริย์ (อาจเพิ่มเติมภาพได้ เช่น ถือนาบ สวมแหวน) บนกระดาน แล้วให้นักเรียน

โยงเส้นจากภาพและเขียนคำราชาศัพท์ให้ถูกต้องและสัมพันธ์กัน

๓. นักเรียนรวบรวมข่าวในพระราชสำนักเป็นเวลา ๑ สัปดาห์ แล้วเลือกคำราชาศัพท์ และบอกความหมายทำเป็นสมุดรวมข่าวในพระราชสำนัก ส่งครู
๔. นักเรียนค้นหาคำราชาศัพท์สำหรับพระมหากษัตริย์และพระสงฆ์ จากหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้เขียนคำราชาศัพท์และคำสามัญ แล้วนำมาอ่านให้เพื่อนฟัง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำความรู้เรื่อง คำราชาศัพท์ ไปใช้ในการพูด การเขียนในชีวิตประจำวันและในการเรียน
๒. นักเรียนนำคำราชาศัพท์ไปเขียนเป็นบทพูด หรือบทร้องแบบนาฏคนตรี ในการแสดงบทบาทสมมุติ การแสดงละครในโอกาสต่าง ๆ

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะและชนิดของคำราชาศัพท์ โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด
๒. ครูให้นักเรียนทบทวนเรื่อง คำคล้องจอง แล้วฝึกต่อคำคล้องจองกับเพื่อนหรือสมาชิกในบ้าน เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเรื่อง คำราชาศัพท์ จากหนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ หรือสื่อสารสนเทศอื่น ๆ และรวบรวมคำราชาศัพท์หมวดต่าง ๆ นำมาจัดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. บัตรคำ
๒. สลาก
๓. ภาพกษัตริย์
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘

คำคล้องจอง

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ บทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

๑. สาระสำคัญ

คำคล้องจอง เป็นคำที่มีสระเดียวกัน หรือคำที่มีเสียงสระและตัวสะกดมาตราเดียวกัน เป็นความสามารถทางภาษาที่แสดงถึงความงดงามและคุณค่าของภาษา

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

แต่งบทร้อยกรอง ท ๔.๑ (ป. ๕/๖)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะและแต่งคำคล้องจอง ได้อย่างถูกต้องและสร้างสรรค์ (K, P)
๒. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๓. มีความสนใจในการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
<ol style="list-style-type: none"> ๑. สังเกตการตอบคำถาม และการยกตัวอย่าง ๒. ตรวจสอบผลการทำกิจกรรม 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความสนใจและตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบในการทำ กิจกรรม ความมีระเบียบวินัย ในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ตารางการเรียนรู้

คำคล้องจอง

๖. แนวทางบูรณาการ

สังคมศึกษาฯ	➔	นำความรู้เรื่อง คำคล้องจอง ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ภาษาต่างประเทศ	➔	ต่อคำคล้องภาษาอังกฤษ
สุขศึกษาฯ	➔	เล่นเกมต่อคำคล้องจอง
การงานอาชีพฯ	➔	ทำสมุดคำคล้องจอง

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๔๗

นักเรียนพูดคำคล้องจองต่อ ๆ กัน เช่น นักเรียนคนที่ ๑ พูดว่า ท้องฟ้า นักเรียนคนที่ ๒ พูดว่า ดาหวน นักเรียนคนที่ ๓ พูดว่า จานสี

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะของคำคล้องจองตามความรู้เดิม พร้อมทั้งยกตัวอย่างคำคล้องจอง
- นักเรียนศึกษาเรื่อง คำคล้องจอง ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ แล้วครูสุ่มถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ
- ครูสนทนาซักถามในประเด็นที่ว่า นักเรียนคิดว่าความรู้เกี่ยวกับคำคล้องจองที่เป็นกลุ่มคำ ๔ คำ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ใดได้บ้าง จากนั้นครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า คำคล้องจองที่เป็นกลุ่มคำ ๔ คำ สามารถนำไปใช้แต่งกลอนสี่ เนื่องจากคำคล้องจองที่เป็นกลุ่มคำ ๔ คำ เป็นพื้นฐานในการแต่งกลอนสี่
- แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเล่นเกมต่อคำคล้องจอง โดยให้ครูยกบัตรคำที่มีกลุ่มคำ ๔ คำ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันยกมือ กลุ่มที่ยกมือก่อนจะได้ตอบ ต้องตอบเป็นคำคล้องจองกับบัตรคำที่ครูยก ถ้าตอบถูกต้องจะได้ ๑ คะแนน เล่นไปจนหมดบัตรคำ กลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ
- นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากเขียนคำคล้องจองตามที่ครูกำหนดให้ หัวข้อละ ๑๐ กลุ่มคำ ดังนี้
  - คำคล้องจองที่เป็นกลุ่มคำ ๒ คำ
  - คำคล้องจองที่เป็นกลุ่มคำ ๓ คำ
  - คำคล้องจองที่เป็นกลุ่มคำ ๔ คำ
- เมื่อเสร็จแล้วรวบรวมผลงานส่งครู แล้วร่วมกันเฉลยและสรุปลักษณะของคำคล้องจอง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำคล้องจอง แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนทำใบงานที่ ๕ เรื่อง ปริศนาคำคล้องจอง แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๓. นักเรียนพูดคำหรือกลุ่มคำต่อจากเพื่อนในชั้นเรียน โดยคำหรือกลุ่มคำที่พูดนั้นต้องคล้องจอง และมีเนื้อหาสอดคล้องกันเป็นเรื่องราวติดต่อกัน โดยใช้คำเริ่มต้นว่า “มดตัวน้อย”
๔. นักเรียนรวบรวมคำขวัญ สุภาษิต คติเตือนใจ หรือคำทายที่เป็นคำคล้องจอง พร้อมเขียนเส้นโยงคำคล้องจอง แล้วจัดทำเป็นรูปเล่มให้สวยงาม จากนั้นช่วยกันคัดเลือกเล่มที่ดีที่สุด ๕ เล่ม ไว้ที่มุมหนังสือของห้องเรียน

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนแต่งคำคล้องจอง และนำไปใช้ในการพูด การเขียนในชีวิตประจำวันและในการเรียน
๒. นักเรียนเขียนและท่องจำคำคล้องจองให้เพื่อนหรือสมาชิกในครอบครัวฟังได้

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะและชนิดของคำคล้องจอง พร้อมยกตัวอย่าง
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกลอนบทละครจากแหล่งสืบค้นต่าง ๆ เป็นการบ้าน เพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนแต่งคำคล้องจองเป็นบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เช่น กลอนสี่ กลอนแปด กาพย์ยานี ๑๑ แล้วนำมาแลกเปลี่ยนกันอ่านกับเพื่อน
๒. นักเรียนต่อคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นคำคล้องจอง เปรียบเทียบกับคำคล้องจองในภาษาไทย

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. บัตรคำ
๒. สลาก
๓. ใบงานที่ ๕ เรื่อง ปริศนาคำคล้องจอง
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕

การอ่านกลอนบทละคร

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ บทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

๑. สาระสำคัญ

การอ่านบทละคร ผู้อ่านจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจลักษณะของกลอนบทละคร การสัมผัสคำ การแบ่งวรรคตอน และการแบ่งจังหวะในการอ่าน ซึ่งจะช่วยให้อ่าน ได้ถูกต้อง และซาบซึ้งในเรื่อง ที่อ่านมากยิ่งขึ้น

ลากับตักแตน เป็นเรื่อง que เริ่มด้วยนิทานอีสปที่เป็นร้อยแก้ว และจบด้วยโคลงสี่สุภาพที่ให้คติ สอนใจที่ว่า จงเลือกสิ่งที่เหมาะสมกับตน ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวัน ได้

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)
๒. เขียนแสดงความรู้สึกรักและความคิดเห็นได้ตรงตามเจตนา ท ๒.๑ (ป. ๕/๖)
๓. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๕/๒)
๔. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ ท ๕.๑ (ป. ๕/๔)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภทกลอนบทละครได้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ (K, P)
๒. พุคหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๓. ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้ (K)
๔. ท่องจำบทร้อยกรองที่ไพเราะและมีคุณค่าทางความคิด และนำไปใช้ในการพูดและการเขียนได้ (K, P)
๕. นำความรู้ที่ได้จากการอ่านเปรียบเทียบกับประสบการณ์ในชีวิต และใช้เป็นเครื่องมือในการ พัฒนาดตนเองได้ (P)
๖. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๗. เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาทางภาษา (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบ หลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความสนใจและตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบในการทำ กิจกรรม ความมีระเบียบวินัย ในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยกรอง ๒. ประเมินทักษะการท่องจำ บทร้อยกรอง ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การอ่านกลอนบทละคร
๒. บทอ่านเสริมเรื่อง ลากับตึกแตน

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➔	เขียนแผนภูมิกลอนบทละคร
สังคมศึกษาฯ	➔	นำกลอนบทละครไปใช้อ่านในโอกาสต่าง ๆ
ศิลปะ	➔	นำกลอนบทละครไปเป็นบทร้องในโอกาสต่าง ๆ/วาดภาพ ระบายสี
การงานอาชีพฯ	➔	ออกแบบและประดิษฐ์แผนภูมิ/ทำสมุดนิทานอีสป

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๔๘

นักเรียนฟังกลอนบทละครจากแถบบันทึกเสียงหรือครูอ่านให้ฟัง แล้วช่วยกันบอกลักษณะ

ของกลอน จังหวะ และวรรคตอนในการอ่าน

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูคิดแผนผังบังคับและตัวอย่างกลอนบทละครบนกระดานให้นักเรียนดู แล้วร่วมสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะ จังหวะ และวรรคตอนในการอ่านจนเข้าใจ

๒. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงหรืออ่านกลอนบทละครให้นักเรียนฟังซ้ำอีกครั้ง แล้วกำชับให้นักเรียนสังเกตจังหวะ วรรคตอน ว่าเป็นอย่างไร แล้วให้นักเรียนฝึกอ่านตามทั้งทำนอง ธรรมชาติและทำนองเสนาะ
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเลือกกลอนบทละครจากบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ บทใดก็ได้มาอย่างน้อย ๒ บท แล้วช่วยกันพิจารณาว่ามีลักษณะเหมือนตามที่เคยเรียนมาหรือไม่ ทั้งลักษณะคำประพันธ์ การสัมผัสคำ การแบ่งวรรคตอน การแบ่งจังหวะในการอ่าน เสร็จแล้วส่งตัวแทนออกมาอธิบายให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
๔. นักเรียนทั้งชั้นช่วยกันแบ่งวรรคตอนการอ่านกลอนบทละครจากบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้อื่นๆ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยใช้เครื่องหมาย / แบ่งวรรคตอนการอ่านให้ถูกต้อง และฝึกอ่านพร้อมกันทั้งชั้น ทั้งทำนองธรรมชาติและทำนองเสนาะ
๕. ครูแบ่งเนื้อหาบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ ตามจำนวนแถวที่หนึ่งของนักเรียน และให้แต่ละแถวจับสลากฝึกอ่านกลอนบทละครแถวละ ๑ ตอน ตามที่ครูกำหนด และอ่านให้เพื่อนฟังทั้งทำนองธรรมชาติและทำนองเสนาะ แล้วร่วมกันวิจารณ์การอ่าน
๖. นักเรียนร่วมกันสรุปผลการอ่านกลอนบทละคร
๗. ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเสริมเรื่อง ลากับต๊กแตน แล้วสรุปเนื้อเรื่อง เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

ชั่วโมงที่ ๔๘

๑. ครูนำนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับการประพาดดินเขียนแบบผู้อื่น แล้วให้นักเรียนอาสาสมัครออกมาเล่าถึงประสบการณ์ที่พบเห็นถึงพฤติกรรมการเล่นแบบผู้อื่น
๒. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า พฤติกรรมเขียนแบบผู้อื่น ควรกระทำหรือไม่อย่างไร ครูสรุปความคิดเห็นของนักเรียนและเสนอแนะเพิ่มเติม
๓. นักเรียนอ่านออกเสียงบทอ่านเสริมเรื่อง ลากับต๊กแตน แล้วช่วยกันหาคำศัพท์ยาก อภิปรายความหมาย ช่วยกันสรุปใจความสำคัญ และบอกข้อคิดของเรื่อง
๔. นักเรียนสังเกตลักษณะโครงเรื่อง แล้วครูอธิบายเพิ่มเติมว่าเนื้อเรื่องของบทอ่านเสริมเรื่อง ลากับต๊กแตน จะเริ่มด้วยนิทานอีสปที่เป็นร้อยแก้ว และจบด้วยโคลงสี่สุภาพ ๑ บท ซึ่งเป็นบทสรุปที่เป็นคติสอนใจของนิทานอีสปเรื่องนั้น
๕. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มสนทนาหาเหตุผลตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้กลุ่มละ ๑ หัวข้อ ดังนี้
  - กลุ่มที่ ๑ เป็นไปได้หรือไม่ที่ลาจะมีเสียงไพเราะ
  - กลุ่มที่ ๒ เป็นไปได้หรือไม่ที่ต๊กแตนร้องเพลงไพเราะเพราะกินน้ำค้าง
๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน นักเรียนร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เมื่อจบการรายงานของแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอ่านกลอนบทละคร แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนจับคู่กับเพื่อน ฝึกท่องจำบทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ ตั้งแต่ *ไม่ว่าลูกน้อยเป็นหอยปู...ถึง จะออกให้เห็นตัวก็กลัวการ* จนคล่อง แล้วท่องจำกับครูที่ละคู่ เพื่อประเมินการท่องจำบทร้อยกรอง
๓. นักเรียนฝึกอ่านกลอนบทละครเรื่องอื่น ๆ เช่น เรื่อง รามเกียรติ์ เรื่อง อิเหนา
๔. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับบทอ่านเสริมเรื่อง ลากลับตักแตน แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๕. นักเรียนฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามจากบทอ่านเสริมเรื่อง ลากลับตักแตน คนละ ๕ ข้อ แล้วนำมาถาม-ตอบกับเพื่อนในชั้นเรียน

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนอ่านกลอนบทละครในโอกาสต่าง ๆ ได้ถูกต้อง และแนะนำผู้อื่นให้อ่านได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนนำกลอนบทละคร ไปใช้เป็นบทร้องในการแสดงต่าง ๆ เช่น แสดงละคร
๓. นักเรียนนำข้อคิดจากบทอ่านเสริมเรื่อง ลากลับตักแตน ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะกลอนบทละคร การสัมผัสคำ การแบ่งวรรคตอน การแบ่งจังหวะ ในการอ่าน โดยทำเป็นแผนภูมิ นำไปติดที่ป้ายแสดงผลงาน
๒. นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญของบทอ่านเสริมเรื่อง ลากลับตักแตน
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนแล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๔. ครูให้นักเรียนตอบคำถามในประเด็นที่ว่า นักเรียนรู้จักนิทานพื้นบ้านเรื่องใดบ้าง และคิดว่านิทานพื้นบ้านมีประโยชน์ต่อนักเรียนหรือไม่ อย่างไร แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สืบสานนิทานไทย ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเรื่อง กลอนบทละคร จากหนังสือหรือสื่อสารสนเทศต่าง ๆ
๒. นักเรียนวาดภาพประกอบนิทานเรื่อง ลากลับตักแตน แล้วระบายสีให้สวยงาม
๓. นักเรียนรวบรวมนิทานอีสป พร้อมเขียนบอกข้อคิดคำสอน จัดทำเป็นสมุดนิทานอีสป วาดภาพ ระบายสี ตกแต่งให้สวยงาม แลกเปลี่ยนกันอ่านกับเพื่อน

๘. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. แดบบันทึกเสียง
๓. แผนผังบังคับและตัวอย่างกลอนบทละคร
๔. สลาก
๕. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

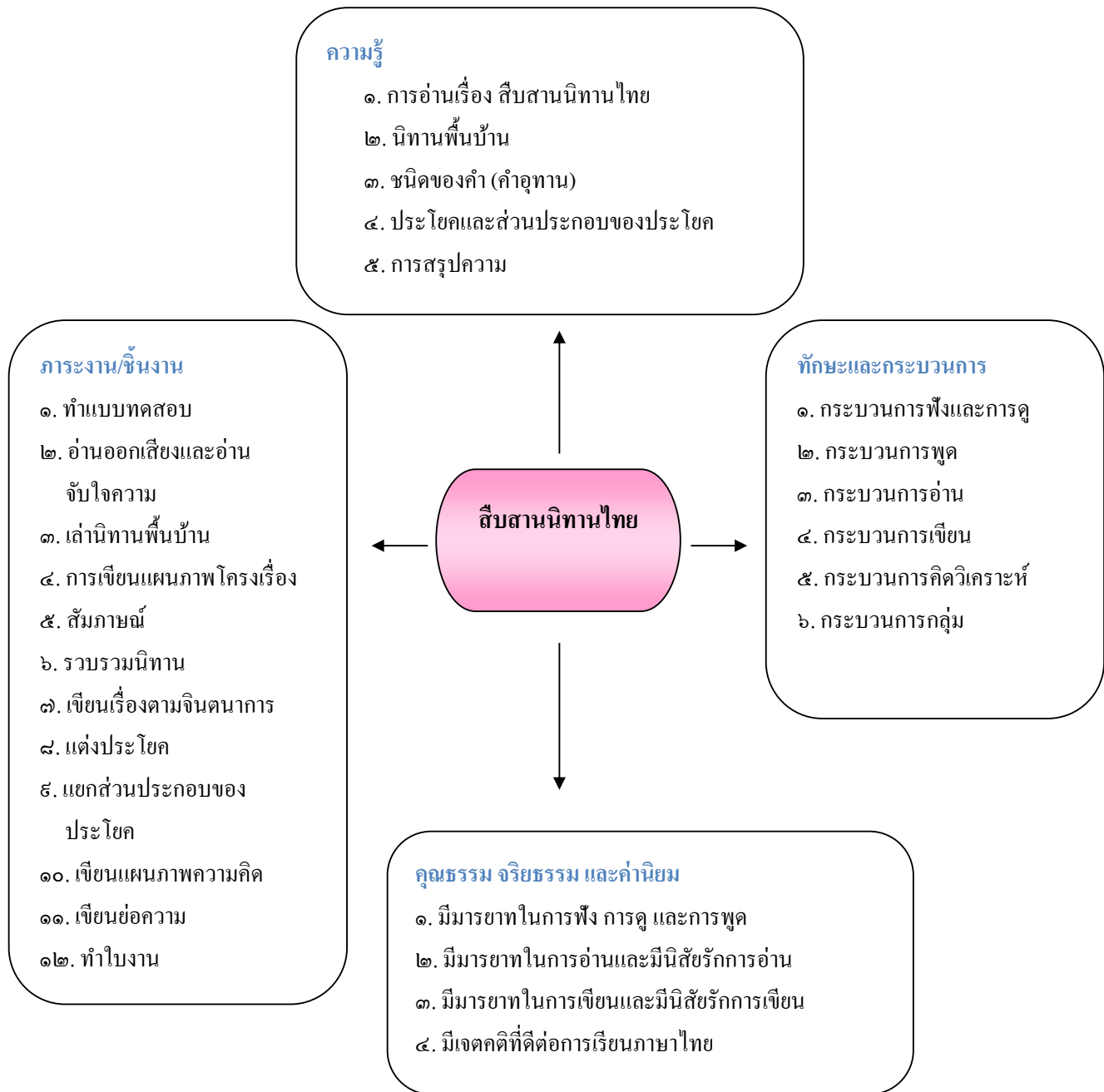
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สืบสานนิทานไทย

เวลา ๑๐ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สืบสานนิทานไทย

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
<p>ตัวชี้วัดชั้นปี</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑) ๒. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๕/๒) ๓. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ท ๒.๑ (ป. ๕/๓) ๔. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน ท ๒.๑ (ป.๕/๔) ๕. กรอกรายการต่าง ๆ ท ๒.๑ (ป.๕/๗) ๖. เขียนเรื่องตามจินตนาการ ท ๒.๑ (ป. ๕/๘) ๗. พุดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๕/๑) ๘. พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา ท ๓.๑ (ป. ๕/๔) ๙. ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ท ๔.๑ (ป. ๕/๑) ๑๐. จำแนกส่วนประกอบของประโยค ท ๔.๑ (ป. ๕/๒) ๑๑. เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น ท ๔.๑ (ป. ๕/๓) ๑๒. ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง ท ๕.๑ (ป. ๕/๒) ๑๓. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม ท ๕.๑ (ป. ๕/๓) 	
<p>ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นิทานเป็นภูมิปัญญาทางภาษาที่สืบทอดกันมาหลายยุคหลายสมัย ให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิต ๒. นิทานพื้นบ้าน คือ นิทานประจำถิ่นที่มีรูปแบบลักษณะเช่นเดียวกับนิทานทั่วไป ๓. คำอุทาน คือ คำที่แสดงอารมณ์ของผู้พูด ๔. ประโยคประกอบด้วยภาคประธานและภาคแสดง และอาจมีส่วนขยายเพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น ๕. การสรุปความเป็นการจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟังหรืออ่านมาเขียนสรุปสั้น ๆ แต่สามารถตอบคำถามได้ครบถ้วน 	<p>คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นิทานมีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างไร ๒. นิทานพื้นบ้านมีลักษณะเหมือนหรือแตกต่างกับนิทานทั่วไปอย่างไร ๓. การแสดงอารมณ์นอกจากจะแสดงทางสีหน้าท่าทางแล้วยังสามารถแสดงออกได้ทางใดอีกบ้าง ๔. ส่วนประกอบสำคัญของประโยคคืออะไร และส่วนขยายสามารถนำไปใช้วางในประโยคได้หรือไม่อย่างไร ๕. การสรุปความที่ดีมีลักษณะอย่างไร

<p>ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. คำสำคัญ ได้แก่ นิทานพื้นบ้าน แปลงกาย กาถาอาคม วอ อภิเษก เขาพระสุเมรุ เกี่ยวพาราสี อรรธรส พรสวรรค์ ๒. นิทาน เป็นเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาให้ความรู้ ความเพลิดเพลิน อาจสอดแทรกข้อคิดในการ ดำเนินชีวิต ๓. นิทานพื้นบ้าน คือ นิทานประจำท้องถิ่นที่มี เนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับความเป็นอยู่หรือ สถานที่สำคัญของท้องถิ่นนั้น ๆ ๔. คำอุทาน เป็นคำชนิดหนึ่งที่ใช้แสดงอารมณ์ และความรู้สึกของผู้พูดต่อเรื่องราวหรือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ๕. ประโยคประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๒ ส่วน คือ ภาคประธานและภาคแสดง และอาจมี ส่วนขยายเพิ่มเข้ามาเพื่อให้ประโยคมีความ ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ส่วนขยายอาจจะขยาย ส่วนใดของประโยคก็ได้ ๖. การสรุปความ เป็นการจับประเด็นสำคัญ ของเรื่องทีอ่านหรือฟังมาเขียนสรุปสั้น ๆ แต่มีเนื้อหาสาระสำคัญของเรื่องครบถ้วน 	<p>ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ....</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. บอกความหมายและเล่านิทานได้อีกทั้งยังสามารถนำคิดข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการดำเนินชีวิต ๒. อธิบายความแตกต่างระหว่างนิทานกับนิทานพื้นบ้าน และบอกความหมายของนิทานพื้นบ้าน ๓. เลือกใช้คำอุทานถูกต้องเหมาะสม ๔. จำแนกส่วนประกอบของประโยค ๕. เขียนสรุปความได้สาระครบถ้วน
<p>ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง</p>	
<p>๑. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.๑ อ่านเรื่อง สืบสานนิทานไทย จับใจความสำคัญและตอบคำถาม ๑.๒ เล่านิทานพื้นบ้าน ๑.๓ เขียนแผนภาพ โครงเรื่อง ๑.๔ เขียนเรื่องตามจินตนาการ ๑.๕ แต่งประโยค ๑.๖ สัมภาษณ์ผู้รู้เกี่ยวกับนิทาน ๑.๗ รวบรวมนิทานพื้นบ้าน ๑.๘ จำแนกส่วนประกอบสำคัญของประโยค ๑.๙ เขียนแผนภาพความคิดสรุปเรื่องที่ศึกษา 	

๑.๑๐ สรุปความเรื่องที่อ่าน	
๑.๑๑ เขียนย่อความ	
๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้
๑) การทดสอบ	๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒) การสนทนาซักถาม	๒) แบบประเมินการอ่าน
๓) การสังเกต	๓) แบบประเมินการเขียน
๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม	๔) แบบประเมินการฟังและการดู
๕) การวัดเจตคติ	๕) แบบประเมินการพูด
๖) การวัดทักษะและกระบวนการ	๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
	๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ
๓. สิ่งที่มีมุ่งประเมิน	
๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรู้สึกของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง	
๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา	
๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี	
๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ	
ชั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ การอ่านเรื่อง สืบสานนิทานไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ นิทานพื้นบ้าน	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ ชนิดของคำ (คำอุทาน)	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ ประโยคและส่วนประกอบของประโยค	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ การสรุปความ	เวลา ๒ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐

การอ่านเรื่อง สืบสานนิทานไทย

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานนิทานไทย

๑. สาระสำคัญ

การอ่าน เป็นการแสวงหาความรู้ที่สำคัญ ผู้ที่ฝึกอ่านบ่อย ๆ จะเข้าใจเรื่องที่อ่านและสามารถจับใจความสำคัญ สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว

การอ่านคำศัพท์ ทำให้อ่านได้คล่องแคล่ว รู้ความหมายคำศัพท์ และสามารถนำไปสื่อสารกับผู้อื่นได้

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)
๒. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๕/๒)
๓. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ท ๒.๑ (ป. ๕/๓)
๔. เขียนเรื่องตามจินตนาการ ท ๒.๑ (ป. ๕/๔)
๕. ระบุนิยามและข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง ท ๕.๑ (ป. ๕/๒)
๖. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม ท ๕.๑ (ป. ๕/๓)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคได้ (K, P)
๒. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๓. พุดและเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๔. เขียนแผนภาพโครงเรื่องจากเรื่องที่กำหนดให้ได้ (K, P)
๕. เขียนแสดงความคิดเห็นและจินตนาการได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๖. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๗. มีมารยาทในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบแบบทดสอบก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ๒. ประเมินทักษะการอ่านสรุปความ ๓. ประเมินทักษะการเขียน ๔. ประเมินทักษะการเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง ๕. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๖. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การอ่านเรื่อง สืบสานนิทานไทย
๒. คำไหนน่ารู้
๓. คำอ่านน่าจำ

๖. แนวทางบูรณาการ

สังคมศึกษา	➔	ศึกษานิทานหรือตำนานประจำท้องถิ่น
ภาษาต่างประเทศ	➔	เปรียบเทียบนิทานและคำขึ้นต้นของนิทานของไทยกับต่างประเทศ
ศิลปะ	➔	วาดภาพประกอบนิทานตามจินตนาการ
สุขศึกษา	➔	เล่นเกมนิทานของเรา/เล่นเกมคำนี้ฉันรู้

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๕๐

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๒. ครูนำหนังสือนิทานต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่าหนังสือเหล่านี้เป็นหนังสืออะไร
๓. นักเรียนเขียนชื่อนิทานที่นักเรียนรู้จักให้มากที่สุด และช่วยกันตรวจสอบรายชื่อนิทาน
๔. ครูนำสนทนาโยงเข้าสู่เรื่อง สืบสานนิทานไทย

ชั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่านในใจเรื่อง สืบสานนิทานไทย ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยครูกำชับให้นักเรียนตั้งใจอ่าน เมื่ออ่านจบให้นักเรียนตั้งคำถาม ๑ ข้อ และนี่คือเพื่อนที่นักเรียนจะเรียกถาม ๑ คน โดยไม่ให้เพื่อนคนนั้นรู้ตัว
๒. เมื่ออ่านจบ ครูสุ่มเรียกชื่อนักเรียน ๑ คน อ่านคำถาม แล้วเรียกชื่อเพื่อนที่คิดไว้ให้ตอบคำถาม โดยเพื่อนและครูร่วมกันพิจารณาคำตอบ
๓. นักเรียนร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นตามแนวคำถามต่อไปนี้
  - ๑) นักเรียนคิดว่าเรื่อง ไกรทอง เป็นเรื่องจริงหรือไม่ เพราะอะไร
  - ๒) หากนักเรียนเป็นแก้วหน้าม้า นักเรียนจะคืนว่าให้พระปิ่นทองหรือไม่ เพราะอะไร
  - ๓) นักเรียนคิดว่านางแก้วหน้าม้ามีอุปนิสัยดีเด่นอย่างไรที่ควรนำมาเป็นแบบอย่าง
  - ๔) หากไม่ใช่วิธีคาบก่อนกรวดลงไป ในเหยือกน้ำเช่นเดียวกับที่ทำ นักเรียนจะมีวิธีใดอีกบ้างที่จะทำให้กากินน้ำในเหยือกนี้ได้
  - ๕) นักเรียนคิดว่านิทานเรื่องใดน่าสนใจมากที่สุด เพราะอะไร
๔. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า ข้อคิดจากนิทานเรื่อง กากับเหยือก ที่ว่าเมื่อประสบปัญหาจงตั้งสติไว้ให้มั่น แล้วค่อย ๆ หาทางแก้ไขปัญหานั้นด้วยสติปัญญานั้นจะทำให้เราผ่านพ้นปัญหาได้โดยดี โดยต้องพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล และพิจารณาจากปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะได้รับจากการกระทำอย่างรอบคอบ ซึ่งสอดคล้องกับควมมีเหตุผลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
๕. ครูและนักเรียนร่วมกันเล่นเกมนิทานของเรา ครูชี้แจงวิธีเล่นโดยให้นักเรียนฟังนิทานที่ครูจะเล่า แล้วนักเรียนทุกคนช่วยกันต่อเรื่องให้จบ นักเรียนคิดจินตนาการได้ตามอิสระ โดยมีข้อจำกัดว่า นักเรียนสามารถพูดได้เพียง ๑ ประโยคเท่านั้น และเรื่องที่พูดจะต้องต่อเนื่องเชื่อมโยงกับประโยคที่เพื่อนพูดไว้ก่อนหน้าแล้ว ครูเป็นผู้สุ่มเลือกให้นักเรียนเป็นผู้เล่าหรือแต่งต่อจากเพื่อน นักเรียนคนสุดท้ายต้องเป็นคนจบเรื่อง
๖. นักเรียนทั้งชั้นเรียนแบ่งหน้าที่ช่วยกันรวบรวมเรียบเรียงเนื้อหาิทานที่เล่าไปแล้ว พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่อง วาดภาพประกอบ ระบายสี จัดทำเป็นรูปเล่มให้สวยงาม แล้วเก็บเข้ามุมหนังสือประจำห้องเรียน

ชั่วโมงที่ ๕๑

๑. นักเรียนอาสาสมัคร ๓ คน ออกมาเล่าเรื่องย่อนิทานที่ตัวละครในเรื่อง สืบสานนิทานไทย ได้เล่าให้เพื่อนฟัง คนละ ๑ เรื่อง เพื่อเป็นการทบทวน
๒. นักเรียนจดคำศัพท์ยากหรือคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจความหมายลงในแผ่นกระดาษที่ครูแจกคนละ ๑ คำ แล้วรวบรวมส่งครู

๓. ครูอ่านคำใหม่นำมาให้ให้นักเรียนฟังทีละคำ แล้วให้นักเรียนอ่านออกเสียงตาม และศึกษาคำศัพท์ที่ยาก และหาคำอ่านที่อ่านไม่ได้หรือไม่เข้าใจความหมายจากบทเรียน แล้วเปิดหาความหมายจากพจนานุกรมหรือคำศัพท์ท้ายเล่ม
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มฝึกอ่านออกเสียงคำอ่านนำจำให้ถูกต้องคล่องแคล่ว แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๕. ครูคัดเลือกแผ่นกระดาษคำศัพท์ที่นักเรียนเขียนไว้เมื่อต้นชั่วโมงประมาณ ๑๐-๑๕ แผ่น ให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อน เล่นเกมคำนี้ฉันรู้ โดยครูยกแผ่นกระดาษคำศัพท์ให้นักเรียนดู นักเรียนแต่ละคู่แข่งขันกันยกมือเพื่ออ่านคำศัพท์ และบอกความหมาย คู่ที่ยกมือก่อนจะได้ตอบก่อน โดยก่อนตอบจะต้องพูดว่า “คำนี้ฉันรู้...” เช่น ครูยกคำว่า ฉายา นักเรียนบอก “คำนี้ฉันรู้ อ่านว่า ฉา-ยา หมายถึง ชื่อที่ตั้งให้กันเล่น ๆ” ถ้าตอบถูกต้องจะได้รับแผ่นกระดาษไป โดยครูคอยอธิบายความหมายเพิ่มเติม เล่นจนหมดแผ่นกระดาษคำศัพท์ ครูรวมคะแนน คู่ที่ได้แผ่นกระดาษคำศัพท์มากที่สุดเป็นผู้ชนะ

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง สืบสานนิทานไทย และช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับนิทานหรือตำนานประจำท้องถิ่น แล้วนำมาเล่าให้เพื่อนฟัง
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเลือกอ่านนิทานอาเซียน ๑ เรื่อง ทำแผนภาพโครงเรื่อง แล้วแสดงบทบาทสมมติให้เพื่อนดู
๔. นักเรียนฝึกเขียนนิทานสั้น ๆ ตามจินตนาการ
๕. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำใหม่นำจำ คำอ่านนำจำ แล้วตรวจสอบความถูกต้อง
๖. นักเรียนใช้คำศัพท์ที่ครูกำหนดให้แต่งประโยคคำละ ๑ ประโยค เขียนลงสมุด ส่งครู

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนศึกษาคิดข้อคิดที่ได้จากนิทานแล้วนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต
๒. นักเรียนเล่านิทานที่รู้จักให้เพื่อนหรือสมาชิกในครอบครัวฟังได้
๓. นักเรียนอ่านคำศัพท์ที่เกี่ยวกับนิทานหรือตำนานประจำท้องถิ่นที่พบในชีวิตประจำวันได้

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญ ข้อคิด ความรู้ที่ได้จากเรื่อง สืบสานนิทานไทย
๒. นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมายของคำศัพท์จากเรื่อง สืบสานนิทานไทย
๓. ครูให้นักเรียนเลือกอ่านนิทานที่สนใจหรือชื่นชอบ ๑ เรื่อง แล้วสรุปข้อคิดที่ได้รับ เป็นกรบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนสัมภาษณ์ญาติผู้ใหญ่ เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา ว่ารู้จักหรือชอบนิทานเรื่องใดมากที่สุด และให้เล่าเรื่องให้ฟัง นักเรียนจดบันทึกและนำมาเล่าให้เพื่อนฟัง
๒. จัดมูมนิทาน นำผลงานการเขียนมาจัดแสดงที่มูมนิทาน
๓. ประกวดการเล่านิทานประกอบท่าทางระดับชั้นเรียน
๔. นักเรียนอ่านนิทานของต่างประเทศ สังเกตคำขึ้นต้น แล้วเปรียบเทียบว่าคำขึ้นต้นของนิทานต่างประเทศกับนิทานไทย เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
๒. หนังสือนิทาน
๓. แผ่นกระดาษ
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑

นิทานพื้นบ้าน

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานนิทานไทย

๑. สาระสำคัญ

นิทานพื้นบ้าน เป็นภูมิปัญญาทางภาษาที่มีคุณค่าและความงดงาม ควรค่าแก่การศึกษาหาความรู้ และต้องช่วยกันอนุรักษ์ รักษาสืบทอดให้คงอยู่ตลอดไป

การเล่านิทาน เป็นการถ่ายทอดเรื่องราวที่ต้องอาศัยน้ำเสียงและท่าทางประกอบการเล่าเพื่อให้เกิดความน่าสนใจ ทำให้ผู้ฟังรู้สึกคล้อยตามได้ง่าย

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง
ที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๕/๗)
๒. กรอกรายการต่าง ๆ ท ๒.๑ (ป. ๕/๗)
๓. พุดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๕/๑)
๔. พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา
ท ๓.๑ (ป. ๕/๔)
๕. เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น ท ๔.๑ (ป. ๕/๓)
๖. ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง
ท ๕.๑ (ป. ๕/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมาย และเล่านิทานพื้นบ้าน โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียงเหมาะกับเรื่องได้ (K, P)
๒. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดู ได้อย่างมีเหตุผล (K)
๓. พุดหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการ ได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๔. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๕. มีมารยาทในการฟังและการดู (A)
๖. เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาทางภาษา (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการฟังและ การดู	๑. ประเมินทักษะการพูด ๒. ประเมินทักษะการฟังและการดู ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

นิทานพื้นบ้าน

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➔	เขียนแผนภาพความคิดสรุปหลักในการเล่านิทาน
สังคมศึกษาฯ	➔	ศึกษาเรื่อง นิทานพื้นบ้าน
ศิลปะ	➔	วาดภาพประกอบนิทาน/จัดป้ายนิเทศ
ภาษาต่างประเทศ	➔	อ่านหรือเล่านิทานต่างประเทศที่แปลเป็นภาษาไทย
การงานอาชีพฯ	➔	ทำสมุดนิทาน

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๕๒

- ครูเล่านิทานพื้นบ้านหรือนิทานประจำท้องถิ่นให้นักเรียนฟัง ๑ เรื่อง
- ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเรื่องราวของนิทานที่ได้ฟังในประเด็นต่าง ๆ เช่น
นิทานเรื่องนี้กล่าวถึงอะไร ให้ข้อคิดคติสอนใจในเรื่องใด
- นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับนิทานที่รู้จักหรือชื่นชอบ

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูสุ่มเรียกนักเรียน ๓-๕ คน ออกมาบอกชื่อนิทานที่ได้ไปอ่านมา พร้อมบอกข้อคิดที่ได้รับ
จากนิทานเรื่องนั้น
- นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะของนิทาน
- นักเรียนฟังครูหรืออาสาสมัครเล่านิทานเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือดูการเล่านิทานในวิดีโอทัศน์

๔. นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ฟังหรือได้ดู แล้วช่วยกันบอกวิธีการเล่านิทาน
๕. ครุณำนักเรียนสนทนาถึงนิทานพื้นบ้าน แล้วสุ่มเรียกนักเรียน ๒-๓ คน บอกชื่อนิทานพื้นบ้านที่รู้จัก และบอกว่านิทานพื้นบ้านมีประโยชน์ต่อตนเองหรือไม่ อย่างไร
๖. นักเรียนศึกษาเรื่อง นิทานพื้นบ้าน ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
๗. นักเรียนช่วยกันอภิปรายหลักในการเล่านิทาน แล้วร่วมกันสรุปเป็นแผนภาพความคิด
๘. นักเรียนอาสาสมัครออกมาเล่านิทานให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน เพื่อนร่วมกันติชม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเล่านิทาน
๙. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษานิทานพื้นบ้านในท้องถิ่นหรือชุมชนของตนเอง กลุ่มละ ๑ เรื่อง เพื่อเตรียมนำเสนอในการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

ชั่วโมงที่ ๕๓

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปหลักในการเล่านิทาน เพื่อเป็นการทบทวน
๒. ครูบอกชื่อนิทาน แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่าเป็นนิทานประเภทใด ครูตรวจสอบความถูกต้อง และอธิบายเพิ่มเติม
๓. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า ประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศมีนิทานประจำชาติแตกต่างกัน ดังนี้

บรูไนดารุสซาลาม	เรื่องภูเขาทองคำกับเมล็ดข้าว
กัมพูชา	เรื่องกลืนอาหาร
อินโดนีเซีย	เรื่องกระจิงเจ้าปัญญา
ลาว	เรื่องภูท้าวภูนาง
มาเลเซีย	เรื่องลูกกระจิงน้อยกับจระเข้
เมียนมา	เรื่องหุ่นตังตี
ฟิลิปปินส์	เรื่องกำเนิดคางคก
สิงคโปร์	เรื่องบาดังผู้ทรงพลัง
ไทย	เรื่องตำนานขนมครก
เวียดนาม	เรื่องจอมกะล่อน
๔. ครูซักถามถึงงานที่มอบหมาย แล้วให้แต่ละกลุ่มเตรียมตัวออกมาเล่านิทานพื้นบ้านในท้องถิ่นหรือชุมชนของตนเอง ที่ได้ไปศึกษามาหน้าชั้นเรียน
๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเล่านิทานพื้นบ้านในท้องถิ่นหรือชุมชนของตนเองหน้าชั้นเรียน โดยใช้เวลากลุ่มละ ๕ นาที
๖. นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ช่วยกันวิจารณ์ แสดงความคิดเห็น และช่วยกันประเมินการพูดเล่าเรื่องของตัวแทนแต่ละกลุ่ม

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปประโยชน์ของนิทานพื้นบ้าน

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนรวบรวมนิทานพื้นบ้านในท้องถิ่น โดยการสอบถามจากผู้ปกครองหรือผู้รู้ในท้องถิ่น รวบรวมให้ได้มากที่สุด ทำเป็นสมุดนิทาน พร้อมวาดภาพประกอบให้สวยงาม
๓. นักเรียนประกวดการเล่านิทานในห้องเรียน หาผู้ชนะเลิศไปประกวดการเล่านิทานแข่งกับห้องเรียนอื่น

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำวิธีการเล่านิทานไปประยุกต์ใช้กับการเล่าเรื่องในชีวิตประจำวันและในการเรียน
๒. นักเรียนนำนิทานพื้นบ้านไปเล่าให้เพื่อนหรือสมาชิกในครอบครัวฟังได้

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปหลักในการเล่านิทาน และประเภทของนิทาน พร้อมยกตัวอย่างนิทาน แต่ละประเภท บันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนสังเกตการใช้คำอุทานของเพื่อนในชั้นเรียนหรือสมาชิกในครอบครัว แล้วสังเกตการแสดงอารมณ์หรือความรู้สึก เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนรวบรวมนิทานพื้นบ้านในท้องถิ่นที่มีลักษณะ โคร่งเรื่องคล้ายคลึงกัน แล้วนำมาอภิปรายโต้ะกลมกันในชั้นเรียน
๒. นักเรียนอ่านนิทานพื้นบ้านในท้องถิ่นต่าง ๆ ที่สนใจ ๑ ท้องถิ่น สรุปเป็นเรื่องย่อ บอกอุปนิสัยของตัวละครที่ควรนำมาเป็นแบบอย่าง และบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน นำมาเล่าให้เพื่อนฟังโดยใช้ภาษาถิ่นของนิทานเรื่องนั้น
๓. ครูเชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญด้านนิทานหรือการวาดภาพประกอบนิทานมาให้ความรู้แก่นักเรียน
๔. จัดงานวันนิทานไทย นำผลงานของนักเรียนมาจัดป้ายนิเทศ
๕. นักเรียนอ่านนิทานต่างประเทศที่แปลเป็นภาษาไทย แล้วนำมาเล่าให้เพื่อนฟัง
๖. สมมุติว่านักเรียนเป็นประธานชมรมคนรักนิทาน ให้นักเรียนออกแบบใบสมัคร เพื่อใช้รับสมัครสมาชิกของชมรม แล้วนำมาแลกเปลี่ยนกันดูกับของเพื่อน

๘. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. วิดิทัศน์
๒. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๓. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๔. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / ____ / ____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒

ชนิดของคำ (คำอุทาน)

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานนิทานไทย

๑. สาระสำคัญ

คำอุทาน เป็นคำที่ใช้แสดงอารมณ์ ความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้พูดหรือข้อความที่ตามมา มักจะอยู่หน้าประโยค และมีเครื่องหมายอัศเจรีย์ (!) กำกับอยู่หลังคำอุทานนั้นด้วย ดังนั้น การใช้คำอุทานจึงควรเลือกใช้ให้ถูกต้องกับเนื้อความ

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. เขียนเรื่องตามจินตนาการ ท ๒.๑ (ป. ๕/๘)
๒. พูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๕/๑)
๓. ระบุนิคมและหน้าที่ของคำในประโยค ท ๔.๑ (ป. ๕/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของคำอุทานได้ (K)
๒. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K, P)
๓. พูดหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๔. เขียนแสดงความคิดเห็นและจินตนาการได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๕. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๖. มีมารยาทในการพูดและการเขียน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการเขียน ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

ชนิดของคำ (คำอุทาน)

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	จำแนกและจัดกลุ่มประเภทคำอุทาน
ศิลปะ	➡	แสดงบทบาทสมมุติ
ภาษาต่างประเทศ	➡	อ่านและเขียนคำอุทานหรือข้อความแสดงอารมณ์ ในภาษาอังกฤษ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๕๔

๑. นักเรียนอาสาสมัคร ๕ คน ออกมาจับสลากทำท่าทางจากข้อความที่ครูกำหนดให้เพื่อนดู

ข้อความในสลาก

- ➡ ว้าย ! หกตกแตกหมดเลย (ตกใจ)
- ➡ ไชโย ! คุณพ่อจะพาไปที่ขวทะเล (ดีใจ)
- ➡ โถ ! ดูซิหอมโชเห็นซี่โครงเซียว (สงสาร)
- ➡ เอ๊ะ ! แล้วเราจะไปทางไหนกัน (แปลกใจ)

๒. นักเรียนช่วยกันบอกว่าท่าทางที่เพื่อนทำหรือพูด แสดงความรู้สึกหรืออารมณ์อย่างไร

- ครูอธิบายเพื่อเชื่อมโยงว่า ท่าทางและคำพูดที่เพื่อนแสดงออกมานั้นเป็นการแสดงอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้พูด คำที่แสดงความรู้สึก เช่น ว้าย ! ไชโย ! โถ ! เอ๊ะ ! คำเหล่านี้เราเรียกว่า คำอุทาน

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูสนทนาซักถามถึงผลการสังเกตการใช้คำอุทานและการแสดงอารมณ์ความรู้สึกของเพื่อนในชั้นเรียนหรือสมาชิกในครอบครัว แล้วสุ่มเรียกนักเรียน ๒ คน ออกมานำเสนอผลการสังเกต เพื่อนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม
- นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะของคำอุทานตามความเข้าใจของนักเรียน
- นักเรียนศึกษาเรื่อง คำอุทาน ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ แล้วร่วมกันอภิปรายซักถามกันจนเข้าใจ
- นักเรียนอาสาสมัครออกมาจับสลากบัตรคำ ๑ ใบ แล้วแต่งประโยคคำอุทาน ๑ ประโยค โดยให้ออกมาเขียนบนกระดาน เมื่อครบทุกบัตรคำแล้วให้นักเรียนช่วยกันอ่านทีละประโยคจนคล่อง แล้วครูสุ่มเรียกนักเรียนให้อ่านคนละ ๑ ประโยค โดยอ่านแบบใช้น้ำเสียงแสดงอารมณ์ตามประโยคนั้น อาจมีท่าทางประกอบด้วยก็ได้
- แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มแต่งเรื่องสั้น ๆ ความยาวประมาณ ๕-๖ บรรทัด โดยให้มีคำอุทานในเนื้อเรื่องให้ได้มากที่สุด แล้วส่งตัวแทนออกมาแสดงบทบาทสมมุติตามเนื้อเรื่องให้เพื่อนดูหน้าชั้นเรียน
- นักเรียนช่วยกันสรุปผลการแสดงบทบาทสมมุติ และอธิบายลักษณะของคำอุทาน

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

- นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำอุทาน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
- นักเรียนแต่ละกลุ่มรวบรวมคำอุทานจากหนังสือพิมพ์รายวันที่เป็นคอลัมน์บันเทิง ที่นำเสนอบทละครโทรทัศน์เรื่องต่าง ๆ ให้นักเรียนคัดลอกข้อความที่มีคำอุทาน แล้วนำมาวิเคราะห์ว่าแสดงอารมณ์แบบใด รวบรวมให้ได้มากที่สุด ทำเป็นรายงาน ส่งครู

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

- นักเรียนเลือกใช้คำอุทานในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- นักเรียนนำคำอุทานไปใช้ในการแสดงบทบาทสมมุติ แสดงละครได้เหมาะสมกับอารมณ์ตามเนื้อเรื่อง

ขั้นที่ ๕ สรุป

- นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะและชนิดของคำอุทาน พร้อมยกตัวอย่างประโยค และบันทึกลงสมุด
- ครูให้นักเรียนทบทวนความรู้เรื่อง ประโยคและส่วนประกอบของประโยค แล้วฝึกแต่งประโยคและแยกส่วนประกอบของประโยค เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. รวบรวมคำอุทานที่พบบ่อยมากในเนื้อเพลงหรือใช้เป็นประจำในชีวิตจริง
๒. นักเรียนยกตัวอย่างคำอุทานหรือข้อความที่แสดงอารมณ์ในภาษาอังกฤษ

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. สลาก
๒. บัตรคำ
๓. หนังสือพิมพ์รายวัน
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓

ประโยคและส่วนประกอบของประโยค

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานนิทานไทย

๑. สาระสำคัญ

ประโยค คือ คำหรือกลุ่มคำที่นำมาเรียงต่อกัน และมีใจความสมบูรณ์ รู้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ประโยคส่วนใหญ่ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๒ ส่วน คือ ภาคประธาน และภาคแสดง นอกจากนี้ในบางประโยคอาจมีส่วนขยายเพิ่มเติมเพื่อให้ประโยคนั้นมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ท ๒.๑ (ป. ๕/๓)
๒. เขียนเรื่องตามจินตนาการ ท ๒.๑ (ป. ๕/๘)
๓. จำแนกส่วนประกอบของประโยค ท ๔.๑ (ป. ๕/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. จำแนกส่วนประกอบของประโยค และแต่งประโยคที่มีส่วนขยายได้ (K)
๒. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างเหมาะสม (K)
๓. พูดหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการ ได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๔. เขียนแผนภาพความคิดจากเรื่องที่กำหนดให้ได้ (K, P)
๕. เขียนแสดงความคิดเห็นและจินตนาการ ได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๖. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๗. มีมารยาทในการเขียน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการเขียน ๒. ประเมินทักษะการเขียนแผนภาพ ความคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

ประโยคและส่วนประกอบของประโยค

๖. แนวทางบูรณาการ

- คณิตศาสตร์   ➡   เขียนแผนภาพความคิด
- ศิลปะ   ➡   วาดภาพประกอบเรื่อง/จัดป้ายนิเทศ
- ภาษาต่างประเทศ   ➡   แยกส่วนประกอบของประโยคภาษาอังกฤษ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๕๕

๑. ครูติดแถบข้อความบนกระดาน ให้นักเรียนช่วยกันอ่านทีละข้อความ

แถบข้อความ

- ➡ แมวนอนหลับ
- ➡ สายรุ้งเจ็ดสี
- ➡ หมาน้อยสีน้ำตาลอ่อน
- ➡ ชาวสวนปลูกลำไย
- ➡ น้องปอกินโจ๊กเป็นอาหารเช้า

๒. นักเรียนช่วยกันสังเกต และบอกว่าข้อความใดแตกต่างจากข้อความอื่นบ้าง ให้คัดเลือกออกมา แล้วบอกเหตุผลว่าเพราะอะไรจึงไม่เหมือนข้อความอื่น
๓. นักเรียนช่วยกันสรุปว่า ข้อความที่แตกต่างจากข้อความอื่นเรียกว่าอะไร ข้อความที่เหมือนกันเรียกว่าอะไร
๔. ครูช่วยสรุปให้นักเรียนฟังว่า ข้อความ *สายรุ้งเจ็ดสี หมาน้อยสีน้ำตาลอ่อน* มีลักษณะเป็นกลุ่มคำ เพราะใจความไม่สมบูรณ์ ส่วนข้อความ *แมวนอนหลับ ชาวสวนปลูกลำไย น่องปอกกิน โจ๊กเป็นอาหารเช้า* จัดเป็นประโยค เพราะมีใจความครบถ้วนสมบูรณ์

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

ส่วนประกอบของประโยค

๑. นักเรียนช่วยกันบอกส่วนประกอบของประโยคว่าประกอบด้วยส่วนใดบ้าง
๒. นักเรียนช่วยกันแยกส่วนประกอบต่าง ๆ ของประโยค จากแถบประโยคที่ครูติดบนกระดาน

แมวนอนหลับ	→	แมว เป็น ประธาน	นอนหลับ เป็น กริยา
ชาวสวนปลูกลำไย	→	ชาวสวน เป็น ประธาน	ปลูก เป็น กริยา ลำไย เป็น กรรม
น่องปอกกิน โจ๊กเป็นอาหารเช้า	→	น่องปอ เป็น ประธาน	กิน เป็น กริยา โจ๊ก เป็น กรรม

๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง ประโยค ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปส่วนประกอบของประโยค เป็นแผนภาพความคิด และยกตัวอย่างประโยค พร้อมการแยกส่วนประกอบของประโยค แล้วช่วยกันนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
๕. ครูอธิบายสรุปส่วนประกอบของประโยคให้นักเรียนฟังอีกครั้ง โดยแสดงแผนภูมิประกอบเพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น
๖. ครูติดแถบประโยคบนกระดานประมาณ ๕-๖ ประโยค ให้นักเรียนอ่าน แล้วให้นักเรียนช่วยกันแยกส่วนประกอบของประโยค ครูตรวจสอบความถูกต้อง และอธิบายเพิ่มเติม

ชั่วโมงที่ ๕๖

๑. นักเรียนช่วยกันบอกส่วนประกอบของประโยค เพื่อเป็นการทบทวน
๒. ครูคิดแถบประโยคบนกระดาน แล้วสุ่มเรียกนักเรียนแยกส่วนประกอบของประโยค เพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียน
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มทำใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ส่วนประกอบของประโยค เมื่อทำเสร็จแล้วให้ส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
๔. นักเรียนร่วมกันวิจารณ์แสดงความคิดเห็น และสรุปส่วนประกอบของประโยค ลงสมุด
๕. นักเรียนดูภาพที่ครูคิดบนกระดาน ๒ ภาพ แล้วแต่งประโยคจากภาพเป็นเรื่องราวสั้น ๆ ตามจินตนาการ พร้อมตั้งชื่อเรื่อง
๖. ครูสุ่มเรียกนักเรียนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยบอกประโยคที่แต่งขึ้นก่อน แล้วเรียบเรียงเป็นเรื่องราว เพื่อนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ดิชม

ชั่วโมงที่ ๕๗

ส่วนขยายของประโยค

๑. ครูให้นักเรียนอาสาสมัคร ๓ คน ออกมาแต่งประโยคบนกระดาน แล้วสุ่มเรียกเพื่อนให้แยกส่วนประกอบของประโยค เพื่อเป็นการทบทวน
๒. นักเรียนอ่านแถบประโยคบนกระดาน แล้วช่วยกันแยกส่วนประกอบของประโยคตามที่เรียนมา

แถบประโยค

- ➔ ไก่จิกแมลง
- ➔ หมาไล่กัคน

๓. ครูซักถามนักเรียนว่า ถ้าจะให้ ๒ ประโยคนี้อมีความชัดเจนมากขึ้น จะต้องเพิ่มอะไรบ้าง ให้นักเรียนช่วยกันแต่งประโยคนี้ขึ้นมาใหม่ จะได้ดังนี้

แถบประโยค

- ➔ ไก่แจ้จิกแมลงตัวเล็ก ๆ ไก่จิกแมลง
- ➔ หมาใหญ่สีดำไล่กัคนตัวเล็ก

๔. นักเรียนช่วยกันบอกว่าคำที่เพิ่มเติมเข้ามาในประโยคทำหน้าที่ขยายคำใด

๕. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปว่า คำที่มีหน้าที่ขยายส่วนต่าง ๆ ในประโยคเรียกว่า คำขยาย
๖. นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะของคำขยาย
๗. นักเรียนศึกษาเรื่อง ส่วนประกอบของประโยค (ส่วนขยายของประโยค) ในหนังสือเรียน/ สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
๘. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ส่วนขยายของประโยค และช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๙. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพความคิดสรุปส่วนขยายของประโยค
ตั้งครู

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับประโยคและส่วนประกอบของประโยค แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนเลือกประโยคจากเรื่อง สืบสานนิทานไทย อย่างน้อย ๑๐ ประโยค แล้วนำมาวิเคราะห์ว่าประกอบด้วยส่วนใดบ้าง
๓. นักเรียนวาดภาพตามจินตนาการ แล้วแต่งประโยคเกี่ยวกับภาพให้เป็นประโยคที่มีส่วนประกอบต่าง ๆ ตามที่ได้เรียนมา อย่างน้อย ๕ ประโยค
๔. นักเรียนจับคู่กับเพื่อน แต่งประโยค ๒ ประโยค แล้วเขียนในแถบประโยค จากนั้นตั้งคำถาม ๑ คำถาม ถามเพื่อนคู่อื่น ๆ เกี่ยวกับส่วนประกอบของประโยค นักเรียนคู่ที่ตอบคำถามได้มากที่สุดเป็นผู้ชนะ

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนสามารถแต่งประโยคที่มีส่วนขยายได้ถูกต้อง และนำไปใช้ในการพูด การเขียน หรือการเรียนได้อย่างเหมาะสม
๒. นักเรียนสามารถแยกส่วนประกอบของประโยคหรือข้อความที่อ่านได้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปสาระสำคัญจากเรื่อง ประโยคและส่วนประกอบของประโยค แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนอ่านข่าวที่สนใจคนละ ๑ ข่าว และสองตอบคำถามว่าใคร ทำอะไรไหน เมื่อไร และอย่างไร เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดสรุปเรื่อง ประโยคและส่วนประกอบของประโยค แล้วจัดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน
๒. นักเรียนฝึกแยกส่วนประกอบของประโยคภาษาอังกฤษ

๘. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แถบข้อความ
๒. แถบประโยค
๓. แผนภูมิส่วนประกอบของประโยค
๔. ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ส่วนประกอบของประโยค
๕. รูปภาพ
๖. ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ส่วนขยายของประโยค
๗. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด
๘. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด
๙. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด
๑๐. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด
๑๑. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
    แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
    แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
    เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / ____ / ____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔

การสรุปความ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานนิทานไทย

๑. สาระสำคัญ

การสรุปความ เป็นการจับประเด็นสาระสำคัญของเรื่องที่ได้อ่านหรือฟังแล้วนำมาเขียนเป็นข้อความสั้น ๆ โดยเรียบเรียงใหม่ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง และสามารถตอบคำถามว่า ใคร (อะไร) ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และผลเป็นอย่างไร

นิทานอีสปเรื่อง ราชสีห์ชั้นสุดตรมหายใจ เป็นนิทานอีสปที่มีภายิตที่เป็นข้อคิดที่มีประโยชน์สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)
๒. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)
๓. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน ท ๒.๑ (ป.๕/๔)
๔. พุดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกรู้จักจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๕/๑)
๕. ระบุนิเทศและข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง ท ๕.๑ (ป. ๕/๒)
๖. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม ท ๕.๑ (ป. ๕/๓)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกวิธีการสรุปความเรื่องที่ฟังหรือดูได้ (K)
๒. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๓. เขียนย่อความจากเรื่องที่กำหนดให้ได้ (K, P)
๔. พุดหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๕. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๖. มีมารยาทในการการพุด (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบ หลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการเขียนย่อความ ๒. ประเมินทักษะการอ่านสรุปความ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

การสรุปความ

๖. แนวทางบูรณาการ

สังคมศึกษาฯ	➔	อ่านข่าวแล้วสรุปความ
ศิลปะ	➔	จัดป้ายนิเทศ/วาดภาพระบายสี
ภาษาต่างประเทศ	➔	นำวิธีการสรุปความไปใช้ในการอ่านข่าวหรือข้อความ ภาษาอังกฤษ
การงานอาชีพฯ	➔	ทำสมุดบันทึกจากการฟังและการดู/ทำหนังสือนิทานอีสป

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๕๘

- ครูนำข่าวจากหนังสือพิมพ์มาให้ให้นักเรียนอ่าน โดยครูกำชับให้นักเรียนอ่านอย่างตั้งใจ
- เมื่ออ่านเสร็จแล้ว ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับข่าวที่อ่านว่า เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เกิดขึ้น
ที่ไหน เมื่อไร และเรื่องราวเป็นอย่างไร แล้วให้นักเรียนช่วยกันสรุปข่าวที่อ่าน
- ครูพูดคุยให้นักเรียนเข้าใจว่า การอ่านเรื่องแล้วสามารถบอกได้ว่า ใคร (อะไร) ทำอะไร
ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร นั่นก็คือ การสรุปความ

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง การสรุปความ ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้
ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ แล้วอภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

๒. ครูแจกนิทาน ข่าวก บทความ เรื่องสั้น เกร็ดความรู้ ให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ เรื่องไม่ซ้ำกัน ให้แต่ละกลุ่มอ่านและช่วยกันสรุปความ เสร็จแล้วส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้นเรียน โดยอ่านเรื่องที่ได้อย่างละเอียด แล้วอ่านข้อความที่กลุ่มร่วมกันสรุปความ
๓. เพื่อนกลุ่มอื่นร่วมกันวิจารณ์ ดิชม และช่วยกันคัดเลือกกลุ่มที่สรุปความได้ดีที่สุด แล้วนำไปติดที่ป้ายแสดงผลงานให้เพื่อนดูเป็นตัวอย่าง
๔. ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเสริมเรื่อง ราชสีห์ชั้นสูงสุดตรมหายใจ แล้วสรุปเนื้อเรื่อง เป็นการบ้าน เพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

ชั่วโมงที่ ๕๕

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับลักษณะของคนพาล และผลของการคบคนพาล แล้วร่วมกันสรุป
๒. ครูพูดโยงเข้าบทอ่านเสริมนิทานอีสปเรื่อง ราชสีห์ชั้นสูงสุดตรมหายใจ
๓. นักเรียนอ่านออกเสียงบทอ่านเสริมนิทานอีสปเรื่อง ราชสีห์ชั้นสูงสุดตรมหายใจ แล้วช่วยกันหาคำศัพท์ยาก และอภิปรายความหมาย ครูคอยอธิบายความหมายเพิ่มเติมในคำที่นักเรียนไม่เข้าใจ
๔. ครูซักถามความเข้าใจของนักเรียนตามแนวคำถามต่อไปนี้
  - ๑) นักเรียนคิดว่าใครมีความจริงใจกับราชสีห์มากที่สุด เพราะเหตุใด
  - ๒) นักเรียนคิดว่าราชสีห์ทำถูกต้องหรือไม่ที่ฆ่าแกะและหมาป่า เหตุใดจึงคิดเช่นนั้น
  - ๓) หากนักเรียนถูกราชสีห์ถามบ้าง นักเรียนจะตอบราชสีห์ว่าอย่างไร
  - ๔) หากนักเรียนเป็นราชสีห์ นักเรียนจะพอใจในคำตอบของใครมากที่สุด เพราะอะไร
  - ๕) นักเรียนคิดว่าหมาจึงจอกเป็นหัดจริงหรือไม่ หากไม่จริง เหตุใดจึงบอกแก่ราชสีห์เช่นนั้น
๕. นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญ พร้อมบอกข้อคิดจากเรื่อง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสรุปความ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนฟังข่าวจากวิทยุ ชมภาพยนตร์ หรือดูโทรทัศน์ เป็นเวลา ๑ สัปดาห์ และสรุปความจากรื่องที่ฟังหรือดู แล้วรวบรวมเป็นสมุดบันทึกจากการฟังหรือการดู
๓. นักเรียนฟังหรือดูเรื่องราวเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน แล้วนำมาเล่าให้เพื่อนในชั้นเรียนฟัง เป็นการฝึกสรุปความ
๔. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับบทอ่านเสริมนิทานอีสปเรื่อง ราชสีห์ชั้นสูงสุดตรมหายใจ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๕. นักเรียนเขียนย่อความนิทานอีสปเรื่อง ราชสีห์ชั้นสูงสุดตรมหายใจ ตามรูปแบบการย่อความ ส่งครู

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนสามารถสรุปความจากเรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูในชีวิตประจำวันและในการเรียน
๒. นักเรียนสรุปเรื่องราว แล้วเล่าให้เพื่อนหรือสมาชิกในครอบครัวฟังได้ถูกต้อง
๓. นักเรียนนำข้อคิดจากบทอ่านเสริมนิทานอีสปเรื่อง ราชสีห์ชั้นสูตรลมหายใจ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การสรุปความ แล้วบันทึกลงสมุด
๒. นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญและข้อคิดจากบทอ่านเสริมนิทานอีสปเรื่อง ราชสีห์ชั้นสูตรลมหายใจ
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนแล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๔. ครูให้นักเรียนตอบคำถามในประเด็นที่ว่า ถ้านักเรียนในชั้นเรียนไม่มีความสามัคคีกัน จะเกิดผลอย่างไร แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ รู้รักสามัคคี ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ของบริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนจัดทำสรุปข่าว สารความรู้ หรือเรื่องราวสำคัญ นำมาจัดป้ายนิเทศแสดงหน้าชั้นเรียน
๒. นักเรียนนำวิธีการสรุปความไปใช้ในการอ่านข่าวหรือข้อความภาษาอังกฤษ
๓. นักเรียนเขียนนิทานอีสป ๑ เรื่อง ตามความสนใจ วาดภาพระบายสีให้สวยงาม จัดทำเป็นหนังสือนิทานอีสป

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. หนังสือพิมพ์
๓. นิทาน
๔. ข่าว
๕. บทความ
๖. เรื่องสั้น
๗. เกียรติความรู้
๘. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด
๙. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๑. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๒. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / ____ / ____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ รู้รักสามัคคี

เวลา ๑๐ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน

ความรู้

๑. การอ่านเรื่อง รู้รักสามัคคี
๒. การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย
๓. การเขียนแผนภาพความคิด
๔. การใช้สำนวน ภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ
คติพจน์
๕. การสัมภาษณ์

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. ทำแบบทดสอบ
๒. อ่านออกเสียงและอ่าน
จับใจความ
๓. แต่งบทร้อยกรอง
๔. เลือกใช้คำให้ถูกต้องตาม
ความหมาย
๕. แต่งประโยค
๖. เขียนแผนภาพความคิด
๗. เลือกใช้สำนวน ภาษิต
คำพังเพยที่สัมพันธ์กับความหมาย
๘. แต่งคำขวัญ
๙. สัมภาษณ์และจดบันทึก
๑๐. คัดลายมือ
๑๑. ทำใบงาน

ทักษะและกระบวนการ

๑. กระบวนการฟังและการดู
๒. กระบวนการพูด
๓. กระบวนการอ่าน
๔. กระบวนการเขียน
๕. กระบวนการคิดวิเคราะห์
๖. กระบวนการกลุ่ม

รู้รักสามัคคี

คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

๑. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด
๒. มีมารยาทในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน
๓. มีมารยาทในการเขียนและมีนิสัยรักการเขียน
๔. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ รู้รักสามัคคี

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
<p>ตัวชี้วัดขั้นปี</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑) ๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา ท ๑.๑ (ป. ๕/๒) ๓. วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ท ๑.๑ (ป. ๕/๕) ๔. กัดลายนมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ท ๒.๑ (ป. ๕/๑) ๕. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ท ๒.๑ (ป. ๕/๒) ๖. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ท ๒.๑ (ป. ๕/๓) ๗. มีมารยาทในการเขียน ท ๒.๑ (ป. ๕/๕) ๘. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๕/๒) ๙. แต่งบทร้อยกรอง ท ๔.๑ (ป. ๕/๖) ๑๐. ใช้สำนวนได้ถูกต้อง ท ๔.๑ (ป. ๕/๗) ๑๑. สรุปเรื่องจากรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน ท ๕.๑ (ป. ๕/๑) 	
<p>ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน</p> <p>นักเรียนจะเข้าใจว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การอ่านเรื่องราวจะต้องออกเสียงคำให้ถูกต้อง จับใจความสำคัญ สรุปเรื่อง และบอกข้อคิดของเรื่องที่อ่านได้ ๒. การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย ทำให้รู้จักความหมายของคำเพิ่มขึ้น และเลือกใช้คำในการสื่อสารได้ถูกต้องตรงตามความหมายที่ต้องการ ๓. การเขียนแผนภาพความคิด เป็นการแสดงความรู้ ความคิดที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นข้อความสั้น ๆ แล้วนำมาจัดลำดับเป็นแผนภาพ ๔. การใช้สำนวน ภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ คติพจน์ เป็นภูมิปัญญาทางภาษาที่แสดงให้เห็นถึงการใช้ภาษาในการเปรียบเทียบ สั่งสอน ให้คติเตือนใจ 	<p>คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้างจากการอ่านเรื่อง รู้รักสามัคคี และจะนำข้อคิดไปปรับใช้กับตนเองอย่างไร ๒. นักเรียนจะมีวิธีการเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมายได้อย่างไร ๓. การเขียนแผนภาพความคิดจะช่วยนักเรียนในเรื่องใดบ้าง และสามารถประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันหรือการเรียนได้อย่างไร ๔. นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการใช้สำนวน ภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ คติพจน์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร ๕. การสัมผัสภาษณ์มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างไร

<p>๕. การสัมผัสภาษา เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแสวงหาความรู้จากผู้รู้</p>	
<p>ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...</p> <p>๑. คำสำคัญ ได้แก่ เข็มขัดนิรภัย กิจกรรมประจำวัน จราจร สามัคคี รู้จักสามัคคี</p> <p>๒. การอ่านเรื่องรู้จักสามัคคี ทำให้เข้าใจถึงความสำคัญของความสามัคคีในกลุ่ม ซึ่งจะมีผลให้การทำงานใด ๆ สำเร็จลุล่วงไปได้ และสามารถนำมาปรับใช้กับชีวิตของตนเองได้</p> <p>๓. การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย ต้องรู้จักคำศัพท์ต่าง ๆ ที่มีความหมายใกล้เคียงกัน</p> <p>๔. การเขียนแผนภาพความคิด เป็นการเรียบเรียงและลำดับความคิด เป็นการวางแผนการเขียนขั้นต้น</p> <p>๕. การใช้สำนวน ภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ คติพจน์ เป็นการให้ข้อคิดคติเตือนใจในการดำเนินชีวิตซึ่งเป็นการเปรียบเทียบ และแสดงถึงภูมิปัญญาในการใช้ภาษาอีกด้วย</p> <p>๖. การสัมผัสภาษา เป็นการสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ต้องใช้ทักษะและมารยาทในการสนทนา</p>	<p>ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ...</p> <p>๑. อ่านจับใจความและบอกข้อคิดของเรื่องถูกต้อง</p> <p>๒. เลือกใช้คำได้ถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อหาที่ต้องการสื่อสาร</p> <p>๓. เขียนแผนภาพความคิดได้ถูกต้องครบถ้วนและชัดเจน</p> <p>๔. เขียนและเลือกใช้สำนวน ภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ และคติพจน์ถูกต้องตามความหมาย</p> <p>๕. สัมภาษณ์ พูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นได้ถูกต้อง เหมาะสม และมีมารยาท</p>
<p>ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง</p>	
<p>๑. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ</p> <p>๑.๑ อ่านเรื่อง รู้จักสามัคคี จับใจความสำคัญ แสดงความคิดเห็น และบอกข้อคิด</p> <p>๑.๒ แต่งบทหรือกรอกรเกี่ยวกับความสามัคคี</p> <p>๑.๓ บอกความหมายของคำที่กำหนด และแต่งประโยคถูกต้องตรงตามความหมาย</p> <p>๑.๔ เขียนแผนภาพความคิด</p> <p>๑.๕ เลือกใช้สำนวน ภาษิต คำพังเพยที่สัมพันธ์กับความหมาย</p> <p>๑.๖ แต่งคำขวัญ</p> <p>๑.๗ สัมภาษณ์และบันทึกผลการสัมภาษณ์</p>	

๑.๘ คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด	
๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้
๑) การทดสอบ	๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒) การสนทนาซักถาม	๒) แบบประเมินการอ่าน
๓) การสังเกต	๓) แบบประเมินการเขียน
๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม	๔) แบบประเมินการฟังและการดู
๕) การวัดเจตคติ	๕) แบบประเมินการพูด
๖) การวัดทักษะและกระบวนการ	๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
	๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ
๓. สิ่งที่มีมุ่งประเมิน	
๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรู้สึกของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง	
๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา	
๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี	
๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ	
ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ การอ่านเรื่อง ู๊รักสามัคคี	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ การเขียนแผนภาพความคิด	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ การใช้สำนวน ภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ คติพจน์	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๙ การสัมภาษณ์	เวลา ๒ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕

การอ่านเรื่อง รู้รักสามัคคี

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รู้รักสามัคคี

๑. สาระสำคัญ

การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ จะต้องจับใจความสำคัญ สรุปความ วิเคราะห์เนื้อเรื่อง บอกข้อคิดของเรื่อง ที่อ่าน แสดงความคิดเห็น หรือเล่าเรื่องที่ฟังได้ แล้วนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต การอ่านคำศัพท์ ทำให้อ่านได้คล่องแคล่ว รู้ความหมายคำศัพท์ และสามารถนำไปสื่อสารกับผู้อื่นได้

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)
๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา ท ๑.๑ (ป. ๕/๒)
๓. วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ท ๑.๑ (ป. ๕/๕)
๔. แต่งบทร้อยกรอง ท ๔.๑ (ป. ๕/๖)
๕. สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน ท ๕.๑ (ป. ๕/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคได้ (K, P)
๒. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๓. พูดหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๔. แต่งบทร้อยกรองที่กำหนดให้ได้ (K, P)
๕. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๖. มีความสุขในการทำงานกลุ่ม (A)
๗. มีมารยาทในการอ่าน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยกรอง ๒. ประเมินทักษะการอ่านสรุปความ ๓. ประเมินทักษะการแต่งร้อยกรอง ๔. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๕. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การอ่านเรื่อง รุ้รักสามัคคี
๒. คำใหม่่น่ารู้
๓. คำอ่านน่าจำ

๖. แนวทางบูรณาการ

สังคมศึกษาฯ	➔	เผยแพร่ความรู้เรื่อง ความสามัคคีใน โรงเรียนและชุมชน
ศิลปะ	➔	จัดป้ายนิเทศ/แสดงบทบาทสมมุติ/ร้องเพลง

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๖๐

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๒. นักเรียนดูภาพข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นผลอันเกิดมาจากความสามัคคี แล้วให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงสิ่งที่ได้ดู

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนพิจารณาชื่อเรื่อง และดูภาพประกอบจากเนื้อเรื่อง แล้วซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่พิจารณา
๒. นักเรียนอ่านในใจเรื่อง รุ้รักสามัคคี ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
๓. ครูซักถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจเรื่องมากยิ่งขึ้น
๔. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มทดลองเล่นเกมตามเนื้อเรื่อง แล้วร่วมกันสรุปประโยชน์ที่ได้จากการเล่นเกม

๕. นักเรียนร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นตามแนวคำถามต่อไปนี้
- ๑) นักเรียนคิดว่าความสามัคคีมีส่วนช่วยให้กลุ่มหรือคณะประสบความสำเร็จได้หรือไม่ เพราะอะไร
  - ๒) หากในการประชุมเพื่อจัดกิจกรรมของชั้นเรียน เพื่อนในชั้นเรียนมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน แบ่งแยกเป็น ๒ ฝ่าย หากนักเรียนเป็นหัวหน้าชั้น นักเรียนจะแก้ไขปัญหาได้อย่างไร
  - ๓) นักเรียนคิดว่ากิจกรรมหรือการทำงานอะไรบ้างที่ต้องใช้ความสามัคคีร่วมมือกัน ยกตัวอย่าง ๑ เรื่อง
๖. นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่อง รู้รักสามัคคี พร้อมกันทั้งชั้น ครูสุ่มเรียกนักเรียนอ่านให้เพื่อนฟัง ทีละคน
๗. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มระดมสมองอภิปรายเกี่ยวกับข้อดีของความสามัคคี และโทษของการแตกความสามัคคี แล้วส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้นเรียน
๘. นักเรียนช่วยกันสรุปถึงข้อดีของความสามัคคี และโทษของการแตกความสามัคคี
๙. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๒ เรื่อง นิทานดีมีข้อคิด เป็นการบ้าน ส่งครูตรวจสอบ

ชั่วโมงที่ ๖๑

๑. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่อง รู้รักสามัคคี เพื่อเป็นการทบทวน
๒. นักเรียนบอกคำศัพท์ที่อ่านไม่ได้หรือคำศัพท์ยากในบทเรียน ครูเขียนบนกระดานให้นักเรียน ฝึกอ่าน
๓. นักเรียนหาคำศัพท์ยากหรือคำที่ไม่เข้าใจความหมาย ช่วยกันบอกและหาความหมายจาก พจนานุกรมจนครบทุกคำ
๔. นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงคำใหม่ที่น่ารู้ แล้วอ่านออกเสียงพร้อมกัน ครูอธิบายความหมาย ประกอบการซักถามเพิ่มเติม
๕. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มฝึกอ่านออกเสียงคำอ่านน่าจำให้ถูกต้องคล่องแคล่ว แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๖. ครูคิดบัตรคำต่อไปนี้บนกระดาน แล้วให้นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมาย และยกตัวอย่าง เรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับความหมาย

ขัดแย้ง

สามัคคี

เสียสละ

กระตือรือร้น

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง รู้รักสามัคคี แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่อง ความสามัคคี ในประเด็นต่าง ๆ เช่น ความหมาย การนำไปใช้ ประโยชน์ที่ได้รับ แล้วจัดทำเป็นรายงาน และนำมาจัดป้ายนิเทศ

๓. นักเรียนแต่งบทร้อยกรองเรื่อง ความสามัคคี ส่งครู
๔. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำใหม่ที่น่ารู้ คำอ่านน่าจำ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๕. นักเรียนนำคำศัพท์จากเรื่อง รู้รักสามัคคี ไปใช้แต่งเรื่องสั้น ๆ ให้มีเนื้อหาเกี่ยวกับความสามัคคี

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำความรู้เรื่อง ความสามัคคี ไปเป็นแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินชีวิต และในการเรียน
๒. นักเรียนสามารถแนะนำให้ผู้อื่นเข้าใจถึงประโยชน์ของความสามัคคี โดยชี้ให้เห็นว่าชุมชนใดก็ตามที่ชาวบ้านหรือสมาชิกในชุมชนมีความสามัคคีในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน รวมทั้งรู้จักแบ่งปันสิ่งต่าง ๆ ให้เท่ากัน ย่อมนำมาซึ่งความสุขที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการมีภูมิคุ้มกันที่ดีตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญของเรื่อง รู้รักสามัคคี และข้อคิดที่ได้จากเรื่อง พร้อมแนวทางปฏิบัติตนและหมุ่คณะให้เกิดความสามัคคี
๒. นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมายของคำศัพท์จากเรื่อง รู้รักสามัคคี
๓. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย แล้วยกตัวอย่างคำที่มีความหมายคล้ายกัน เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนช่วยกันเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง เรื่อง รู้รักสามัคคี แล้วช่วยกันเล่าเรื่องตามแผนภาพ โครงเรื่อง
๒. นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติเกี่ยวกับประโยชน์ของความสามัคคี
๓. จัดประกวดการแต่งบทร้อยกรองเกี่ยวกับความรักความสามัคคี
๔. นักเรียนรวบรวมเพลงที่เกี่ยวกับความสามัคคี แล้วนำมาฝึกร้อง
๕. นักเรียนศึกษาค้นคว้าเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศสมาชิกอาเซียนที่แสดงถึงความสามัคคี แล้วเขียนสรุปเหตุการณ์
๖. นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ว่า หากประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศใดประเทศหนึ่ง มีปัญหาภายในประเทศ เกิดความขัดแย้งภายในประเทศ จะส่งผลกระทบต่อประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศอื่น ๆ หรือไม่ อย่างไร

๘. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. ภาพข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความสามัคคี
๓. ภาพประกอบ
๔. ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง นิทานดิมมีซ็อกิด
๕. พจนานุกรม
๖. บัตรคำ
๗. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด
๘. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๑. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖

การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รู้รักสามัคคี

๑. สาระสำคัญ

คำในภาษาไทย คำเดียวอาจมีได้หลายความหมาย ทั้งความหมายที่ตรงตามพจนานุกรม ความหมายโดยนัย และความหมายเฉพาะกลุ่ม ดังนั้น การเลือกใช้คำจึงต้องรู้จักความหมายและหน้าที่ของคำที่ปรากฏอยู่ในประโยค

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา
ท ๑.๑ (ป. ๕/๒)
๒. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ท ๒.๑ (ป. ๕/๒)
๓. มีมารยาทในการเขียน ท ๒.๑ (ป. ๕/๕)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. แต่งข้อความหรือประโยคโดยใช้คำได้ถูกต้องตามความหมาย (K, P)
๒. บอกความหมายของคำที่เลือกใช้ในประโยคได้ (K)
๓. พูดหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๔. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๕. เห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการเขียน ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. การเรียนรู้

การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย

๖. แนวทางบูรณาการ

สังคมศึกษาฯ	➔	นำความรู้เรื่อง การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ศิลปะ	➔	จัดป้ายนิเทศ
ภาษาต่างประเทศ	➔	ยกตัวอย่างคำภาษาอังกฤษที่มีได้หลายความหมาย
การงานอาชีพฯ	➔	ทำสมุดเล่มเล็ก

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๖๒

๑. นักเรียนอ่านบัตรคำต่อไปนี้ แล้วช่วยกันบอกความหมายของคำทั้ง ๓ คำ

กีดกัน

กีดขวาง

ขัดขวาง

๒. นักเรียนนำคำทั้ง ๓ คำ มาแต่งประโยคให้ได้มากที่สุด แล้วพิจารณาว่าใช้คำถูกต้องตามความหมายหรือไม่

๓. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า คำในภาษาไทยมีมากมาย คำบางคำมีความหมายคล้ายกัน จึงต้องเลือกใช้ให้ถูกต้อง เพื่อที่จะได้สื่อสารได้เข้าใจตรงกัน

ชั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำที่มีความหมายคล้ายกัน ๓-๔ คำ ตามที่ได้ไปศึกษามาแล้วบอกความหมายของแต่ละคำ และช่วยกันแต่งประโยคให้ถูกต้องตามความหมาย
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันระดมสมองอภิปรายเกี่ยวกับข้อสังเกตในการเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย
๔. ครุนำชุดคำมาให้ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่าคำใดที่มีความหมายต่างจากพวกมากที่สุด ครูตรวจสอบความถูกต้องและอธิบายความหมายของคำ

ชุดคำที่ ๑

สามัคคี พร้อมเพรียง พร้อม

ชุดคำที่ ๒

อันธพาล คนพาล เฉลใจ

ชั่วโมงที่ ๖๓

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อสังเกตในการเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย เพื่อเป็นการทบทวน
๒. ครูคิดบัตรคำที่มีความหมายคล้ายกันบนกระดาน และอ่านประโยคให้นักเรียนฟัง ครูสุ่มเรียกนักเรียนเลือกคำมาเติมลงในประโยคให้ได้ใจความ ครูและเพื่อนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๓. ครูสนทนาซักถามนักเรียนในประเด็นที่ว่า นักเรียนมีหลักในการเลือกใช้คำให้ถูกต้องได้อย่างไร ครูสรุปคำตอบของนักเรียน และเสนอแนะเพิ่มเติม
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มหาความหมายและแต่งประโยคจากตัวอย่างคำที่กำหนดให้ เมื่อเสร็จแล้วออกมาอธิบายให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
  - กลุ่มที่ ๑ เจริญชวน ชักชวน
  - กลุ่มที่ ๒ ใจร้อน ร้อนใจ
  - กลุ่มที่ ๓ เสื่อมโทรม เสื่อมทราม
  - กลุ่มที่ ๔ ชื่นชม ชื่นบาน
  - กลุ่มที่ ๕ แนบเนียน แนบแน่น
  - กลุ่มที่ ๖ คับคั่ง คับขัน
๕. นักเรียนช่วยกันบอกความหมายของคำที่เพื่อนเลือกมาแต่งเข้าประโยค และสรุปผลการทำกิจกรรม

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย
๒. นักเรียนรวบรวมคำที่มีความหมายได้หลากหลาย พร้อมบอกความหมายของคำนั้น และ
แต่งประโยคตามความหมายเป็นตัวอย่าง ส่งครู
๓. นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำภาษาอังกฤษที่มีได้หลายความหมายเหมือนคำในภาษาไทย

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนสามารถเลือกใช้คำได้ถูกต้องตามความหมาย ทั้งการสื่อสารในชีวิตประจำวันและ
ในการเรียน
๒. นักเรียนสามารถเลือกสรรคำในการเขียนเชิงสร้างสรรค์และแต่งบทร้อยกรอง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง การเขียนแผนภาพความคิด สรุปเป็นความรู้ แล้วฝึกเขียน
แผนภาพความคิดเรื่องที่สนใจ ๑ เรื่อง เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนรวบรวมคำที่มีความหมายหลายอย่างจากสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ แบบเรียน
แล้วทำเป็นสมุดเล่มเล็ก เก็บไว้ในมุมหนังสือประจำห้อง
๒. นักเรียนจัดทำป้ายนิเทศ จัดแสดงคำที่มีความหมายหลายอย่าง วันละคำ

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. บัตรคำ
๒. ชุดคำ
๓. ตัวอย่างคำ
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗

การเขียนแผนภาพความคิด

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รู้รักสามัคคี

๑. สาระสำคัญ

การเขียนแผนภาพความคิด เป็นการแสดงความรู้ ความคิดในรูปแบบของแผนภาพ ซึ่งมีการจัดลำดับความคิดของเรื่องที่จะเขียนออกเป็นหัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อย แล้วนำมาจัดลำดับเป็นแผนภาพในลักษณะต่าง ๆ

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. เขียนสื่อสาร โดยใช้คำถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ท ๒.๑ (ป. ๕/๒)
๒. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ท ๒.๑ (ป. ๕/๓)
๓. มีมารยาทในการเขียน ท ๒.๑ (ป. ๕/๔)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะและวิธีการใช้แผนภาพความคิดได้ถูกต้อง (K)
๒. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดู ได้อย่างเหมาะสม (K)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๔. มีมารยาทในการอ่านและการเขียน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการเขียนแผนภาพ ความคิด ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

การเขียนแผนภาพความคิด

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➔	ศึกษาเรื่อง การเขียนแผนภาพความคิด
สุขศึกษา	➔	เล่นเกมต่อคำขยายเรื่อง
ศิลปะ	➔	ออกแบบตกแต่งแผนภาพความคิด
งานอาชีพ	➔	จัดป้ายนิเทศ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๖๔

- ครูนำเกมต่อรูปภาพ (จิกซอร์) มาให้นักเรียนดู แล้วตั้งคำถามว่า นักเรียนเคยเล่นเกมต่อรูปภาพหรือไม่ และได้ประโยชน์อะไรบ้าง
- ครูให้นักเรียนต่อภาพโดยไม่ให้ดูภาพต้นแบบ ภายในเวลาที่กำหนด แล้วสอบถามความรู้สึกและความคิดเห็นเกี่ยวกับการต่อภาพ
- ครูนำเสนอหน้าโฮงเข้าเรื่อง การเขียนแผนภาพความคิด

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาในการเขียนเรียงความที่ตนเองพบเจอ นักเรียนช่วยกันบอกปัญหา ครูจดปัญหาเหล่านั้นบนกระดาน

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย เปรียบเทียบชิ้นส่วนภาพจิตรกรรมกับหัวข้อย่อของปัญหา ในการเขียนเรียงความ จิตรกรรมแต่ละชิ้นเปรียบได้กับรายละเอียดของเนื้อหาที่เมื่อนำมา ประกอบกันสมบูรณ์แล้วจะได้ภาพที่สวยงาม แต่ทั้งนี้ต้องมีการวางแผน การแยกแยะ จัดลำดับ เสียก่อนจึงจะทำได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องสวยงาม
๓. ครูตรวจสอบผลงานของนักเรียน โดยสุ่มเรียกนักเรียน ๒-๓ คน นำเสนอแผนภาพความคิดที่ได้รับมอบหมายให้ไปเขียนมาจากเรื่องที่สนใจ เพื่อนช่วยกันแสดงความคิดเห็น ดิชม
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง การเขียนแผนภาพความคิด ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ แล้วช่วยกันรวบรวม ความคิด อธิบายหลักการ แนวคิด แล้วผลัดกันอธิบายให้เพื่อนในกลุ่มฟัง
๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้นเรียน แล้วร่วมกันอธิบายวิธีการเขียน แผนภาพความคิด
๖. นักเรียนเล่นเกมต่อคำขยายเรื่อง โดยครูคิดแถบหัวข้อเรื่องและหัวข้อใหญ่บนกระดาน ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิด แล้วสุ่มเรียกนักเรียนแต่ละคนออกมาเขียนหัวข้อย่อ หรือ คำ หรือข้อความที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อใหญ่ที่กำหนด ทั้งนี้จะต้องให้หัวข้อย่อ หรือคำ หรือ ข้อความนั้นเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับหัวข้อใหญ่ที่กำหนด
๗. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นพิจารณาหัวข้อย่อที่เพื่อนเขียนบน กระดานว่ามีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับหัวข้อใหญ่ที่กำหนดหรือไม่ ถ้าไม่ก็ปรับเปลี่ยนให้ ถูกต้องสมบูรณ์
๘. ครูและนักเรียนช่วยกันรวบรวมวิธีการเขียนแผนภาพความคิด รวมถึงกลเม็ดเคล็ดลับในการ คิดหัวข้อย่อ

ชั่วโมงที่ ๖๔

๑. นักเรียนช่วยกันบอกหลักการและวิธีการเขียนแผนภาพความคิด เพื่อเป็นการทบทวน
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพความคิดเกี่ยวกับความสามัคคี โดย ตกแต่งแผนภาพความคิดให้สวยงาม
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอแผนภาพความคิดหน้าชั้นเรียน โดยใช้เวลากลุ่มละ ๕ นาที
๔. นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ช่วยกันวิจารณ์ แสดงความคิดเห็น และช่วยกันประเมินการเขียนแผนภาพ ความคิด
๕. นักเรียนช่วยกันอภิปรายสรุปประโยชน์ของการเขียนแผนภาพความคิด ครูคอยแนะนำ เพิ่มเติม

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเขียนแผนภาพความคิด แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนช่วยกันจัดทำแผนภาพความคิดเกี่ยวกับหลักการคิดเร็ว คิดไว คิดคล่อง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนใช้แผนภาพความคิดในการเรียน การเขียนเรื่อง การเขียนเรียงความหรือการศึกษาหาความรู้ได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนสามารถอธิบายและแนะนำให้ผู้อื่นใช้แผนภาพความคิดได้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปสาระสำคัญจากเรื่อง การเขียนแผนภาพความคิด แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนรวบรวมสำนวนจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ แล้วบันทึกลงสมุด เป็นการบ้าน เพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป และเพื่อตอบคำถามว่า กลุ่มคำที่เรียกว่า สำนวน มีความสำคัญอย่างไร และจะต้องเรียนรู้กลุ่มคำเหล่านี้เพื่ออะไร

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. ประกวดการออกแบบแผนภาพความคิด
๒. จัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับการเขียนแผนภาพความคิด

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. เกมต่อรูปภาพ จิกซอว์
๒. แถบหัวข้อเรื่องและหัวข้อใหญ่
๓. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๔. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘

การใช้สำนวน ภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ คติพจน์

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รู้รักสามัคคี

๑. สาระสำคัญ

สำนวน ภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ คติพจน์ เป็นถ้อยคำหรือข้อความสั้น ๆ กระชับรัดกุม มีความหมายลึกซึ้ง กินใจ มุ่งสั่งสอนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

ใช้สำนวนได้ถูกต้อง ท ๔.๑ (ป. ๕/๗)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมายของสำนวน ภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ คติพจน์ และนำไปใช้ได้ถูกต้อง (K, P)
๒. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๓. มีความสนใจในการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
<ol style="list-style-type: none"> ๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๒. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ตารางการเรียนรู้

การใช้สำนวน ภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ คติพจน์

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➔	จัดหมวดหมู่ คำคม คำขวัญ คติพจน์
ศิลปะ	➔	จัดป้ายนิเทศ
สุขศึกษา	➔	เล่นเกมใบ้คำ ทายสำนวน/เล่นเกมแต่งคำขวัญ
การงานอาชีพ	➔	ทำบัตรคำ บัตรภาพ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๖๖

- นักเรียนเล่นเกมใบ้คำ ทายสำนวน แล้วช่วยกันบอกว่าตรงกับสำนวนใด มีความหมายว่าอย่างไร
- ครูและนักเรียนสนทนาว่ากลุ่มคำที่เรียกว่า สำนวน มีความสำคัญอย่างไร และนักเรียนจะต้องเรียนรู้กลุ่มคำเหล่านี้เพื่ออะไร

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับสำนวนเปรียบเทียบกับที่นักเรียนรู้จัก พร้อมความหมาย
- นักเรียนช่วยกันบอกความหมายของสำนวน ภาษิต คำพังเพย ตามความคิดของนักเรียน พร้อมยกตัวอย่าง
- แบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจับสลากเลือกหัวข้อที่กำหนดให้ ดังนี้
  - สำนวน
  - ภาษิต
  - คำพังเพย
 นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหาหัวข้อที่จับสลากได้ ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ครูอาจแจกใบงาน ใบความรู้เพิ่มเติมขึ้นอีกก็ได้) และเตรียมคำถามหรือตัวอย่างตามกลุ่มที่จับสลากได้ กลุ่มละ ๕ ข้อ เพื่อไว้ถามเพื่อนกลุ่มอื่น
- เมื่อเสร็จแล้วตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนพร้อมถามคำถามที่เตรียมไว้กับเพื่อนกลุ่มอื่น ครูและเพื่อนช่วยกันเฉลยคำตอบ และอธิบายซักถามจนเข้าใจ แล้วช่วยกันสรุปจดบันทึกความรู้ที่ได้ลงสมุด
- นักเรียนทำใบงานที่ ๑๓ เรื่อง สำนวนชวนรู้ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
- ครูให้นักเรียนรวบรวมตัวอย่างคำคม คำขวัญ คติพจน์ แล้วสังเกตความแตกต่าง เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

ชั่วโมงที่ ๖๗

๑. นักเรียนยกตัวอย่างคำคม คำขวัญ คติพจน์ อย่างใดอย่างหนึ่ง คนละ ๑ ข้อความ
๒. ครูเขียนข้อความ ๓-๕ ข้อความบนกระดาน ให้นักเรียนช่วยกันจัดหมวดหมู่ว่าข้อความใดเป็นคำคม ข้อความใดเป็นคำขวัญ และข้อความใดเป็นคติพจน์ พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ
๓. นักเรียนศึกษาเรื่อง คำคม คำขวัญ คติพจน์ ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
๔. นักเรียนตรวจสอบการจัดหมวดหมู่ข้อความที่นักเรียนทำในข้อ ๒ หากไม่ถูกต้องให้แก้ไขเพิ่มเติม
๕. ครูตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยสนทนาซักถามจนนักเรียนเกิดความเข้าใจมากขึ้น
๖. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเล่นเกมแต่งคำขวัญ โดยครูยกบัตรคำสำคัญซึ่งเป็นหัวข้อคำขวัญให้นักเรียนดู และให้แต่ละกลุ่มแข่งขันแต่งคำขวัญ โดยให้มีคำสำคัญที่ครูกำหนดอยู่ด้วย ภายในเวลาที่ครูกำหนด กลุ่มที่ทำเสร็จก่อนให้ยกมือ และนำเสนอให้เพื่อนฟัง ครูตรวจสอบความถูกต้อง แล้วร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับคำขวัญนั้น กลุ่มใดแต่งคำขวัญได้เร็วถูกต้อง และสื่อความหมายมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการใช้สำนวน ภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ คติพจน์ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเรื่อง สำนวน ภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ คติพจน์ จากหนังสือหรือสื่อสารสนเทศอื่น ๆ
๓. นักเรียนนำสำนวน ภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ คติพจน์ ไปใช้แต่งเรื่องสั้น ๆ
๔. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า ประชาคมอาเซียนมีคำขวัญอาเซียนใช้เช่นกัน คือ หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งเอกลักษณ์ หนึ่งประชาคม (One Vision, One Identity, One Community)

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องสำนวน ภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ คติพจน์ ไปใช้เป็นข้อคิดและแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันและในการเรียน
๒. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของสำนวน ภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ คติพจน์ พร้อมยกตัวอย่างให้เพื่อนหรือสมาชิกในครอบครัวฟังได้
๓. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างสำนวน ภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ คติพจน์ ประกอบการพูดหรือการเขียนได้อย่างถูกต้อง

ชั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปและเปรียบเทียบลักษณะของสำนวน ภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ คติพจน์ แล้วเขียนเป็นแผนภาพความคิด
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการสัมภาษณ์จากแหล่งสืบค้นต่าง ๆ เป็นการบ้าน เพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนจัดทำบัตรคำ บัตรภาพสำนวน ภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ และคติพจน์ เพื่อเก็บไว้เป็นผลงานและจัดเก็บไว้ในมุมความรู้เพื่อใช้ทำกิจกรรมอื่นหรือเล่นในยามว่าง
๒. จัดทำป้ายนิเทศนำเสนอสำนวน ภาษิต คำพังเพย คำคม คำขวัญ และคติพจน์ บริเวณหน้าชั้นเรียน อาจจะเปลี่ยนทุก ๆ ๒-๓ วัน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. สลาก
๒. ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง สำนวนชวนรู้
๓. บัตรคำ
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘

การสัมภาษณ์

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รู้รักสามัคคี

๑. สาระสำคัญ

การสัมภาษณ์ เป็นการสนทนาซักถามกันระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ การใช้ภาษาจะต้องสุภาพ เหมาะสมกับกาลเทศะ และสร้างความรู้สึที่ดีต่อกันระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์

รู้รักสามัคคี เป็นบทร้อยกรองที่น้อมนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรมาเป็นแนวทางให้คนไทยทุกคนปฏิบัติร่วมกันเพื่อความสุขของบ้านเมือง

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)
๒. วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต
ท ๑.๑ (ป. ๕/๕)
๓. กัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ท ๒.๑ (ป. ๕/๑)
๔. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๕/๒)
๕. สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน ท ๕.๑ (ป. ๕/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. สัมภาษณ์และบันทึกการสัมภาษณ์ได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการ (K, P)
๒. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๓. พูดหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๔. กัดลายมือด้วยตัวบรรจงได้ถูกต้อง สวยงาม (K, P)
๕. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๖. มีมารยาทในการพูด การฟัง และการดู (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. ตั้งคำถามตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบ หลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการฟังและ การดู ๓. ประเมินมารยาทการพูด	๑. ประเมินทักษะการพูด ๒. ประเมินทักษะการฟังและการดู ๓. ประเมินทักษะการคัดลายมือ ๔. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๕. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การสัมภาษณ์
๒. บทอ่านเสริมเรื่อง รู้รักสามัคคี

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนภาพความคิดการสัมภาษณ์
สังคมศึกษาฯ	➡	นำความรู้เรื่อง การสัมภาษณ์ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ศิลปะ	➡	แสดงบทบาทสมมุติ/แต่งเพลง

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๖๘

๑. นักเรียนคู่วิเคราะห์สนทนการสัมภาษณ์ (ใช้เวลาในการดูประมาณ ๕ นาที) ให้นักเรียนสังเกต
ผู้สัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการแต่งกาย การถามและการตอบคำถาม
๒. นักเรียนร่วมสนทนาเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตได้

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง การสัมภาษณ์ ในหนังสือเรียน/
สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

๒. นักเรียนช่วยกันบอกความหมายของการสัมภาษณ์ และหลักการสัมภาษณ์ ตามที่ศึกษา แล้วร่วมกันสรุปเป็นแผนภาพความคิด ลงสมุด
๓. ครูสนทนาซักถามนักเรียน ในประเด็นที่ว่า นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับข้อความที่ว่า “การสัมภาษณ์ผู้อื่น ควรใช้คำถามที่ชัดเจน ตรงไปตรงมาตามความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของผู้สัมภาษณ์” แล้วครูสรุปผลการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
๔. นักเรียนจับคู่กับเพื่อน สมมุติเหตุการณ์สัมภาษณ์บุคคลที่นักเรียนสนใจ วางแผนคิดและเขียนบทสัมภาษณ์สั้น ๆ แล้วออกมาแสดงบทบาทสมมุติหน้าชั้นเรียน
๕. นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดงบทบาทสมมุติของเพื่อนแต่ละคู่ แล้วช่วยกันสรุปวิธีการสัมภาษณ์ที่ถูกต้อง
๖. ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเสริมเรื่อง รู้รักสามัคคี สรุปเนื้อเรื่อง และยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่แสดงถึงความสามัคคีของคนไทย เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

ชั่วโมงที่ ๖๕

๑. ครูสุ่มเรียกนักเรียนออกมาเล่าเหตุการณ์ที่แสดงถึงความสามัคคีของคนไทย แล้วช่วยกันสรุปความสำคัญของความสามัคคีเป็นข้อ ๆ
๒. นักเรียนอ่านออกเสียงบทอ่านเสริมเรื่อง รู้รักสามัคคี ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
๓. นักเรียนหาคำศัพท์ยากจากบทอ่านเสริมเรื่อง รู้รักสามัคคี แล้วร่วมกันอภิปรายความหมาย โดยครูอธิบายความหมายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจมากขึ้น
๔. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง และสรุปใจความสำคัญ
๕. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ว่า ความสามัคคีในหมู่คณะจะเกิดขึ้นได้ด้วยเหตุผลใดบ้าง ครูสรุปความคิดเห็นของนักเรียนและเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสัมภาษณ์ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเรื่อง การสัมภาษณ์ จากการทำหนังสือ ดูโทรทัศน์ หรือสอบถามจากผู้รู้
๓. นักเรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับบทอ่านเสริมเรื่อง รู้รักสามัคคี แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๔. นักเรียนคัดลายมือบทอ่านเสริมเรื่อง รู้รักสามัคคี ด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ส่งครู เพื่อประเมินการคัดลายมือ

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำความรู้จากการศึกษาเรื่อง การสัมภาษณ์ ไปใช้ในชีวิตประจำวันและในการเรียน
๒. นักเรียนสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ เนื่องในโอกาสพิเศษ เช่น สัมภาษณ์แม่ตัวอย่าง สัมภาษณ์นักเรียนที่ได้รับรางวัลในโอกาสต่าง ๆ เพื่อฝึกความกล้าแสดงออก

๓. นักเรียนนำแนวทางการปฏิบัติตนจากบทอ่านเสริมเรื่อง ฐีรักสามัคคี ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การสัมภาษณ์ แล้วจดบันทึกลงสมุด
๒. นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญของบทอ่านเสริมเรื่อง ฐีรักสามัคคี
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๔. ครูให้นักเรียนตอบคำถามในประเด็นที่ว่า

ลาบ—ลาก สระ (แอ่งน้ำ ชำระ) — สระ (ตัวอักษรที่ใช้แทนเสียงสระ)

นักเรียนรู้จักคำเหล่านี้หรือไม่ และนักเรียนมีหลักการใช้คำเหล่านี้อย่างไร แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ ราชธีราช ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโท เป็นจุนวัง ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ของบริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. ครูหรือนักเรียนเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับการสัมภาษณ์ในห้องเรียนหรือระดับชั้นเรียน
๒. นักเรียนสัมภาษณ์ครู นักเรียนภายในโรงเรียน หรือบุคคลทั่วไป โดยตั้งหัวข้อและคำถามที่จะสัมภาษณ์ตามความเหมาะสม (ครูอาจช่วยตั้งหัวข้อ คำถาม และตรวจสอบคำถามก่อนไปสัมภาษณ์จริง)
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียน แล้วให้แต่ละกลุ่มสลับกันเป็นผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ตามหลักเกณฑ์การสัมภาษณ์ที่ศึกษามา
๔. นักเรียนแต่งบทร้อยกรองหรือเพลงที่เกี่ยวกับความสามัคคี นำมาฝึกอ่านหรือฝึกร้องประกอบจังหวะ

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. วีดิทัศน์
๓. หนังสือ
๔. โทรทัศน์
๕. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด

๑. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๒. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๓. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

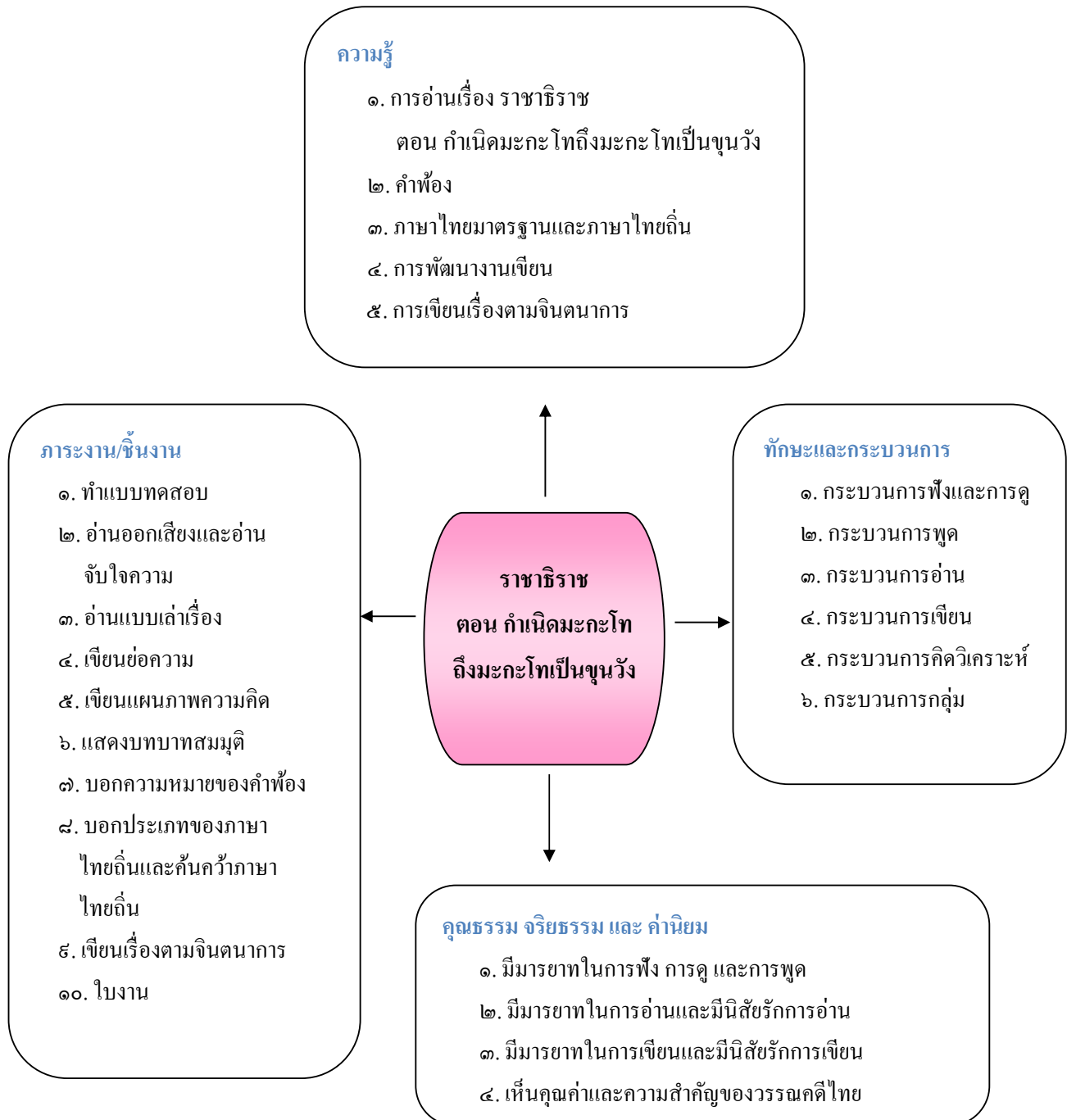
ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ ราชอิราช

ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง

เวลา ๑๐ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ ราชอิริราช
ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดชั้นปี	
<ol style="list-style-type: none"> ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑) ๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา ท ๑.๑ (ป. ๕/๒) ๓. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ท ๒.๑ (ป. ๕/๓) ๔. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน ท ๒.๑ (ป. ๕/๔) ๕. เขียนเรื่องตามจินตนาการ ท ๒.๑ (ป. ๕/๘) ๖. วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล ท ๓.๑ (ป. ๕/๓) ๗. พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา ท ๓.๑ (ป. ๕/๔) ๘. ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ท ๔.๑ (ป. ๕/๑) ๙. เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น ท ๔.๑ (ป. ๕/๓) ๑๐. สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน ท ๕.๑ (ป. ๕/๑) ๑๑. ระบุนิยามและข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง ท ๕.๑ (ป. ๕/๒) ๑๒. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม ท ๕.๑ (ป. ๕/๓) 	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... <ol style="list-style-type: none"> ๑. การอ่านเป็นการฝึกทักษะการออกเสียง การจับใจความ และบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้ ๒. คำพ้องเป็นคำที่เขียนเหมือนกัน ออกเสียงเหมือนกัน หรือมีความหมายเหมือนกัน ๓. ภาษาไทยมาตรฐานเป็นการใช้ภาษาในการสื่อสารให้เข้าใจตรงกัน ส่วนภาษาไทยถิ่น เป็นการใช้ภาษาเฉพาะกลุ่มเฉพาะท้องถิ่น ซึ่งใช้ถ้อยคำและสำเนียงที่ต่างกันอย่างไป ๔. การพัฒนางานเขียน เป็นการฝึกทักษะการเขียนโดยใช้กระบวนการและการวางแผนการเขียน 	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนได้ความรู้และข้อคิดอะไรบ้างจากการอ่านเรื่องราชอิริราช ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง ๒. นักเรียนจะอ่านคำพ้องให้ถูกต้องได้อย่างไร ๓. ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นมีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ๔. การพัฒนางานเขียนมีความสำคัญอย่างไรในการเรียนและการใช้ชีวิตประจำวัน ๕. นักเรียนจะมีวิธีการถ่ายทอดจินตนาการหรือความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้อย่างไร

<p>เพื่อให้ได้งานที่ดีและมีคุณภาพ</p> <p>๕. การเขียนเรื่องตามจินตนาการ เป็นการถ่ายทอดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรู้และประสบการณ์</p>	
<p>ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...</p> <p>๑. คำสำคัญ ได้แก่ พงสาวดาร มอญ อสนี บุรพาทิส ประจิมทิส นิमित สักการบูชา จอมปลวก สักดานุภาพ ทอดหญ้า เกษ พระสลา เขพะ กระทบ มูลดิน หัวป่า</p> <p>๒. การอ่านเรื่อง ราชาราช ตอน กำเนิดมะกะโท ถึงมะกะโทเป็นขุนวัง ทำให้รู้จักวรรณคดีที่มีคุณค่าทางด้านปัญญา มีข้อคิดที่สามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างที่ดีได้</p> <p>๓. คำพ้องแบ่งออกเป็น ๓ ชนิด คือ คำพ้องเสียง คำพ้องรูป คำพ้องความ</p> <p>๔. ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่น เป็นเอกลักษณ์และภูมิปัญญาทางภาษาของบรรพบุรุษที่ใช้กันทั้งในท้องถิ่นและทั่วทั้งประเทศ</p> <p>๕. การพัฒนางานเขียน เป็นการเพิ่มความสามารถและทักษะในการเขียนโดยใช้กระบวนการเขียนมาช่วยในการวางแผนการเขียน</p> <p>๖. การเขียนเรื่องตามจินตนาการ เป็นการเขียนที่ใช้ประสบการณ์ ความรู้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่ได้จากทักษะการเรียนรู้มาประสมเข้ากับอารมณ์และความรู้สึกส่วนตัว แล้วนำมาถ่ายทอดเป็นงานเขียน</p>	<p>ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ....</p> <p>๑. บอกความหมาย สาระสำคัญ ข้อคิดที่ได้จากการอ่านเรื่อง แล้วนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต</p> <p>๒. อ่านและบอกความหมายของคำพ้องชนิดต่าง ๆ ถูกต้องและเหมาะสม</p> <p>๓. บอกลักษณะเฉพาะของภาษาไทยถิ่น และจำแนก ยกตัวอย่างคำหรือประโยคที่ใช้ภาษาไทยถิ่น</p> <p>๔. เขียนสื่อสารหรือเล่าเรื่องได้ดีขึ้น โดยการใช้กระบวนการเขียน</p> <p>๕. เขียนเรื่องตามจินตนาการได้ถูกต้องและชัดเจน</p>
<p>ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง</p>	
<p>๑. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ</p> <p>๑.๑ อ่านออกเสียงเรื่อง ราชาราช ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง จับใจความ แสดงความคิดเห็น และตอบคำถาม</p> <p>๑.๒ อ่านแบบเล่าเรื่อง</p>	

<p>๑.๓ เขียนย่อความ</p> <p>๑.๔ แสดงบทบาทสมมุติ</p> <p>๑.๕ เขียนแผนภาพความคิด</p> <p>๑.๖ อ่านคำพ้อง และค้นคว้าหาความหมายของคำพ้อง</p> <p>๑.๗ ศึกษาค้นคว้าภาษาไทยถิ่นที่สำคัญของประเทศ ทั้งในด้านความหมายและสำเนียง</p> <p>๑.๘ เขียนงานในลักษณะต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการเขียน</p>									
<p>๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <table border="0"> <tr> <td> <p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) การทดสอบ</p> <p>๒) การสนทนาซักถาม</p> <p>๓) การสังเกต</p> <p>๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p> <p>๕) การวัดเจตคติ</p> <p>๖) การวัดทักษะและกระบวนการ</p> </td> <td> <p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน</p> <p>๒) แบบประเมินการอ่าน</p> <p>๓) แบบประเมินการเขียน</p> <p>๔) แบบประเมินการฟังและการดู</p> <p>๕) แบบประเมินการพูด</p> <p>๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ</p> </td> </tr> </table>		<p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) การทดสอบ</p> <p>๒) การสนทนาซักถาม</p> <p>๓) การสังเกต</p> <p>๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p> <p>๕) การวัดเจตคติ</p> <p>๖) การวัดทักษะและกระบวนการ</p>	<p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน</p> <p>๒) แบบประเมินการอ่าน</p> <p>๓) แบบประเมินการเขียน</p> <p>๔) แบบประเมินการฟังและการดู</p> <p>๕) แบบประเมินการพูด</p> <p>๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ</p>						
<p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) การทดสอบ</p> <p>๒) การสนทนาซักถาม</p> <p>๓) การสังเกต</p> <p>๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p> <p>๕) การวัดเจตคติ</p> <p>๖) การวัดทักษะและกระบวนการ</p>	<p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน</p> <p>๒) แบบประเมินการอ่าน</p> <p>๓) แบบประเมินการเขียน</p> <p>๔) แบบประเมินการฟังและการดู</p> <p>๕) แบบประเมินการพูด</p> <p>๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ</p>								
<p>๓. สิ่งที่มีมุ่งประเมิน</p> <p>๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรู้ใจของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง</p> <p>๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา</p> <p>๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี</p> <p>๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ</p>									
<p>ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้</p> <table border="0"> <tr> <td> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ การอ่านเรื่อง ราชานิราช</p> <p>ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง</p> </td> <td> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p> </td> </tr> <tr> <td> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ คำพ้อง</p> </td> <td> <p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p> </td> </tr> <tr> <td> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่น</p> </td> <td> <p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p> </td> </tr> <tr> <td> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ การพัฒนางานเขียนและ การเขียนเรื่องตามจินตนาการ</p> </td> <td> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p> </td> </tr> </table>		<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ การอ่านเรื่อง ราชานิราช</p> <p>ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ คำพ้อง</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่น</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p>	<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ การพัฒนางานเขียนและ การเขียนเรื่องตามจินตนาการ</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p>
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ การอ่านเรื่อง ราชานิราช</p> <p>ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p>								
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ คำพ้อง</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p>								
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่น</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p>								
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ การพัฒนางานเขียนและ การเขียนเรื่องตามจินตนาการ</p>	<p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p>								

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐

การอ่านเรื่อง ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๓ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ราชาริราช

ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง

๑. สาระสำคัญ

วรรณคดีมีคุณค่าทางด้านปัญญา มีคติสอนใจให้ผู้อ่านนำไปเป็นแนวคิดในการดำเนินชีวิต การศึกษาวรรณคดีเรื่อง ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง นักเรียนจะได้แนวคิดที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)
๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา ท ๑.๑ (ป. ๕/๒)
๓. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ท ๒.๑ (ป. ๕/๓)
๔. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน ท ๒.๑ (ป. ๕/๔)
๕. วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล ท ๓.๑ (ป. ๕/๓)
๖. สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน ท ๕.๑ (ป. ๕/๑)
๗. ระบุนิยามและข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง ท ๕.๑ (ป. ๕/๒)
๘. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม ท ๕.๑ (ป. ๕/๓)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคได้ (K, P)
๒. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๓. พุดหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๔. เขียนย่อความได้ถูกต้องตามรูปแบบ (K, P)

๕. เขียนแผนภาพความคิดจากเรื่องที่กำหนดให้ได้ (K)
๖. นำความรู้ที่ได้จากการอ่านเปรียบเทียบกับประสบการณ์ในชีวิต และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองได้ (P)
๗. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๘. เห็นคุณค่าของวรรณคดีไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความสนใจและตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินความภาคภูมิใจในภาษาและวรรณคดีไทย	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยกรอง ๒. ประเมินทักษะการอ่านสรุปความ ๓. ประเมินทักษะการเขียนย่อความ ๔. ประเมินทักษะการเขียนแผนภาพความคิด ๕. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๖. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

๑. การอ่านเรื่อง ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง
๒. คำใหม่ที่น่ารู้
๓. คำอ่านน่าจำ

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนภาพความคิดข้อคิดที่ได้จากเรื่อง
ศิลปะ	➡	แสดงบทบาทสมมุติ
งานอาชีพฯ	➡	ทำสมุดคำราชาศัพท์

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๗๐

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๒. ครุณำนักเรียนสนทนาว่า หากนักเรียนพบเงินตกอยู่ระหว่างทางเดิน ๑ บาท นักเรียนจะนำไปทำอะไรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ให้นักเรียนตอบทีละคน
๓. ครุณำสนทนาโยงเข้าเรื่อง ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง โดยอธิบายให้นักเรียนฟังว่าเรื่อง ราชาริราช มีเค้าโครงมาจากพงศาวดารมอญ ซึ่งเป็นชนชาติหนึ่งในประเทศเมียนมา

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่อง ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เป็นรายบุคคล คนละ ๓ บรรทัด โดยสังเกตการออกเสียงอักษรให้ชัดเจน
๒. เมื่ออ่านจบ นักเรียนและครุร่วมกันสนทนาถึงเนื้อเรื่องและจับใจความสำคัญของเรื่อง
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ลักษณะนิสัยของมะกะโทว่าเป็นอย่างไร และลักษณะนิสัยดังกล่าวนั้นลักษณะใดเป็นข้อดี และเป็นข้อดีอย่างไร และลักษณะนิสัยใดเป็นข้อเสีย และเป็นข้อเสียอย่างไร
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน
๕. นักเรียนร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นตามแนวคำถามต่อไปนี้
  - ๑) นักเรียนคิดว่าหากมะกะโทไม่เชื่อคำทำนายของบัณฑิต และยังคงเป็นพ่อค้าต่อไป ภายหน้ามะกะโทจะมีชีวิตที่สุขสบายหรือไม่ อย่างไร
  - ๒) หากนักเรียนต้องการให้ผู้ใหญ่รัก เมตตา และเอ็นดู นักเรียนควรเอาอย่างมะกะโทในเรื่องใด
  - ๓) หากนักเรียนเป็นมะกะโท นักเรียนจะนำเบี้ยที่ได้รับพระราชทานไปใช้ทำอะไร
  - ๔) นักเรียนคิดว่าผู้ที่มีสติปัญญาหลักแหลมมักมีบุคลิกลักษณะเช่นไร
  - ๕) นักเรียนจะนำลักษณะนิสัยใดของมะกะโทมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต และนำไปใช้อย่างไร
๖. นักเรียนและครุร่วมกันสนทนาเพื่อนำแนวคิดจากเรื่องไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ชั่วโมงที่ ๗๑

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มฝึกอ่านเรื่อง ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง โดยอ่านแบบเล่าเรื่อง
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาอ่านแบบเล่าเรื่อง กลุ่มละ ๑ ช่วง/ตอนต่อกัน หน้าชั้นเรียน เพื่อเป็นการทบทวนเนื้อเรื่อง

๓. นักเรียนเขียนข้อความเรื่อง ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง ตามรูปแบบการเขียนข้อความ ส่งครู เพื่อประเมินการเขียนข้อความ
๔. ครูให้นักเรียนอ่านบททวนเรื่อง ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง แล้วหาคำศัพท์ยากและคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

ชั่วโมงที่ ๑๑

๑. ครูให้นักเรียนดูภาพประกอบเนื้อเรื่อง แล้วช่วยกันเล่าเรื่องย่อเรื่อง ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง เพื่อเป็นการทบทวนเนื้อเรื่อง
๒. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาถึงความหมายของคำศัพท์ยาก แล้วนักเรียนช่วยกันบอกคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย
๓. ครูอ่านคำใหม่นำรู้ ให้นักเรียนฟังทีละคำ แล้วให้นักเรียนอ่านออกเสียงตาม
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มฝึกอ่านออกเสียงคำอ่านนำจำ ให้ถูกต้องคล่องแคล่ว แล้วตรวจสอบความถูกต้อง
๕. นักเรียนช่วยกันหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรม
๖. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า สำหรับคำว่า เบี้ย ที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง เป็นคำเรียกแทนเงิน ปัจจุบันไทยใช้เงิน ได้แก่ เหรียญกระดาษและธนบัตร เป็นวัตถุกลางสำหรับซื้อขายสิ่งของ โดยมีสกุลเงินเป็น บาท สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนมีสกุลเงินใช้แตกต่างกัน ดังนี้

บรูไนดารุสซาลาม	ใช้	ดอลลาร์บรูไน
กัมพูชา	ใช้	เรียล
อินโดนีเซีย	ใช้	รูเปียห์
ลาว	ใช้	กีบ
มาเลเซีย	ใช้	ริงกิต
เมียนมา	ใช้	จัต
ฟิลิปปินส์	ใช้	เปโซ
สิงคโปร์	ใช้	ดอลลาร์สิงคโปร์
ไทย	ใช้	บาท
เวียดนาม	ใช้	ด่ง

๗. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๔ เรื่อง รู้ความหมายของคำ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

๒. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า จากการกระทำของมะกะโท สะท้อนให้เห็นถึงคุณธรรม โดยคุณธรรมนี้จะต้องสร้างให้มีขึ้นในบุคคล ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ มีความอดทน มีความเพียร และใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับเงื่อนไขคุณธรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๓. นักเรียนคัดคำศัพท์ยากในบทเรียนด้วยตัวหัดแถมบรรจง ส่งครู

๔. นักเรียนรวบรวมคำราชาศัพท์จากเรื่อง ราชาราช ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง และเปิดหาความหมาย ทำเป็นสมุดคำราชาศัพท์

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำแนวคิดจากเรื่อง ไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๒. นักเรียนนำความรู้จากการอ่านคำศัพท์ในบทเรียนไปใช้ในการอ่านวรรณคดีเรื่องอื่น ๆ

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง ราชาราช ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง แล้วนักเรียนเขียนแผนภาพความคิดเกี่ยวกับข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

๒. นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมายของคำศัพท์จากเรื่อง ราชาราช ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง

๓. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง คำฟ้อง แล้วสรุปความรู้ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป และเพื่อตอบคำถามว่า ในชีวิตประจำวันของนักเรียนเคยอ่านคำที่เขียนเหมือนกันแต่อ่านออกเสียงต่างกันหรือไม่ อย่างไร

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง ราชาราช ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

๒. ภาพประกอบเนื้อเรื่อง

๓. พจนานุกรม

๔. ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง รู้ความหมายของคำ

๕. สื่อการเรียนรู้ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๗. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / ____ / ____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑

คำพ้อง

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ราชาธิราช

ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง

๑. สาระสำคัญ

คำพ้อง เป็นคำที่เขียนเหมือนกันแต่อ่านออกเสียงต่างกัน และมีความหมายต่างกัน หรือคำที่เขียนเหมือนกันแต่อ่านออกเสียงต่างกัน มีความหมายต่างกัน หรือคำที่เขียนต่างกัน ออกเสียงต่างกัน แต่มีความหมายเหมือนกัน ผู้อ่านจึงต้องอาศัยคำที่อยู่ข้างเคียงและความหมายของประโยคให้ตีเสียก่อนที่จะอ่าน

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา
ท ๑.๑ (ป. ๕/๒)
๒. ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ท ๔.๑ (ป. ๕/๑)

๑. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. แต่งประโยคหรือข้อความโดยใช้คำได้ถูกต้องตามความหมาย (K, P)
๒. อ่านและเขียนคำพ้องได้ (K, P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๔. มีมารยาทในการอ่านและการเขียน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการเขียน ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

คำพ้อง

๖. แนวทางบูรณาการ

- ภาษาต่างประเทศ ➡ เปรียบเทียบคำพ้องในภาษาอังกฤษกับคำพ้องในภาษาไทย
ศิลปะ ➡ จัดป้ายนิเทศ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๗๓

- ครูซักถามนักเรียนว่า ในชีวิตประจำวันของนักเรียนเคยอ่านคำที่เขียนเหมือนกันแต่อ่านออกเสียงต่างกันหรือไม่ แล้วลองยกตัวอย่างคำที่นักเรียนเคยพบ
- ครูนำเสนอสนทนาโยงเข้าเรื่อง คำพ้อง

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูคิดบทร้อยกรองที่มีคำพ้องต่อไปนี้เป็นกระดาน

กระบวนหนึ่งตัวเขียนไม่เปลี่ยนแปลง	แต่อ่านแยกสองความตามวิถี
วัดเขมา โภคเขมาเพลาก็มี	แต่ที่นี้ไปถึงป่าเพลายืน
ที่ริมเชิงเสลาภูผาใหญ่	ส่วนกอไผ่ลำส้างเสลาเห็น
หัดโบกปูนโบเสมอกว่าจะเป็น	หน้าโฮเต็ลปลูกเสมาดูเพราะตา
ใครไปตัดต้นโสนที่คลองโสน	ตัดจน โกร่นเห็นหักเอาหนักหนา
	(พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร))

๒. ครูให้นักเรียนอาสาสมัครอ่านออกเสียงบทร้อยกรองบนกระดาน แล้วช่วยกันขีดเส้นใต้คำที่เป็นคำพ้อง นักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๓. นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองบนกระดานพร้อม ๆ กัน
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจับสลากเลือกศึกษาเรื่อง คำพ้องเสียง คำพ้องรูป และคำพ้องความ กลุ่มละ ๑ หัวข้อ ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
๕. นักเรียนตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูตั้งคำถามซักถามเกี่ยวกับวิธีการอ่าน และความหมายของคำ เพื่อให้เข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น

ชั่วโมงที่ ๑๔

๑. ครูสุ่มเรียกนักเรียน ๓ คน ให้อธิบายความหมายของคำพ้องเสียง คำพ้องรูป และคำพ้องความ คนละ ๑ ชนิด พร้อมยกตัวอย่างคำพ้อง เพื่อเป็นการทบทวน
๒. ครูตรวจสอบความถูกต้อง และเสนอแนะเพิ่มเติม
๓. ครูคิดแถบข้อความที่มีคำพ้องเสียง แถบข้อความที่มีคำพ้องรูป และแถบข้อความที่มีคำพ้องความบนกระดาน อย่างละ ๑ ข้อความ แล้วสุ่มเรียกนักเรียนอ่านออกเสียง พร้อมบอกความหมายของคำพ้องแต่ละคำ โดยอาศัยคำข้างเคียงหรือข้อความแวดล้อม และช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๕ เรื่อง คำพ้อง เสร็จแล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๕. นักเรียนช่วยกันรวบรวม สรุปเนื้อหา วิธีการอ่านคำพ้อง แล้วจดบันทึกลงสมุด

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำพ้อง แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนแต่งเรื่องสั้น ๆ โดยใช้คำพ้องแข่งขันกัน
๓. นักเรียนแต่งบทร้อยกรองที่เกี่ยวกับคำพ้อง อ่านและแปลความหมายของบทร้อยกรองดังกล่าว

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำพ้องได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของคำพ้อง วิธีการอ่าน ความหมาย แล้วจดบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นจากแหล่งสืบค้นต่าง ๆ แล้วยกตัวอย่างภาษาไทยถิ่น ถิ่นละ ๒ คำ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. รวบรวมคำพ้องทั้ง ๓ ชนิดจัดป้ายนิเทศ บอกคำอ่านและความหมาย
๒. นักเรียนศึกษาคำพ้องในภาษาอังกฤษเปรียบเทียบกับคำพ้องในภาษาไทย

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แดบบทร้อยกรอง
๒. สลาก
๓. แดบข้อความ
๔. ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง คำพ้อง
๕. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / ____ / ____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒

ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่น

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ราชาธิราช

ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง

๑. สาระสำคัญ

ภาษาไทยมาตรฐาน เป็นภาษาไทยที่ใช้พูดอย่างเป็นทางการ ส่วนภาษาไทยถิ่น เป็นภาษาเฉพาะท้องถิ่นที่มีสำเนียง ถ้อยคำ และความหมายแตกต่างกันไป

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. พุทธราชานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา
ท ๓.๑ (ป. ๕/๔)
๒. เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น ท ๔.๑ (ป. ๕/๓)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะสำคัญของภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นได้ถูกต้อง (K)
๒. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างเหมาะสม (K)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกัน
ในสังคมได้ (P)
๔. ใช้ทักษะทางภาษาและเทคโนโลยีการสื่อสารพัฒนาความรู้ได้ (P)
๕. เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาทางภาษา (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินความภูมิใจในภาษาไทย และเห็นคุณค่าภูมิปัญญาทาง ภาษา	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ๒. ประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่น

๖. แนวทางบูรณาการ

- สังคมศึกษาฯ ➡ ศึกษาเรื่อง ภูมิประเทศ สภาพดินฟ้าอากาศ แหล่งท่องเที่ยว
- ศิลปะ ➡ จัดป้ายนิเทศ
- สุขศึกษาฯ ➡ เล่นเกมจับคู่คำภาษาไทยถิ่นกับคำภาษาไทยมาตรฐาน

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๕

๑. ครูและนักเรียนคู่วิทัศน์เกี่ยวกับการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวโดยใช้ภาษาไทยถิ่น ให้นักเรียน สังเกตวิธีการพูด สำเนียงภาษาที่ใช้ และสอบถามนักเรียนว่าเข้าใจเรื่องที่ฟังและดูหรือไม่
๒. นักเรียนร่วมสนทนาเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ฟังได้ดู

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนช่วยกันบอกคำในภาษาไทยถิ่นภาคต่าง ๆ ที่ตนเองรู้จักหรือที่ได้จากการไปศึกษามา
๒. ครูและนักเรียนช่วยกันอ่านคำเหล่านั้น และบอกความหมายของคำ
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่น ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันรวบรวมคำและสำเนียงการออกเสียงของภาษาไทยถิ่น อธิบายความหมาย เปรียบเทียบการพูด การออกสำเนียงว่าเหมือนหรือใกล้เคียงกับภาคใดหรือไม่ แล้วผลัดกันอธิบายให้เพื่อนกลุ่มอื่นฟัง
๕. ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายวิธีการอ่านคำภาษาไทยถิ่นและความหมายของคำ
๖. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า ภาษาไทยถิ่นในท้องถิ่นที่มีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ลาว เมียนมา กัมพูชา มาเลเซีย ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้นรับภาษาลาว พม่า เขมร และมลายูหรือยาวีมาใช้ปะปนกับภาษาไทยถิ่นนั้น ๆ ด้วย
๗. นักเรียนเล่นเกมจับคู่คำภาษาไทยถิ่นกับคำภาษาไทยมาตรฐาน โดยครูแจกบัตรคำภาษาไทยถิ่น และบัตรความหมายในภาษาไทยมาตรฐาน จำนวน ๕ คู่ ให้นักเรียนอาสาสมัคร ๑๐ คน คนละ ๑ ใบ แล้วให้จับคู่กัน เมื่อจับคู่ได้แล้วให้คู่นั้นช่วยกันอ่านและบอกความหมายของคำนั้น ๆ เพื่อนและครูช่วยกันพิจารณาความถูกต้อง

ชั่วโมงที่ ๗๖

๑. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่น เพื่อเป็นการทบทวน
๒. ครูคิดแถบประโยคบนกระดาน แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่าเป็นภาษาไทยถิ่นใด มีความหมายว่าอย่างไร ครูตรวจสอบความถูกต้องและอธิบายเพิ่มเติม
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจับสลาก และร่วมสนทนาลักษณะของภาษาไทยถิ่นที่จับสลากได้ กลุ่มละ ๑ ถิ่น ดังนี้
  - ๑) ภาษาไทยถิ่นเหนือ
  - ๒) ภาษาไทยถิ่นกลาง
  - ๓) ภาษาไทยถิ่นใต้
  - ๔) ภาษาไทยถิ่นอีสาน
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันรายงานผลการสนทนา และช่วยกันสรุปเป็นความรู้

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่น แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนค้นคว้าคำภาษาไทยถิ่นเหนือ อีสาน ใต้ จากเพื่อน คนที่รู้จัก หรือจากสื่อต่าง ๆ จัดทำเป็นสมุดคำภาษาไทยถิ่น แล้วออกมารายงานผลการศึกษาค้นคว้าหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนสามารถอธิบายคำในภาษาไทยถิ่นให้ผู้อื่นรู้จักและออกเสียงได้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปสาระสำคัญจากเรื่อง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่น แล้วบันทึก
ลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนเลือกอ่านนิทานหรือเรื่องราวสั้น ๆ ที่สนใจ ๒ เรื่อง แล้วสังเกตลักษณะ
การเขียน เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป และเพื่อตอบคำถามว่า เรื่องที่อ่าน
มีลักษณะการเขียนแตกต่างกันอย่างไร

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. รวบรวมคำภาษาไทยถิ่นแต่ละถิ่น จัดป้ายนิเทศ
๒. เชิญวิทยากรที่ใช้ภาษาไทยถิ่นมาบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยถิ่น

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. วิดีทัศน์
๒. บัตรคำ
๓. แถบประโยค
๔. สลาก
๕. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด
๗. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด
๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด
๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓

การพัฒนางานเขียนและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ราชาธิราช

ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง

๑. สาระสำคัญ

การพัฒนางานเขียน เป็นการเพิ่มความสามารถและทักษะการเขียน เพื่อให้งานเขียนที่ได้มีคุณภาพ ทั้งนี้จะต้องมีการฝึกฝนการเขียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความชำนาญ คล่องแคล่ว และนอกจากนี้จะต้องมีนิสัยรักการเขียนอีกด้วย

การเขียนเรื่องตามจินตนาการ เป็นการเขียนเรื่องตามความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง หรือจากประสบการณ์ของตนเอง

บทอ่านเสริมเรื่อง ท้องกับตัว มีเนื้อหาที่มุ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของความสามัคคีร่วมมือร่วมใจไม่ชิงดีชิงเด่นกัน ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๕/๑)
๒. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ท ๒.๑ (ป. ๕/๓)
๓. เขียนเรื่องตามจินตนาการ ท ๒.๑ (ป. ๕/๘)
๔. สรุปเรื่องจากรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน ท ๕.๑ (ป. ๕/๑)
๕. ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง ท ๕.๑ (ป. ๕/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกกระบวนการในการเขียนและเขียนงานเขียนตามรูปแบบได้ (K)
๒. เขียนแสดงความคิดเห็นและจินตนาการได้อย่างเหมาะสม (K,P)
๓. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๔. พุดหรือเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๕. นำความรู้ที่ได้จากการอ่านเปรียบเทียบกับประสบการณ์ในชีวิต และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองได้ (P)

๖. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตได้ (P)
๗. มีนิสัยรักการเขียนและมีมารยาทในการเขียน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. ตั้งคำถามตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบแบบทดสอบ หลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินการมีนิสัยรักการเขียน และมารยาทในการเขียน	๑. ประเมินทักษะการเขียน ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การพัฒนางานเขียน
๒. การเขียนเรื่องตามจินตนาการ
๓. บทอ่านเสริมเรื่อง ท้องกับตัว

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➔	เขียนแผนภาพความคิด
ศิลปะ	➔	จัดป้ายนิเทศ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๗๗

๑. ครูสุ่มเรียกนักเรียน ๑ คน ออกมารายงานผลการอ่านนิทานหรือเรื่องราวสั้น ๆ โดยบอก ชื่อเรื่องที่ตนเองอ่าน และบอกว่าเรื่องที่อ่านนั้นมีลักษณะการเขียนแตกต่างกันอย่างไร
๒. ครูนำนิทานหรือเรื่องราวสั้น ๆ ๒ เรื่อง มาให้นักเรียนอ่าน โดยทั้ง ๒ เรื่องมีชื่อเรื่อง เหมือนกัน แต่มีลักษณะการเขียนที่แตกต่างกัน (เรื่องที่ ๑ เขียนสนุก น่าติดตาม เรื่องที่ ๒ เขียนราบเรียบไม่น่าติดตาม) แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของลักษณะการเขียนทั้ง ๒ เรื่อง

ชั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

การพัฒนางานเขียน

๑. นักเรียนสนทนาเกี่ยวกับประโยชน์ของการพัฒนางานเขียน
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง การพัฒนางานเขียน ในหนังสือเรียน/ สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
๓. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายซักถาม แสดงความคิดเห็น และสรุปเป็นแผนภาพความคิด
๔. นักเรียนช่วยกันประเมินตัวอย่าง ๒ แบบ โดยฟังเรื่องราวที่ครูเล่าให้ฟังเพื่อจับใจความสำคัญ และแสดงความคิดเห็นโดยใช้หมวดความคิด คือ หมวดคำ หมวดเหลือ และหมวดแดง ดังนี้

ตัวอย่างที่ ๑ เจ็บ เขียนเรื่องโดยใช้กระบวนการเขียน

ตัวอย่างที่ ๒ แจ็ด เขียนเรื่องโดยไม่ใช้กระบวนการเขียน

หมวดคำ – การกระทำของแจ็ดที่ควรปรับปรุงคืออะไร

หมวดเหลือ – การกระทำที่ดีของเจ็บคืออะไร

หมวดแดง – นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับงานเขียนของเจ็บและแจ็ด

๕. นักเรียนช่วยกันบอกข้อดีของการกระทำของเจ็บ และแนวทางที่สามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติ

๖. นักเรียนช่วยกันสรุปและบอกข้อแนะนำในการเขียน การพัฒนางานเขียน ลงในสมุด

๗. ครูสนทนาซักถามนักเรียนว่าถ้านักเรียนจะเขียนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นักเรียนจะมีลำดับขั้นตอนในการเขียนอย่างไร

๘. ครูอธิบายลำดับขั้นตอนหรือกระบวนการเขียนว่า ประกอบด้วยขั้นวางแผนหรือเตรียมการเขียน ขั้นเขียนโครงเรื่อง ขั้นเขียนเรื่อง และขั้นตรวจสอบ

๙. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ครูแจกใบความรู้เรื่อง กระบวนการเขียน ให้แต่ละกลุ่มทำความเข้าใจ และระดมสมองเขียนแผนภาพความคิด แล้วส่งตัวแทนออกมากลุ่มละ ๑ คน อภิปรายหน้าชั้นเรียน แล้วสรุปลงสมุด

๑๐. นักเรียนวางแผนเขียนเรื่องตามจินตนาการคนละ ๑ เรื่อง แล้วครูนำนักเรียนสนทนาถึงความหมายของการเขียนเรื่องตามจินตนาการ เพื่อเตรียมนำเสนอในการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

ชั่วโมงที่ ๗๘

การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปลำดับขั้นตอนหรือกระบวนการเขียน เพื่อเป็นการทบทวน
๒. ครูคิดแถบข้อความจำนวน ๕ ข้อความ บนกระดาน ให้นักเรียนอ่าน และบอกว่าทั้ง ๕ ข้อความ มีเรื่องราวที่แตกต่างกันอย่างไร (ข้อความทั้ง ๕ ข้อความที่ครูให้อ่านจะเป็นเรื่องราวที่มีข้อมูลที่เป็นจริงกับเรื่องราวที่เกิดจากจินตนาการ) แล้วให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อความที่ได้ อ่าน
๓. นักเรียนอ่านเรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ และตัวอย่างการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ แล้วร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น
๔. ครูนำนักเรียนสนทนาถึงการเกิดความคิดสร้างสรรค์ว่า เกิดจากการรู้จักใช้จินตนาการ ความรู้สึก และอารมณ์
๕. ครูซักถามถึงงานที่มอบหมาย แล้วให้แต่ละคนเตรียมเรื่องที่จะนำมาเขียนเรื่องตามจินตนาการ
๖. ครูแจกกระดาษให้นักเรียนคนละ ๒ แผ่น ดังนี้
  - แผ่นที่ ๑ ให้เขียนแผนภาพโครงเรื่อง
  - แผ่นที่ ๒ เขียนเรื่องราวตามแผนภาพโครงเรื่อง
 โดยนักเรียนคิดเรื่องเองตามความถนัดและความสนใจ แต่ต้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับจินตนาการ
๗. นักเรียนแต่ละคนอ่านเรื่องตามจินตนาการที่เขียนให้เพื่อนและครูฟัง แล้วช่วยกันแสดงความคิดเห็น และคัดเลือกผลงานที่ดีที่สุด เพื่อนำไปคิดที่ป้ายนิเทศ
๘. ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเสริมเรื่อง ท้องกับตัว สรุปเนื้อเรื่อง และบอกข้อคิดของเรื่อง เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

ชั่วโมงที่ ๗๙

๑. ครูนำภาพมาให้ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกอวัยวะในร่างกายจากภาพ
๒. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง และสนทนาเกี่ยวกับอวัยวะส่วนต่าง ๆ ในร่างกาย
๓. นักเรียนอ่านออกเสียงบทอ่านเสริมเรื่อง ท้องกับตัว ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
๔. นักเรียนช่วยกันอภิปรายความหมายและสรุปใจความสำคัญ พร้อมบอกข้อคิดจากเรื่อง
๕. ครูสนทนาซักถามนักเรียนในประเด็นที่ว่า นักเรียนคิดว่ามีสิ่งใดบ้างที่ธรรมชาติสร้างมาให้ลูกนั้นจะขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดไปไม่ได้ เช่น ช้อนคู่กับส้อม พระจันทร์คู่กับท้องฟ้า พร้อมอธิบายเหตุผล

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเขียนเรื่องตามจินตนาการ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนวางแผนเขียนเรื่องราวต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการเขียน เพื่อเป็นการพัฒนางานเขียน
๓. นักเรียนเลือกประเทศสมาชิกอาเซียน ๑ ประเทศ ที่ประทับใจ นำมาเขียนเรื่องตามจินตนาการเกี่ยวกับประเทศนั้น ส่งครู
๔. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับบทอ่านเสริมเรื่อง ท้องกับตัว แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนใช้กระบวนการเขียนฝึกเขียนเรื่องราวต่าง ๆ เป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ
๒. นักเรียนนำความรู้จากการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ไปใช้เขียนหรือประกวดในโอกาสต่าง ๆ
๓. นักเรียนนำข้อคิดจากบทอ่านเสริมเรื่อง ท้องกับตัว ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปกระบวนการเขียน เป็นแผนภาพความคิด
๒. เรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญ ข้อคิด ความรู้ที่ได้จากเรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ
๓. นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญและข้อคิดจากบทอ่านเสริมเรื่อง ท้องกับตัว
๔. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนแล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๕. ครูให้นักเรียนตอบคำถามในประเด็นที่ว่า นักเรียนมีแนวทางในการปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างไรบ้าง จึงจะได้ชื่อว่า เด็กดี แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ กระเช้าสีดา ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ของบริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด เป็นกรบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนฝึกเขียนเรื่องโดยใช้กระบวนการเขียน แล้วเปรียบเทียบกับเรื่องที่ไม่ใช้กระบวนการเขียน
๒. จัดประกวดการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
๓. เขียนแผนภาพความคิดกระบวนการเขียน ออกแบบตกแต่งให้สวยงาม แล้วนำมาจัดป้ายนิเทศ
๔. นักเรียนแต่งบทร้อยกรองให้มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับผลของการมีความสามัคคีหรือผลของการแตกความสามัคคี

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. นิทานหรือเรื่องสั้น ๆ
๓. ใบความรู้เรื่อง กระบวนการเขียน

ตอนที่ ๓

เอกสาร/ความรู้เสริมสำหรับครู

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตอนที่ ๓.๑

มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
<p>๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง</p> <p>๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา</p> <p>๓. อธิบายความหมายโดยนัยจากเรื่องที่อ่านอย่างหลากหลาย</p>	<p>☒ การอ่านออกเสียงและบอกความหมายของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำที่มีตัวการันต์ - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - ข้อความที่เป็นการบรรยายและพรรณนา - ข้อความที่มีความหมายโดยนัย <p>☒ การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ</p>
<p>๔. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>๕. วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต</p>	<p>☒ การจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - วรรณคดีในบทเรียน - บทความ - บทโฆษณา - งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน
<p>๖. อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม</p>	<p>☒ การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้พจนานุกรม - การใช้วัสดุอุปกรณ์ - การอ่านฉลากยา - คู่มือและเอกสารของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน - ข่าวสารทางราชการ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
๗. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจ อย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	✎ การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น – หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย – หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
๘. มีมารยาทในการอ่าน	✎ มารยาทในการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว
ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้า
อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
๑. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและ ครึ่งบรรทัด	✎ การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
๒. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม	✎ การเขียนสื่อสาร เช่น – คำขวัญ – คำอวยพร – คำแนะนำและคำอธิบายแสดงขั้นตอน
๓. เขียนแผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพ ความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน	✎ การนำแผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิด ไปพัฒนางานเขียน
๔. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน	✎ การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน ความเรียงประเภทต่าง ๆ ประกาศ แจ้งความ แถลงการณ์ จดหมาย คำสอน โอวาท คำปราศรัย
๕. เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ	✎ การเขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ
๖. เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ได้ตรงตามเจตนา	✎ การเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น
๗. กรอกแบบรายการต่าง ๆ	✎ การกรอกแบบรายการ – ใบฝากเงินและถอนเงิน – ธนาณัติ – ใบฝากส่งพัสดุไปรษณีย์ภัณฑ์
๘. เขียนเรื่องตามจินตนาการ	✎ การเขียนเรื่องตามจินตนาการ
๙. มีมารยาทในการเขียน	✎ มารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
๑. พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึก จากเรื่องที่ฟังและดู ๒. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล จากเรื่องที่ฟังและดู ๓. วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดู อย่างมีเหตุผล	<ul style="list-style-type: none"> ☒ การจับใจความและการพูดแสดงความรู้ ความคิด ในเรื่องที่ฟังและดูจากสื่อต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - เรื่องเล่า - บทความ - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน - โฆษณา - สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ☒ การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดู ในชีวิตประจำวัน
๔. พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า จากการฟัง การดู และการสนทนา	<ul style="list-style-type: none"> ☒ การรายงาน เช่น <ul style="list-style-type: none"> - การพูดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน - การพูดลำดับเหตุการณ์
๕. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	<ul style="list-style-type: none"> ☒ มารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
๑. ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค	<ul style="list-style-type: none"> ☒ ชนิดและหน้าที่ของคำ ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - คำบุพบท - คำสันธาน - คำอุทาน
๒. จำแนกส่วนประกอบของประโยค	<ul style="list-style-type: none"> ☒ ประโยคและส่วนประกอบของประโยค
๓. เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> ☒ ภาษาไทยมาตรฐาน ☒ ภาษาถิ่น
๔. ใช้คำราชาศัพท์	<ul style="list-style-type: none"> ☒ คำราชาศัพท์

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
๕. บอกคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย	✎ คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ
๖. แต่งบทร้อยกรอง	✎ กาพย์ยี่สิบ ๑๑
๗. ใช้สำนวนได้ถูกต้อง	✎ สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
๑. สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน	✎ วรรณคดีและวรรณกรรม เช่น - นิทานพื้นบ้าน
๒. ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง	- นิทานคติธรรม - เพลงพื้นบ้าน - วรรณกรรมและวรรณคดีในบทเรียนและตาม ความสนใจ
๓. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม	
๔. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	✎ บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ

ตอนที่ ๑.๒

กระบวนการจัดการเรียนรู้ โครงงาน และเพิ่มสะสมผลงาน

๑. กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

วิธีการหรือเทคนิคที่นำมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ภาษาไทย มีอยู่มากมายหลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธี จะมีประสิทธิภาพในการสร้างความรู้ ทักษะประสบการณ์ และการให้โอกาสนักเรียนได้แสดงบทบาทแตกต่างกันออกไป ดังนั้นในการพิจารณาเลือกวิธีการใดมาใช้ ครูต้องวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ก่อนว่า ต้องการให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมใด ในระดับใด จึงจะนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนของนักเรียนบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด

ในคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้ ได้บูรณาการเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ ซึ่งแต่ละเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ มีสาระพอสังเขย่งดังนี้

๑. กระบวนการเรียนภาษา (Language Learning Process)

กระบวนการเรียนภาษา เป็นกระบวนการที่มุ่งให้เกิดการพัฒนาทักษะทางภาษา ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

๑) ทำความเข้าใจสัญลักษณ์ คือ รูปภาพ รูปแบบ เครื่องหมาย

นักเรียนจะรับรู้ความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค และถ้อยคำสำนวนต่าง ๆ

๒) สร้างความคิดรวบยอด

นักเรียนจะเชื่อมโยงความรู้จากประสบการณ์นำมาสู่ความเข้าใจและเกิดเป็นภาพรวมเกี่ยวกับสิ่งที่ตนเรียนรู้

๓) สื่อความหมาย ความคิด

เมื่อนักเรียนเข้าใจหรือสร้างความคิดรวบยอดได้แล้ว สามารถที่จะถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาให้ผู้อื่นเข้าใจได้

๔) พัฒนาความสามารถ

นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามขั้นตอน คือ เกิดความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

๒. วิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion)

วิธีนี้เป็นกระบวนการที่ครูใช้ในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการจัดนักเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ ๔-๘ คน ให้นักเรียนในกลุ่มพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น และประสบการณ์ในเรื่องหรือประเด็นที่กำหนด แล้วสรุปผลการอภิปรายออกมาเป็นข้อสรุปของกลุ่ม ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยนี้ จะช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนกว้างขึ้น ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

๑) ครูจัดนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ประมาณ ๔-๘ คน ควรเป็นกลุ่มที่ไม่เล็กเกินไปและไม่ใหญ่เกินไป เพราะถ้ากลุ่มเล็กจะไม่ได้ความคิดที่หลากหลายเพียงพอ ถ้ากลุ่มใหญ่สมาชิกกลุ่มจะมีโอกาสแสดงความคิดเห็นได้ไม่ทั่วถึง ซึ่งการแบ่งกลุ่มอาจทำได้หลายวิธี เช่น วิธีสุ่มเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสได้ร่วมกลุ่ม

กับเพื่อนไม่ซ้ำกัน จำแนกตามเพศ วัย ความสนใจ ความสามารถ หรือเลือกอย่างเจาะจงตามปัญหาที่มีก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของครูและสิ่งที่จะอภิปราย

๒) ครูหรือนักเรียนกำหนดประเด็นในการอภิปราย ให้มีวัตถุประสงค์ของการอภิปรายที่ชัดเจน โดยที่การอภิปรายแต่ละครั้งไม่ควรมีประเด็นมากจนเกินไป เพราะจะทำให้ให้นักเรียนอภิปรายได้ไม่เต็มที่

๓) นักเรียนเริ่มอภิปรายโดยการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กันตามประเด็นที่กำหนด ในการอภิปรายแต่ละครั้งควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่จำเป็นในการอภิปราย เช่น ประธานหรือผู้นำในการอภิปราย เลขานุการ ผู้จดบันทึก และผู้รักษาเวลา เป็นต้น นอกจากนี้ครูควรบอกให้สมาชิกกลุ่มทุกคนทราบถึงบทบาทหน้าที่ของตน ให้ความรู้ ความเข้าใจ หรือคำแนะนำแก่กลุ่มก่อนการอภิปราย และควรชี้ถึงความสำคัญของการให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการอภิปรายอย่างทั่วถึง เพราะวัตถุประสงค์หลักของการอภิปรายคือ การให้นักเรียนมีโอกาสดแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง และได้รับฟังความคิดเห็นที่หลากหลาย ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีความคิดที่ลึกซึ้ง และรอบคอบขึ้น ในกรณีที่มีหลายประเด็น ควรมีการจำกัดเวลาของการอภิปรายแต่ละประเด็นให้มีความเหมาะสม

๔) นักเรียนสรุปสาระที่สมาชิกกลุ่มได้อภิปรายร่วมกันเป็นข้อสรุปของกลุ่ม ครูควรให้สัญญาณแก่กลุ่มก่อนหมดเวลา เพื่อที่แต่ละกลุ่มจะได้สรุปผลการอภิปรายเป็นข้อสรุปของกลุ่ม หลังจากนั้นอาจให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการอภิปรายแลกเปลี่ยนกัน หรือดำเนินการในรูปแบบอื่นต่อไป

๕) นำข้อสรุปของกลุ่มมาใช้ในการสรุปบทเรียน หลังจากการอภิปรายสิ้นสุดลง ครูจำเป็นต้องเชื่อมโยงความรู้ที่นักเรียนได้ร่วมกันคิดกับบทเรียนที่กำลังเรียนรู้ โดยนำข้อสรุปของกลุ่มมาใช้ในการสรุปบทเรียนด้วย

๓. กระบวนการแก้ปัญหา (Problem Solving Process)

วิธีนี้เน้นให้นักเรียนฝึกการคิดแก้ปัญหาอย่างมีขั้นตอน มีเหตุผล ซึ่งเป็นแนวทางในการนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ โดยอาศัยแนวคิดแก้ปัญหาด้วยการนำวิธีสอนแบบนิรนัย (Deductive) คือ การสอนจากกฎเกณฑ์ไปหาความจริงย่อยไปผสมผสานกับวิธีการสอนแบบอุปนัย (Inductive) คือ การสอนจากตัวอย่างย่อยมาหากฎเกณฑ์ กระบวนการคิดทั้งสองอย่างนี้รวมกันทำให้เกิดรูปแบบการสอนแบบแก้ปัญหา ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

๑) ทำความเข้าใจปัญหา

ครูเน้นให้นักเรียนทำความเข้าใจถึงสภาพของปัญหาว่า ปัญหาเกิดจากอะไร มีข้อมูลใดแล้วบ้าง และมีเงื่อนไขหรือต้องการข้อมูลใดเพิ่ม

๒) วางแผนแก้ปัญหา

เป็นการนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ ๑ และข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้นมาใช้ประกอบการวางแผนแก้ปัญหา ถ้าปัญหานั้นต้องตรวจสอบโดยการทดลอง ในขั้นวางแผนก็จะประกอบด้วยการตั้งสมมุติฐาน กำหนดวิธีการทดลอง และกำหนดแนวทางในการประเมินผลการแก้ปัญหา

๓) ดำเนินการแก้ปัญหาและประเมินผล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์และทดสอบสมมุติฐานและประเมินว่า วิธีการแก้ปัญหา หรือผลการทดลองเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่ อย่างไร

๔) ตรวจสอบการแก้ปัญหา

ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบวิธีการแก้ปัญหา และผลจากการแก้ปัญหาว่ามีผลกระทบ ต่อสิ่งอื่นหรือไม่ รวมถึงการนำวิธีการแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ต่อไป

๔. กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ (Cooperative Learning)

วิธีการนี้เป็นการผสมผสานหลักการอยู่ร่วมกันในสังคมและความสามารถทางวิชาการเข้าด้วยกัน โดยให้นักเรียนที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกันมาทำงานร่วมกัน คนที่เก่งกว่าจะต้องช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า ทุกคนต้องมีโอกาสได้แสดงความสามารถ ร่วมแสดงความคิดเห็นและปฏิบัติจริง โดยถือว่าความสำเร็จของแต่ละบุคคล คือ ความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

๑) ขั้นเตรียม

นักเรียนแบ่งกลุ่ม แนะนำแนวทางในการทำงานกลุ่ม บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม และแจ้งวัตถุประสงค์ของการทำงาน

๒) ขั้นสอน

นำเข้าสู่บทเรียน แนะนำเนื้อหาสาระ แหล่งความรู้ แล้วมอบหมายงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม

๓) ขั้นทำกิจกรรม

นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมในกลุ่มย่อย โดยสมาชิกแต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งในการทำกิจกรรมกลุ่มครูจะใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น คู่คิด เพื่อนเรียน ปริสนาคความคิด กลุ่มร่วมมือ การทำกิจกรรมแต่ละครั้งจะต้องเลือกเทคนิคที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการเรียนแต่ละเรื่อง โดยอาจใช้เทคนิคเดียวหรือหลายเทคนิครวมกันก็ได้

๔) ขั้นตรวจสอบผลงาน

เมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้ว ต้องมีการตรวจสอบการปฏิบัติงานว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ โดยเริ่มจากการตรวจภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม เพื่อนำข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานไปปรับปรุงให้ดีขึ้น

๕) ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียน ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ และช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่มว่า จุดเด่นของงานคืออะไร และอะไรคือสิ่งที่ควรปรับปรุงและแก้ไข

ตัวอย่างเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ

๑) เพื่อนเรียน (Partners)

ให้นักเรียนจับคู่กันทำความเข้าใจเนื้อหาและสาระสำคัญของเรื่องที่ครูกำหนดให้ โดยคู่ที่ยังไม่เข้าใจ อาจขอคำแนะนำจากครูหรือคู่อื่นที่เข้าใจดีกว่า เมื่อคู่หนึ่งเกิดความเข้าใจดีแล้ว ก็ถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อนคู่อื่นต่อไป

๒) ปริศนาความคิด (Jigsaw)

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม โดยละความสามารถ เก่ง-อ่อน เรียกว่า “กลุ่มบ้าน” (Home Groups) ครูแบ่งเนื้อหาออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ เท่ากับจำนวนสมาชิกกลุ่ม ให้สมาชิกในกลุ่มศึกษาหัวข้อที่แตกต่างกัน นักเรียนที่ได้รับหัวข้อเดียวกันมารวมกลุ่มเพื่อร่วมกันศึกษา เรียกว่า “กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ” (Expert Groups) เมื่อร่วมกันศึกษาจนเข้าใจแล้ว สมาชิกแต่ละคนออกจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับไปกลุ่มบ้านของตนเอง จากนั้นถ่ายทอดความรู้ที่ตนศึกษามาให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มฟังจนครบทุกคน

๑) กลุ่มร่วมมือ (Co-op Co-op)

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม โดยละความสามารถกัน แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษา เมื่อได้หัวข้อแล้วสมาชิกในกลุ่มช่วยกันกำหนดหัวข้อย่อย แล้วแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ โดยศึกษาคนละ ๑ หัวข้อย่อย จากนั้นสมาชิกนำผลงานมารวมกันเป็นงานกลุ่ม ช่วยกันเรียบเรียงเนื้อหาให้สอดคล้องกัน และเตรียมทีมนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน เมื่อนำเสนอผลงานแล้ว ทุกกลุ่มช่วยกันประเมินผลการทำงานและผลงานกลุ่ม

๔) กลุ่มร่วมกันคิด (Numbered Heads Together : NHT)

วิธีนี้เหมาะสำหรับการทบทวนความรู้ให้นักเรียน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- (๑) แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน ละละความสามารถกัน แต่ละคนมีหมายเลขประจำตัว
- (๒) ครูถามคำถามหรือมอบหมายงานให้ทำ
- (๓) นักเรียนช่วยกันอภิปรายในกลุ่มย่อยจนมั่นใจว่าสมาชิกทุกคนมั่นใจในคำตอบ
- (๔) ครูสุ่มถามโดยเรียกหมายเลขประจำตัวคนใดคนหนึ่งในกลุ่มตอบ
- (๕) ครูให้คำชมเชยแก่สมาชิกในกลุ่มที่สามารถตอบคำถามได้มากที่สุด และอธิบายข้อคำถามที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ

๒. โครงการงาน (Project Work)

โครงการงานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตามแผนการดำเนินงานที่นักเรียนได้จัดขึ้น โดยครูช่วยให้คำแนะนำปรึกษา กระตุ้นให้คิด และติดตามการปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมาย โครงการงานแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ

๑. โครงการงานประเภทสำรวจ รวบรวมข้อมูล
๒. โครงการงานประเภททดลอง ค้นคว้า
๓. โครงการงานที่เป็นการศึกษาความรู้ ทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดใหม่
๔. โครงการงานประเภทสิ่งประดิษฐ์

การเรียนรู้ด้วยโครงการงานมีขั้นตอน ดังนี้

๑. กำหนดหัวข้อที่จะศึกษา นักเรียนคิดหัวข้อโครงการงาน ซึ่งอาจได้มาจากความอยากรู้อยากเห็น ของนักเรียนเองหรือได้จากการอ่านหนังสือ บทความ การไปทัศนศึกษาดูงาน โดยนักเรียนต้องตั้งคำถามว่า “จะศึกษาอะไร” “ทำไมต้องศึกษาเรื่องดังกล่าว”

๒. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง นักเรียนศึกษาทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องและปรึกษาครู หรือผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ

๓. เขียนเค้าโครงของโครงการหรือสร้างแผนผังความคิด โดยทั่วไปเค้าโครงของโครงการจะประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

- ๑) ชื่อโครงการ
- ๒) ชื่อผู้ทำโครงการ
- ๓) ชื่อที่ปรึกษาโครงการ
- ๔) ระยะเวลาดำเนินการ
- ๕) หลักการและเหตุผล
- ๖) วัตถุประสงค์
- ๗) สมมุติฐานของการศึกษา (ในกรณีที่เป็น โครงการทดลอง)
- ๘) ขั้นตอนการดำเนินงาน
- ๙) ปฏิบัติโครงการ
- ๑๐) ผลที่คาดว่าจะได้รับ
- ๑๑) เอกสารอ้างอิง/บรรณานุกรม

๔. การปฏิบัติโครงการ ลงมือปฏิบัติงานตามแผนงานที่กำหนดไว้ ในระหว่างปฏิบัติงานควรมีการจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ไว้อย่างละเอียดว่าทำอย่างไร ได้ผลอย่างไร มีปัญหาหรืออุปสรรคอะไร และมีแนวทางแก้ไขอย่างไร

๕. การเขียนรายงาน เป็นการรายงานสรุปผลการดำเนินงาน เพื่อให้ผู้อื่นได้ทราบแนวคิด วิธีดำเนินงาน ผลที่ได้รับ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการ ซึ่งการเขียนรายงานนี้ควรใช้ภาษาที่กระชับ เข้าใจง่าย ชัดเจน และครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา

๖. การแสดงผลงาน เป็นการนำผลของการดำเนินงานมาเสนอ อาจจัดได้หลายรูปแบบ เช่น การจัดนิทรรศการ การทำเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อมัลติมีเดีย หรืออาจนำเสนอในรูปแบบของการแสดงผลงาน การนำเสนอด้วยวาจา บรรยาย อภิปรายกลุ่ม สาธิต

๓. แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

แฟ้มสะสมผลงาน หมายถึง แหล่งรวบรวมเอกสาร ผลงาน หรือหลักฐาน เพื่อใช้สะท้อนถึงผลสัมฤทธิ์ ความสามารถ ทักษะ และพัฒนาการของนักเรียน มีการจัดเรียงผลงานไว้อย่างมีระบบ โดยนำความรู้ ความคิด และการนำเสนอมาผสมผสานกัน ซึ่งนักเรียนเป็นผู้คัดเลือกผลงานและมีส่วนร่วมในการประเมิน แฟ้มสะสมผลงานจึงเป็นหลักฐานสำคัญที่จะทำให้ นักเรียนสามารถมองเห็นพัฒนาการของตนเองได้ตามสภาพจริง รวมทั้งเห็นข้อบกพร่อง และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป

ลักษณะสำคัญของการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน

๑. ครูสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นรายบุคคลได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีผลงานสะสมไว้ ครูจะทราบจุดเด่น จุดด้อยของนักเรียนแต่ละคนจากแฟ้มสะสมผลงาน และสามารถติดตามพัฒนาการได้อย่างต่อเนื่อง

๒. มุ่งวัดศักยภาพของนักเรียนในการผลิตหรือสร้างผลงานมากกว่าการวัดความจำจากการทำแบบทดสอบ

๓. วัดและประเมินโดยเน้นผู้เป็นศูนย์กลาง คือ นักเรียนเป็นผู้วางแผน ลงมือปฏิบัติงาน รวมทั้งประเมินและปรับปรุงตนเอง ซึ่งมีครูเป็นผู้ชี้แนะ เน้นการประเมินผลย่อยมากกว่าการประเมินผลรวม

๔. ฝึกให้นักเรียนรู้จักการประเมินตนเองและหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาตนเอง

๕. นักเรียนเกิดความมั่นใจและภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง รู้ว่าตนเองมีจุดเด่นในเรื่องใด

๖. ช่วยในการสื่อความหมายเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ตลอดจนพัฒนาการของนักเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เช่น ผู้ปกครอง ฝ่ายแนะแนว ตลอดจนผู้บริหารของโรงเรียน

ขั้นตอนการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน

การจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน มี ๑๐ ขั้นตอน ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้

๑. การวางแผนจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน การจัดทำแฟ้มสะสมผลงานต้องมีส่วนร่วมระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง

ครู การเตรียมตัวของครูต้องเริ่มจากการศึกษา และวิเคราะห์หลักสูตร คู่มือครู คำอธิบายรายวิชา วิธีการวัดและประเมินผลในหลักสูตร รวมทั้งครูต้องมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน จึงจะสามารถวางแผนกำหนดชิ้นงานได้

นักเรียน ต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ การประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ การกำหนดชิ้นงาน และบทบาทในการทำงานกลุ่ม โดยครูต้องแจ้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้า

ผู้ปกครอง ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดเลือกผลงาน การแสดงความคิดเห็น และรับรู้พัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นก่อนทำแฟ้มสะสมผลงาน ครูต้องแจ้งให้ผู้ปกครองทราบหรือขอความร่วมมือ รวมทั้งให้ความรู้ในเรื่องการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานแก่ผู้ปกครองเมื่อมีโอกาส

๒. การรวบรวมผลงานและจัดระบบแฟ้ม ในการรวบรวมผลงานต้องออกแบบการจัดเก็บหรือแยกหมวดหมู่ของผลงานให้ดี เพื่อสะดวกและง่ายต่อการนำข้อมูลออกมาใช้ แนวทางการจัดหมวดหมู่ของผลงาน เช่น

๑) จัดแยกตามลำดับ วัน เวลา ที่สร้างผลงานขึ้นมา

๒) จัดแยกตามความซับซ้อนของผลงาน เป็นการแสดงถึงทักษะหรือพัฒนาการของนักเรียนที่มากขึ้น

๓) จัดแยกตามวัตถุประสงค์ เนื้อหา หรือประเภทของผลงาน

ผลงานที่อยู่ในแฟ้มสะสมผลงานอาจมีหลายเรื่อง หลายวิชา ดังนั้นนักเรียนจะต้องทำเครื่องมือในการช่วยค้นหา เช่น สารบัญ ดัชนีเรื่อง จุดสี แถบสีติดไว้ที่ผลงานโดยมีรหัสที่แตกต่างกัน

๓. การคัดเลือกผลงาน ในการคัดเลือกผลงานนั้นควรให้สอดคล้องกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่โรงเรียน ครู หรือนักเรียนร่วมกันกำหนดขึ้นมา และผู้คัดเลือกผลงานควรเป็นนักเรียนเจ้าของแฟ้มสะสมผลงาน หรือมีส่วนร่วมกับครู เพื่อน และผู้ปกครอง

ผลงานที่เลือกเข้าแฟ้มสะสมผลงาน ควรมีลักษณะดังนี้

- ๑) สอดคล้องกับเนื้อหา และวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้
- ๒) เป็นผลงานชิ้นที่ดีที่สุด มีความหมายต่อนักเรียนมากที่สุด
- ๓) สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการของนักเรียนในทุกด้าน
- ๔) เป็นสื่อที่จะช่วยให้นักเรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครู ผู้ปกครอง และเพื่อน ๆ

ส่วนจำนวนชิ้นงานนั้นให้กำหนดตามความเหมาะสม ไม่ควรมีมากเกินไป เพราะอาจจะทำให้ผลงานบางชิ้นไม่มีความหมาย แต่ถ้ามีน้อยเกินไปจะทำให้การประเมินไม่มีประสิทธิภาพ

๔. การสร้างสรรค์แฟ้มสะสมผลงานให้มีเอกลักษณ์ของตนเอง โครงสร้างหลักของแฟ้มสะสมผลงานอาจเหมือนกัน แต่นักเรียนสามารถตกแต่งรายละเอียดย่อยให้แตกต่างกัน ตามความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละบุคคล โดยอาจใช้ภาพ สี สติกเกอร์ ตกแต่งให้สวยงามเน้นเอกลักษณ์ของเจ้าของแฟ้มสะสมผลงาน

๕. การแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อผลงาน ในขั้นตอนนี้นักเรียนจะได้รู้จักการวิพากษ์วิจารณ์ หรือสะท้อนความคิดเกี่ยวกับผลงานของตนเอง ตัวอย่างข้อความที่ใช้แสดงความรู้สึกต่อผลงาน เช่น

- ๑) ได้แนวคิดจากการทำผลงานชิ้นนี้มาจากไหน
- ๒) เหตุผลที่เลือกผลงานชิ้นนี้คืออะไร
- ๓) จุดเด่น จุดด้อยของผลงานชิ้นนี้คืออะไร
- ๔) รู้สึกพอใจกับผลงานชิ้นนี้มากน้อยเพียงใด
- ๕) ได้ข้อคิดอะไรจากการทำผลงานชิ้นนี้

๖. การตรวจสอบความสามารถของตนเอง เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินความสามารถของตนเอง โดยพิจารณาตามเกณฑ์ย่อย ๆ ที่ครูและนักเรียนช่วยกันกำหนดขึ้น เช่น นิสัยการทำงาน ทักษะทางสังคม การทำงานเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด การขอความช่วยเหลือเมื่อมีความจำเป็น นอกจากนี้การตรวจสอบความสามารถตนเองอีกวิธีหนึ่ง คือ การให้นักเรียนเขียนวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย ของตนเอง และสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข

๗. การประเมินผลงาน เป็นขั้นตอนที่สำคัญเนื่องจากการสรุปคุณภาพของงานและความสามารถหรือพัฒนาการของนักเรียน การประเมินแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ การประเมินโดยไม่ให้ระดับคะแนน และการประเมินโดยให้ระดับคะแนน

๑) **การประเมินโดยไม่ให้ระดับคะแนน** ครูกลุ่มนี้มีความเชื่อว่า แฟ้มสะสมผลงานมีไว้เพื่อศึกษากระบวนการทำงาน ศึกษาความคิดเห็น ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อผลงานของตนเอง ตลอดจนดู

พัฒนาการหรือความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างไม่เป็นทางการ ครู ผู้ปกครอง และเพื่อนสามารถให้คำชี้แนะแก่นักเรียนได้ ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ โดยไม่ต้องกังวลว่าจะได้คะแนนมากน้อยเท่าไร

๒) การประเมิน โดยให้ระดับคะแนน มีทั้งการประเมินตามจุดประสงค์การเรียนรู้ การประเมินระหว่างภาคเรียน และการประเมินปลายภาค ซึ่งจะช่วยในวัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติเป็นหลัก การประเมินเพิ่มสะสมผลงานต้องกำหนดวิธีการให้คะแนน (scoring rubrics) ตามเกณฑ์ที่ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดขึ้น การให้ระดับคะแนนมีทั้งการให้คะแนนเป็นรายชิ้นก่อนเก็บเข้าเพิ่มสะสมผลงาน และการให้คะแนนเพิ่มสะสมผลงานทั้งเพิ่ม ซึ่งมาตรฐานคะแนนนั้นต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดทำเพิ่มสะสมผลงาน และมุ่งเน้นพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนมากกว่าการนำไปเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น

๘. การแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่น มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ เพื่อน ครู และผู้ปกครอง อาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น การจัดประชุมในโรงเรียน โดยเชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมกันพิจารณาผลงาน การสนทนาแลกเปลี่ยนระหว่างนักเรียนกับเพื่อน การส่งเพิ่มสะสมผลงานไปให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องช่วยให้ข้อเสนอแนะหรือคำแนะนำ

ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์นั้นนักเรียนจะต้องเตรียมคำถามเพื่อถามผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงงานของตนเอง ตัวอย่างคำถาม เช่น

- ๑) ท่านคิดอย่างไรกับผลงานชิ้นนี้
- ๒) ท่านคิดว่าควรปรับปรุงแก้ไขส่วนใดอีกบ้าง
- ๓) ผลงานชิ้นใดที่ท่านชอบมากที่สุด เพราะอะไร

๙. การปรับเปลี่ยนผลงาน หลังจากทีนักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และได้รับคำแนะนำจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องแล้ว จะนำมาปรับปรุงผลงานให้ดีขึ้น นักเรียนสามารถนำผลงานที่ดีกว่าเก็บเข้าเพิ่มสะสมผลงานแทนผลงานเดิม ทำให้เพิ่มสะสมผลงานมีผลงานที่ดี ทันสมัย และตรงตามจุดประสงค์ในการประเมิน

๑๐. การประชาสัมพันธ์ผลงานของนักเรียน เป็นการแสดงนิทรรศการผลงานของนักเรียน โดยนำเพิ่มสะสมผลงานของนักเรียนทุกคนมาจัดแสดงร่วมกัน และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ครู และนักเรียนทั่วไปได้เข้าชมผลงาน ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง

ผู้ที่เริ่มต้นทำเพิ่มสะสมผลงานอาจไม่ต้องดำเนินการทั้ง ๑๐ ขั้นตอนนี้ อาจใช้ขั้นตอนหลัก ๆ คือ การรวบรวมผลงานและการจัดระบบเพิ่ม การคัดเลือกผลงาน และการแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อผลงาน

องค์ประกอบสำคัญของแฟ้มสะสมผลงาน มีดังนี้

๑. ส่วนนำ ประกอบด้วย

- ปก
- คำนำ
- สารบัญ
- ประวัติส่วนตัว
- จุดมุ่งหมายของการทำแฟ้มสะสมผลงาน

๒. ส่วนเนื้อหาแฟ้ม ประกอบด้วย

- ผลงาน
- ความคิดเห็นที่มีต่อผลงาน
- Rubrics ประเมินผลงาน

๓. ส่วนข้อมูลเพิ่มเติม ประกอบด้วย

- ผลการประเมินการเรียนรู้
- การรายงานความก้าวหน้าโดยครู
- ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
เช่น เพื่อน ผู้ปกครอง

ตอนที่ ๓.๓

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้และรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

๑. ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ _____

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดชั้นปี	
๑. _____	
๒. _____	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า...	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน
๑. _____	๑. _____
๒. _____	๒. _____
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ...
๑. _____	๑. _____
๒. _____	๒. _____
๓. _____	๓. _____
ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
๑. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ	
๑.๑ _____	
๑.๒ _____	
๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้
๑) _____	๑) _____
๒) _____	๒) _____
๓. สิ่งที่มีงประเมิน	
๓.๑ _____	
๓.๒ _____	
ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้	
_____	
_____	

๒. รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

เมื่อครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Backward Design แล้ว ครูสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงโดยใช้รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้แบบเรียงหัวข้อ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ชื่อแผน... (ระบุชื่อและลำดับที่ของแผนการจัดการเรียนรู้)

ชื่อเรื่อง... (ระบุชื่อเรื่องที่จะทำการจัดการเรียนรู้)

กลุ่มสาระ... (ระบุกลุ่มสาระที่ใช้จัดการเรียนรู้)

ชั้น... (ระบุชั้นที่จัดการเรียนรู้)

หน่วยการเรียนรู้ที่... (ระบุชื่อและลำดับที่ของหน่วยการเรียนรู้)

เวลา... (ระบุระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ต่อ ๑ แผน)

สาระสำคัญ... (เขียนความคิดรวบยอดหรือแก่นสำคัญของหัวข้อที่จะจัดการเรียนรู้)

ตัวชี้วัดชั้นปี... (ระบุตัวชี้วัดชั้นปีที่ใช้เป็นเป้าหมายของแผนการจัดการเรียนรู้)

จุดประสงค์การเรียนรู้... (กำหนดให้สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งประกอบด้วย ด้านความรู้ (Knowledge: K) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (Affective: A) ด้านทักษะและกระบวนการ (Performance: P))

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้... (ระบุวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง ๓ ด้าน)

สาระการเรียนรู้... (ระบุสาระและเนื้อหาที่ใช้จัดการเรียนรู้ อาจเขียนเฉพาะหัวข้อก็ได้)

แนวทางการบูรณาการ... (เสนอแนะและระบุกิจกรรมของกลุ่มสาระอื่นที่บูรณาการร่วมกัน)

กระบวนการจัดการเรียนรู้... (กำหนดให้สอดคล้องกับธรรมชาติของกลุ่มสาระและการบูรณาการข้ามสาระ)

กิจกรรมเสนอแนะ... (ระบุรายละเอียดของกิจกรรมที่นักเรียนควรปฏิบัติเพิ่มเติม)

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้... (ระบุสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้)

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้... (ระบุรายละเอียดของผลการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดไว้ อาจนำเสนอข้อเด่นและข้อด้อยให้เป็นข้อมูลที่สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิจัยในชั้นเรียนได้)

ตอนที่ ๓.๔

แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนประจำหน่วยการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ นิทานเทียบสุภาษิต เรื่อง เห็นช้างทำหมู

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. เพราะอะไรปูจึงบอกว่า ช้างตัวโตกว่าปู

เพียงเล็กน้อย

ก เพราะความหิว

ข เพราะความโลภ

ค เพราะความหลง

ง เพราะความโกรธ

๒. ถ้าเรามีอารมณ์โกรธ สิ่งใดจะเกิดขึ้นตามมา

ก ขาดสติ

ข เสียสติ

ค หลงมมาย

ง มีความอาย

๓. “โกรธนั้นมักกลีบหาย เทียงแท้”

ข้อใดสัมพันธ์กับบทพรอยกรองนี้

ก แม่ตุลุกที่ไม่ยอมช่วยเหลืองานบ้าน

ข ที่ตักเดือนน้องเมื่อน้องไม่ยอมเก็บของเล่น

ค ขายทำโทษหลานที่ไม่ยอมฟังคำสอน

ของยาย

ง ป้องโกรธครูที่ตำหนิคน จึงไม่ยอมเข้าสอบ

ทำให้สอบตก

๔. ข้อใดคือโทษของความโกรธ

ก ทำให้บาดเจ็บ

ข ทำให้เสียทรัพย์สิน

ค ทำให้มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อกัน

ง ถูกทุกข้อ

๕. คำในข้อใดออกเสียง ต่างจากข้ออื่น

ก เร่งรีบ

ค รุกราน

ข ล้อมรั้ว

ง โรงเรียน

๖. คำในข้อใดออกเสียงเหมือนกันทุกคำ

ก เรือรบ

ค รถลาก

ข เร็นลับ

ง ลอดครัว

๗. หากออกเสียงพยัญชนะต้น ร ล ไม่ถูกต้อง

จะเกิดผลอย่างไร

ก เกิดความหมายใหม่

ข ความหมายของคำเปลี่ยนไป

ค เกิดการสื่อสารที่เข้าใจตรงกัน

ง เกิดคำศัพท์ใหม่ขึ้นใช้ในภาษา

๘. ข้อใด ไม่มี อักษรควบอยู่ในข้อความ

ก ปูไม่ได้รับอันตราย

ข ปูได้ฟังช้างพูดเปรียบเทียบ

ค เพราะความโกรธนั่นเองให้โทษ

ง ปูเข้าใจว่าช้างมาแกล้งเหยียบตน

๙. ข้อใดเป็นอักษรควบแท้ทุกคำ

ก ศรี ผลิ ปลุก

ข ขวา พลุ ไชรี

ค พร เสริม ไพร

ง เสรี ทราบ โกรธ

๑๐. ข้อใดเป็นอักษรควบไม่แท้

ก จริง

ค กล้อง

ข กลุ่ม

ง เตรียม

๑๑. ข้อใดมีคำที่เหมือนกับคำว่า “กราก”

ก พลบค่ำ

ข ทรามวัย

ค สร้างสรรค์

ง เสรีสร้อย

๑๒. ข้อใดออกเสียงเป็นเสียงอื่น

ก ไชรี

ข จริง

ค ไทร

ง เสริม

๑๓. ข้อใดมีจำนวนพยางค์เท่ากับคำว่า

“ออกกำลังกาย”

ก บ้านเรือน

ข ม้าหินอ่อน

ค สวนสาธารณะ

ง กระบี่กระบอง

๑๔. ข้อใดมีจำนวนพยางค์ *ไม่เท่ากัน*

ก เขอะเขี่ย-จุดจบ

ข คูหมื่น-ฉิบหาย

ค ม้วยมรณา-ขาดสติขังคิด

ง ตัวเท่าเล็บตีน-แผ่นดินสะเทือน

๑๕. ข้อใดเป็นคำ

ก ยับยั้ง

ข เสาะแสวงหา

ค ปากกาสีแดง

ง เห็นช้างท่าหมู

๑๖. ข้อใดเป็นคำ ๓ พยางค์

ก เจตนา

ข ปลิวไสว

ค อะไรกัน

ง แม่น้ำปิง

๑๗. “โมโทโทโส” ตรงกับข้อใด

ก คำ

ข พยางค์

ค กลุ่มคำ

ง ประโยค

๑๘. “อารมณ์ฉุนเฉียว” ตรงกับข้อใด

ก คำ

ข พยางค์

ค กลุ่มคำ

ง ประโยค

๑๙. ใคร *ไม่มี* มารยาทในการฟัง

ก แอ้วฟังอย่างมีสมาธิ

ข อ้อยตั้งใจฟังตลอดเวลา

ค อ้อยฟังด้วยความกระตือรือร้น

ง อุ่มลูกขึ้นถามทันทีเมื่อไม่เข้าใจ

๒๐. ข้อใดเป็นการปฏิบัติตน *ไม่ถูกต้อง* ในขณะที่อยู่ใน

ในห้องเรียน

ก ตั้งใจฟังครูสอน

ข พุดคุยกับเพื่อนตลอดเวลา

ค ยกมือถามปัญหาเมื่อไม่เข้าใจ

ง แสดงกิริยาสุภาพขณะฟังครูสอน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ โลกของแมลง

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. แมลงชนิดใด **ไม่ได้** นำเชื้อโรคมารู้อคน

- ก ยุง
- ข ตั๊กแตน**
- ค แมลงวัน
- ง แมลงสาบ

๒. แมลงในข้อใดมีแสงสว่าง

- ก ผีเสื้อ
- ข จักจั่น
- ค จิ้งหรีด
- ง หิ่งห้อย**

๓. แมลงชนิดใดช่วยกันทำงานและเป็น

แบบอย่างของความสามัคคี

- ก ผึ้ง**
- ข ผีเสื้อ
- ค หิ่งห้อย
- ง ตั๊กแตน

๔. ใครสำรวจแมลงได้ถูกวิธี

- ก คว้าใช้สวิงจับแมลงแล้วห่อไว้ในสวิง
- ข ตันวิ่งเข้าไปในบริเวณป่าโดยไม่มองพื้น
- ค ใต้งจับแมลงมาใส่ขวดที่มีรูระบายอากาศ**
- ง เตล็ดขามาแมลงให้ตายแล้วเก็บซากแมลงมาพิจารณา

๕. ข้อใดเป็นประโยชน์นอกเล่า

- ก ทำไมนกกินแมลง
- ข ฉันทอยากดูนกสวยงาม
- ค มาดูแมลงตัวนี้กันเถอะ
- ง พวกเราจะไปสำรวจแมลงกันวันเสาร์นี้**

๖. ข้อใดเป็นประโยคปฏิเสธ

- ก แม่ไม่อยู่ค่ะ
- ข ใครไม่เก็บรองเท้า
- ค ไม่ใช่บ้านหลังนี้ค่ะ**
- ง ขยายไม่อยู่บ้านใช่ไหม

๗. ข้อใด **ไม่ใช่** ประโยคคำสั่ง

- ก ห้ามคุยโทรศัพท์ขณะลงรถประจำทาง
- ข อย่าคุยโทรศัพท์ขณะลงรถประจำทาง
- ค หยุดคุยโทรศัพท์ขณะลงรถประจำทาง
- ง ห้ามคุยโทรศัพท์ขณะลงรถประจำทาง**

๘. ประโยคใด **ต่าง** จากข้ออื่น

- ก มานีหน้อยลิ
- ข ออกไปข้างนอกเดี๋ยวนี้
- ค วาง ๆ แวะมาหาบ้างนะ**
- ง ห้ามส่งเสียงดังในห้องนี้

๙. “ถอดรองเท้าก่อนเข้าห้องทุกครั้ง”

เป็นประโยคประเภทเดียวกับข้อใด

- ก ขยายทำขนมอะไร
- ข ยืมปากกาหน้อยค่ะ
- ค ทิ้งขยะให้ลงถังด้วยนะ**
- ง ฉันทอยากไปเที่ยวสวนสัตว์

๑๐. ถ้านักเรียนอยากให้เพื่อนช่วยอธิบาย

การบ้านให้ฟัง นักเรียนควรพูดว่าอย่างไร

- ก อธิบายการบ้านให้ฟังด้วย
- ข ช่วยอธิบายให้ฟังหน่อยนะ**
- ค อธิบายการบ้านให้ฟังเดี๋ยวนี้
- ง อธิบายการบ้านให้ฟังหน่อยซิ

๑๑. ข้อใดเป็นคำอักษรนำ

ก ผสม

ข ผจัญ

ค สลาย

ง กระซอน

๑๒. ข้อใดเป็นอักษรนำทุกคำ

ก หิว หาด

ข หมู ไหล

ค หาว หนอง

ง ห้อง หลวม

๑๓. ข้อใดอ่านเหมือน “หวาน”

ก หมัด

ข ถนอม

ค ตลอด

ง สนาม

๑๔. ข้อใด *ไม่มี* อักษรนำอยู่ในข้อความ

ก น้องหกล้มหัวเข้าถลอก

ข ห้ามทิ้งขยะลงบนถนน

ค ผู้ชมปรบมือให้นักแสดง

ง น้ำแดงผสมโซดารสชาติอร่อย

๑๕. การเขียนจดหมายถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง

และญาติ ต้องคำนึงถึงอะไร

ก ที่อยู่

ข วันที่

ค คำขึ้นต้น

ง ชื่อผู้เขียน

๑๖. บุคคลในข้อใดใช้คำขึ้นต้นในการเขียน

จดหมาย *ต่างจากพวก*

ก คุณแม่

ข ป้านวล

ค คุณครูวิมล

ง คุณตาจันทร์

๑๗. หากต้องการเขียนจดหมายถึงคุณอา

นักเรียนควรใช้คำลงท้ายตามข้อใด

ก ด้วยความเคารพ

ข ด้วยรักและคิดถึง

ค ขอแสดงความนับถือ

ง ด้วยความเคารพอย่างสูง

๑๘. พิมพ์ต้องการเขียนจดหมายถึงคุณน้ำที่อยู่

ต่างจังหวัด พิมพ์ควรใช้คำสรรพนามแทน

ตัวเองว่าอย่างไร

ก เรา

ข พิมพ์

ค หลาน

ง ถูกทั้งข้อ ข และ ค

๑๙. การที่นักเรียนชอบเขียนและเขียนอย่าง

สม่ำเสมอ มีผลดีต่อตัวเองอย่างไร

ก ทำให้จำสิ่งต่าง ๆ ได้

ข ฝึกทักษะการเขียนของตนเอง

ค ได้แสดงความคิดตามที่ตนต้องการ

ง ถูกทุกข้อ

๒๐. ใคร *ไม่ได้* มีนิสัยรักการเขียน

ก จอยเห็นว่าบทกลอนไพเราะจึงจดไว้อ่าน

ข จิ้มสรุปข่าวแล้วเอามาอ่านให้เพื่อนฟัง

ค แจ๋วเลือกบทกลอนที่ไพเราะคัดลายมือ

ส่งครู

ง จุ่มฝึกแต่งกลอนแล้วให้พ่อแม่ช่วยกัน

วิจารณ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ประหยัดพลังงาน

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดเป็นวิธีการประหยัดพลังงานที่ถูกต้อง

- ก. พรหมผ้าจนเปียกก่อนรีด
- ข. ใช้หลอดฟลูออโรหลอดในบ้าน**
- ค. เสียบปลั๊กกาต้มน้ำไว้ตลอดเวลา
- ง. เปิดเครื่องปรับอากาศไว้ล่วงหน้าเมื่อเข้าห้องจะได้เย็นสบาย

๒. ข้อใดเป็นการประหยัดพลังงานที่

- ไม่เหมาะสม*
- ก. ใช้ผ้าเช็ดหน้าแทนกระดาษทิชชู
- ข. นำกระดาษหนังสือพิมพ์ไปห่อขนม**
- ค. ปลุกต้นไม้รอบ ๆ บ้านเพื่อบังแสงแดด
- ง. ถือตะกร้าไปจ่ายตลาดเพื่อลดการใช้ถุงพลาสติก

๓. ข้อใด *ไม่* ประหยัดพลังงาน

- ก. รีดผ้าครั้งละหลาย ๆ ตัว
- ข. เปิดน้ำไหลขณะที่กำลังแปรงฟัน**
- ค. ถอดปลั๊กโทรทัศน์หลังเลิกใช้งาน
- ง. ใช้ตู้เย็นและพัดลมที่มีฉลากเบอร์ ๕

๔. น้ำล้างจานสามารถนำไปใช้ประโยชน์อะไรได้

- ก. ถูบ้าน
- ข. ล้างห้องน้ำ
- ค. รดน้ำต้นไม้**
- ง. เอาใส่บ่อเลี้ยงปลา

๕. ข้อใดเป็นการประหยัดน้ำมันที่เหมาะสม

- ก. จอดรถไว้กลางแดด
- ข. ขับรถมาทำงานทุกวัน
- ค. ไปทางเดียวกันนั่งรถมาด้วยกัน**
- ง. เก็บสิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัวไว้ในรถ

๖. เพราะเหตุใดเราจึงต้องเลือกใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีฉลากเบอร์ ๕

- ก. ได้รับการรับรองว่าประหยัดไฟฟ้า**
- ข. ได้รับการรับรองว่าช่วยลดภาวะมลพิษ
- ค. ได้รับการรับรองว่าฆ่าเชื้อโรคในอากาศ
- ง. ได้รับการรับรองว่าช่วยลดภาวะโลกร้อน

๗. ข้อใด *ไม่ใช่* คำบุพบท

- ก. ถึง
- ข. บน
- ค. และ**
- ง. กับ

๘. “กุญแจวางอยู่บนชั้นหนังสือ” ข้อใดเป็นคำบุพบท

- ก. อยู่
- ข. บน**
- ค. วาง
- ง. ชั้น

๙. “ที่กัมน้องช่วยกันเก็บขยะบริเวณลานวัด”

คำที่พิมพ์ตัวหนาเป็นคำบุพบทชนิดใด

- ก. บอกเวลา
- ข. บอกสถานที่
- ค. บอกความเกี่ยวข้อง**
- ง. บอกความเป็นเจ้าของ

๑๐. “ฝนตก_____เข้ามิด” ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง

- ก. ที่
- ข. ใน
- ค. ตั้งแต่**
- ง. เฉพาะ

๑๑. ข้อใดเป็นคำพบพบทอกความประสงค์

ก ปากกาของใจอยู่บนโต๊ะฉัน

ข ของขวัญชิ้นนี้สำหรับคนเก่งจ๊ะ

ค สูดและมาลีมาโรงเรียนตั้งแต่เช้าทุกวัน

ง บ้านของฉันอยู่ที่เชิงสะพานพระปิ่นเกล้า

๑๒. คำที่พิมพ์ตัวหนาในข้อใดเป็นคำ *ต่างชนิด*

จากข้ออื่น

ก ดานอนใต้ต้นมะม่วง

ข มะม่วงของดารสชาติดี

ค ในสวนมีมะม่วงหลายพันธุ์

ง มดแดงแฝงอยู่บนพวงมะม่วง

๑๓. การบันทึกเรื่องที่ครูสอน ควรใช้ลายมือแบบใด

ก ตัวอักษรขยุกขยิก

ข ตัวหวัดแกมบรรจง

ค ตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

ง ตัวบรรจงเต็มบรรทัด

๑๔. คนที่มีลายมือสวยมีผลอย่างไร

ก อ่านง่าย

ข เขียนได้รวดเร็ว

ค เขียนสะกดคำถูกต้อง

ง เว้นวรรคตอนเหมาะสม

๑๕. ในการพูดอธิบายเหตุผลข้อใดสำคัญที่สุด

ก น้ำเสียง

ข เรื่องที่พูด

ค การอ้างที่มา

ง ความน่าเชื่อถือของข้อมูล

๑๖. “เขามาโรงเรียนสายเพราะ _____” ข้อใด

ไม่ใช่ เหตุผลที่เหมาะสม

ก รถติด

ข นอนตื่นสาย

ค ไม่ได้ทำการบ้าน

ง ต้องไปส่งน้องที่โรงเรียนแทนแม่

๑๗. ข้อใด *ไม่ใช่* วิธีการที่ใช้ประกอบการพูดอธิบาย

เหตุผล

ก อ้างอิงแหล่งที่มา

ข ยกตัวอย่างประกอบ

ค เปรียบเทียบให้เห็นชัดเจน

ง ใช้คำถามจากผู้ฟังเป็นหัวข้อในการพูด

๑๘. การพูดของใคร *ไม่น่าเชื่อถือ* มากที่สุด

ก น้าข้างถึงแหล่งที่มาของข้อมูล

ข น้าไสยศาสตร์อย่างประกอบการพูด

ค น้าเพชรนำรูปภาพมาแสดงให้เพื่อนดู

ง น้าหวานกล่าวก่อนพูดว่า “เขาบอกว่า”

๑๙. ข้อใด *ไม่*แสดงถึง มารยาทในการพูด

ก ใช้ภาษาสุภาพ

ข มองผู้ฟังอย่างทั่วถึง

ค มีความจริงใจในการพูด

ง พูดยกย่องผู้ฟังตลอดเวลา

๒๐. ข้อใด *ไม่ใช่* คำสอนเรื่อง มารยาทในการพูด

ก คิดก่อนพูด

ข ลิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น

ค บัวไม่ให้ช้ำ น้ำไม่ให้ขุ่น

ง คิดทุกคำที่พูด แต่อย่าพูดทุกคำที่คิด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ข้าวกับวิถีชีวิตคนไทย

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. วันสำคัญใดที่เกี่ยวข้องกับข้าว

ก วันมาฆบูชา

ข วันพืชมงคล

ค วันเข้าพรรษา

ง วันสงกรานต์

๒. พิธีกรรมใดที่เกี่ยวกับความเชื่อเรื่องข้าว

ก การบูชาแม่ชื้อ

ข การทำขวัญข้าว

ค การไหว้แม่ย่านาง

ง การขอขมาพระแม่คงคา

๓. การละเล่นใด ไม่เกี่ยวข้องกับ ข้าว

ก รี่ข้าวสาร

ข เพลงสงฟาง

ค เพลงเกี่ยวข้าว

ง เต็นท์รำเคียว

๔. “กระดูกสันหลังของชาติ” หมายถึงข้อใด

ก ครู

ข ชาวนา

ค กรรมกร

ง ชาวประมง

๕. คนไทยเชื่อกันว่าเทพองค์ใดปกป้องคุ้มครอง
ข้าว

ก แม่ย่านาง

ข แม่โพสพ

ค แม่พระคงคา

ง แม่พระธรณี

๖. ข้อใดอ่านคำย่อ ไม่ถูกต้อง

ก น.ส. ย่อมาจาก นางสาว

ข ชม. ย่อมาจาก เชียงใหม่

ค ชม. ย่อมาจาก เซนต์เมตร

ง นสพ. ย่อมาจาก หนังสือพิมพ์

๗. “การไฟฟ้าฝ่ายผลิต” ใช้คำย่อว่าอะไร

ก กฟผ.

ข กฟผ.

ค กฟฟ.

ง กฝผ.

๘. ข้อใดใช้คำย่อ ไม่ถูกต้อง

ก ตำบล ย่อว่า ต.บ.

ข โรงเรียน ย่อว่า รร.

ค โรงพยาบาล ย่อว่า รพ.

ง สถานีตำรวจ ย่อว่า สน.

๙. “องค์การบริหารส่วนตำบล” ใช้คำย่อว่าอะไร

ก อบต.

ข อบจ.

ค อบส.

ง อบบ.

๑๐. ข้อใดใช้คำย่อ ไม่ถูกต้อง

ก ดร.สมเกียรติ จันทร์แจ้ง

ข นพ. สมเกียรติ ใจทรัพย์

ค เธอชื่อ น.ส. วราพร กิจจิง

ง สส. ลงตรวจพื้นที่ประสบภัย

๑๑. “_____ เข้าสำรวจพื้นที่ในป่าลึก”

ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง

ก ตจว.

ข ตชค.

ค ต.จ.ว.

ง ต.ช.ค.

๑๒. “ห้องโลกอวกาศ” จัดเป็นหนังสือประเภทใด

ก ให้ความรู้

ข ให้ค้นคว้า

ค ให้ความบันเทิง

ง ให้ความสนุกสนาน

๑๓. ข้อใดจัดเป็นหนังสือให้ความรู้เรื่องคำ

ก นิทาน

ข การ์ตูน

ค นวนิยาย

ง พจนานุกรม

๑๔. ข้อใด *ไม่ใช่* หนังสืออ้างอิง

ก ปทานุกรม

ข สารานุกรม

ค พจนานุกรม

ง บรรณานุกรม

๑๕. หากต้องการความสนุกสนานเพลิดเพลิน

นักเรียนควรอ่านหนังสือใดมากที่สุด

ก ตำราเรียน

ข นิทานธรรม

ค ข่าวประจำวัน

ง หนังสือสารานุกรม

๑๖. นักเรียนควรเลือกหนังสืออ่านอย่างไร

ก เหมาะสมกับวัย

ข เนื้อหามีประโยชน์

ค ตามจุดมุ่งหมายในการอ่าน

ง ถูกทุกข้อ

๑๗. หนังสือในข้อใดเหมาะสำหรับนักเรียน

ก สารานุกรม

ข คู่มือนักเที่ยว

ค นิตยสารบันเทิง

ง ถูกทุกข้อ

๑๘. ใครควรฝึกตนให้มีนิสัยรักการอ่านมากที่สุด

ก ใบตาลอ่านหนังสือภาษาไทยไม่ออก

ข ใบขอชอบดูภาพประกอบในหนังสือ

ค ใบตองอ่านหนังสือพิมพ์ให้พอฟังทุกเช้า

ง ใบเตยอ่านหนังสือภาษาอังกฤษไม่คล่อง

๑๙. ข้อใด *ไม่ใช่* การฝึกนิสัยรักการอ่าน

ก อ่านเป็นประจำทุกวัน

ข อ่านหนังสือที่ตรงกับความสนใจ

ค เริ่มอ่านหนังสือที่มีภาพสวย ๆ ก่อน

ง อ่านเรื่องที่ยาก เพื่อแสดงถึงความสามารถในการอ่าน

๒๐. ใครฝึกให้มีนิสัยรักการอ่านได้เหมาะสมที่สุด

ก แป้วอ่านเฉพาะหนังสือพิมพ์

ข ออนอ่านด้วยความกระตือรือร้น

ค แอนอ่านโดยไม่พูดกับคนข้างเคียง

ง ป้อมอ่านหนังสือทุกชนิด อ่านทุกวัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ บทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. เพราะอะไรพระสังข์จึงออกจากเปลือกหอย
มาได้ไ้ที่มาคู่เคียงข้าของพระมารดา
ก มีน้ำใจ
ข มีความกตัญญู
ค มีความรอบคอบ
ง มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
๒. ข้อใดถูกต้องตามความเป็นจริงในเรื่อง
ก หอยสังข์จะทำให้บ้านเมืองเกิดหายนะ
ข นางจันท์เทวีติดตามไปทูลหอยสังข์ในวัง
ค ตายายไม่เต็มใจให้นางจันท์เทวีอยู่ด้วย
นางจึงต้องปลุกเพิงอยู่กับลูก
ง เมื่อหอยสังข์แตกแล้ว พระสังข์ก็ไม่สามารถหลบไปอยู่ในหอยสังข์ได้อีก
๓. ข้อใด ไม่ใช่ ลักษณะนิสัยของนางจันท์เทวี
ก มีความมานะอดทน
ข รักลูก เลี้ยงดูลูกอย่างดี
ค มีความอาฆาตพยาบาท
ง เชื้อฟ้าผู้มีแม่ถูกขับไล่
๔. “ตกในกองกษัตริย์ไม่สูญเชื้อ” มีความหมายตรงกับสุภาษิตข้อใด
ก หัวเราะทีหลังดังกว่า
ข กว่าจะถึงจะสูงงาก็ไหม้
ค ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้
ง ธรรมชาติย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม
๕. ข้อใดมีคำสันธานเชื่อมประโยคที่มีเนื้อความเป็นเหตุผลกัน
ก ฉันและพี่สาวชอบว่ายน้ำเหมือนกัน
ข คุณน้ำชอบไปเที่ยวป่าหรือชอบไปทะเล
ค เพราะฝนตกหนักมาก น้ำจึงท่วมหมู่บ้าน
ง ถึงเธอจะชอบอ่านหนังสือแต่เธอก็ไม่มีเวลา
๖. “กว่าถั่วจะสุกกาก็ไหม้” คำที่พิมพ์ตัวหนาเป็นคำสันธานประเภทใด
ก ขัดแย้งกัน
ข คล้อยตามกัน
ค เป็นเหตุผลกัน
ง ให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง
๗. ข้อใดมีคำสันธานเชื่อมประโยคที่มีเนื้อความให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง
ก เมื่อไฟดับเขาก็รีบเข้านอน
ข เธอต้องไปตลาดหรือไม่ก็ต้องซักผ้า
ค เพราะเขาตั้งใจด้อม เขาจึงมีฐานะดีขึ้น
ง ฉันไม่ชอบผลไม้รสเปรี้ยวแต่ก็ต้องกินบ้าง
๘. “เมื่อกลับถึงบ้าน ฉันก็รีบทำการบ้านทันที” ประโยคนี้มีเนื้อความชนิดใด
ก ขัดแย้งกัน
ข คล้อยตามกัน
ค เป็นเหตุผลกัน
ง ให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง

๕. “เขาไม่แข็งแรงจึงต้องออกกำลังกาย”

ข้อใดมีเนื้อความสัมพันธ์กับประโยคนี

ก เขาจะออกกำลังกายแต่เขาไม่สบาย

ข พอเขาไม่สบายเขาก็รีบออกกำลังกาย

ค เพราะไม่ออกกำลังกายเขาจึงป่วยบ่อย

ง เขาควรออกกำลังกายหรือไม่ก็พักผ่อน
มาก ๆ

๑๐. “พระกลดน้อย” หมายถึงข้อใด

ก หวี

ข ร่ม

ค เตียง

ง ประตู่

๑๑. ข้อใด ไม่ใช่ คำราชาศัพท์

ก อาตมา

ข พระธิดา

ค พระเสีชร

ง พระขรรค์

๑๒. ข้อใด ไม่ใช่ กริยารราชาศัพท์

ก เสวย

ข ประทับ

ค เข้มพระโอบนุ้

ง นลองพระเนตร

๑๓. “พระเสีชร พระเนตร _____”

ควรเติมคำใดลงในช่องว่างจึงจะสัมพันธ์กัน

ก พระศอ

ข พระเขนย

ค พระธำมรงค์

ง พระราชนิพนธ์

๑๔. ข้อใดเป็นคำราชาศัพท์ที่ผู้พูดใช้แทนองค์

พระมหากษัตริย์

ก ฝ่าบาท

ข ฝ่าพระบาท

ค ใต้ฝ่าพระบาท

ง ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท

๑๕. “ระเบียบของสังคม พัง_____ไม่ละเว้น”

ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง

ก ระวัง

ข จดจำ

ค อบรม

ง ครอบครอง

๑๖. “รักวัวให้ผูก   รัก_____ให้ดี

รัก_____ให้ค่า   รัก_____ให้คิด

รัก_____ให้เตือน” ควรเติมข้อใดลงใน

ช่องว่างจึงจะสัมพันธ์กัน

ก ลูก มี ดี ดิด

ข ลูก มี ตัว ผิด

ค ลูก ดี เรียน จิต

ง ลูก มี หน้า มิตร

๑๗. ข้อใด ไม่มี คำคล้องจอง

ก เขียนเสือให้วัวกลัว

ข หน้าไม่เอา เบาไม่สู้

ค ยืมด้วยปาก ถากด้วยตา

ง รักยาวให้สั้น รักสั้นให้ต่อ

๑๘. “บัดนั้น” ใช้กับตัวละครข้อใด

ก เสนา

ข พระสังข์

ค ท้าวศวิมล

ง นางจันทเทวี

๑๕. ข้อใดแบ่งวรรคตอนการอ่าน *ไม่ถูกต้อง*

ก ตายาย/ให้คิด/นางนาง

ข อึ้งอ้อดิน/ฟ้าบาดาล

ค พระกุมาร/เชื่อมหอย/แลหา

ง น้ำเนตร/หยดย่อย/ดั่งฝอยฝน

๒๐. “ทำอำนาจผาดแผลงสำแดงฤทธิ์
เสียงสนั่นครุฑทุกทิศา”

ข้อใดแบ่งวรรคตอนการอ่านถูกต้อง

ก ๒/๓/๓ ๒/๓/๓

ข ๒/๓/๒ ๒/๓/๒

ค ๓/๒/๓ ๓/๒/๓

ง ๓/๓/๒ ๓/๓/๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สืบสานนิทานไทย

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. นิทานเรื่องใดที่ **ไม่กล่าวถึง** ในเรื่อง สืบสาน

นิทานไทย

ก ไกรทอง

ข สังข์ทอง

ค แก้วหน้าม้า

ง กากับเหยือกน้ำ

๒. จากนิทานเรื่อง กากับเหยือกน้ำ ให้ข้อคิด
ในเรื่องใด

ก ความรักดี

ข ความอดทน

ค ความพยายาม

ง ความรักสามัคคี

๓. นิทานเรื่อง ไกรทอง เป็นนิทานประเภทใด

ก นิทานสอนใจ

ข นิทานพื้นบ้าน

ค นิทานปรัมปรา

ง นิทานจักร ๆ วงศ์ ๆ

๔. เรื่อง แก้วหน้าม้า ให้ข้อคิดตรงกับข้อใด

ก การเลือกคบคน

ข การวางตัวในสังคม

ค การศึกษาเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ

ง ความพยายามนำไปสู่ความสำเร็จ

๕. นิทานที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร

ก ให้ความเพลิดเพลิน

ข ให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิต

ค มีการวางโครงเรื่องที่น่าสนใจ

ง ถูกทุกข้อ

๖. ข้อใด **ไม่ใช่** ลักษณะสำคัญของนิทานพื้นบ้าน

ก ให้คิดเตือนใจ

ข ให้ข้อมูลที่เป็นจริง

ค ให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิต

ง ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน

๗. ใครเป็นนักเล่านิทานที่ดี

ก นึกเล่าเรื่องราวอย่างซ้ำ ๆ เพราะกลัวว่า
เพื่อน ๆ จะฟังไม่ทัน

ข ป้องจ้องมองเนื้อเรื่องที่เล่าตลอดเวลา
เพราะว่าจำเนื้อเรื่องไม่ได้

ค ปือกใช้ภาษาสุภาพและน้ำเสียงราบเรียบ
ในการเล่าเมื่อถึงตอนที่ตื่นเต้น

**ง ปุยใช้ท่าทางประกอบการเล่านิทาน
และเปลี่ยนเสียงไปตามอารมณ์ของ
ตัวละคร**

๘. ข้อใด **ไม่ควรปฏิบัติ** ในขณะที่เล่านิทาน

ก ใช้ภาษาเขียนในการเล่า

ข ใช้ท่าทางประกอบการเล่า

ค ใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับเรื่อง

ง ใช้น้ำเสียงเลียนเสียงตัวละคร

๙. ผู้ฟังได้รับสิ่งใดจากการฟังนิทาน

ก ข้อมูลที่เป็นจริง

ข ความสนุกสนาน

ค ความจริงของสังคม

ง ความเป็นมาของบรรพบุรุษ

๒๐. “เมื่อตื่นนอนตอนเช้า การดื่มน้ำ ๑-๒ แก้ว จะช่วยไม่ให้ท้องผูก และการดื่มน้ำมาก ๆ จะทำให้กากอาหารเคลื่อนตัวไปถึงลำไส้ใหญ่มีน้ำมากขึ้น ผู้ที่มีปัญหาท้องผูกบ่อย ๆ ควรดื่มน้ำอย่างน้อยวันละ ๘ แก้ว” ข้อใดคือการสรุปความของข้อความนี้
- ก ร่างกายขาดน้ำไม่ได้
  - ข คนเราควรดื่มน้ำมาก ๆ
  - ค การดื่มน้ำมาก ๆ ช่วยไม่ให้ท้องผูก
  - ง เราควรดื่มน้ำอย่างน้อยวันละ ๘ แก้ว

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ รู้รักสามัคคี

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ถ้าทุกคนในชาติมีความรักสามัคคีกันประเทศจะเป็นอย่างไร ก ขากจน ข ร่ำรวย ค เจริญก้าวหน้า ง มีความเป็นอยู่ดี ๒. ข้อใด ไม่ใช่ ผลที่เกิดจากความสามัคคี ก ความสงบสุข ข ความพร้อมเพรียง ค ความรักความเข้าใจ ง การทะเลาะเบาะแว้ง ๓. กิจกรรมใดที่ต้องใช้ความสามัคคีมากที่สุด ก การเข้าสังกัดชมรมคนตรี ข การเลือกประธานนักเรียน ค การแข่งขันกีฬาเดินสามขา ง การเลือกหัวข้อในการทำรายงาน ๔. ความสามัคคีจะเกิดขึ้นได้เมื่อทุกคนปฏิบัติตัวอย่างไร ก เห็นแก่ตัว ข เห็นแก่ส่วนรวม ค เอาชนะซึ่งกันและกัน ง ต่างคนต่างคิด ไม่ต้องปรึกษากัน ๕. “น้อยหน่ากับเค้กเป็นเพื่อนรักกันอย่าง _____” ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง ก แนบแน่น ข แน่นขัน ค แน่นหนา ง แนบเนียน	๖. “เจ้าหน้าที่ตำรวจกำลัง _____ พยานในที่เกิดเหตุ” ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง ก สืบสาน ข สืบสาว ค สืบเสาะ ง สอบสวน ๗. “มะม่วงอกร่องกำลัง _____ ส่งกลิ่นหอมฟุ้งชวนกิน” ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง ก สุกดิบ ข สุกใส ค สุกอม ง สุกปลั่ง ๘. “เจ้าหน้าที่ตำรวจยิงปืนขึ้นฟ้าเพื่อ _____ ผู้ร้าย” ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง ก ช่มชี่ ข ช่มชู่ ค ช่มเหง ง ช่มขวัญ ๙. ข้อใดใช้คำถูกต้องตามความหมาย ก พ่อหันเนื้อทำเนื้อเค็ม ข แม่แล่แดงโมแล้วนำไปแช่ตู้เย็น ค แม่ผ่านกะหล่ำปลีใส่ในหมุมะนาว ง ป้าผ่าเปลือกหอมใหญ่เตรียมไว้ทำกับข้าว ๑๐. ข้อใดอธิบายแผนภาพความคิดได้ดีที่สุด ก ภาพถ่ายที่ต้องใช้ความคิด ข รูปภาพที่วาดขึ้นมาจากความคิด ค ภาพหรือข้อความที่ใช้ถ่ายทอดความคิด ง ถูกทุกข้อ

๑๑. ข้อใด *ไม่ใช่* หัวข้อของแผนภาพความคิด
เรื่อง “กล้วยไม้”

- ก ประเภท
- ข ประโยชน์
- ค วิธีการปลูก
- ง แหล่งเรียนรู้

๑๒. การเขียนแผนภาพความคิดมีประโยชน์
อย่างไร

- ก อ่านเรื่องได้เร็วขึ้น
- ข สรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง
- ค ประหยัดเวลาในการเขียน
- ง เป็นแนวทางในการเขียนเรื่อง

๑๓. การเขียนแผนภาพความคิดช่วยให้นักเรียน
พัฒนาเรื่องใด

- ก การวางแผน
- ข การปฏิบัติตน
- ค การทำงานร่วมกับผู้อื่น
- ง ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

๑๔. “เรื่องที่อยู่ใกล้ตัวแต่กลับมองไม่เห็น”

ข้อความนี้ตรงกับสำนวนใด

- ก กระจายตื่นตูม
- ข ใกล้เกลือกินด่าง
- ค รักยาวให้สั้น รักสั้นให้ต่อ
- ง ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด

๑๕. สำนวนใดมีความหมายเหมือนกับ

“สอนจระเข้ให้ว่ายน้ำ”

- ก งมเข็มในมหาสมุทร
- ข น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า
- ค เอามะพร้าวห้าวไปขายสวน
- ง น้ำท่วมทุ่ง ผักบุ้ง โหรงเหรง

๑๖. “ปกป้องเป็นแชมป์นักวิ่งเหมือนคุณปู่”

ข้อความนี้ตรงกับสำนวนใด

- ก มาเหนือเมฆ
- ข ตระกูลมุลชาติ
- ค เห็นช้างจี้จี้ตามช้าง
- ง ลูกไม้หล่นไม่ไกลต้น

๑๗. สำนวนใดมีความหมาย “เห็นผิดเป็นชอบ”

- ก เห็นช้างเท่าหมู
- ข เห็นจืดดีกว่าได้
- ค เห็นช้างจี้จี้ตามช้าง
- ง เห็นกงจักรเป็นดอกบัว

๑๘. ข้อความใดจัดเป็นคำขวัญ

- ก คนเป็นที่พึ่งแห่งตน
- ข ชีวิตไม่สิ้นก็ต้องดิ้นกันไป
- ค วินัยจราจร สะท้อนวินัยชาติ
- ง เสือสองตัวอยู่ถ้ำเดียวกันไม่ได้

๑๙. ในการสัมภาษณ์ควรระมัดระวังในเรื่องใด

- ก วัน
- ข เวลา
- ค สถานที่
- ง กาลเทศะ

๒๐. ข้อใด *ไม่ใช่* ลักษณะของผู้สัมภาษณ์ที่ดี

- ก มีความรู้ดี
- ข มีไหวพริบ
- ค พูดไม่หยุด
- ง มีมนุษยสัมพันธ์ดี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ ราชาริราช ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. “ราชาริราช” แต่งขึ้นในรัชสมัยใด

ก พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
มหาราช

ข พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

ค พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

ง พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

๒. ผู้แต่งเรื่อง “ราชาริราช” คือใคร

ก สุนทรภู่

ข ศรีปราชญ์

ค เจ้าพระยาพระคลัง (หน)

ง สมเด็จฯ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

๓. มะกะโทนำเงินวางบนจอมปลวกเพื่อเป็นคำ
บูชาบัณฑิตให้ช่วยทำนายนิมิต เป็นการแสดงความ
สามารถด้านใด

ก ความขยัน

ข ความซื่อสัตย์

ค ความอดสาหะ

ง ความเฉลียวฉลาด

๔. “สมเด็จพระร่วงเจ้าทอดพระเนตรช้างอยู่นั้น

จึงกายพระสลาออก แล้วบ้วนพระโอษฐ์ลง

เหนือแผ่นดิน” คำว่า “พระสลา” หมายถึง

อะไร

ก อ้อย

ข ผลไม้

ค หมาก

ง ขนมหวาน

๕. “คนเกียจคร้านไม่มีเกียรติในกลุ่มเพื่อน”

คำที่พิมพ์ตัวหนาเป็นคำพ้องชนิดใด

ก คำพ้องรูป

ข คำพ้องเสียง

ค คำพ้องความ

ง คำพ้องรูปพ้องเสียง

๖. “นักเรียนช่วยกันแก้_____คณิตศาสตร์”

ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง

ก โจษ

ข โจท

ค โจทย์

ง โจทก์

๗. “แม่กำลังเด็ด_____พริกเพื่อเอาไปทำ

แกง_____” ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง

ก คั่ว ขี้

ข ขี้ คั่ว

ค ขี้ ขี้

ง คั่ว คั่ว

๘. ข้อใดมีความหมาย แตกต่างกัน

ก จูติ มรณะ ม้วย

ข นภา ฤทัย หทัย

ค มาลี บุษบา โกสุม

ง ทอดพระเนตร ยล ฟินิส

๙. ข้อใด ไม่ใช่ คำพ้องรูป

ก ดันแฉม คนแฉม

ข หวงแหน จอกแหน

ค เพลากวียน เพลาเย็น

ง เมืองกาญจน์ นิลกาฬ

๑๐. “ไปแอ่วกาคม่วนก่อ” ข้อความนี้เป็นภาษาไทยถิ่นใด
 ก ถิ่นเหนือ
 ข ถิ่นอีสาน
 ค ถิ่นกลาง
 ง ถิ่นใต้
๑๑. จากข้อ ๑๐ ข้อความดังกล่าวมีความหมายตรงกับข้อใด
 ก ไปเที่ยวที่ไหนมาหรือ
 ข ไปบ้านเพื่อนมาหรือ
 ค ไปเที่ยวด้วยกันไหม
 ง ไปเที่ยวตลาดมาสนุกไหม
๑๒. “ลอกอ” เป็นภาษาไทยถิ่นใด
 ก ถิ่นเหนือ
 ข ถิ่นอีสาน
 ค ถิ่นกลาง
 ง ถิ่นใต้
๑๓. คำภาษาไทยถิ่นในข้อใดมีความหมายต่างจากพวก
 ก จ้าง
 ข ช่าง
 ค น่าง
 ง สาด
๑๔. คำภาษาไทยถิ่นในข้อใด *ไม่ถูกต้อง*
 ก ฮัก – รัก
 ข ป้อ – พ่อ
 ค หรอย – กิน
 ง มะชะน็ด – สับประรด
๑๕. ใครเป็นผู้อนุรักษ์ภาษาไทยถิ่นได้ดีที่สุด
 ก น้องบมร้องเพลงที่มีภาษาไทยถิ่น
 ข น้องพลับดูภาพยนตร์ที่พูดภาษาไทยถิ่น
 ค ตามตามพูดภาษาไทยถิ่นกับคนครอบครัว
 ง ตั้งตาพูดภาษาไทยถิ่นกับคุณครูที่โรงเรียน
๑๖. การเขียนเป็นการถ่ายทอดสิ่งใดของผู้เขียน
 ก ความรู้สึก
 ข ความคิดเห็น
 ค ประสบการณ์
 ง ถูกทุกข้อ
๑๗. ข้อใดคือเครื่องมือที่ใช้ในการวางแผนการเขียนที่ดีที่สุด
 ก กราฟ
 ข แผนผัง
 ค แผนภูมิวงกลม
 ง แผนภาพความคิด
๑๘. การพัฒนางานเขียนนักเรียนจะต้องปฏิบัติตามข้อใด
 ก ดูข่าวทุกวัน
 ข ฝึกการอ่านออกเสียงทุกวัน
 ค เขียนเรื่องที่สนใจอย่างสม่ำเสมอ
 ง เข้าร่วมชมการแสดงมหรสพทุกครั้ง
๑๙. ข้อใด *ไม่ใช่* ลักษณะของผู้ที่จะเขียนเรื่องตามจินตนาการได้ดี
 ก พุดมาก
 ข ช่างสังเกต
 ค สนใจสิ่งรอบตัว
 ง มีความคิดสร้างสรรค์

๒๐. ข้อใดคือการเขียนตามจินตนาการ

ก คัดลอกตามอย่างหนังสือที่ได้รับรางวัล

ข เขียนโดยลอกเลียนความคิดของคนอื่น

ค เขียนด้วยความคิดสร้างสรรค์และประสพการณ์

ง มีมารยาทการเขียน แต่อยู่ในกรอบความเป็นจริง

ตอนที่ ๓.๕
แบบทดสอบกลางปี

ด้านความรู้

ตอนที่ ๑ เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดอ่านออกเสียงถูกต้อง

- ก แมลง อ่านว่า มะ-แหลง
- ข สุภามิต อ่านว่า สุ-พา-ลิต
- ค สามัคคี อ่านว่า สา-หมัก-คี
- ง พลังงาน อ่านว่า พะ-หลัง-งาน

๒. ข้อใด *ไม่อ่าน* อย่างอักษรนำ

- ก สงกรานต์
- ข สนุกสนาน
- ค เฉลิมฉลอง
- ง เหนือหน้าย

๓. ข้อใดอ่าน *ต่างจาก* ข้ออื่น

- ก จริง
- ข สวย
- ค สร้อย
- ง ทรวดทรง

๔. ข้อใดอ่านออกเสียงเหมือนกันทั้งสองคำ

- ก ศรีย ไทร
- ข เพลง เสรี
- ค แทรก พร้อม
- ง ทรวด กล่อม

อ่านข้อความ แล้วตอบคำถามข้อ ๕-๘

“... คนเราก็เหมือนกัน ถ้าพันธุ์ดี เมื่อเป็นเด็ก ก็แข็งแรง ฉลาด เมื่อพ่อแม่คอยสั่งสอนเด็ก เขาของเสียออก และหาปู่ที่ดีใส่ เด็กคนนั้นก็จะมีเจริญและดี เหมือนกับต้นไม้”

๕. “คน” เปรียบได้กับสิ่งใด

- ก ปู่ย
- ข แมลง
- ค ต้นไม้
- ง ดวงอาทิตย์

๖. “ปู่ย” ในที่นี้ควรหมายถึงสิ่งใด

- ก เสื้อผ้า
- ข อาหาร
- ค ความรู้
- ง เงินทอง

๗. ข้อใดแสดงว่าคนเรามีพันธุ์ดี

- ก ฉลาด   ค ร่ำรวย
- ข อายุยืน   ง สวยงาม

๘. ข้อใดหมายความว่า เป็นคนที่เจริญและดี

- ก เป็นคนมีฐานะดี
- ข เป็นคนดีมีความรู้
- ค เป็นคนดีมีศีลธรรม
- ง เป็นคนมียศถาบรรดาศักดิ์

๙. จากข้อความสรุปได้ว่าอย่างไร

- ก เด็กดีเพราะเผ่าพันธุ์ดี
- ข เด็กดีเพราะมีครูอบรมสั่งสอน
- ค เด็กดีเพราะมีพ่อแม่สั่งสอนอบรม
- ง เด็กที่พ่อแม่อบรมดูแลดีข่อมเป็นคนดี

อ่านบทร้อยกรอง แล้วตอบคำถามข้อ ๑๐-๑๑

“อันบ้านเรือนใหญ่โตรโทฐาน
มีเสาทานหลายต้นจึงทนไหว
เกิดเป็นคนอยู่เดียวก็เปลี่ยวใจ
ต้องอาศัยพวกพ้องพี่น้องนา”

(ของเก่า ไม่ทราบผู้แต่ง)

๑๐. ข้อใดคือการสรุปความของบทร้อยกรองนี้

- ก การคบเพื่อน
- ข การสร้างบ้านหลังใหญ่
- ค การอยู่อาศัยในบ้านคนเดียว
- ง การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

๑๑. ผลของการกระทำตามบทร้อยกรองนี้คือข้อใด

- ก ความเจริญมั่นคง
- ข ความร่ำรวยเงินทอง
- ค ความปลอดภัยในทรัพย์สิน
- ง การมีความสุขร่างกายที่แข็งแรง

อ่านบทร้อยกรอง แล้วตอบคำถามข้อ ๑๒-๑๓

“มาพูดคำดีสั้นให้คนรัก
เกิดพร้อมพริกสามัคคีดีหนักหนา
อย่าเก็บชู้วันนี้โน่นไปโพนทะนา
จะถูกคำต่อชกให้อกร้อน”

(โลกานุศาสนี ของ สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า)

๑๒. บทสรุปของบทร้อยกรองนี้สอนเรื่องใด

- ก การคิด
- ข การพูดจา
- ค ความสามัคคี
- ง การทะเลาะวิวาท

๑๓. ผลของการกระทำตามบทร้อยกรองข้างต้นคือ

- ข้อใด
- ก ความสำเร็จ
  - ข ความสดชื่น
  - ค ความรุ่งเรือง
  - ง ความสงบสุข

อ่านบทร้อยกรอง แล้วตอบคำถามข้อ ๑๔-๑๕

“สติเป็นทางเสื่อ
ถือท้ายเรือไว้ให้เที่ยง
ถือไว้อย่าให้เอียง
ตัดแล่นเลี้ยงข้ามกงคา”

๑๔. “หางเสื่อ” ทำหน้าที่อะไร

- ก ที่จอดเรือ
- ข เป็นลูกตุ้มถ่วงเรือ
- ค บอกทิศทางเรือ
- ง บังคับให้เรือวิ่ง

๑๕. บทร้อยกรองนี้ให้ข้อคิดเรื่องอะไร

- ก ทำอะไรให้มีสติ
- ข ให้มีความเที่ยงตรง
- ค การเอนเอียงทำให้ล้มเหลว
- ง การเดินทางตรงจะประสบความสำเร็จ

๑๖. “จงตั้งใจเล่าเรียนนะลูกเอ๋ย

อย่าละเลยเกียจคร้านยังไม่สาย
วิชานั้นติดตัวเจ้าไปจนตาย
เจ้าคิดหมายสิ่งใดจักได้มา”

บทร้อยกรองนี้ต้องการสอนสิ่งใด

- ก ให้ขยันขันแข็ง
- ข ให้มีระเบียบวินัย
- ค ให้รู้จักเก็บออมเงิน
- ง ให้ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน

๑๗. ข้อใดเป็นคำคล้องจอง

- ก เต็มแรงเต็มกา
- ข เตือนเนื้อร้อนใจ
- ค ไม่พูดพร่ำทำเพลง
- ง บ้านใกล้เรือนเคียง

๑๘. เมื่อกล่าวถึงเหตุการณ์ตอนใหม่ในบทละคร
ต้องขึ้นต้นบทด้วยคำใด

- ก บัดนี้
ข เมื่อนั้น
ค บัดนั้น

ง มาจะกล่าวบทไป

๑๙. “มีน้ำใจให้ปิ่น เพิ่มสุขสันต์สู่สังกม
มีน้ำใจชื่นชม อิ่มอุดมในความคิด”

ข้อใดเป็นสัมผัสใน

- ก ใจ-ให้
ข ปิ่น-สันต์
ค กม-ชม
ง ชม-คม

๒๐. จากข้อ ๑๙ ข้อใดแบ่งวรรคการอ่านถูกต้อง

- ก ๒/๓ ๓/๓
๒/๓ ๓/๓
ข ๓/๒ ๓/๓
๓/๒ ๓/๓
ค ๒/๒/๑ ๒/๒/๒
๒/๒/๑ ๒/๒/๒
ง ๑/๒/๒ ๓/๒/๑
๑/๒/๒ ๓/๒/๑

๒๑. ข้อใดเป็นข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรอง

- ก มีน้ำใจ
ข ใฝ่ไมตรี
ค รู้พากเพียร
ง สร้างเสริมความคิด

๒๒. “เราเกิดมาทั้งที่ชีวิตหนึ่ง
อย่าหมายพึ่งผู้ใดให้เขาหยัน
ควรกะเนียงพึ่งตนทนกัดฟัน
คิดบากบั่นตั้งหน้ามานะทำ”

บทร้อยกรองนี้เกี่ยวข้องกับข้อใด

- ก ความมีน้ำใจ
ข ความซื่อสัตย์
ค ความประหยัด

ง ความเพียรอดทน

๒๓. บทร้อยกรองในข้อ ๒๒ ตรงกับคำพังเพย

ในข้อใด

- ก คนเป็นที่พึ่งแห่งตน
ข ถึงจนทนสู้กัดกินเกลือ
ค รักยาวให้บั้น รักสั้นให้ต่อ
ง เกิดมาทั้งที ต้องเอาดีให้ได้

๒๔. ถ้าเราจะค้นหาคำอ่านของคำศัพท์เราควรค้นหา

จากหนังสือเล่มใด

- ก ปทานุกรม
ข สารานุกรม
ค พจนานุกรม
ง บรรณานุกรม

๒๕. ถ้านักเรียนอยากอ่านหนังสือที่ให้ทั้งความรู้และ

ความบันเทิงความเลื่อมใสอ่านหนังสือเล่มใด

- ก การ์ตูน
ข สารคดี
ค พจนานุกรม
ง บทสวดมนต์

๒๖. หนังสือเล่มใดเหมาะสมกับนักเรียน

- ก การเลี้ยงไก่
ข การทำฟาร์มหมู
ค การทำของเล่นไว้เล่นเอง
ง การทำบัญชีรายรับรายจ่าย

๒๗. การเลือกหนังสืออ่าน ควรยึดหลักต่อไปนี้

ยกเว้น ข้อใด

ก เลือกหนังสือที่มีคุณค่า

ข เลือกหนังสือราคาไม่แพง

ค เลือกหนังสือที่ตนเองสนใจ

ง เลือกหนังสือที่มีสารประโยชน์

๒๘. ข้อใด ไม่ใช่ การฝึกนิสัยรักการอ่าน

ก อ่านเป็นประจำทุกวัน

ข อ่านหนังสือที่ตรงกับความสนใจ

ค เริ่มอ่านหนังสือที่มีภาพสวย ๆ ก่อน

ง อ่านเรื่องที่ยากเพื่อแสดงถึงความสามารถในการอ่าน

๒๙. ข้อใด ไม่ใช่ ประโยชน์ของการอ่าน

ก ช่วยให้มีความรู้เพิ่มขึ้น

ข ช่วยให้เป็นคนทันสมัยทันเหตุการณ์

ค ช่วยให้มีความรู้ที่มากกว่าคนอื่น

ง ช่วยให้อ่านหนังสือได้คล่องและรวดเร็ว

๓๐. “นักเรียนเดินรณรงค์ _____ ให้คนในชุมชน
รู้จักสามัคคี” ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง

ก ชักนำ

ข ชี้ชวน

ค เชื้อชวน

ง เชิญชวน

๓๑. “รัฐบาลมีนโยบาย _____ ผู้ค้ายาเสพติด”
ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง

ก ปกป้อง

ข ปกปราบ

ค ป้องปราบ

ง ปราบปราบ

๓๒. “เนื่องจากกระแสไฟฟ้า _____ ทำให้ไฟดับ
ทั้งหมู่บ้าน” ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง

ก ขุ่นข้อง

ข ขัดข้อง

ค คับข้อง

ง ขัดขวาง

๓๓. ประโยคในข้อใดมีความหมายโดยตรง

ก เขาถูกเพื่อนรุมกินโต๊ะ

ข เด็กคนนี้น้ำตาหวานมาก

ค งานแบบนี้หนักมากสำหรับเขา

ง เด็กผู้หญิงส่วนใหญ่ชอบกินของเปรี้ยว

๓๔. คำว่า “เค็ม” ในข้อใดมีความหมายโดยนัย

ก แกงจืดคุณยายเค็ม

ข ปลาชนิดนี้อาศัยอยู่ในน้ำเค็ม

ค กินหารรสเค็มจัดมีอันตรายต่อร่างกาย

ง แม่ค้าคนนี้เค็มมาก ขอลดราคานิดหน่อยก็ไม่ได้

๓๕. คำว่า “ตา” ในข้อใดมีความหมายถึงอวัยวะ
ส่วนหนึ่งของร่างกาย

ก ตาชอบไปทำบุญที่วัด

ข แม่ค้าซึ้งผลไม้บนตาซึ้ง

ค แดงทำตาโตเมื่อเห็นเสือตัวใหญ่

ง ก้อยดูตารางสอนก่อนจัดหนังสือ

๓๖. คำที่พิมพ์ตัวหนาในข้อใดใช้ ไม่ถูกต้อง
ตามความหมาย

ก รายการนี้ออกอากาศช่วงเช้า

ข ชาวบ้านช่วยกันออกแรงซ่อมถนน

ค เธอออกลายทำความดีมานานแล้ว

ง คุณพ่อวิ่งออกกำลังกายที่สวนสาธารณะ

๓๗. ข้อใดเป็นการเขียนในรูปแบบคำขวัญ

- ก ปิดทองหลังพระ
- ข ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
- ค ดนเป็นที่พึ่งแห่งตน
- ง **ทิ้งขยะไม่เลือกที่ หมอคราซีไปทั้งเมือง**

๓๘. ข้อใดเป็นคำขวัญ

- ก เสือชีพอย่าเสียดสัตว์
- ข ปิดน้ำปิดไฟทุกครั้งที่เลิกใช้
- ค ความกตัญญูเป็นเครื่องหมายของคนดี
- ง **รวมพลังชาวไทย ร่วมใจจัดระเบียบสังคม**

๓๙. “ชี้ข้างจับตักแตน” เป็นการเขียนรูปแบบใด

- ก ภาษิต
- ข ถิ่นนวน
- ค คติพจน์
- ง คำขวัญ

๔๐. นักเรียนจะเขียนป้ายรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด

ว่าอย่างไร

- ก สามัคคีคือพลัง
- ข รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี
- ค **รักชีวิต อย่าริลองเสพยา**
- ง เชิดชูคนซื่อสัตย์ ร่วมกำจัดคนโกงกิน

๔๑. การเขียนข้อความโดยทั่ว ๆ ไป นิยมเขียน

ด้วยลายมือแบบใด

- ก ตัวอักษร
- ข **ตัวหวัดแกมบรรจง**
- ค ตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
- ง ตัวบรรจงเต็มบรรทัด

๔๒. ข้อความใดเหมาะสมกับการใช้เขียนจดหมาย

ถึงผู้ใหญ่

- ก หมั่นดูแลตัวเองด้วย
- ข เร็ว ๆ นี้คงได้พบกัน
- ค อย่าลืมคิดถึงกันบ้างนะ
- ง **ด้วยความเคารพอย่างสูง**

๔๓. ข้อใด *ไม่ใช่* ข้อดีของการเขียนแผนภาพความคิด

- ก ประหยัดเวลา
- ข จัดลำดับความคิด
- ค **ประหยัดความคิด**
- ง เรียบเรียงความคิด

๔๔. ถ้านักเรียนจะเขียนแผนภาพความคิดสรุป

ประโยชน์ของการอ่านหนังสือ ข้อใด *ไม่สัมพันธ์* กับแผนภาพความคิดนี้

- ก มีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ
- ข เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ค **ทำให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อน ๆ**
- ง นำข้อคิดไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

๔๕. การเขียนโครงเรื่องมีประโยชน์อย่างไร

- ก ช่วยกำหนดเนื้อหาที่จะเขียน
- ข ใช้ตรวจสอบข้อความที่เขียนผิด
- ค **ช่วยจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหา**
- ง เป็นหลักฐานสำคัญในการแสดงความคิด

๔๖. การพัฒนางานเขียนให้ดีมีคุณภาพ นักเรียน

ควรปฏิบัติตนอย่างไร

- ก เตรียมโครงเรื่อง
- ข ค้นคว้ารวบรวมข้อมูล
- ค เขียนแล้วให้ผู้อื่นช่วยอ่านแล้ววิจารณ์
- ง **ถูกทุกข้อ**

๔๗. เรื่องใดที่เหมาะสมสำหรับการนำมาเขียนเกี่ยวกับ

จินตนาการ

- ก ชุมชนแสนสุข
- ข **โลกในอนาคต**
- ค โรงเรียนของเรา
- ง ประเทศไทยของฉัน

๔๘. ข้อใดเป็นการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

- ก ชาวบ้านพบงูเหลือมขนาดใหญ่อยู่ข้างฝาย
กักเก็บน้ำ
- ข ชีวิตครอบครัวก็ต้องมีกระทบกระทั่งกันบ้าง
เป็นธรรมดา
- ค **นารีผลต่างรำไห่และตื่นตกใจที่มนุษย์บุกรุก
ป่าหิมพานต์**
- ง หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าล้วนแต่เป็น
ความจริงอันประเสริฐ

๔๙. ข้อใดมีความหมายคล้ายคลึงกับคำว่า

“จินตนาการ”

- ก ความคิดด้านเดียว
- ข ความสุขจากการให้
- ค **ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์**
- ง ความรักที่มีต่อเพื่อนมนุษย์

๕๐. นักเรียนจะฝึกตนให้เป็นผู้มีนิสัยรักการเขียน
ได้ด้วยวิธีใด

- ก อ่านหนังสือมาก ๆ
- ข หมั่นสังเกตสิ่งต่าง ๆ รอบตัว
- ค **จดบันทึกสิ่งต่าง ๆ ที่พบเห็น**
- ง ฟังมาก ๆ แล้วคิดพิจารณาตาม

๕๑. ใครมีมารยาทในการฟัง

- ก กุ้งพูดคุยกับเพื่อนเรื่องที่ครูกำลังสอน
- ข **ก้อยพยายามคิดตามเรื่องที่ครูกำลังพูด**
- ค ก้อยจดบันทึกประจำวันขณะที่ฟังครูสอน
- ง แก้มยกมือถามทันทีเมื่อไม่เข้าใจสิ่งที่ครู
กำลังพูด

๕๒. การพูดด้วยน้ำเสียงลักษณะใดที่น่าฟัง

- ก เสียงตะโกน
- ข เสียงตะคอก
- ค **เสียงดังฟังชัด**
- ง เสียงเบานุ่มนวล

๕๓. ฟังข้อความ แล้วตอบคำถามข้อ ๕๓-๕๔

“นวลถูกชักชวนให้ใช้ครีมในอินเทอร์เน็ต
ราคาถูก และผู้ขายได้ประกาศข้อความโฆษณาว่า
‘ครีมหน้าขาวเฟรชเซอร์ ช่วยให้ผิวกระจ่างใส
อมชมพู ลบเลือนริ้วรอย กระ และจุดด่างดำ
หลายคุณสมบัติในครีมเดียว แกรมฟรี ! สินค้า
สมนาคุณ ครีมลดกระชับสัดส่วน’ ”

นักเรียนคิดว่านวลควรซื้อหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก ควร เพราะน่าเชื่อถือดี
- ข ควร เพราะราคาถูกและดี
- ค ไม่ควร เพราะได้ของสมนาคุณน้อยไป
- ง **ไม่ควร เพราะไม่ได้รับการรับรองจาก ออย.**

๕๔. คำถามเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมข้อใด **ไม่เหมาะสม**
ที่จะนำมาใช้ในการสัมภาษณ์

- ก สวนสาธารณะมีประโยชน์อย่างไร
- ข ทำอย่างไรจึงจะลดจำนวนขยะให้น้อยลง
- ค คุณคิดอย่างไรกับการรณรงค์ลดการใช้พลาสติก
- ง **คนอย่างคุณเคยคิดจะสนใจสิ่งแวดล้อมบ้างหรือ**

๕๕. คำพูดใด **ไม่เหมาะสม** ในการสัมภาษณ์

- ก คุณคิดว่าความสกปรกเกิดจากอะไร
- ข ไครควรจะต้องรับผิดชอบในเรื่องนี้บ้าง
- ค **คุณคิดว่าคุณสมชายทำตัวเหมาะสมหรือไม่**
- ง คุณคิดว่าเราจะมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้
บ้านเมืองสะอาด

๕๖. ข้อใดเป็นการพูดอธิบายเหตุผล

- ก ผมจะอ่านหนังสือพิมพ์ในตอนเช้าและ
ตอนเย็น
- ข ผมจะพูดคุยกับพ่อแม่เกี่ยวกับข่าวใน
หนังสือพิมพ์
- ค **ผมชอบการอ่านหนังสือพิมพ์เพราะได้
ทั้งความรู้และความบันเทิง**
- ง ถ้ามีเรื่องที่น่าสนใจจากหนังสือพิมพ์ ผมจะ
บันทึกสรุปลงในสมุดบันทึก

๕๗. หากนักเรียนมีเรื่องไม่เข้าใจกับเพื่อน นักเรียนควร

พูดกับในลักษณะใดมากที่สุด

ก พูดตรงไปตรงมา

ข พูดอย่างมีเหตุผล

ค พูดด้วยน้ำเสียงอ่อนหวาน

ง พูดด้วยถ้อยคำสุภาพ นุ่มนวล

๕๘. ข้อใด *ไม่ใช่* การเล่าให้สนุก

ก แต่งตัวให้เหมาะกับเรื่อง

ข ใช้อุปกรณ์ประกอบการเล่าเรื่อง

ค ใช้น้ำเสียงปกติราบเรียบทั้งเรื่อง

ง แสดงท่าทางลีลาประกอบการเล่า

๕๙. ข้อใดออกเสียงเหมือนกันทุกคำ

ก รั้วลวดหนามลัมทับ

ข ลุงเล่าเรื่องโรงเรียน

ค เรื่องราวรอบโรงเรียน

ง หลานหลบหนีการทำงาน

๖๐. อักษรควบข้อใดอ่าน ต่างจากข้ออื่น

ก ครั้นเครง

ข สร้างเสริม

ค กรูบกรอบ

ง เปลี่ยนแปลง

๖๑. ข้อใดเป็นคำควบไม่แท้ทุกคำ

ก คลุ้มคลั่ง

ข เสริมทรง

ค เพราะพริ้ง

ง กดองเปด้า

๖๒. ข้อใดอ่านคำย่อ *ไม่ถูกต้อง*

ก ดร. อ่านว่า ดอกเตอร์

ข ม.จ. อ่านว่า หม่อมเจ้า

ค พญ. อ่านว่า แพทย์หญิง

ง มล. อ่านว่า หม่อมหลวง

๖๓. ข้อใดใช้คำย่อ *ไม่ถูกต้อง*

ก ดร. ย่อมาจาก ตาราง

ข ลบ. ย่อมาจาก ลูกบาศก์

ค มล. ย่อมาจาก มิลลิเมตร

ง ซ.ม. ย่อมาจาก เซนติเมตร

๖๔. “สนามฟุตบอล” มีกี่คำ กี่พยางค์

ก ๑ คำ ๓ พยางค์

ข ๑ คำ ๔ พยางค์

ค ๒ คำ ๓ พยางค์

ง ๒ คำ ๔ พยางค์

๖๕. “สนามฟุตบอล” จัดอยู่ในข้อใด

ก คำ

ข พยางค์

ค กลุ่มคำ

ง ประโยค

๖๖. ข้อใดเป็นกลุ่มคำ

ก หมูกินจุ

ข ช้างตัวโต

ค ปลาว่ายน้ำ

ง อี้อ่างแบ่งห้อง

๖๗. ส่วนสำคัญของประโยคคือข้อใด

ก ประธานและกริยา

ข ประธาน กริยา และกรรม

ค ภาคประธานและภาคแสดง

ง ประธาน กริยา กรรม และส่วนขยาย

๖๘. “เขาปิดสวิตช์ไฟฟ้า” คำใดเป็นกริยาของประโยค

ก ไฟ

ข ปิด

ค ไฟฟ้า

ง สวิตช์

๖๕. ประโยคใดมีกรรมในประโยค

ก น้ำแก้วนี้ใสมาก

ข ยายป้อนข้าวหลาน

ค ครูขับเสภาไพเราะมาก

ง นื่องเดินออกกำลังกาย

๗๐. ข้อใด *ไม่เป็น* ประโยค

ก แมลงปอสีสวย

ข หนอนกินใบไม้

ค มดแดงกัดเจ็บมาก

ง แมลงวันตอมอาหาร

๗๑. ประโยคใด *ไม่มี* ส่วนขยายประธาน

ก แมวสีคานอนอยู่

ข ธันวาคมจะไปเขาดินพรุ้งนี้

ค วัดแจ้งตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา

ง รถเก๋งสีชมพูวิ่งอยู่บนถนนสุขุมวิท

๗๒. ข้อใดมีส่วนขยายกรรม

ก หมูในเล้าแลดูหมา

ข มดตะนอยอยู่ที่ต้นพริก

ค นกกระปูดตาแดงน้ำแห้งก็ตาย

ง เด็กดีต้องอ่านหนังสือเรียนทุกวัน

๗๓. ความสำคัญของส่วนขยายคืออะไร

ก ทำให้สื่อความหมายได้ตรงกัน

ข ทำให้ประโยคมีความชัดเจนขึ้น

ค ทำให้ถูกหลักเกณฑ์ของหลักภาษา

ง ทำให้ประโยคมีความสมบูรณ์ สละสลวย

๗๔. ข้อใดเป็นประโยคชนิดเดียวกับประโยคต่อไปนี้

“สมุดพกของใคร”

ก เธอพูดถึงใคร

ข มีใครละที่จะช่วยฉันได้

ค ใคร ๆ ก็กลับบ้านหมดแล้ว

ง ไม่มีใครที่ใครต้องออกจากกลุ่มไป

๗๕. “*ไม่รู้ว่ามีใครเอาไป*” เป็นประโยคชนิดใด

ก ประโยคคำสั่ง

ข ประโยคปฏิเสธ

ค ประโยคคำถาม

ง ประโยคบอกเล่า

๗๖. คำพูดในข้อใด *ไม่น่า* จะเป็นคำพูดในประโยค

ข้อ ๗๕

ก กระเป๋าหายไปไหน

ข ในกระเป๋าเธอมีอะไรบ้าง

ค ใครหยิบกระเป๋าของฉันไป

ง มีใครเห็นกระเป๋าของฉันบ้าง

๗๗. ข้อใดเป็นประโยคชนิดเดียวกับประโยค

“ห้ามปิดประกาศ”

ก ออกไปจากห้องนี้เดี๋ยวนี้

ข เดินไปปิดไฟห้องน้ำให้หน่อย

ค วันเสาร์นี้ไปเที่ยวด้วยกันเถอะนะ

ง ช่วยไปเป็นเพื่อนกินข้าวกับฉันหน่อย

๗๘. ข้อใดเป็นประโยคคำสั่ง

ก เข้ามาหาหน่อยซิ

ข ช่วยบอกแม่ให้ด้วยนะ

ค วานช่วยหาขลุ่ยมาให้หน่อย

ง ขอแรงยกกล่องกระดาษให้หน่อยนะ

๗๙. ข้อใดมีเนื้อความคล้อยตามกัน

ก พายุไม่จัดแต่เรือล่ม

ข ปลาตายเพราะน้ำเน่า

ค พอเรือเทียบท่าผู้โดยสารก็รูกันลงมา

ง กว่าฝนจะตกต้นไม้ก็เหี่ยวเฉาเกือบหมด

๘๐. “ผลผลิตออกมามากแต่ขายไม่ได้ราคา”

ข้อใดสัมพันธ์กับข้อความนี้

ก ว่าผลผลิตจะออกก็ไม่ทันขาย

ข ผลผลิตออกมามากแม้จึงต้องรีบขาย

ค เพราะผลผลิตมีมากแม้จึงต้องแปรรูป

ง ผลผลิตมีไม่มากต้องขายหรือไม่ก็เก็บไว้กินเอง

๘๑. ข้อใด **ไม่มี** คำบุพบท

ก เข้านอกออกใน

ข เข้าหูซ้ายทะลุหูขวา

ค บ้านใกล้เรือนเคียง

ง กินบนเรือนขึ้นหลังคา

๘๒. ข้อใด **ไม่ใช่** คำบุพบทบอกสถานที่

ก เล่นกับไฟ

ข เข้านอกออกใน

ค บ้านใกล้เรือนเคียง

ง กินบนเรือนขึ้นหลังคา

๘๓. ข้อความใดมีคำอุทาน

ก ใจร้าย ! ขอเล่นเกมก็ไม่ได้

ง ไม่รู้ ! ฉันทักยังไม่เคยเรียนเหมือนกัน

ค สำเร็จ ! ไม่เกินความสามารถของเรา

ง อนิจจา ! ต้องมากำพร้าพ่อตั้งแต่เด็ก ๆ

๘๔. “ ___ หมดเคราะห์ห่มดโศกกันเสียที ”

ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง

ก โอ๊ย !

ข เฮ้อ !

ค เอ๊ะ !

ง พุทโธ !

๘๕. จำนวนใดมีความหมาย **ต่างจาก** ข้ออื่น

ก วัลลิมติน

ข หัวล้านได้หรี

ค คางคกขึ้นวอ

ง กิ่งก่าได้ทอง

๘๖. “เธอนี้พูดจาอย่างมะนาวไม่มีน้ำซะเลย”

คำที่พิมพ์ตัวหนา มีความหมายตรงกับข้อใด

ก พูดห้วน ๆ

ข พูดไม่ไพเราะ

ค พูดหยาบคาย

ง พูดให้ร้ายผู้อื่น

๘๗. ข้อใดเป็นคติพจน์

ก น้ำหนึ่งใจเดียว

ข สั้นให้ไกล ไปให้ถึง

ค เอาหูไปนา เอาตาไปไร่

ง รักในหลวง ห่วงลูกหลาน ร่วมกันต้าน

ยาเสพติด

๘๘. ข้อใดใช้สุภาษิต คำพังเพย **ไม่ถูกต้อง**

ก เด็กคู่น้อยในกลุ่ม “รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี”

ข พี่ชายคอยเตือนฉันเสมอว่า “คบคนดีเป็นศรีแก่ตัว”

ค เด็กที่เรียนไม่ดีมักจะเป็นพวก “รำไม่ดีโทษครูผู้สอน”

ง พี่น้องคู่นี้ทะเลาะกันทุกวันแบบ “จิงก็รำข่าก็แรง”

๘๙. “สมใจมีฝีมือในการทำอาหาร ใครได้กินก็ติดใจในรสชาติของอาหารที่เธอทำ” ข้อความนี้ตรงกับ

ถ้านวนใด

ก สุรัสวดี

ข รู้คุณเกลือ

ค เสน่ห์ปลายจวัก

ง ใกล้เกลือกินด่าง

๙๐. ข้อใดเป็นคำพ้องความหมายที่หมายถึง

“ดอกบัว”

ก อัมพร นภา

ข นารี กัลยา

ค อรัญ พนา

ง อุบล บงกช

๙๑. “แดงเป็นคนชอบกิน _____ ไข่ และชอบเรื่อง

โชค _____” ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง

ก ลาก, ลาบ

ข ลาบ, ลาก

ค ราบ, ลาบ

ง ลาก, ลาก

๕๒. ข้อใดเป็นคำพ้องความหมายที่มีความหมาย

เดียวกับ “สิงขร”

- ก เวหา โสม
- ข ไพร จงกลนี้
- ค ชลาลัย คอย

ง บรรพต พนม

๕๓. ข้อใดมีคำพ้องรูป

- ก พิษยนัลลิ่งไม้มาต่อเป็นรังให้นกอยู่
- ข คนแหมชอบปลุกคั้นแหมไว้ที่ริมคลอง
- ค สมหมายไปรอรับข้าวสารอยู่ที่หน้าศาล
- ง นายช่างกำลังวัดถนนอยู่ที่หน้าวัดเขมา

๕๔. ข้อใดมีความหมาย ต่างจากพวก

- ก บักนัด
- ข หย่าหนด
- ค มะชะนัด
- ง มะก้วยเต็ด

๕๕. “มือนี่ม้วนอิหลีเด้อ” ข้อความนี้เป็นภาษาไทยถิ่น

ถิ่นใด

- ก ถิ่นเหนือ
- ข ถิ่นกลาง
- ค ถิ่นอีสาน
- ง ถิ่นใต้

๕๖. ข้อความในข้อ ๕๕ มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก มือนี่ยังม้วนอีกได้เยอะ
- ข วันนี้สนุกมาก ๆ เลยนะ
- ค อาหารมือนี้อร่อยมากเลย
- ง ที่นี้มีฝ้าม่านหลายม้วนขาย

๕๗. ข้อใด ต่างจากพวก

ก พระชนง

ข พระปราง

ค พระนาสิก

ง ฉลองพระองค์

๕๘. ข้อใดใช้คำราชาศัพท์ถูกต้อง

ก พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล-
อดุลยเดช บรมนาถบพิตรให้พรแก่ประชาชน
ในวันขึ้นปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๕

ข พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล-
อดุลยเดช บรมนาถบพิตรประทานพรแก่
ประชาชนในวันขึ้นปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๕

ค พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล-
อดุลยเดช บรมนาถบพิตรทรงพระราชทาน
พรแก่ประชาชนในวันขึ้นปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๕

ง พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล-
อดุลยเดช บรมนาถบพิตรพระราชทานพร
แก่ประชาชนในวันขึ้นปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๕

๕๙. นักเรียนควรใช้คำราชาศัพท์อย่างไร

จึงจะเหมาะสมที่สุด

- ก ใช้เฉพาะในเวลาเรียน
- ข ใช้ตามระดับชั้นบุคคล
- ค ใช้พูดคุยกับคนในครอบครัว
- ง ใช้พูดคุยกับเพื่อนในชั้นเรียน

๑๐๐. เพราะเหตุใดจึงกล่าวว่ามีทานพื้นบ้าน

เป็นภูมิปัญญาทางภาษา

- ก เป็นเรื่องที่เล่าประจำท้องถิ่น
- ข เป็นเรื่องที่แฝงข้อคิด คติเตือนใจ
- ค เป็นเรื่องที่สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น
- ง ถูกทุกข้อ

ตอนที่ ๒ ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. การออกเสียง ร ล หรืออักษรควบ ร ล ว ไม่ถูกต้องมีผลอย่างไรบ้าง

แนวคำตอบ ทำให้สื่อความไม่ชัดเจน อาจเข้าใจความหมายคลาดเคลื่อนได้

๒. นักเรียนคิดว่าเหตุใดคนต่างชาติ เมื่อต้องการเรียนภาษาไทย จึงต้องเรียนภาษาไทยมาตรฐาน หรือภาษาประจำชาติ ไม่เรียนภาษาไทยถิ่น

เพราะภาษาไทยมาตรฐาน เป็นภาษาประจำชาติ และเป็นภาษาที่ใช้พูดอย่างเป็นทางการ สำหรับใช้พูดคุยกันทั่วประเทศ ส่วนภาษาไทยถิ่น เป็นภาษาที่ใช้เฉพาะในท้องถิ่น เป็นเอกลักษณ์ของคนในท้องถิ่น และสื่อสารเข้าใจกันได้เฉพาะท้องถิ่น การเรียนภาษาไทยจึงควรเลือกเรียนภาษาที่ใช้ติดต่อสื่อสารเข้าใจได้ตรงกันมากกว่าภาษาที่ใช้สื่อสารกันในเฉพาะท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง

๓. การสรุปความจากเรื่องที่อ่านมีประโยชน์อย่างไรบ้าง และนักเรียนจะนำไปใช้ประโยชน์กับตนเองได้อย่างไรบ้าง

การสรุปความ เป็นการจับใจความสำคัญของเรื่องและเขียนสรุปเรื่องโดยมีข้อมูลครบถ้วน สามารถนำไปใช้ในการสรุปเนื้อหาในบทเรียนเพื่อเตรียมทบทวนในวิชาต่าง ๆ

๔. นักเรียนชอบอ่านหนังสือประเภทใด เพราะอะไร

พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน

๕. ถ้านักเรียนต้องการเขียนเรื่องตามจินตนาการ นักเรียนควรจะต้องเตรียมตัวหรือวางแผนอย่างไรเพื่อให้ได้งานที่ดีและมีคุณภาพ

เตรียมข้อมูลที่จะเขียน โดยการค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลมาวางเป็นโครงเรื่องร่างเนื้อความตามโครงเรื่องคร่าว ๆ แล้วนำโครงเรื่องที่ร่างไว้มาเพิ่มรายละเอียดให้สมบูรณ์ และนำเรื่องที่เขียนแล้วมาตรวจสอบการใช้คำ สำนวนภาษา และเนื้อความให้สมบูรณ์ครบถ้วน

สรุปผลการประเมิน	คะแนน	
	เต็ม	ได้
ตอนที่ ๑		
ตอนที่ ๒		
รวม		

ลงชื่อ _____ ผู้ประเมิน

ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

สำหรับครูประเมินนักเรียน

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนตามความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมการแสดงออก	คะแนน			หมายเหตุ
		๓	๒	๑	
๑. ความมีระเบียบวินัย	๑. ทำงานสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย				๓ หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น อย่างสม่ำเสมอ
	๒. มีการวางแผนการทำงาน				
	๓. ทำงานตามขั้นตอนที่วางไว้				
	๔. เคารพสิทธิผู้อื่น				
๒. ความรับผิดชอบ	๑. ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ				๒ หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น เป็นครั้งคราว
	๒. ทำงานเสร็จทันตามกำหนดเวลาและตรงเวลา				
๓. ความสนใจและ ตั้งใจเรียน	๑. กระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้				๑ หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น น้อยครั้ง
	๒. ใช้เวลาว่างโดยการแสวงหาความรู้				
	๓. สืบค้นข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ				
	๔. จดบันทึกและถ่ายทอดความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า				
๔. มีความภูมิใจและ เห็นคุณค่าของ ภาษาไทย	๑. ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง				
	๒. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับภาษาไทย				
	๓. มีความสุขและสนุกกับการเรียนภาษาไทย				
	๔. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบสานภาษาและวรรณคดีไทย				
๕. มีนิสัยรักการอ่าน และการเขียน	๑. สนใจและใช้เวลาว่างโดยการอ่านและเขียนหนังสือ				
	๒. สร้างสรรค์ผลงานเขียนให้ผู้อื่นอ่านและวิพากษ์วิจารณ์				
๖. มีมารยาทในการรับ และส่งสาร	๑. อ่านด้วยกิริยาที่สุภาพ ไม่รบกวนผู้อื่น				
	๒. เขียนในเชิงสร้างสรรค์ ไม่ทำลายผู้อื่น และยอมรับฟัง คำแนะนำของผู้อื่น				
	๓. ฟังหรือดูด้วยความสุภาพ ไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น				
	๔. พูดด้วยคำที่สุภาพ เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์				
คะแนนรวม					
คะแนนเฉลี่ย					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	๒.๓๔-๓.๐๐	๑.๖๗-๒.๓๓	๑.๐๐-๑.๖๖
ระดับคุณภาพ	๓ = ดีมาก	๒ = พอใช้	๑ = ควรปรับปรุง

หมายเหตุ การหาคะแนนเฉลี่ยทำได้จากการนำคะแนนรวมในแต่ละช่องมาบวกกัน แล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน

สรุปผลการประเมิน (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน)

ระดับคุณภาพที่ได้	๓ ☐	๒ ☐	๑ ☐
-------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------

ด้านทักษะและกระบวนการ

สำหรับครูประเมินนักเรียน

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนตามความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	คะแนน			หมายเหตุ
		๓	๒	๑	
๑. ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร	๑. อ่านออกเสียงร้อยแก้ว ร้อยกรอง ได้คล่องแคล่ว				๓ หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น อย่างสม่ำเสมอ ๒ หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น เป็นครั้งคราว ๑ หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น น้อยครั้ง
	๒. สรุปเรื่องที่อ่าน นำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน				
	๓. เขียนสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้ถ้อยคำถูกต้อง				
	๔. พูดสื่อความตามลำดับขั้นตอนและมีเหตุผล				
	๕. ถ่ายทอดสิ่งที่ฟังและดูได้อย่างเหมาะสม				
๒. ทักษะการแสวงหาความรู้	๑. ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานและชีวิตประจำวัน				
	๒. ศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ในการศึกษาล้นคว้าหาข้อมูล				
	๓. รวบรวม บันทึก และจัดระบบข้อมูลอย่างมีระบบ				
๓. ทักษะกระบวนการคิด	๑. มีความสามารถในการวิเคราะห์ แยกแยะ				
	๒. จัดลำดับความคิดอย่างเป็นระบบ และนำเสนออย่างมีเหตุผล				
	๓. มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงานทางด้านภาษา				
	๔. รู้จักคัดเลือก รวบรวม และถ่ายทอดข้อมูลต่าง ๆ				
	๕. นำความรู้จากการอ่าน การฟัง การดู และการพูดมาใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจแก้ปัญหา				
๔. ทักษะกระบวนการกลุ่ม	๑. รู้จักวางแผน และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม				
	๒. ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม				
	๓. มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายและทำงานได้สำเร็จ				
	๔. ขอมรับความเห็นของสมาชิกในกลุ่ม				
	๕. ภูมิใจ ชื่นชมในผลงาน และมีความสุขในการทำงานกลุ่ม				
คะแนนรวม					
คะแนนเฉลี่ย					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	๒.๓๔-๓.๐๐	๑.๖๗-๒.๓๓	๑.๐๐-๑.๖๖
ระดับคุณภาพ	๓ = ดีมาก	๒ = พอใช้	๑ = ควรปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน)

ระดับคุณภาพที่ได้	☐ ๓	☐ ๒	☐ ๑
-------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------

หมายเหตุ การหาคะแนนเฉลี่ยทำได้จากการนำคะแนนรวมในแต่ละช่องมาบวกกัน แล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน

ตอนที่ ๓.๖

ใบความรู้ ใบงาน แบบบันทึก และแบบประเมิน

๑. ใบงาน

ใบงานที่ ๑ เรื่อง อ่านดี มีข้อคิด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นิทานเทียบสุภาษิต เรื่อง เห็นช้างเท่าหมู

คำชี้แจง จับสลากเพื่อทำกิจกรรมข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ อ่านบทร้อยกรอง แล้วสรุปใจความสำคัญ และบอกข้อคิดที่ได้

คนโกรธมากแล้วปิด	ประตู่
ยอมเห็นช้างเท่าหมู	ว่าได้
ไปเห็นโทษเช่นปู	อ้าวอด ก้ามแฮ
คิดแต่จักสู้ไว้	ไปรู้หนักเบา

ใจความสำคัญ พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน

ข้อคิดที่ได้

กลุ่มที่ ๒ อ่านบทหรือชกรอง แล้วสรุปใจความสำคัญ และบอกข้อคิดที่ได้

โลกนั้กม้กจะไ้	ความอาย
โอรนั้กม้กนบหาย	เท่ียงแท้
หลนั้กม้กมงาย	เสี่ยเส้อม ขสนา
โลก โอรหลนส่งแม่	ชีพม้วยมรณา

ใจความสำคัญ พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน

ข้อคิดที่ได้

ใบงานที่ ๒ เรื่อง คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นิทานเทียบสุภาษิต เรื่อง เห็นช้างเท่าหมู

คำชี้แจง จับคู่กับเพื่อน ฝึกอ่านออกเสียงคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้นจนคล่อง แล้วอ่านให้ครูฟังทีละคน เพื่อประเมินการอ่านออกเสียง

๑. การออกเสียง “ร”

รวคเร็ว	เร้งรีบ	เร้งร้อน	เรียนรู้
รวนเร	รับรอง	เร้งราว	เรือรบ

๒. การออกเสียง “ล”

โลดเล่น	ลอยล่ำ	ลูกลิง	ล่อลวง
ลวนลาม	ล้าเลิศ	ลวดลาย	ลูล่ง

๓. การออกเสียง “ร และ ล”

รุ่มล่อม	เรียนลัด	รื้อยล้าน	รำลึก
รถลาก	ระเลียด	ราบลุ่ม	ระลึก

๔. การออกเสียง “ล และ ร”

ลมแรง	ลอครั้ว	ลูกรัก	ล้างรูป
ล้อรถ	ล่องเรือ	เล่าเรียน	ลงรถ

๕. การออกเสียงประโยคที่มี “ร”

เร็วรีบรวบรวมเรื่องราวอย่ารีรอ
 โรคร้ายรุมเร้ารุกรานเราอย่างรุนแรงจนร้อแร่
 รีบเร่งอย่ารีรอขึ้นรถรางไปโรงเรียนให้รีบรื้อย
 รุ่งอรุณรบเร้าเร่งรัดให้ดูรอยร้วในเรือรบ

๖. การออกเสียงประโยคที่มี “ล”

อย่าล้อเลียนเมื่อตากลอยต้องหลุคลอย

พวกลูกหลานอย่าโลเลหลังจะลาย

ปลาตีนหมาเหวกว่ายลอยส่องในคลองเล็ก

ลูกลิงลูกลี้ลูกสนลอยลำหลบหลีกไปลิบลิบ

๗. การออกเสียงประโยคที่มี “ร” สลับ “ล”

รีบลดรีวเล็ก ๆ อย่างลูกสน

เขาเคียดรีอนเวลาถูกล้อเลียน

เรือล่องลอยไปไม่เห็นร่องรอย

เราเดือนรถไปจอกหน้าร้านเลิศรส

ใบงานที่ ๓ เรื่อง เขียนแผนภาพความคิดสรุปเรื่อง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง โลกของแมลง

คำชี้แจง แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มอ่านในใจเรื่อง โลกของแมลง อีกครั้ง แล้วเขียน
แผนภาพความคิดสรุปเรื่อง ระบายสีให้สวยงาม แล้วช่วยกันนำเสนอหน้าชั้นเรียน

พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน

ใบงานที่ ๔ เรื่อง พลังงานในบ้าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ประหยัดพลังงาน

- คำชี้แจง ๑. สำรวจการใช้พลังงานไฟฟ้า พลังงานน้ำ และพลังงานอื่น ๆ ในบ้านของนักเรียน ใน ๑ สัปดาห์ แล้วเขียนบันทึกแสดงรายละเอียดการใช้พลังงาน
๒. วิเคราะห์ว่าสมาชิกในบ้านของนักเรียนใช้พลังงานไฟฟ้า พลังงานน้ำ และพลังงานอื่น ๆ อย่างประหยัดหรือไม่ ถ้าไม่ ให้นักเรียนเขียนแนวทางในการแก้ไข และนำแนวทางนั้นไปปฏิบัติ แล้วบันทึกผลการปฏิบัติ

วันที่ ๑

บันทึกการใช้พลังงาน

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ข้อมูล

พลังงานไฟฟ้า _____ พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน

_____

พลังงานน้ำ _____

พลังงานอื่น ๆ _____

_____

ผู้บันทึก _____

วันที่ ๒

บันทึกการใช้พลังงาน

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ข้อมูล

พลังงานไฟฟ้า _____ *พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน*

_____

พลังงานน้ำ _____

_____

พลังงานอื่น ๆ _____

_____

ผู้บันทึก _____

วันที่ ๓

บันทึกการใช้พลังงาน

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ข้อมูล

พลังงานไฟฟ้า _____ *พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน*

_____

พลังงานน้ำ _____

_____

พลังงานอื่น ๆ _____

_____

ผู้บันทึก _____

วันที่ ๔

บันทึกการใช้พลังงาน

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ข้อมูล

พลังงานไฟฟ้า _____ *พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน*

_____

พลังงานน้ำ _____

_____

พลังงานอื่น ๆ _____

_____

ผู้บันทึก _____

วันที่ ๕

บันทึกการใช้พลังงาน

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ข้อมูล

พลังงานไฟฟ้า _____ *พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน*

_____

พลังงานน้ำ _____

_____

พลังงานอื่น ๆ _____

_____

ผู้บันทึก _____

วันที่ ๖

บันทึกการใช้พลังงาน

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ข้อมูล

พลังงานไฟฟ้า _____ *พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน*

_____

พลังงานน้ำ _____

_____

พลังงานอื่น ๆ _____

_____

ผู้บันทึก _____

วันที่ ๗

บันทึกการใช้พลังงาน

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ข้อมูล

พลังงานไฟฟ้า _____ *พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน*

_____

พลังงานน้ำ _____

_____

พลังงานอื่น ๆ _____

_____

ผู้บันทึก _____

สรุปผลการสำรวจ

ผลการวิเคราะห์การใช้พลังงานในบ้าน (เขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เป็นจริง)

_____ ใช้อย่างประหยัด

_____ ใช้อย่างไม่ประหยัด (ถ้าตอบข้อนี้ให้เขียนแนวทางการแก้ไข)

แนวทางการแก้ไข _____

พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน

ผลจากการนำแนวทางการแก้ไขไปปฏิบัติ _____

ใบงานที่ ๕ เรื่อง การคัดลายมือ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ประหยัดพลังงาน

คำชี้แจง ๑. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด ๑ จบ และตัวหวัดแกมบรรจง ๑ จบ แล้วแลกเปลี่ยนกัน
ประเมินกับเพื่อน

ทุรชนอย่าเคียดแค้น	อย่าสนิท
อย่าห่างศัตรูชิด	อย่าใกล้
คือไฟถ่านแรงฤทธิ์	ถือถลาก มีอนา
แผ่นดินแล้วบ่ไหม้	หม่นต้องมืดดำ
มิตรพาลอย่าคบให้	สนิทนัก
พาลไซ้มิตรอย่ามัก	กล่าวใกล้
ครั้นคราวเคียดคุมชัก	เอาโทษ ใส่นา
รู้เหตุสิ่งใดไซ้	ส่อสิ้นกลางสนาม

๒. จับคู่กับเพื่อน ประเมินการปฏิบัติตนในการคัดลายมือต่อไปนี้

รายการประเมิน	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
๑. จับดินสอหรือปากการะหว่างนิ้วหัวแม่มือ นิ้วชี้ และนิ้วกลาง นิ้วนางและนิ้วก้อยองอินฝ่ามือ	_____	_____
๒. วางสมุดไม่เอียงไปด้านใดด้านหนึ่ง	_____	_____
๓. นั่งตัวตรง	_____	_____
๔. สายตาห่างจากกระดาษประมาณ ๑ ฟุต	_____	_____
๕. วางสระ วรรณยุกต์ถูกต้องตำแหน่ง	_____	_____
๖. เขียนตัวอักษรถูกต้องส่วน	_____	_____

ลงชื่อ _____ ผู้ประเมิน

ใบงานที่ ๖ เรื่อง มารยาทในการพูด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ประหยัดพลังงาน

คำชี้แจง ๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันประเมินตัวอย่าง ๒ แบบ โดยฟังจาก แถบบันทึกเสียงหรือฟังจากครู เพื่อจับใจความสำคัญ และแสดงความคิดเห็น โดยใช้หมวดความคิด คือ หมวดคำ หมวดเหลือ และหมวดแดง ดังนี้

ตัวอย่างที่ ๑

เมื่อพูดกับเพื่อน ป้อมมักจะใช้คำพูดที่หยาบคาย เมื่อเพื่อนอธิบายเหตุผลให้ฟัง ก็ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน บอกว่าความคิดของตนเองดีกว่าเสมอ และยังแสดง กิริยาท่าทางที่ไม่เหมาะสมใส่เพื่อน

ตัวอย่างที่ ๒

เมื่อพูดกับเพื่อน แม่มีมักจะพูดไพเราะอ่อนหวาน เมื่อเพื่อนแสดงความคิดเห็น แม่มีก็ฟังความคิดเห็นของเพื่อน ถ้าเพื่อนพูดไม่ถูกต้อง แม่มีก็จะแนะนำเพื่อให้เพื่อน นำไปปรับปรุงแก้ไข และจะให้กำลังใจเพื่อนเสมอ

- ๑) การกระทำของป้อมที่ควรปรับปรุงคืออะไร
- ๒) การกระทำที่ดีของแม่มีคืออะไร
- ๓) นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับป้อมและแม่มี

๒. บอกข้อดีของการกระทำของแม่มี และบอกแนวทางที่จะนำการกระทำของแม่มีไปใช้ปฏิบัติได้

พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน

ใบงานที่ ๗ เรื่อง เขียนย่อความ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง ข้าวกับวิถีชีวิตคนไทย

คำชี้แจง อ่านเรื่อง ข้าวกับวิถีชีวิตคนไทย แล้วเขียนย่อความตามรูปแบบการย่อความ

ข้าวกับวิถีชีวิตคนไทย

ข้าว คือ ธัญญาหารที่คนไทยทุกคนรู้จักมาแต่กำเนิด เป็นพืชที่มีบทบาทต่อวิถีชีวิตของคนไทย มาตั้งแต่ครั้งอดีต จนอาจจะกล่าวได้ว่า ข้าวคือ ผลผลิตที่เกิดจากความวิริยอุตสาหะของคนไทย เป็นสายเลือดหล่อเลี้ยงประเทศไทยมาแต่โบราณ ดังนั้นคนไทยทุกคนจึงให้ความสำคัญในคุณค่าของข้าวตลอดมา

ข้าวเป็นพืชล้มลุกที่จัดอยู่ในตระกูลหญ้า เจริญเติบโตได้ดีในเขตร้อน และอบอุ่น เนื่องจากข้าวมีการแพร่กระจายอย่างกว้างขวาง จึงพบข้าวชนิดต่าง ๆ มากมายหลายชนิด

ข้าวมีความสำคัญต่อมนุษย์และสัตว์มาก ประชากรกว่าครึ่ง โลกบริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก โดยเฉพาะชนชาวเอเชีย ดังนั้นข้าวจึงปลูกมากในเอเชียและใช้บริโภคในเอเชียประมาณ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ข้าวที่ปลูกสำหรับบริโภคทั่วโลกมี ๒ ชนิด คือ ข้าวปลูกเอเชีย และข้าวปลูกแอฟริกา

วัฒนธรรมข้าว

จากหลักฐานรอยเปลือกข้าวหรือเมล็ดที่ฝังอยู่ในหลุมฝังศพหรือในอิฐ สันนิษฐานได้ว่ามีการปลูกข้าวมากกว่า ๕,๕๐๐ ปี และแหล่งปลูกข้าวที่เก่าแก่ที่สุด คือที่โนนนกทา อำเภอกุเวียง จังหวัดขอนแก่น ข้าวจึงมีความสำคัญต่อชีวิตคนไทยมานานกว่า ๕,๕๐๐ ปี จึงอาจกล่าวได้ว่าข้าวคือชีวิตของคนไทยจนเป็นสาเหตุให้เกิดตำนานวัฒนธรรมข้าวและประเพณีต่าง ๆ เกี่ยวกับข้าวคู่กับชนชาติไทยมาตราบจนปัจจุบัน

วัฒนธรรมต่าง ๆ มีทั้งที่เกี่ยวข้องกับข้าวโดยตรง และได้จากการสังสมประสบการณ์ ความรู้ และภูมิปัญญาชาวบ้าน

ข้าวกับพระมหากษัตริย์

พระมหากษัตริย์ทรงมีความเกี่ยวข้องกับข้าวทั้งด้านการปกครองและประเพณี ด้านการปกครองจะเห็นได้จากคำกล่าวในสมัยพ่อขุนรามคำแหงที่ว่า “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” ส่วนพระราชพิธีที่เกี่ยวกับการทำนาที่ยังถือปฏิบัติมาจนถึงรัชกาลปัจจุบัน ได้แก่ พระราชพิธีพืชมงคล และพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ และสิริมงคลให้แก่ชาวนาไทยที่ปลูกข้าวทั่วประเทศ

ข้าวกับความเชื่อและประเพณี

เนื่องจากการผลิตข้าวส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสภาพธรรมชาติ ดินฟ้าอากาศ บรรพบุรุษไทยมีความเชื่อว่า ข้าวมีจิตวิญญาณและมีเทพธิดาคู่มครองชื่อว่า “แม่โพสพ” แม่โพสพจะเป็นผู้ปกป้องรักษา และช่วยให้ผลผลิตอุดมสมบูรณ์ จึงมีความสำคัญบุญคุณแม่โพสพอย่างลึกซึ้ง ทำให้เกิดพิธีกรรมเพื่อบูชาแม่โพสพ เช่น การทำขวัญข้าว การส่งขวัญข้าว การสู่ขวัญผู้

นอกจากนี้ข้าวยังเป็นบ่อเกิดของการละเล่นและเพลงพื้นบ้านต่าง ๆ เช่น เพลงเดินกำรำเคียว เพลงสงฟาง และเพลงเกี่ยวข้าว

อาหารจากข้าว

เนื่องจากข้าวเป็นอาหารหลักของคนไทย ข้าวจึงเป็นอาหารทั้งของคาว ของหวาน และเครื่องคั้นอาหารเหล่านี้ได้มาจากข้าวโดยตรงและเมล็ดข้าวที่แปรสภาพแล้ว ตัวอย่างอาหารที่มาจากข้าว เช่น ข้าวคู ข้าวตอก ข้าวสวย ข้าวยาकु กวยเตี๋ยว เส้นหมี่ ข้าวแตน ข้าวหมาก ข้าวต้มมัด ข้าวฮาง ข้าวทิพย์

ข้าวกับสุภาษิตคำพังเพย

คำว่า ข้าว นำมาใช้ในสำนวนต่าง ๆ ดังนี้

- บอกระยะเปรียบเทียบ เช่น ชั่วหม้อข้าวเดือด เหมือนข้าวคอยฝน
- ธรรมเนียมไทย เช่น ชายข้าวเปลือก หญิงข้าวสาร
- คำนิยาม เช่น ข้าวนอกนา ข้าวแดงแกงร้อน เลี้ยงเสียข้าวสุก หนูดกถึงข้าวสาร
- ความมั่นคง เช่น ข้าวเหลือเกลืออ้อม ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว
- อื่น ๆ เช่น หุงข้าวประชดหมา ปิ้งปลาประชดแมว ทูบหม้อข้าว กินน้ำตาต่างข้าว

ข้าวกับมาตราดวงวัด

๘ ตัวหา	=	๑ เมล็ดข้าว
๒ เมล็ดข้าว	=	๑ กระเบียด
ข้าว ๑๕๐ เมล็ด	=	๑ หีบมือ
๔ หีบมือ	=	๑ กำมือ
๔ กำมือ	=	๑ ฝ่ามือ
๒ ฝ่ามือ	=	๑ กอบ
๔ กอบ	=	๑ ทะนาน

๒๐ หนานาน = ๑ สัด
 ๔๐ สัด = ๑ บั้น
 ๒ บั้น = ๑ เกวียน

ความเกี่ยวข้องของข้าวกับคนไทยดังกล่าวแล้วนี้ จะเห็นว่าข้าวมีความสำคัญต่อคนไทยตั้งแต่เกิดจนตาย จึงอาจกล่าวได้ว่า ข้าวเป็นทั้งชีวิตจิตใจและบ่อเกิดวัฒนธรรม ความเชื่อ ประเพณีมากมายหลายอย่าง จนไม่อาจแยกข้าวออกจากวิถีชีวิตของคนไทยได้

แหล่งอ้างอิง

หนังสือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับข้าวไทย ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
 ๒๕๔๔

ย่อบทความเรื่อง ข้าวกับวิถีชีวิตคนไทย ของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ จาก หนังสือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับข้าวไทย

ความว่า

ข้าวเป็นอาหารหลักของคนไทย ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์สันนิษฐานว่า มีการปลูกข้าวมากกว่า ๕,๕๐๐ ปี และแหล่งปลูกข้าวที่เก่าแก่ที่สุดอยู่ที่ โนนนกกา อำเภอกุเวียง จังหวัดขอนแก่น ข้าวจึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคนไทยมานาน จนทำให้เกิดตำนาน ความเชื่อ ประเพณี และวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวโยงสัมพันธ์กับข้าว จนไม่อาจแยกข้าวออกจากวิถีชีวิตของคนไทยได้

ใบงานที่ ๘ เรื่อง คำย่อ คำเต็ม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง ขำกับวิถีชีวิตคนไทย

คำชี้แจง เขียนคำย่อจากคำเต็มต่อไปนี้

การสื่อสารแห่งประเทศไทย
_____ *กสท.* _____

คณะรัฐมนตรี

_____ *ครม.* _____

หนังสือพิมพ์

_____ *นสพ.* _____

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

_____ *ส.ส.* _____

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

_____ *กฟภ.* _____

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

_____ *ททท.* _____

โรงเรียน

_____ *รร.* _____

สถานีตำรวจ

_____ *สน.* _____

องค์การบริหารส่วนตำบล

_____ *อบต.* _____

โรงพยาบาล

_____ *รพ.* _____

ใบงานที่ ๕ เรื่อง ปริศนาคำคล้องจอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง บทละครนอกเรื่อง สังข์ทอง
ตอน กำเนิดพระสังข์

คำชี้แจง เขียนคำคล้องจองในปริศนาคำทาย แล้วแลกเปลี่ยนททายกับเพื่อน ๆ

๑. เขียวเหมือนพระอินทร์ บินมา เหมือนนกมี สร ปีกอก นกก็ไม่ใช่

คำตอบ แมลงทับ

๒. สูงเทียมฟ้า ต่ำกว่า หญ้า นิดเดียว

คำตอบ ภูเขา

๓. ชื่ออยู่ในครัว ตัว อยู่ในป่า มีสี่ ขา หูก็ยาว

คำตอบ กระต่าย

๔. ไบหยัก ๆ ลูก รัก เต็มคอ มะละกอ ก็ไม่ใช่

คำตอบ ต้นตาล

๕. ข้างนอกสุกใส ข้าง ใน เป็นโพรง

คำตอบ มะเดื่อ

๖. ตัวเล็กกระจริด ออก ฤทธิ์ แข่งกับพระจันทร์

คำตอบ หิ่งห้อย

๗. คำเหมือน หมี ดีไม่ตาย

คำตอบ เงา

๘. เกิดเพราะไฟ หาย ไป เพราะลม

คำตอบ ควัน

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ส่วนประกอบของประโยค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง สืบสานนิทานไทย

คำชี้แจง เขียนแยกส่วนประกอบของประโยคที่กำหนดลงในตารางให้ถูกต้อง

ประโยค	ภาคประธาน		ภาคแสดง		
	ประธาน	ส่วนขยายประธาน	กริยา	กรรม	ส่วนขยายกริยา
๑. พ่อหิบบแก้วมาชงกาแฟ	พ่อ	-	หิบบ	แก้ว	มาชงกาแฟ
๒. คุณครูคนนี้สอนภาษาไทยดีมาก	คุณครู	คนนี้	สอน	ภาษาไทย	ดีมาก
๓. เขาเดินไกลจนปวดขา	เขา	-	เดิน	-	ไกลจนปวดขา
๔. เราต้องกินอาหารให้ครบ ๕ หมู่	เรา	-	กิน	อาหาร	ต้อง, ให้ครบ ๕ หมู่
๕. แม่กำลังยกงานข้าวออกมา	แม่	-	ยก	งานข้าว	กำลัง, ออกมา
๖. ละครเรื่องใหม่สนุกมาก	ละคร	เรื่องใหม่	สนุก	-	มาก
๗. เด็ก ๆ ช่วยกันทำงานบ้าน	เด็ก ๆ	-	ทำ	งานบ้าน	ช่วยกัน
๘. ไก่คิดเลขเก่งมาก	ไก่	-	คิด	เลข	เก่งมาก
๙. หมีแพนดาอยู่ที่สวนสัตว์เชียงใหม่	หมี	แพนดา	อยู่	-	ที่สวนสัตว์เชียงใหม่
๑๐. นักเรียนอ่านบทร้อยกรองพร้อมกัน	นักเรียน	-	อ่าน	บทร้อยกรอง	พร้อมกัน

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ส่วนขยายของประโยค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง สืบสานนิทานไทย

คำชี้แจง นำคำต่อไปนี้ไปขยายความและแต่งประโยค

๑. ดอกไม้ ดอกไม้สีขาวเป็นสัญลักษณ์ความบริสุทธิ์
๒. ยาเสพติด มอร์ฟีนเป็นยาเสพติดที่นำมาใช้ประโยชน์ในวงการแพทย์
๓. สวนสนุก คุณลุงขับรถพาหลานไปเที่ยวสวนสนุกที่อยู่แถวชานเมือง
๔. นิทาน ชมรมภาษาไทยจัดประกวดการเล่านิทานพื้นบ้านระดับเยาวชน
๕. สืบสาน การจุดโคมเผาเทียนเล่นไฟ เป็นการสืบสานประเพณีลอยกระทงของภาคเหนือ
๖. ผักกาด ผักกาดในสวนลุงชมเจริญเติบโตจนสามารถเก็บไปขายได้
๗. ซื่อสัตย์ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมของคนดี
๘. วิธีชีวิต วิถีชีวิตของชาวบ้านในชนบทสงบเรียบง่าย

ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง จำนวนชนวน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ เรื่อง รู้รักสามัคคี

คำชี้แจง ๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเปิดหาความหมายของสำนวนต่อไปนี้

- ๑) ฟากเนื้อฟากตัว มอบตัวให้อยู่ในความดูแลของผู้อื่น
-
- ๒) ปลอกกล้วยเข้าปาก ง่าย สะดวก
-
- ๓) เจ็นครกขึ้นภูเขา ทำงานที่ยากลำบากอย่างยิ่ง โดยต้องใช้ความเพียรพยายามและอดทนอย่างมาก หรือบางทีก็เกินกำลังความสามารถหรือสติปัญญาของตน
- ๔) ใจดีสู้เสือ ทำใจกล้าไม่ให้หวั่นไหว เมื่อเผชิญอันตรายร้ายแรง
-
- ๕) เห็นกงจักรเป็นดอกบัว เห็นผิดเป็นชอบ เห็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องเป็นสิ่งที่ถูกต้อง
-
- ๖) ปลาหมอคายเพราะปาก คนที่พูดไม่จริงเป็นอันตรายแก่ตนเอง
-
- ๗) เดินตามหลังผู้ใหญ่หมาไม่กัด ประพฤติตามอย่างผู้ใหญ่หรือผู้มีประสบการณ์ย่อมปลอดภัย
-
- ๘) ปากไม่สิ้นกลิ่นน่านม ยังเป็นเด็ก
-
- ๙) น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า การพึ่งพาอาศัยกัน
-
- ๑๐) ตัดหางปลอยวัด ตัดขาด ไม่เกี่ยวข้องกันต่อไป
-
- ๑๑) เห็นช้างเท่าหมู โกรธจนไม่มีสติในการยังคิด
-
- ๑๒) เข้าหูซ้ายทะลุหูขวา บอกหรือสอนไม่ได้ผล
-

๒. เลือกสำนวน ภาษิต คำพังเพยจากข้อ ๑ จำนวน ๓ สำนวน แล้วนำมาแต่งเป็นประโยคให้ถูกต้อง

ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง รู้ความหมายของคำ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ เรื่อง ราชอิริราช
ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง

คำชี้แจง ๑. เลือกคำไปเขียนลงใต้ภาพให้มีความหมายตรงกับภาพ แล้วตรวจคำตอบกับเพื่อน ๆ

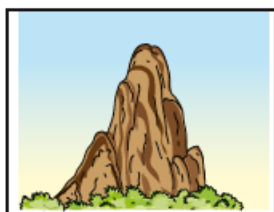
มอญ อสนี ราชวัง กาน นิมิต จอมปลวก ตวง กษัตริย์

นิมิต

ราชวัง

จอมปลวก

กษัตริย์

กาน

อสนี

ตวง

มอญ

๒. หากคำราชาศัพท์จากเนื้อเรื่อง แล้วเปิดหาความหมายจากพจนานุกรม

แนวคำตอบ

๑) พระราชประสงค์ หมายถึง ความต้องการ ความประสงค์

๒) พระราชนิพนธ์ หมายถึง ให้

๓) ตรัส หมายถึง พูด

๔) พระสลา หมายถึง หมาก

๕) พระโอษฐ์ หมายถึง ปาก ริมฝีปาก

๖) ทอดพระเนตร หมายถึง ดู

๗) ถวายบังคม หมายถึง การถวายความเคารพ

๘) เสด็จ หมายถึง ไป

๙) เขษะ (พระเขษะ) หมายถึง น้ำลาย

๑๐) ถวาย หมายถึง ให้

๑๑) พระทัย หมายถึง ใจ

๑๒) ทรงดำริ หมายถึง ความคิด

๑๓) ทรงพระกรุณาฯ (ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม) หมายถึง ความเมตตา

๑๔) พระเมตตา หมายถึง ความเอ็นดู ความปรารถนาให้ผู้อื่นมีสุข

ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง คำพ้อง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ เรื่อง ราชาธิราช
ตอน กำเนิดมะกะโทถึงมะกะโทเป็นขุนวัง

คำชี้แจง หากำพ้องจากคำที่กำหนดให้ พร้อมทั้งบอกเสียงอ่านหรืออธิบายความหมายโดยค้นหาคำ
พจนานุกรม

คำพ้อง	ชนิดของคำพ้อง	ความหมาย
ตัวอย่าง		
เกิด	คำพ้องเสียง	กัน กั้น ปาดให้เสมอกัน เรียกเสาที่ปักไว้ กลางลานสำหรับผูกควายในการนวดข้าว
เก็ช	คำพ้องเสียง	คด ไม่ซื่อ คร้าน
เก็ชติ	คำพ้องเสียง	ชื่อเสียง ความขย่งนั้บถื่อ
๑. กันดาร์	คำพ้องเสียง	ป่าดง อัดคัด ขัดสน
กันดาล	คำพ้องเสียง	กลาง
๒. ตาล	คำพ้องเสียง	ชื่อต้นไม้ชนิดหนึ่ง
ตาน	คำพ้องเสียง	ชื่อโรคที่มักเกิดกับเด็ก ๆ ชื่อพรรณไม้ล้มลุก
๓. กิริ (กิริ)	คำพ้องรูป	กระดุกแหลมที่หัวกุ้ง
กิริ (กะ-ริ)	คำพ้องรูป	ข้าง
๔. กรอด (กรอด)	คำพ้องรูป	เขี้ยวลง ผอม
กรอด (กะ-หรอด)	คำพ้องรูป	ชื่อนกขนาดเล็ก
๕. พายุ	คำพ้องความ	
วา俞, วาโย	คำพ้องความ	ลม
วาตะ, มารุต	คำพ้องความ	
๖. เทพารักษ์	คำพ้องความ	
เทพ	คำพ้องความ	เทวดา
เทวา	คำพ้องความ	

๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มหาความหมายของคำพ้องความที่มีความหมายที่กำหนดให้
ได้มากที่สุด

๑) ปลา มัจฉะ มัจฉา มัจฉยา มิน ตรี

๒) ฟัน พริณ พรฤษ วรรษ พลาหก วรรณ

๓) ดอกบัว กช บงกช กรกช กระมล กุมุท จงกถ กุมุท โกเมศ กมล อุบล

๔) ใจ จิต กมลส จิตต์ มโน มานัส แด ฤทัย หทัย

๕) น้ำ ชล วารี สินธุ คงคา นที วหา อุทก

๖) พระจันทร์ แฆ ดวงเดือน รัชนีกร บุหลัน

๒. แบบบันทึกและแบบประเมินต่าง ๆ

เครื่องมือประเมินสมรรถนะทางภาษาไทยและภาระงานของนักเรียน โดยใช้มิติคุณภาพ (Rubrics)

ตัวอย่างแบบประเมินการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		อ่านถูกต้องตามอักขรวิธี (๕ คะแนน)	เว้นวรรคตอนถูกต้องตามจังหวะ (๕ คะแนน)	อ่านได้คล่องแคล่วไม่ติดขัด (๕ คะแนน)	ใช้น้ำเสียงได้เหมาะสมกับเรื่อง (๓ คะแนน)	บุคลิกภาพในการอ่าน (๒ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๑๖-๒๐ คะแนน

ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๒-๑๕ คะแนน

ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๘-๑๑ คะแนน

ระดับ ๑ ปรับปรุง คะแนน ๐-๗ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการอ่านออกเสียงร้อยกรอง

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						ผลการประเมิน	
		อ่านถูกต้องตามฉันทลักษณ์ (๖ คะแนน)	เว้นวรรคตอนถูกต้องตามจังหวะบทร้อยกรอง (๖ คะแนน)	ใช้น้ำเสียงได้เหมาะสมกับเนื้อความ (๖ คะแนน)	อ่านถูกต้อง (๖ คะแนน)	อ่าน ได้คล่องแคล่ว (๖ คะแนน)	รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน

ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน

ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๙-๑๕ คะแนน

ระดับ ๑ ปรับปรุง คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการทอจ่าบหรือยกรอง

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่- ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
	อ่านออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธี (๕ คะแนน)	ท่องได้ถูกต้องตามบทกวี (๕ คะแนน)	เว้นวรรคตอนถูกต้องตามจังหวะ (๕ คะแนน)	ใช้น้ำเสียงที่เหมาะสมกับเนื้อความ (๕ คะแนน)	ท่องจำได้ครบถ้วน (๕ คะแนน)	ท่องจำได้คล่องแคล่วชัดเจน ไม่ติดขัด (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน

ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน

ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๙-๑๕ คะแนน

ระดับ ๑ ปรับปรุง คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการอ่านสรุปความ (จับใจความ วิเคราะห์ ตีความ)

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ข้อ-สรุป	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		ความสามารถในการวิเคราะห์แยกแยะเรื่อง (๕ คะแนน)	จับประเด็นสำคัญของเรื่อง (๕ คะแนน)	แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล (๕ คะแนน)	การเรียงลำดับเหตุการณ์/เนื้อเรื่อง (๕ คะแนน)	ความถูกต้องของเนื้อหา (๕ คะแนน)	การใช้ภาษาถูกต้อง (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน

ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน

ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๙-๑๕ คะแนน

ระดับ ๑ ปรับปรุง คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการพูดในโอกาสต่าง ๆ

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		พูดเสียงดัง ฟังชัด (๕ คะแนน)	พูดกักทายนและแนะนำตนเอง (๕ คะแนน)	นำเสนอเรื่องน่าสนใจ (๕ คะแนน)	ใช้คำพูดได้เหมาะสมกับเรื่อง (๕ คะแนน)	สามารถตั้งใจ ให้ผู้ฟังคัด้อยตาม (๕ คะแนน)	แสดงท่าทางและแนะนำเสียงประกอบการพูดได้อย่างเหมาะสมกับเรื่อง (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน

ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน

ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๙-๑๕ คะแนน

ระดับ ๑ ปรับปรุง คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการพูดเล่าเรื่อง (เล่าเหตุการณ์ เล่านิทาน)

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ท- ข้อ- ลำดับ	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		พูดเสียงดัง ฟังชัด (๕ คะแนน)	นำเสนอเรื่องน่าสนใจ (๕ คะแนน)	ลำดับใจความเหมาะสม (๕ คะแนน)	ใช้คำเหมาะสมกับเรื่อง (๕ คะแนน)	แสดงท่าทางและน้ำเสียงประกอบการพูดได้อย่างเหมาะสมกับเรื่อง (๕ คะแนน)	สามารถสนใจให้ผู้ฟังคล้อยตามได้ (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน

ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน

ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๙-๑๕ คะแนน

ระดับ ๑ ปรับปรุง คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการพูดแสดงความคิดเห็น

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่-	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		พูดตรงตามวัตถุประสงค์ (๕ คะแนน)	พูดอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ (๕ คะแนน)	ถ้าค้านขอเรื่องและความคิดเห็นได้อย่างต่อเนื่อง (๕ คะแนน)	พูดเสียงดังชัดเจน น้ำเสียงนุ่มนวล (๕ คะแนน)	ใช้ภาษาสุภาพ (๕ คะแนน)	การเกริ่นเรื่อง-สรุปเรื่อง (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน

ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน

ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๙-๑๕ คะแนน

ระดับ ๑ ปรับปรุง คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการฟังและการดู

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		กระตือรือร้นที่จะฟังหรือดู (๕ คะแนน)	ตั้งใจในการฟังหรือดู (๕ คะแนน)	แสดงความพอใจในเรื่องที่ฟังหรือดู (๕ คะแนน)	ถาม-ตอบเรื่องที่ฟังหรือดู (๕ คะแนน)	ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรือดู (๕ คะแนน)	จดบันทึกเรื่องที่ฟังหรือดู (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน

ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน

ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๙-๑๕ คะแนน

ระดับ ๑ ปรับปรุง คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการเขียน

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		การเตรียมเรื่อง (๕ คะแนน)	ความถูกต้องของเนื้อหาสาระ (๕ คะแนน)	การลำดับความคิด/การวางโครงเรื่อง (๕ คะแนน)	การใช้ถ้อยคำภาษา (๕ คะแนน)	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (๕ คะแนน)	ความสะอาดเรียบร้อย (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน

ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน

ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๙-๑๕ คะแนน

ระดับ ๑ ปรับปรุง คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการเขียนเรียงความ

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		เขียนถูกต้องตามรูปแบบ (๕ คะแนน)	ลำดับเหตุการณ์ ความคิด ได้ต่อเนื่อง (๕ คะแนน)	เนื้อหา มีประโยชน์ (๕ คะแนน)	ใช้ถ้อยคำภาษาถูกต้อง (๕ คะแนน)	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (๕ คะแนน)	ความสะอาดเรียบร้อย (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป ถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน

ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน

ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๙-๑๕ คะแนน

ระดับ ๑ ปรับปรุง คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการเขียนจดหมาย

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		รูปแบบของจดหมาย (๖ คะแนน)	จัดลำดับเนื้อเรื่อง (๖ คะแนน)	การใช้คำขึ้นต้น-คำลงท้าย (๖ คะแนน)	การใช้ภาษา (๖ คะแนน)	ความสะอาดเรียบร้อย (๖ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน

ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน

ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๙-๑๕ คะแนน

ระดับ ๑ ปรับปรุง คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการคัดลายมือ

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน							ผลการประเมิน	
		ท่าทางในการเขียน (๕ คะแนน)	วางตำแหน่งสระและเครื่องหมายถูกต้อง (๕ คะแนน)	ตัวอักษรมีรูปแบบเดียวกัน (๕ คะแนน)	การเว้นช่องไฟเท่ากัน (๕ คะแนน)	การเว้นวรรคตอนถูกต้อง (๕ คะแนน)	ความเรียบร้อยสวยงาม (๕ คะแนน)	รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔	ดีมาก	คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน
ระดับ ๓	ดี	คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน
ระดับ ๒	พอใช้	คะแนน ๙-๑๕ คะแนน
ระดับ ๑	ปรับปรุง	คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการเขียนบันทึก

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		ความถูกต้องตามรูปแบบ (๕ คะแนน)	การลำดับเนื้อหาหรือเรื่องราว (๕ คะแนน)	การใช้ถ้อยคำภาษา (๕ คะแนน)	ความสะอาดเรียบร้อย (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔	ดีมาก	คะแนน ๑๖-๒๐	คะแนน
ระดับ ๓	ดี	คะแนน ๑๒-๑๕	คะแนน
ระดับ ๒	พอใช้	คะแนน ๘-๑๑	คะแนน
ระดับ ๑	ปรับปรุง	คะแนน ๐-๗	คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการเขียนรายงาน

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่-	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		รูปแบบรายงาน (๕ คะแนน)	เนื้อหาสาระ (๕ คะแนน)	แหล่งอ้างอิง (๕ คะแนน)	การนำเสนอเรื่องตามลำดับเนื้อเรื่อง (๕ คะแนน)	การใช้ภาษาสละสลวยถูกต้อง (๕ คะแนน)	รูปแบบครบถ้วน สะอาดสวยงาม (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน

ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน

ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๙-๑๕ คะแนน

ระดับ ๑ ปรับปรุง คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการย่อความ

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		ความถูกต้องของเนื้อหา (๕ คะแนน)	ประเด็นสำคัญของเรื่อง (๕ คะแนน)	การใช้ถ้อยคำภาษา (๕ คะแนน)	ความเป็นระเบียบเรียบร้อย (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๑๖-๒๐ คะแนน

ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๒-๑๕ คะแนน

ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๘-๑๑ คะแนน

ระดับ ๑ ปรับปรุง คะแนน ๐-๗ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการกรอกแบบรายการ

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		ความเป็นระเบียบเรียบร้อย (๕ คะแนน)	ความสะอาด (๕ คะแนน)	ความถูกต้อง (๕ คะแนน)	ความครบถ้วน (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๑๖-๒๐ คะแนน

ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๒-๑๕ คะแนน

ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๘-๑๑ คะแนน

ระดับ ๑ ปรับปรุง คะแนน ๐-๗ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการแต่งร้อยกรอง

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		ถูกต้องตามรูปแบบบทร้อยกรอง (๖ คะแนน)	เลือกใช้ถ้อยคำ (๖ คะแนน)	เนื้อหาหรือความหมาย (๖ คะแนน)	ความไพเราะ (๖ คะแนน)	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (๖ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน

ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน

ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๙-๑๕ คะแนน

ระดับ ๑ ปรับปรุงคะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง/แผนภาพความคิด

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		การกำหนดหัวข้อ (๖ คะแนน)	ประเด็นสำคัญของเรื่อง (๖ คะแนน)	การลำดับความคิด (๖ คะแนน)	การใช้จำนวน (๖ คะแนน)	ความเป็นระเบียบเรียบร้อย (๖ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน

ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน

ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๙-๑๕ คะแนน

ระดับ ๑ ดีมาก คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน								รวมคะแนน (๔๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		จับหนังสือหรือบทอ่าน ได้ถูกต้อง (๕ คะแนน)	วางระยะห่างจากสายตา ได้เหมาะสม (๕ คะแนน)	อ่านในที่มีแสงสว่างเพียงพอ (๕ คะแนน)	อ่านในท่าที่สบาย ค่อนกลาง ไม่เกร็ง (๕ คะแนน)	มีสมาธิในการอ่าน (๕ คะแนน)	อ่านถูกต้องตามอักขรวิธี (๕ คะแนน)	เว้นวรรคตอนถูกต้อง (๕ คะแนน)	อ่านคล่องไม่ตะกุกตะกัก (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑												
๒												
๓												
๔												
๕												
๖												
๗												
๘												
๙												
๑๐												
๑๑												
๑๒												
๑๓												
๑๔												
๑๕												

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน

ตัวอย่างแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเขียน

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน								ผลการประเมิน	
		ท่าทางในการนั่งถูกต้อง	จับดินสอ ปากกาถูกต้อง	วางสมุดถูกต้อง	วางแขนถูกต้อง	เขียนพยัญชนะ สระ ตัวสะกด ถูกต้อง	มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย	เสร็จทันตามกำหนดเวลา	ตั้งใจ มีความเพลิดเพลินในการเขียน	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											
๙											
๑๐											
๑๑											
๑๒											
๑๓											
๑๔											
๑๕											

เกณฑ์การประเมิน

การผ่านการประเมินต้องผ่านทุกรายการ

ตัวอย่างแบบประเมินมารยาทในการฟังและการดู

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน								ผลการประเมิน	
		ตั้งใจฟัง มองผู้อื่นอย่างสนใจ	ไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น	ไม่นั่งงานอื่นขึ้นมาทำ	ไม่พูดสอดแทรก	ซักถามในเวลาที่เหมาะสม	ขออนุญาตหรือเคาะทักผู้พูด	ปรับมือเมื่อขบใจ	ไม่แสดงกิริยาไม่เหมาะสม	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											
๙											
๑๐											
๑๑											
๑๒											
๑๓											
๑๔											
๑๕											

เกณฑ์การประเมิน

การผ่านการประเมินต้องผ่านทุกรายการ

ตัวอย่างแบบประเมินมารยาทในการพูด

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน							ผลการประเมิน	
		มองผู้พูดอย่างสนใจ	พูดให้คนอื่นอย่างทั่วถึง	พูดด้วยถ้อยคำสุภาพ ชัดเจน	ใช้ท่าทางประกอบการพูด	พูดด้วยน้ำเสียงที่น่าฟัง เหมาะสม	ขออนุญาตซักถามอย่างสุภาพ	ไม่พูดขัดจังหวะผู้อื่น	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										
๑๑										
๑๒										
๑๓										
๑๔										
๑๕										

เกณฑ์การประเมิน

การผ่านการประเมินต้องผ่านทุกรายการ

ตัวอย่างแบบประเมินมารยาทและนิสัยรักการอ่าน

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน							รวมคะแนน (๔๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		ไม่อ่านแต่เพียงดูบทความผู้อื่น (๕ คะแนน)	ไม่เล่นขณะอ่าน (๕ คะแนน)	ตั้งใจอ่าน (๕ คะแนน)	ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ (๕ คะแนน)	เข้าร่วมกิจกรรมในการอ่าน (๕ คะแนน)	ยอมรับฟังคำแนะนำในการอ่าน (๕ คะแนน)	ปรับปรุงการอ่านตามคำแนะนำ (๕ คะแนน)		ให้ความรู้เกี่ยวกับกาอ่าน (๕ คะแนน)	ผ่าน
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											
๙											
๑๐											
๑๑											
๑๒											
๑๓											
๑๔											
๑๕											

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน

ตัวอย่างแบบประเมินมารยาทและนิสัยรักการเขียน

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่- ข้อ- สกุล	รายการประเมิน										ผลการประเมิน		
	เขียนให้อ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า (๔ คะแนน)	ไม่ขีดเขียนในที่สาธารณะ (๔ คะแนน)	ใช้ภาษาเหมาะสมกับเวลา สถานที่ และบุคคล (๔คะแนน)	ไม่เขียนล้อเลียนผู้อื่นหรือทำให้ผู้อื่นเสียหาย (๔ คะแนน)	ตั้งใจเขียน (๔ คะแนน)	ใช้เวลาว่างในการเขียนหนังสือ (๔ คะแนน)	เข้าร่วมกิจกรรมในการเขียน (๔ คะแนน)	ยอมรับคำแนะนำในการเขียน (๔ คะแนน)	ปรับปรุงการเขียนตามคำแนะนำ (๔ คะแนน)	ใฝ่หาคำความรู้เกี่ยวกับกาเขียน (๔ คะแนน)	รวมคะแนน (๔๐ คะแนน)	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑													
๒													
๓													
๔													
๕													
๖													
๗													
๘													
๙													
๑๐													
๑๑													
๑๒													
๑๓													
๑๔													
๑๕													

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน

ตัวอย่างแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

ผลงาน/กิจกรรมที่ _____ เรื่อง _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน								รวมคะแนน (๑๖ คะแนน)	ผลการประเมิน								
		ความสนใจในการทำงาน (๒ คะแนน)	การตอบคำถาม (๒ คะแนน)	การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น (๒ คะแนน)	การแสดงความคิดเห็น (๒ คะแนน)	การรับฟังความคิดเห็น (๒ คะแนน)	การทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย (๒ คะแนน)	มุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จ (๒ คะแนน)	พอใจกับความก้าวหน้าของงาน (๒ คะแนน)		ค	ง	ค	จ					
๑																			
๒																			
๓																			
๔																			
๕																			
๖																			
๗																			
๘																			
๙																			
๑๐																			

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ ๔ ดีมาก	คะแนน ๑๓-๑๖ คะแนน
๓ ดี	คะแนน ๑๐-๑๒ คะแนน
๒ พอใช้	คะแนน ๖-๘ คะแนน
๑ ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๕ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคล

ผลงาน/กิจกรรมที่ _____ เรื่อง _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		ความถูกต้องของผลงาน/กิจกรรม (๕ คะแนน)	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (๕ คะแนน)	รูปแบบการนำเสนอผลงาน (๕ คะแนน)	การนำไปใช้ประโยชน์ (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ ๔ ดีมาก	คะแนน ๑๖-๒๐ คะแนน
๓ ดี	คะแนน ๑๒-๑๕ คะแนน
๒ พอใช้	คะแนน ๘-๑๑ คะแนน
๑ ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๗ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินผลงาน/กิจกรรมการทำงานกลุ่ม

ผลงาน/กิจกรรมที่ _____ เรื่อง _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ _____
 วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____
 กลุ่มที่ _____

ที่	ข้อ-สกุล	รายการประเมิน					รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		ความถูกต้องของผลงาน/กิจกรรม (๕ คะแนน)	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (๔ คะแนน)	รูปแบบการนำเสนอผลงาน (๕ คะแนน)	การนำไปใช้ประโยชน์ (๔ คะแนน)	การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (๒ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ ๔ ดีมาก	คะแนน ๑๖-๒๐ คะแนน
๓ ดี	คะแนน ๑๒-๑๕ คะแนน
๒ พอใช้	คะแนน ๘-๑๑ คะแนน
๑ ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๗ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม

ผลงาน/กิจกรรมที่ _____ เรื่อง _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ _____
 วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____
 กลุ่มที่ _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน										ผลการประเมิน			
		ความสนใจในการทำงาน (๒ คะแนน)	การแบ่งหน้าที่ในงานที่ทำ (๒ คะแนน)	การรับฟังความคิดเห็น (๒ คะแนน)	การตัดสินใจร่วมกัน (๒ คะแนน)	บรรยากาศในการทำงาน (๒ คะแนน)	การให้ความช่วยเหลือ (๒ คะแนน)	การเคารพข้อตกลงของกลุ่ม (๒ คะแนน)	การทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (๒ คะแนน)	การปรับปรุงแก้ไขด้วยความเต็มใจ (๒ คะแนน)	ความพอใจกับความสำเร็จของงาน (๒ คะแนน)	รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผ่าน	ไม่ผ่าน	
๑															
๒															
๓															
๔															
๕															
๖															
๗															
๘															
๙															
๑๐															

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ ๔ ดีมาก	คะแนน ๑๖-๒๐ คะแนน
๓ ดี	คะแนน ๑๒-๑๕ คะแนน
๒ พอใช้	คะแนน ๘-๑๑ คะแนน
๑ ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๗ คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

รายการ	เกณฑ์การประเมิน			
	ระดับ ๔ ดีมาก	ระดับ ๓ ดี	ระดับ ๒ พอใช้	ระดับ ๑ ปรับปรุง
ความสำคัญของการจัดทำโครงการ	มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สอดคล้องกับเนื้อหา และมีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ บางส่วนไม่สอดคล้องกับเนื้อหา แต่มีประโยชน์ในชีวิตจริง	มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา และไม่มีประโยชน์ในชีวิตจริง	มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม แต่ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา และไม่มีประโยชน์ในชีวิตจริง
เนื้อหาของโครงการ	เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน ใช้แนวคิดและข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม และมีการสรุปได้ดี	เนื้อหาเกือบทั้งหมดถูกต้อง ใช้แนวคิดที่เหมาะสม มีข้อมูลข่าวสารบางเรื่องไม่เหมาะสม และการสรุปต้องแก้ไข	เนื้อหาบางส่วนถูกต้อง แนวคิดและข้อมูลข่าวสาร บางส่วนต้องแก้ไข และการสรุปต้องแก้ไข	เนื้อหาส่วนใหญ่ไม่ถูกต้อง แนวคิดและข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่ต้องแก้ไข และการสรุปต้องแก้ไขทั้งหมด
กระบวนการทำงาน	มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินงานตามแผน ลงมือปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ และมีการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงาน	มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินงานตามแผน ลงมือปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ แต่ขาดการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงาน	มีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ แต่ไม่ได้ดำเนินงานตามแผน แม้จะปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ และมีการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงานก็ตาม	มีการวางแผนไม่เป็นระบบ การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ
การนำเสนอโครงการ	สื่อความหมายได้ชัดเจน ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่เหมาะสม และข้อสรุปของโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	สื่อความหมายได้ชัดเจน ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่ไม่ค่อยเหมาะสม แต่ข้อสรุปของโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	สื่อความหมายไม่ค่อยชัดเจน ข้อมูลบางส่วนขาดความสมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่ไม่เหมาะสม ข้อสรุปของโครงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทั้งหมด	สื่อความหมายไม่ชัดเจน ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่สมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่ไม่เหมาะสม ข้อสรุปของโครงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

เกณฑ์การตัดสินผลการเรียน

นักเรียนต้องมีพฤติกรรมอย่างน้อยระดับ ๓ ขึ้นไปในแต่ละรายการ จำนวน ๓ ใน ๔ รายการ

ตัวอย่างแบบประเมินโครงการ (ทั่วไป)

ชื่อโครงการ _____ กลุ่มที่ _____
 ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					รวมจำนวนรายการที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	ผลการประเมิน	
		กำหนดประเด็นปัญหาชัดเจน	วางแผนกำหนดขั้นตอนการแก้ปัญหาได้เหมาะสม	ลงมือปฏิบัติตามแผน	สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน	เขียนรายงานนำเสนอ		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									

เกณฑ์การประเมิน แยกตามองค์ประกอบย่อย ๕ ด้าน

๑. กำหนดประเด็นปัญหาชัดเจน

๔ หมายถึง กำหนดประเด็นปัญหาได้ด้วยตนเอง ปัญหาที่กำหนดมีความเฉพาะเจาะจงชัดเจนดีมาก

๓ หมายถึง กำหนดประเด็นปัญหาได้ด้วยตนเอง ปัญหาที่กำหนดมีความเฉพาะเจาะจงชัดเจนดี

๒ หมายถึง กำหนดประเด็นปัญหาได้ด้วยตนเองเป็นบางส่วน ปัญหาที่กำหนดมีความเฉพาะเจาะจงชัดเจนพอใช้

๑ หมายถึง กำหนดประเด็นปัญหาด้วยตนเองไม่ได้

๒. วางแผนกำหนดขั้นตอนการแก้ปัญหาได้เหมาะสม

- ๔ หมายถึง ออกแบบวิธีการ ขั้นตอนการแก้ปัญหา ระบุควบคุมตัวแปรได้ถูกต้องเหมาะสม
- ๓ หมายถึง ออกแบบวิธีการ ขั้นตอนการแก้ปัญหา ระบุควบคุมตัวแปรได้ค่อนข้างเหมาะสม
- ๒ หมายถึง ออกแบบวิธีการ ขั้นตอนการแก้ปัญหา ระบุควบคุมตัวแปรได้เหมาะสมพอใช้
- ๑ หมายถึง ออกแบบวิธีการ ขั้นตอนการแก้ปัญหา ระบุควบคุมตัวแปรได้ไม่เหมาะสม

๓. ลงมือปฏิบัติตามแผน

- ๔ หมายถึง ลงมือแก้ปัญหามาตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วนจริงจัง สามารถค้นพบความรู้ ข้อคิด แนวทางการปฏิบัติตามประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้ด้วยตนเองทั้งหมด
- ๓ หมายถึง ลงมือแก้ปัญหามาตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วนจริงจัง สามารถค้นพบความรู้ ข้อคิด แนวทางการปฏิบัติตามประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่
- ๒ หมายถึง ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดบ้าง แต่ไม่ครบถ้วน สามารถค้นพบความรู้ ข้อคิด แนวทางการปฏิบัติตามประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้ด้วยตนเองเป็นบางส่วน
- ๑ หมายถึง ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดได้น้อยมาก ไม่สามารถค้นพบความรู้ ข้อคิด แนวทางการปฏิบัติตามประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้

๔. สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

- ๔ หมายถึง นำข้อค้นพบ วิธีปฏิบัติไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ครบถ้วน ถูกต้องและต่อเนื่อง
- ๓ หมายถึง นำข้อค้นพบ วิธีปฏิบัติไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ครบถ้วน ถูกต้องแต่ขาดความต่อเนื่อง
- ๒ หมายถึง นำข้อค้นพบ วิธีปฏิบัติไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้เป็นบางส่วน และต้องกระตุ้นเตือนให้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
- ๑ หมายถึง นำข้อค้นพบ วิธีปฏิบัติไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้น้อยมาก หรือไม่นำไปใช้เลย

๕. เขียนรายงานนำเสนอ

- ๔ หมายถึง บันทึกผลการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลได้ถูกต้องชัดเจน แสดงให้เห็นถึง ขั้นตอนการวางแผน การลงมือแก้ปัญหา และข้อค้นพบที่ได้ครบถ้วน
- ๓ หมายถึง บันทึกผลการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลได้ถูกต้องชัดเจน แสดงให้เห็นถึง ขั้นตอนการวางแผน การลงมือแก้ปัญหา และข้อค้นพบที่ได้ค่อนข้างครบถ้วน
- ๒ หมายถึง บันทึกผลการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลได้บ้าง แสดงให้เห็นถึงขั้นตอน การวางแผน การลงมือแก้ปัญหา และข้อค้นพบที่ได้เพียงบางส่วน
- ๑ หมายถึง บันทึกผลการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลได้น้อยมาก เห็นขั้นตอนการวางแผน การลงมือแก้ปัญหา และข้อค้นพบที่ได้ไม่ชัดเจน

เกณฑ์การตัดสินผลการเรียน

นักเรียนต้องมีพฤติกรรมในแต่ละรายการอย่างน้อยระดับ ๓ ขึ้นไป จำนวน ๓ ใน ๕ รายการ

แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) เป็นแหล่งรวบรวมผลงานของนักเรียนอย่างเป็นระบบ ที่นำมาใช้ประเมินสมรรถภาพของนักเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความเข้าใจและมองเห็นอย่างเป็นรูปธรรมได้ว่า การปฏิบัติงานและผลงานของนักเรียนมีคุณภาพมาตรฐานอยู่ในระดับใด

แฟ้มสะสมผลงานเป็นเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริงที่ให้โอกาสนักเรียนได้ใช้ผลงานจากที่ได้ปฏิบัติจริงสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจถึงความสามารถที่แท้จริงของคน ซึ่งผลงานที่เก็บสะสมในแฟ้มสะสมผลงานมีหลายลักษณะ เช่น การเขียนรายงาน บทความ การศึกษาค้นคว้า สิ่งประดิษฐ์ การทำโครงการ บันทึกการบรรยาย บันทึกการทดลอง บันทึกการอภิปราย บันทึกประจำวัน แบบทดสอบ

แบบบันทึกความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินชิ้นงานในแฟ้มสะสมผลงาน

ชื่อชิ้นงาน _____ วันที่ _____ เดือน _____ ปี _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ _____ เรื่อง _____

รายการประเมิน	บันทึกความคิดเห็นของนักเรียน
๑. เหตุผลที่เลือกผลงานชิ้นนี้ไว้ในแฟ้มสะสมงาน	_____
๒. จุดเด่นและจุดด้อยของผลงานชิ้นนี้มีอะไรบ้าง	_____
๓. ถ้าจะปรับปรุงผลงานชิ้นนี้ให้ดีขึ้นควรปรับปรุงอย่างไร	_____
๔. ผลงานชิ้นนี้ควรได้คะแนนเท่าใด เพราะเหตุใด (ถ้ากำหนดให้คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)	_____

ความเห็นของครูหรือที่ปรึกษา

_____

_____

_____

_____

ความเห็นของผู้ปกครอง

_____

_____

_____

_____

ผลการประเมินของครูหรือที่ปรึกษา

_____

_____

_____

_____

ตัวอย่างแบบประเมินแฟ้มสะสมผลงาน

เรื่อง _____ กลุ่มที่ _____
 ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๑	๒	๓	๔
๑. โครงสร้างและองค์ประกอบ				
๒. แนวความคิดหลัก				
๓. การประเมินผล				
๔. การนำเสนอ				

เกณฑ์การประเมิน แยกตามองค์ประกอบย่อย ๔ ด้าน

ระดับคุณภาพ	รายการประเมิน
๑. โครงสร้างและองค์ประกอบ	
๔	ผลงานมีองค์ประกอบที่สำคัญครบถ้วนและจัดเก็บได้อย่างเป็นระบบ
๓	ผลงานมีองค์ประกอบที่สำคัญเกือบครบถ้วนและส่วนใหญ่จัดเก็บอย่างเป็นระบบ
๒	ผลงานมีองค์ประกอบที่สำคัญเป็นส่วนน้อย แต่บางชิ้นงานมีการจัดเก็บที่เป็นระบบ
๑	ผลงานขาดองค์ประกอบที่สำคัญและการจัดเก็บไม่เป็นระบบ
๒. แนวความคิดหลัก	
๔	ผลงานสะท้อนแนวความคิดหลักของนักเรียนที่ได้ความรู้ภาษาไทย มีหลักฐานแสดงว่ามีการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้มาก
๓	ผลงานสะท้อนแนวความคิดหลักของนักเรียนที่ได้ความรู้ภาษาไทย มีหลักฐานแสดงว่าสามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ตัวอย่างได้
๒	ผลงานสะท้อนแนวความคิดหลักของนักเรียนว่ามีความรู้ภาษาไทยบ้าง มีหลักฐานแสดงถึงความพยายามที่จะนำไปใช้ประโยชน์
๑	ผลงานจัดไม่เป็นระบบ มีหลักฐานแสดงว่ามีความรู้ภาษาไทยน้อยมาก
๓. การประเมินผล	
๔	มีการประเมินความสามารถและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและผลงาน รวมทั้งมีการเสนอแนะโครงการที่เป็นไปได้ที่จะจัดทำต่อไปไว้อย่างชัดเจนหลายโครงการ
๓	มีการประเมินความสามารถและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและผลงาน รวมทั้งการเสนอแนะโครงการที่ควรจัดทำต่อไป
๒	มีการประเมินความสามารถและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและผลงานบ้าง รวมทั้งมีการเสนอแนะโครงการที่จะทำต่อไปแต่ไม่ชัดเจน
๑	มีการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและผลงานน้อยมากและไม่มีข้อเสนอแนะใด ๆ

ระดับคุณภาพ	รายการประเมิน
๔. การนำเสนอ	
๔	เขียนบทสรุปและรายงานที่มีระบบดี มีขั้นตอน มีข้อมูลครบถ้วน มีการประเมินผลครบถ้วน แสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
๓	เขียนบทสรุปและรายงานแสดงให้เห็นว่ามีขั้นตอนการจัดเก็บผลงาน มีการประเมินผลงานเป็นส่วนมาก
๒	เขียนบทสรุปและรายงานแสดงให้เห็นว่ามีขั้นตอนการจัดเก็บผลงาน มีการประเมินผลเป็นบางส่วน
๑	เขียนบทสรุปและรายงานแสดงให้เห็นว่ามีขั้นตอนการจัดเก็บผลงาน แต่ไม่มีการประเมินผล

เกณฑ์การประเมินโดยภาพรวม

ระดับคุณภาพ	รายการประเมิน
๔	ผลงานมีรายละเอียดมากเพียงพอ ไม่มีข้อผิดพลาดหรือแสดงถึงความไม่เข้าใจ มีความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษาโดยมีการบูรณาการหรือเชื่อมโยงแนวความคิดหลักต่าง ๆ เข้าด้วยกัน
๓	ผลงานมีรายละเอียดมากเพียงพอและไม่มีข้อผิดพลาดหรือแสดงถึงความไม่เข้าใจ แต่ข้อมูลต่าง ๆ เป็นลักษณะของการนำเสนอที่ไม่ได้บูรณาการระหว่างข้อมูลกับแนวความคิดหลักของเรื่องที่ศึกษา
๒	ผลงานมีรายละเอียดที่บันทึกไว้ แต่พบว่าบางส่วนมีความผิดพลาดหรือไม่ชัดเจน หรือแสดงถึงความไม่เข้าใจเรื่องที่ศึกษา
๑	ผลงานมีข้อมูลน้อย ไม่มีรายละเอียดบันทึกไว้